Kundalini *reprezintă energia vitală cosmică existând latent în corpul omenesc, încolăcită la baza coloanei vertebrale, puţin sub organele sexuale, asemenea unui arpe profund adormit şi închizându-şi gura la deschidere; Susumnă, canatul ca un fir de păr, care se ridică prin coloan vertebrală până în centrul conştiinţei, ce se află în creştetu capului.* (…)

Acest mecanism cunoscut sub numele de Kundalinī este cauza reală a oricărui fenomen psihic şi spiritual, est (baza biologică de evoluţie şi dezvoltare a personalităţii originea ascunsă a *tuturor doctrinelor esoterice şi secrete cheia misterului nerezolvat al creaţiei, sursa inepuizabilă a filosofiei, artei, ştiinţei şi fântâna din care ţâşnesc toatt religiile trecute, prezente şi viitoare.*

Gopi Krishn

— *Spiritul ar obţine posibilitatea înălţării până la real** B *cunoaştere de sine. Nu există surse ştiinţifice pertinente în acest sens, ci doar observaţii trăite. Tocmai de aceea mărturia autorului constituie* o *importantă sursă de informaţie.*

Prof. univ. dr. Constantin Dumitru

PÂNDIT. GOPI

Energia evolutivă în om

GOPI KRISHNA s-a născut în Caşmirân 1903. Ratarea unui examen din colegiu, în ciuda intelectului său ascuţit, a devenit un moment de cotitură în viaţă. A practicat disciplina interioară şi Yoga în timp ce era angajat într-o carieră obişnuită, inferioară staturii sale mentale. Pe această cale a continuat să fie un adevărat specialist în sensul tradiţional hindus al cuvântului, combinând dragostea pentru mama sa, soţie şi copii cu şocantele şi iluminatoarele experienţe ale sufletului şi spiritului.

În 1937, după 17 ani de meditaţie, în mod neaşteptat, a trăit experienţa *trezirii Kundalinī*. Teribilele încercări care au urmat de la o profundă stare de beatitudine şi de conştiinţă transformată au fost posibile datorită umilinţei

sate, clarităţii, viziunii şi sensibilităţii observaţiei practice.

Pentru prima oară, cineva cu o trezire completă Kundalinī – o extrem de rară împlinire chiar şi în India – dezvăluie acum fapte interesante despre această putere ascunsă, despre care atât de puţin material clar este disponibil în prezent. Această dezvăluire, crede el, poate ajuta omul să contracareze multe tendinţe distructive din lumea de astăzi.

Gopi Krishna a fost fondatorul Institutului de Cercetări pentru Kundalinī, care în prezent are filiale în câteva ţări europene, S.U.A. şi Canada. Un număr de eminenţi oameni de ştiinţă s-au afiliat la acest institut pentru a întreprinde cercetări referitoare la *Baza Biologică a Religiei şi Geniului*.

PÂNDIT GOPI KRISHNA
KUNDALINĪ
Energia evolutivă în om
Traducere din engleză în franceză, cu o introducere de
Tara Michael
Traducere în limba română:
Oana Grădinarii
Bucureşti, 2003
Ediţia originală: e The KUNDALINĪ RESEARCH FOUNDATION LTD.
86 Waliacks Drive, Stamford, Connecticut, U.S.A., CT 06902
KUNDALINĪ, THE EVOLUTIONARY ENERGY ÎN MAN
By Gopi Krishna
Ediţia în limba română: Copyright © 2003, S.C. Editura TEHNICĂ S.A.
Coordonatorul colecţiei – dr. Roman Chirilă
Coperta colecţiei Andrei Mănescu
Coperta Roxana Roşu
Bun de tipar: 6.V. 2003; Coli tipo: 10, 5
C.Z.U.: 113/119
ISBN 973 – 31 – 2163-O

Consideraţii

Fiinţa umană îţi consumă existenţa în limitele a doi poli – cerebral ţi sexual. Energia sexuală şi cea psihică par să emane dintr-o sursă comună, amplificându-se sau epuizându-se reciproc. Energia sexuală este extrasă din cea a tuturor celulelor noastre, inclusiv nervoase. De aici rezultăţi epuizarea potenţialului nostru vital şi mental după un consuni excesiv. În scopul conservării acestei energii s-au creat în şcolile orientale de tradiţie antică tehnici de sublimare ţi convertire a energiei sexuale în energie psihomentală.

Efectul promis ar fi acela al proiecţiei într-o altă fiziologie, în augmentarea potenţialului biologic ţi creativ la dimensiuni necunoscute în biologia clasică.

Spiritul ar obţine posibilitatea înălţării până la reala cunoaştere de sine. Nu există surse ştiinţifice pertinente în acest sens, ci doar observaţii trăite. Tocmai de aceea mărturia autorului constituie o importantă sursă de informaţie.

Prof. univ. dr. Constantin Dumitru

Cuvânt înainte îmi revine mie, ca istoric al religiilor lumii, să prezint această carte (Kundalinī – Energia evolutivă în om)*, publicată în 1967 în S.U.A., prin aşezarea ei în cadrul istoriei religioase a Indiei. Gopi Krishna prezintă un interes neobişnuit, mai întâi ca exemplu al celei mai complete îmbinări dintre Est şi Vest şi în al doilea rând, ca un profet autodidact, de un fel original aparte.*

Abordarea lui Gopi Krishna apare ca o mare surpriză pentru că în cartea sa, cu excepţia ultimului capitol, nu există nicio menţiune la spiritualitate, religie şi metafizică. Strădaniile lui apar ca un laborator istoric în care el, autorul, desfăşoară autentic, în sine însuşi, ceea ce alţii au desfăşurat înaintea sa. Dar el se disociază de înaintaşi, care frecvent au degenerat în formule intelectuale sterile. Prin contrast, acest autodidact, autor fără Guru, rămâne original în toate descoperirile sale.

A fi expus experienţei lui Gopi Krishna este ca întâlnirea unui călător în spaţiu care, aparent, a aterizat

fără să-şi fi propus pe o stea ciudată şi necunoscută, fără echipamentul necesar al astronautului profesionist, şi care relatează simplu uluitorul peisaj din jurul său, colorat, veridic, fără să ştie cu exactitate ce anume a găsit. Avem aici exemplul clasic al unui om simplu, instruit în Yoga, care, totuşi, printr-o muncă intensă şi un entuziasm persistent, reuşeşte să realizeze o foarte înalta stare de perfecţiune în Yoga, bazată în întregime pe desfăşurarea stărilor interioare şi deloc pe idei sau tradiţii. Gopi Krishna este un povestitor onest până la umilinţă. Oricine este gata să accepte descrierile detaliate ale schimbărilor sale interioare, ca relatări exacte. Lui îi este tipică mentalitatea exploratorului. Pretutindeni întâlnim o anume detaşare, curaj, curiozitate, independenţă şi acceptarea a orice se întâmplă în interiorul său. Este în mod egal interesat în pozitiv şi negativ. Nu găsim niciodată o anticipare sau rezultate prestabilite. El este pregătit să accepte imprevizibilul, chiar să explodeze, dacă acesta ar fi rezultatul. El va merge mai departe oricum, orice ar fi.

Dr. Frederic Spiegelberg

Profesor emeritus of Comparative Religion and Indology, Stanford University, California

Prefaţă

Gopi Krishna s-a născut în 1903 din părinţi brahmani, în Caşmir. Locul său natal era un mic sat, la aproape douăzeci de mile de oraşul Şrinagar, capitala de vară a statului Jamu şi Caşmir din nordul Indiei. Şi-a petrecut primii unsprezece ani din viaţă în minunata vale hymalayană. În 1914 familia sa s-a mutat la Lahore, în Panjab, care, în acea vreme, făcea parte din India britanică. Următorii nouă ani i-a petrecut aici, completându-şi studiile. Boala l-a forţat să părăsească câmpiile toride ale Panjab-ului şi să se întoarcă în climatul mai răcoros al văii Caşmirului. Mai târziu a obţinut un post în Departamentul Public al Muncii al acestui stat, s-a căsătorit şi şi-a întemeiat o familie.

În 1946 a fondat o organizaţie socială şi cu sprijinul câtorva prieteni devotaţi a încercat să iniţieze o reformă a

câtorva obiceiuri, considerate depăşite, ale comunităţii din care făcea parte.

Ţelul lor era abolirea sistemului dotei, care supunea familiile mireselor la dificultăţi şi obligaţii financiare, adesea ruinătoare, şi a stricteţii recăsătoririi văduvelor.

După câţiva ani, Gopi Krishna a fost pensionat prematur din postul său guvernamental şi s-a devotat, aproape exclusiv, activităţii în serviciul comunităţii.

În 1947 a publicat prima sa carte de notorietate, „Kundalinī-Energia evolutivă în om”, *cunoscută şi sub numele curent* „Trăind cu Kundalinī”. *La puţin timp a fost publicată în Marea Britanie şi S.U.A., şi de atunci, a fost tradusă în unsprezece limbi importante.*

Lucrarea prezintă, pentru prima dată, lumii vestice o expunere biografică limpede şi concisă a fenomenului puternicei forţe trezite a Kundalinī, experienţă pe care a trăit-o în 1937, şi lungul proces prin care, în cele din urmă, a atins o transformare durabilă a stării de conştiinţă, numită în sanscrită sahaja.

Această lucrare şi alte şaisprezece lucrări publicate de Gopi Krishna au venerat o creştere constantă a interesului asupra subiectului conştiinţei şi evoluţiei creierului.

De asemenea, el a călătorit intens în Europa şi America de Nord în ultimii şaptesprezece ani ai vieţii, susţinându-şi pertinent teoriile faţă de oamenii de ştiinţă, cercetători şi studenţi.

Experienţele l-au condus pe Gopi Krishna la ipoteza că există în corpul omenesc un mecanism, cunoscut în India din timpuri străvechi sub numele de Kundalinī, *care este responsabil de creaţie, geniu, abilităţi psihice, experienţe religioase şi mistice, ca şi de anumite tipuri de stări mentale aberante.*

El a afirmat că ignoranţa asupra acţiunii acestui mecanism al evoluţiei este principalul motiv pentru pericolul în care se află omenirea în prezent.

Gopi Krishna a murit în 1984 din cauza unei grave infecţii pulmonare. I-au supravieţuit soţia, trei copii şi

nepoţii.

Munca pe care el a început-o este continuată prin efortul membrilor fundaţiilor afiliate, organizaţiilor şi al altor oameni interesaţi din întreaga lume.

Introducere

Este un privilegiu să pot prezenta cercetătorilor pasionaţi de Yoga această mărturisire unica a lui Pandit Gopi Krishna. Expunere sinceră, umila şi scrupuloasă a unei experienţe personale de trezire de Kundalinī este destinată să arunce o lumină impresionantă asupra descrierii textelor sanscrite tradiţionale, pe care noi avem tendinţa să le considerăm sub un unghi pur simbolic şi prea teoretic. Or, Gopi Krishna a trăit o experienţă cataclismică şi total neprevăzută; această experienţă, de la început şi apoi de-a lungul multor ani, i-a fost dificil s-o înţeleagă şi s-o aprecieze la adevărata valoare din cauza caracterului ei cu adevărat extraordinar şi din cauza propriei ignorante în ceea ce priveşte cunoaşterea fenomenului Kundalinī-Yoga, dezavantaj agravat de insuccesul eforturilor încrâncenate de a descoperi un *guru* competent care să-l orienteze pe această cale specifică.

Nu ne găsim în faţa unei expuneri de evocări nebuloase şi fanteziste, de aluzii a unor vagi simptome îngăduitor interpretate, a unei imaginaţii înaripate amestecată cu autosugestie, care constituie substanţa obişnuită a unor lucrări scrise de autori ce pretind că ar fi trăit trezirea Puterii Şarpelui.

Dimpotrivă, avem aici expunerea onestă şi meticuloasă a unei lungi bătălii. Gopi Krishna, un brahman hindus prin naştere dar educat într-un colegiu britanic, unde învăţământul gratuit de tip pur occidental l-a determinat să-şi abandoneze tradiţia şi să adopte toate dezbaterile de conştiinţă şi toate problemele specifice occidentale, este un autodidact a cărui aviditate intelectuală precoce nu găsea altă hrană în biblioteca colegiului decât cărţile de popularizare ştiinţifică importate din occident şi manualele de filosofie pozitivistă ale ultimului secol.

Baricadat de raţionalism şi de scepticism, dacă Gopi Krishna a devenit un yoghin nu este un miracol ci cel puţin mărturia reapariţiei unei tendinţe profunde şi puternice care se trezeşte în el cu ocazia unui eşec şi a unei umilinţe pe care ar fi putut să le trăiască cu totul altfel şi care i-au suscitat o hotărâre atât de puternică şi de neclintit, atât de perseverenta, a unui efort de stăpânire de sine şi de yoga, care nu se explică, cel puţin din punct de vedere indian, decât prin actualizarea unor latenţe (saṃskāra) acumulate în vieţile anterioare.

Cu toate acestea, o conştiinţă aparent puternic structurată nu cedează aşa uşor locul, chiar în faţa evidenţei şi a experienţelor, îndepărtând orice posibilitate de conceptualizare.

Cum există deja exemplul mărturiilor lui Carlos Castaneda, autorul nostru era dotat cu un raţionalism înveterat şi în dizarmonie cu nivelele elevate ale experienţelor spirituale, asemeni celui propriu occidentului. Dimpotrivă, raţionalismul dezvoltat în cadrul tradiţiei vedice, expus detaliat prin darshanas Nyaga din Mimansa şi din Vedanta, şi devenit o moştenire comună a întregului ansamblu al Tradiţiei, acest raţionalism a împins la un grad de elaborare şi de rafinament extrem principiile metodologiei, examenul critic al textelor sacre, învăţămintele doctrinare şi discuţia sistematica a oricărei probleme; acest raţionalism hindus, din nefericire atât de prost cunoscut, nu a exclus multitudinea posibilităţilor umane, tipurile de percepţie extrasenzorială, experienţele yoghine şi stările de conştiinţă transcendente mentalului.

Asistăm în toată tradiţia indiană la un mariaj excepţional, dificil de găsit în orice alta civilizaţie. Între Revelaţie şi Raţiune, între stânca Experienţei inspirate şi scara dialecticienilor, între ştiinţa Eliberării şi cea a argumentaţiei.

Dar brahmanul nostru din Caşmir, total neştiutor în privinţa propriei tradiţii, lansându-se ca un aventurier într-o practică yoga, fără să bănuiască toate implicaţiile şi varietăţile de experienţe posibile, a fost atins pe

neaşteptate când „Spiritul Divin” s-a năpustit asupra sa. Brusc transportat de torentul impetuos al Graţiei Divine, venind să încarneze o practică asiduă de ani, de cea mai strictă concentrare de tip Patañjalian cu o tuşă de tantrism – deoarece el medita asupra unui lotus luminos din creştetul capului – această experienţă fulgerătoare îl detaşează de limitele corporale şi îl propulsează cu un elan irezistibil într-un ocean strălucitor de conştiinţă beatică, unde eul este obiect, şi şinele se întinde la infinit.

Gopi Krishna, revenind la el însuşi, nu-şi înţelege şi nu acceptă propria experienţă. Neavizat şi neintegrat în tradiţia hindusă, fără maestru şi dotat cu un spirit mai critic şi foarte îngust raţionalist, asemenea savanţilor noştri din secolul al XIX-lea, este pradă îndoielilor şi conflictelor, se opune experienţei, rezistă suveranităţii implacabile a energiei Shakti care operează m şi pentru el; se crede nebun şi posedat, este cuprins în cleştele fricii, frica de necunoscut, frica de nebunie, frica de moarte, a căror influenţă crudă nu-l va slăbi pe durata unor perioade interminabile.

Această lungă suită de îndoieli, de chinuri şi angoase, întrerupte de Samâdhis pătrunzătoare şi de semne extrem de frapante ale operării unei Kundalinī trezite, este redată fidel şi minuţios de autor, a cărui suspiciune sistematică asupra lui însuşi, şi a tot ce i se întâmplă, este garanţia unei sincerităţi şi imparţialităţi exemplare.

Mărturia este cu atât mai interesantă cu cât participăm cu toţi, mai mult sau mai puţin, la raţionalismul sceptic, aşa-zis ştiinţific, pe care l-am moştenit de la secolul „luminilor” până la Auguste Compte, la actualul mod de concepere a iraţionalului, la cercetările din domeniul parapsihic şi la descoperirea structurilor mentale diferite ale altor civilizaţii care sunt indubitabil prezente.

Această atitudine ne duce nu numai la negarea posibilităţii de realizare excepţională, depăşind registrele capacităţilor umane obişnuite, asemenea puterilor supranaturale şi perfecţiunii psihice constatate la yoghini, dar, şi mai ales, la ignorarea existenţei unui plan de

conştiinţă non-mentală, depăşind domeniul gândirii conceptuale şi caracterizată printr-un mod de a fi gol de ideaţie, marcat de o fericire indicibilă, transformată în Conştiinţă Infinită.

Mărturia firi Gopi Krishna este preţioasă prin ceea ce descrierile sale, coroborate, clarifică mărturiile din textele sanscrite tratând trezirea energiei Shakti. Acest simplu fapt probează că energia divină care i-a invadat viaţa ca o trombă şi care 1 – a transportat, într-o Altă Dimensiune, această erupţie atotputernică a sacrului în inima existenţei sale, măturând reperele mentale obişnuite şi provocând disoluţia personalităţii în Conştiinţa inexprimabilă, această Kundalinī-Shakti nu este un vis de poet sau o speculaţie teologică, un concept teoretic de yoga sau o metaforă mitologică seducătoare, ci corespunde unui domeniu specific de experienţă efectivă, care ni se poate întâmpla foarte bine tuturor sau oricui urmează cu seriozitate o practică yoga. Fără îndoială, expunerea de suferinţe şi angoase pe care le-a traversat Gopi Krishna, făcând abstracţie de caracterul uluitor acestora, de momentele de iluminare şi de realizarea finală fericită a evoluţiei sale, nu va asigura practicanţii de Yoga, discipoli sau profesori avizaţi deja, de riscul şi pericolul pe care-l comportă o practicare incorectă sau prost îndrumată a posturilor de Prânayama, ca să nu mai vorbim de tehnicile avansate de Hatha-Yoga sau de metodele de concentrare, în aceeaşi măsură, această carte tinde să devină un avertisment destinat să descurajeze pe toţi cei care ar vrea să practice puţină Yoga, chiar cu condiţia de a obţine beneficii cu cel mai mic efort posibil, să nu piardă nimic în această aventură, şi, mai presus, să nu se angajeze interior. Într-un cuvânt, pe toţi cei care nu au o motivaţie profundă, dar doresc să culeagă, sau să adapteze Yoga la înţelesul occidental. Toţi aceştia vor găsi în această carte o justificare suficientă să nu se angajeze prea departe. În acest sens, această carte va juca rolul capului care se strâmbă, sculptat în lemn sau în piatră, numit Kârti-mukha: «figură de glorie» ce se găseşte în templele

hinduse în vârful ansamblurilor de la intrări (gopuras), sau pe creasta „cercului radiant” (prabha-mandală) a imaginilor divine. Figură terifiantă, acest monstru cu coamă leonină, cu gura deschisă, cu colţi protuberanţi şi ochii congestionaţi, ce pare că, în furie, poate să-i transforme într-o înghiţitură pe toţi cei ce se apropie, ocupă o funcţie bine precizata în iconografia hindusă: el este acolo pentru a înspăimânta pe mediocri şi a zdruncina pe cei a căror credinţă şi voinţă sunt şi-l/: J pentru a jeslLLraja pe toţi aceea care nu acceptă eventualitatea de a fi complet «înghiţiţi» de Divin. El îngrozeşte duşmanii divinităţii, prezentă în inima sanctuarului, şi pe cei care încearcă să intre cu intenţii impure.

Prin contrast, este izvor de binecuvântare, de confort şi protecţie pentru credincioşii sinceri; figura sa puternică, pe care pelerinii o observă de departe, este un simbol de primire şi asigurare că nu au a se teme de nimic (abhaya) dacă îl caută pe Dumnezeu cu curaj şi devoţiune.

La fel, cei care nu se mulţumesc să fie superficiali, fără înclinaţii şi voinţă profunde, vor găsi în această carte o semnalare necesară şi binevenită asupra exce –, cor, riscurilor şi atitudinilor false care trebuie evitate: vor trebui, mai presus de orice, să nu practice o stimulare extremă.

— Se va remarca, de asemenea, că în fiecare colţ al gurii lui Kârti-mukha apar pini vegetale care se deschid înflorind, distribuite de fiecare parte, promisiuni de t „Onr/X spirituală. La fel, cel ce nu caută să ocrotească egoist mica sa persoană „rată, Aimitată, tranzitorie şi oricum condamnată la moarte, şi se încrede cu – meritate* şi totală dăruire de sine în gura Divinităţii, unde înghiţitul semnifică iertare şi nemurire, acela este sigur de o creştere spirituală în care planta Yoga, înrădăcinata în pierderea ego-ului, se dezvoltă formând tot felul de inflorescenţe, manifestând variatele deschideri ale înţelepciunii.

Că un anumit eroism este necesar în toate căutările spirituale, este un fapt ce nu trebuie ascuns, căci garanţia

depăşeşte infinit miza. Acesta este un adevăr deosebit în căile tantrice, la fel şi în Kundalinī-yoga, care nu se adresează omului obişnuit (*pashu*), pentru care au fost trasate căile mai lente şi mai liniştite, ci omului eroic (*vira*), celui ce vrea să cucerească Regatul suprem (*parama-pada*) prompt, printr-un efort intens (*hathat*). Se aminteşte în privinţa aceasta o întâmplare care îi plăcea lui Ramakrishna-Paramahamsa, (marele sfânt hindus al ultimului secol) să o povestească:

„Se spune ca doi oameni au încercat împreună să invoce pe zeiţa Kâlî, folosind un rit teribil numit Shâva-Sâdhană (rit tantric celebrat noaptea pe un câmp de incinerare, unde *sâdhaka* trebuie să se aşeze pe un cadavru şi să profaneze toate simbolurile morţii). Unul dintre adoratori a fost îngrozit până la nebunie de viziunile terifiante care s-au manifestat în timpul primei părţi a nopţii, timp în care celălalt a avut spre zori favoarea viziunii Mamei Divine. El a întrebat-o: „Mamă, de ce tovarăşul meu a înnebunit?" Divinitatea a răspuns: „Şi tu, copilul meu, şi tu ai devenit nebun de nenumărate ori în existenţele precedente, şi astăzi, în sfârşit, ai ajuns să mă vezi!" 1

Povestirea referitoare la cei doi adoratori, a celui care a reuşit şi a celui care a eşuat (dubla posibilitate cu care se poate confrunta oricare dintre noi) are afinitate cu cazul lui Gopi Krishna, el a avut de nenumărate ori impresia că este la un pas de nebunie, şi nu putem rezista tentaţiei de a cita o variantă asemănătoare redată de Ramakrishna, parcă şi mai interesantă: „Trebuie să recunoaştem că moştenim anumite tendinţe din vieţile noastre anterioare. Se povesteşte întâmplarea unui om care practica *Shâva-sădhană* într-o pădure deasă, cu scopul de a realiza contactul cu Zeiţa Mamă. Acesta fu îngrozit de o viziune înfricoşătoare a unui tigru[1] care l-a

1 Pildele lui Sri Ramakrishna, colecție exhaustivă (Sri Ramakrishna Math, Mylapore, Madras, 1971), pilda nr. 573. Aceasta povestire a fost, de asemenea, tradusă de Jean Herbert în: învățăturile lui Ramakrishna, cuvinte grupate, traduse în franceză și adnotate, ediția Albin Michel,

răpit. Ori, era acolo un alt om care, de frica animalului, s-a ascuns într-un arbore vecin. El a văzut toate preparativele făcute pentru acest cult tantric. A coborât din pom[2], a mers să se purifice, apoi a repetat ceremonia repetând mantrele. După puţin timp, Zeiţa Mamă a apărut şi i-a spus: „Sunt mulţumită de tine, cere-mi ceea ce vrei”. El se prosternă la picioarele în formă de lotus ale Zeiţei Mamă şi spuse: „Mamă. există un lucru pe care aş vrea să îl înţeleg. Felul tău de a acţiona mă umple de stupoare. Celălalt om care era aici a pătimit mult râu pentru a aduna toate ingredientele necesare cultului şi s-a străduit îndelung să-ţi obţină bunăvoinţa. Totuşi nu i-ai fost alături... Eu, dimpotrivă, nu ştiu nimic, nu am făcut nimic, nu am nici *bhakti* nici *mâna* şi totuşi Tu m-ai copleşit cu darurile Tale”.

Copilul meu, i-a răspuns Zeiţa Mamă surâzând, tu nu-ţi aminteşti vieţile anterioare, în timpul cărora te-ai străduit mult şi ai suferit pentru a ajunge la Mine. Meritele eforturilor tale din trecut ţi-au procurat ocazia pe care ai avut-o în această noapte, şi ţi-a conferit viziunea Mea divină. Şi acum cere-mi ce vei dori”. 4 Versiunea diferită a aceleiaşi anecdote ne aminteşte că într-o cale de Yoga, precum Krishna l-a asigurat pe Ardjuna pe câmpul de bătălie de la Kurukehetra, oricare ar fi aparenţele, niciun efort nu este pierdut. Ardjuna puse Domnului acea întrebare care arde pe buzele tuturor:

„Cel ce practică Yoga cu credinţă şi pierde controlul, al cărui mental deviază şi rătăceşte în afara acestei căi, acela care nu ajunge să atingă perfecţiunea în Yoga, care este soarta sa, o Krishna? Nu pierdut el credinţa, o, prinţ cu braţe puternice, această viaţă, şi starea supremă la care aspiră? Căzând şi una şi cealaltă, nu a pierit el precum un nor care se destramă, fără sprijin şi fără a se stabili în nimic, complet rătăcit, decăzut din calea ce conduce la Absolut?

Acestei îndoieli – care torturează pe toţi cei care iau

Colecția Spiritualitatea vie, Seria Hinduisme, p. 314, nr. 847.

2D eci, și-ar învinge frica.

în consideraţie evidenta posibilitate a eşecului, a nebuniei, a morţii şi a tuturor capcanelor şi slăbiciunilor care pândesc pe oricine se lansează într-o astfel de întreprindere înflăcărată de Yoga – încarnarea divină îi răspunse: „O, fiul lui Prithî, nici în această viaţă, nici dincolo de ea nu există, pentru un astfel de om, distrugere; într-adevăr, cel care face eforturi în acţiuni benefice nu ajunge la pierzanie. Atingând lumea drepţilor şi locuind-o un timp nedefinit, cel ce a eşuat pe calea Yoga va renaşte într-un cămin de oameni puri şi fericiţi, sau mai mult, se va naşte într-o familie de yoghini plini de înţelepciune, dar o astfel de naştere este mai greu să se producă în această lume. Acolo el recuperează ceea ce deja atinsese prin eforturile din viaţa precedentă, şi, întărit de aceasta, face eforturi noi pentru a atinge perfecţiunea, o, bucuria lui Kurus! Prin practica sa precedentă este împins irezistibil. Într-adevăr, chiar acel ce caută să înţeleagă Yoga, merge dincolo de învăţământul scriptural. Doar yoghinul care-şi păstrează toate forţele, purificat complet de rău, şi se perfecţionează trecând prin numeroase naşteri, doar acela atinge scopul suprem”. 5

Timpul nu mai există. Cum copilul cade şi se ridică învăţând să meargă, fără a fi atins de simţul înfrângerii, fără căderi, erorile şi eşecurile pe calea yoga nu sunt decât pauze în experienţa care continuă inevitabil dincolo de moarte. Viziunea noastră limitată, raportată la spaţiul restrâns al vieţii prezente, nu ne permite o judecată definitivă asupra succesului sau eşecului unui demers yoga, asupra repercusiunilor invizibile şi asupra eşecurilor aparente.

Esenţialul, cum îl indică Vizitiul carului divin, este dinamismul interior profund, nu obstacolele, accidentele şi piedicile care par a se ivi din exterior sau din propriul nostru psihic.

Tredus de Jean Herbert, op. cit. *p. 314 – 315 – nota 3. Bhagavad-Guâtă, VI, 374 – 45.*

Cei ce posedă temperamentul eroic (*vâra-bhâva*) impus de practicile tantrice, vor accepta eventualitatea de

a deveni nebuni de/şi pentru Dumnezeu. Nici nebunia, nici moartea, nici alt pericol cu care s-ar confrunta nu vor putea să-i sperie, să-i descurajeze sau să le distrugă elanul irezistibil.

Îndoiala, în realitate, este un pericol mai mare decât toate obstacolele, pentru că ea ne divizează şi ne privează de propria noastră forţă. Gopi Krishna, mai mult ca oricare altul, a suferit îngrozitor din cauza izolării şi caracterului singular al experienţei sale, o îndoială care eclipsează soarele interior şi provoacă o angoasă sfâşietoare. A fost lipsit de încurajările şi confirmările prin care o asistenţă calificată ar fi putut să-i restituie cutezanţa sa naturală. Şi totuşi, situaţiile de îndoială şi criză în care totul pare să ne părăsească, în care suporturile umane şi divine sunt abolite, sunt în acelaşi timp un foc purificator care rafinează simţul nostru asupra adevărului, şi certitudinea atinsă, atunci când tenebrele se risipesc, este mai strălucitoare decât toată lumina imitată sau primită uşor prin transmitere tradiţională. Aspectele negative ale experienţei trăite de Gopi Krishna sunt mai captivante decât aspectele fericite şi pozitive din parcursul drumului său.

Nu este unul dintre noi care să nu găsească, la o scară mai redusă şi mai puţin spectaculoasă, anumite încercări prin care să fi trecut el însuşi, nimeni care să nu câştige beneficii şi informaţii din această expunere sinceră, gândindu-se la încercările pe care încă riscă să le traverseze. Fără îndoială, o mare parte din suferinţele şi angoasele lui Gopi Krishna s-au datorat nu numai absenţei unui maestru care să-l îndrume în itinerariui său interior, în frica extraordinară de necunoscut, ci şi refuzului de a se abandona Puterii Divine şi a terorii de pierdere a eului. A fi smuls din orizontul familiar al unui mod de a fi obişnuit, şi a fi pus faţă-n faţă cu o Realitate atât de glorioasă încât pare să ne reducă la neant, implică acceptarea de a fi dizolvat în Oceanul de Conştiinţă ce depăşeşte toate posibilităţile de înţelegere şi cuprindere. Aceasta implică o moarte voluntară, un salt, o plonjare care este momentul

esenţial al căii spirituale. Durerea nu este în moartea care conduce imediat la renaştere, la un mod de a fi infinit, ci rezidă în chinurile, terorile, temerile şi refuzul morţii. Această cramponare a eului nostru, aşa cum o cunoaştem (*abhinivesha*), dorinţa de a-şi păstra individualitatea, în acelaşi timp fiind incapabil să renunţe la gustul inefabil al experienţei iluminării, face ca yoghinul sau misticul să se găsească într-o situaţie de tranzit, unde, utilizând o expresie populară, «se află între două lumi». Este un tranzit dificil, periculos, dureros, şi este aşa pentru că toate situaţiile de trecere au fost obiectul unei atenţii speciale în tradiţia hindusă.

Fie că este trecerea de la viaţa uterină la naşterea în această lume, sau trecerea de la copilărie la adolescenţă prin iniţiere, sau trecerea de la celibat la complementaritatea cuplului, sau trecerea de la viaţa activă la cea contemplativă, sau trecerea de la viaţa din acest corp la părăsirea trupului, care este moartea fizică, sau fie această mare moarte şi această mare procreaţie care este iluminare veritabilă, toate aceste traversări periculoase au fost, în India, obiectul unei griji speciale, au fost înconjurate de rituri, formule, solemnităţi şi tot felul de precauţii tehnice, ceremoniale şi spirituale; toate erau destinate să uşureze tranziţia, să instaureze o înţelegere dreaptă celui ce a trăit-o şi să-l ghideze între Caribda şi Scilla, să-l înveţe şi să-l ferească să se piardă în haosul forţelor conflictuale de teroarea rătăcirii, graţie acelui fir al Ariadnei pe care îl reprezintă priza de conştiinţă a identităţii sale esenţiale şi fundamentale, manifestată prin schimbări bulversante şi radicale.

Dacă prezenţa ritului sau ghidului spiritual nu este acolo pentru a uşura trecerea şi a indica calea şi metoda, pentru a tăia cordonul ombilical şi a sprijini saltul unui nou mod de a fi, situaţia celui care se află între cele două lumi este întru totul comparabilă celei pe care Ramakrishna o descrie într-una din parabole:

„Într-o zi, pe când traversam Pantciavati, auzii o broască ţipând îngrozitor. Am ghicit că fusese prinsă de un

şarpe. Când, mult după aceea, am revenit pe acelaşi drum, auzii din nou acelaşi ţipăt. Aruncând o privire peste tufe, văzui un şarpe de apă cu o broască în gură. El n-o putea nici înghiţi, nici s-o dea afară, şi agonia broaştei era nesfârşită. Atunci mi-am spus: dacă ar fi fost victima unei cobre, ar fi fost redusă la tăcere fără să mai aibă timp să scoată mai mult de trei sunete, şi ar fi luat sfârşit suferinţele, atât ale broaştei cât şi ale şarpelui. Dar aici, chinurile şarpelui le egalează aproape pe cele ale broaştei. La fel, dacă în temeritatea sa nebună, un om neiluminat îşi asumă responsabilitatea să-l salveze pe altul, suferinţa celor doi nu va avea sfârşit.

Ego-ul discipolului nu va ajunge să se disipeze, şi legăturile sale cu lumea fenomenelor nu vor fi tăiate. Dacă discipolul cade sub influenţa unui stăpân incapabil, el nu va obţine niciodată Eliberarea. Dar cu un maestru competent, egoismul lui *Djâva* este distrus înainte de a scoate trei ţipete"[3]. Ca în toate actele de sacrificiu, moartea trebuie să fie promptă, fără suferinţe din partea victimei, care este ego-ul limitat (*pashu*). Singur cuţitul cunoaşterii (*mana-kşurikă*), adică înţelegerea disponibilităţii pentru o astfel de moarte şi a naturii nemuritoare a Sinelui pot tăia dintr-o lovitură capul ego-ului şi a pune capăt acestei proprietăţi inerente numai spiritului uman, condiţionat de provocarea aservirii[4].

Cum ne dovedeşte Gopi Krishna, chiar experienţele extraordinare de *samādhi* nu sunt suficiente pentru a opera această sacrificare a mentalului (*manonâsha*), dacă ele nu sunt înţelese şi integrate, dacă nu există o capitulare conştientă şi voluntară a ego-ului, în deplină cunoştinţă de cauză. Chiar o confruntare totală cu Dumnezeu, chiar şi o miză în prezenţa conştiinţei transcendente şi infinite nu este suficientă pentru a

---

3 Pildele lui Sri Ramakrishna, op. cit, p. 71-72, Pilda 174 Traducere de Jean Herbert, în: învățăturile lui Ramakrishna, op. cit, p. 102, nr. 252.

4 Conform traducerii mele din Shiva-Yoga-Ratna, „ Giuvaierul lui Shiva-Yoga", de Jnana Prahasha, publicată de Institutul France2 de Ideologie nr 53, p. 13, vers 16 șinotă (Maisonneuve)

provoca scufundarea armonioasă şi permanentă a fiinţei individuale în Realitatea supremă, pentru ca sentimentul de dualitate este profund înscris atât în adâncurile spiritului individual, cât şi în conştiinţa sa de suprafaţă. Starea de uniune (*Yoga*), de disoluţie (*Laya*), de *samādhi*, indiferent de numele pe care l-am da acestui mod suprem de a fi nu face, în cazul acesta, decât să-l terorizeze, pentru că ansamblul personalităţii sale nu este maturizat pentru această experienţă fulgerătoare, chiar dacă o parte din el însuşi aspiră şi este atras către ea.

Aceasta nu se întâmplă decât atunci când cunoaşterea naturii lui Brahman Suprem a pătruns toată fiinţa conştientă şi inconştientă a yoghinului, când cutezanta lui ţâşneşte din certitudinea neclintită că nu are nimic de pierdut prin moartea mentalului, că singura moarte pe care o va suporta va fi cea a limitelor sale, şi că, dimpotrivă, ceea ce a câştigat printr-o astfel de miză a morţii este revelaţia veritabilei şi eternei sale esenţe. Aceasta se întâmplă doar atunci când este gata să se abandoneze Divinului şi priveşte propria-i «moarte» ca pe o graţie. Pentru Shakti suprem care l-a smuls jocului iluzoriu al spiritului şi, în înţelegerea sa, l-a făcut asemănător, unui sclav deposedat de voinţă proprie la picioarele Divinului, un mare Shâkta contemporan5 cânta un imn de recunoştinţă în aceşti termeni:

„Prinzându-mă viu şi ţinându-mă prizonier în plasa picioarelor sale, de sus, privirea Ei dominatoare seamănă cu a păianjenului, veghind asupra mea cu vigilenţă pentru a mă face al său la timpul potrivit A. Puterea privirii Zeiţei, atrăgând irezistibil adoratorii, este comparată cu acţiunea păianjenului ţesându-şi pânza în care va prinde prada. O dată prinsă în această reţea, insecta captivă nu mai poate scăpa.

Nectarul de adoraţie de la picioarele Zeiţei reţine sufletul adeptului ca un adeziv infailibil, dragostea îl leagă şi-l imobilizează. Păianjenul îşi păstrează prada vie cât timp doreşte, apoi o consumă.

Fascinat de privirea Zeiţei care şi-a oprit dominaţia

totală asupra lui, Sastriar a obţinut privilegiul de a fi aproape de Stăpâna lumii şi, ca victimă-ofrandă legată, el aşteaptă cu răbdare şi încredere momentul în care Zeiţa îl va face în întregime al său, îl *va devora*, adică.

Ea îi va conferi starea de uniune absolută cu propriul Său mod de a fi, de neconceput. Aceasta se va întâmpla «la timpul potrivit», cuvântul *kâle* semnificând pe rând «timpul dat», «momentul potrivit» şi «clipa morţii». „Pentru adorator, Apogeul şi împlinirea adevăratei adoraţii se petrec în momentul în care este înghiţit de Divinitate şi nu mai are existenţă separată. El devine una cu Ea. „10

Aici, sacrificiul sinelui sau înghiţirea de către Divin este atât de arzător râvnită, precum îmbrăţişarea unei iubite infinit dorite. Shri Kapali Sastriar, practicând calea abandonului total, s-a încredinţat cu totul voinţei divine, lăsând-o să decidă pentru el ora fatală şi fericită a acestei Uniuni.

Se întâmplă ca nerăbdarea yoghinului sau misticului pentru «Moartea care revelă imortalitatea» să fie astfel ca el să nu mai suporte un mod de a fi separat de Divin şi, în aspiraţia sa înflăcărată, să vrea el însuşi să-şi pună capăt zilelor.

Acesta a fost cazul special al lui Râmakrishna, când violenţa dragostei pentru Mama Divină şi setea de neînvins de a o contempla faţă în faţă atinsese o intensitate fără egal: «Zilele zburau atât de repede în rugăciuni şi rituri religioase încât nu mai eram conştient. Doar clopotele şi instrumentele de suflat care, la crepuscul, anunţau venirea nopţii, mă obligau să-mi dau seama că încă o zi trecuse. O

S/mi. V. Kapali Sastriar, născut în 1887, care a fost, succesiv, discipolul lui Shri Ramam aharshi şi a lui Shri Aurobindo a găsit înflorirea spirituală prin adoraţie tantrică şi yoghmty după Devi Tripura Sundar.

Mahâmamtstava, poem de Shri T.V. Kapali Sastriar, citat din – Chintesenţa lui J4 n VUfya (Publicaţii Dipţi, Shri Aurobindo Ashram), p. 34.

°i am citat aici comentariul făcut de S. Shankaranarayanan, op. cit., *p. 34*

frenezie disperată cuprindea atunci sufletul meu; mă răsuceam pe pământ strigând: „Tu n-ai apărut ochilor mei!”. Angoasa mă tortura şi cei ce mă vedeau contorsionându-mă astfel credeau că am colici» 11. «Într-o zi am fost sfâşiat de o spaimă de nesuportat. Inima părea că se strânge precum un prosop ud care este stors. Eram torturat. O frenezie teribilă mă cuprinse la gândul că, poate, nu voi obţine niciodată binecuvântarea acestei viziuni divine. Dacă ar trebui să fie aşa, mă gândeam, nu aveam nevoie de o astfel de viaţă. O sabie era atârnată în sanctuarul zeiţei Kâlî. Ochii mi-au căzut asupra ei şi o idee mi-a parcurs spiritul ca un fulger: «Sabia! Ea mă va ajuta, în sfârşit!» M-am repezit la sabie (12) 1 şi am apucat-o ca un nebun... Şi dintr-o lovitură, toată scena – porţile, ferestrele, templul însuşi – a dispărut! S-ar fi spus că nimic din toate astea nu mai exista. În locul lor văzui un ocean de conştiinţă fără limite strălucind. Oriunde mă întorceam se ridicau valuri mari de lumină care se spărgeau asupra mea cu zgomot puternic, ca şi când m-ar înghiţi. Într-o clipă s-au năpustit asupra mea, m-au scufundat, m-au prăvălit. Aveam respiraţia tăiată, mi-am pierdut cunoştinţa şi am căzut la pământ, complet pierdut în extazul viziunii. Eram total rupt de lumea exterioară. Cum a trecut acea zi şi următoarea nu pot spune. Singurul lucru pe care-l observam în interiorul meu era că în suflet se învolbura un ocean de bucurie nespusă, o bucurie a cărei experienţă n-am mai avut-o înainte. Şi, în acelaşi timp, în adâncurile fiinţei mele, eram conştient de prezenţa sacră a Mamei Divine» (13).[56]

Nu însemnă că această sete a morţii, care este Eliberare şi poartă de ieşire către Fericirea infinită, nu se regăseşte, de asemenea, şi la misticii occidentali. Nu avem decât să-i ascultăm pe Sfântul Ioan al Crucii:

«Trăiesc fără să mai trăiesc în mine şi speranţa mea este asemenea vrere să mor fără să pot muri.

5î nvățaturile lui Ramakrisna, tradusă de Jean Herbert, op. cit., p. 554.

6A Pildele lui Shri Rămakrishna, op. cit. 103. Parțial tradusă de Jean Herbert în învățăturile lui Rămakrishna, p. 552-553, nr. 1457șinote.

În mine nu mai trăiesc.
Fără Dumnezeul meu nu pot să trăiesc.
Căci aş rămâne şi fără El şi fără mine.
Şi mor fără să pot muri.
Ce este o astfel de viaţă?
Mii de morţi ar însemna mai mult:
Sular pentru viaţa mea.
Şi mor fără să pot muri.
Să trăieşti într-o astfel de viaţă
Este mai mult decât să ţi se ia dreptul de a trăi.
Este o moarte fără sfârşit.
Atâta timp cât trăiesc în Tine, Dumnezeul meu.
Ascultă-mă ce-ţi spun:
Nu vreau o astfel de viaţă.
Căci mor fără să pot muri.
Când mă gândesc [la Tine] Te văd în ostie.
Trăiesc în cea mai mare nelinişte.
Supravieţuiesc neputându-mă bucura de Tine!
Şi totul îmi este chinul cel mai mare.
Să nu Te văd cum aş dori.
Şi mor fără să pot muri.
Şi dacă mă bucur.
Stăpânul meu, sperând să te văd.

Văzând că încă aş putea să te pierd îmi sporeşte nefericirea:

Trăind într-o astfel de spaimă.

Trăind într-o asemenea speranţă Mor fără să pot muri.

Scoate-mă din această moarte.
Stăpânul meu, şi dă-mi Viaţă.
Nu mă mai ţine împiedicat în mrejele acestei forţe.

Vezi, sufăr pentru a Te vedea şi atâta răul meu m-a invadat că mor fără să pot muri»[78].

Această lungă plângere a ajuns la strigăt:

---

7 Cupletele sufletului care suferă pentru Dumnezeu, conf. Poemelor mistice de Sflon al Crucii, traduse de Părintele Lucien Mărie Saint Joseph (Desclee de Brower, 1947), P- W2-1O3.

8 Sf. loan al Crucii, Cântare, XI, op. cit., p. 75.

«Descoperă-mi prezenţa Ta!

Pentru că viziunea frumuseţi Tale mă ucide! 1, 15

Şi graţia divină, ca răspuns, a pogorât asupra Sfântului, cântând asupră-i:

O, vindecare plăcută.

O, rană mângâietoare.

O, mână încântătoare.

O, atingere delicată care simte viaţa eternă şi care plăteşte întreaga îndatorire Omorând moartea.

Tu ai făcut viaţă!» 16 Dar pentru că nu oricine posedă, fie intensitatea iubirii lui Shakti, fie calmul şi certitudinea absolută care conferă Cunoştinţă (Jnâna) fie spânire şi forţă rezultate din lunga instrucţie fizică şi mentală ce constituie Yoga, întâlnirea cu Divinul în toată splendoarea lui are suficiente şanse să devină o experienţă terifiantă, dacă nu traumatizantă.

La fel cum în mitul grecesc Zeus se revelă sub forma sa adevărată muritoarei ignorante care-l imploră să-i acorde «*darshan*», aceasta din urmă este fulgerată şi redusă la cenuşă, deşi el nu face decât să cedeze, din dragoste, insistenţelor ei.17 Orice întâlnire cu Divinul riscă să provoace o înfrigurare, o emoţie stranie care oscilează între frică-panică şi fascinaţie minunată. Avem ilustrul exemplu al lui Ardjuna obţinând viziunea Formei Universale a Divinităţii, pe care n-o cunoscuse până atunci decât sub forma sa umană, încarnată, a lui Krishna: «Dacă splendoarea a mii de sori ar străluci deodată în ceruri, aceasta ar fi comparabilă strălucirii acestei mari Mari Fiinţe. Întreaga lume, cu miliardele de diviziuni reunite într-o unitate în corpul Dumnezeului Dumnezeilor, a devenit vizibilă fiului lui Pându. Atunci Ardjuna, pătruns de uimire, simţind părul făcându-i-se măciucă, se prosternă cu mâinile împreunate, adresându-se astfel acestei Viziuni: „O, stăpân ai Universului, o, formă fără margini, văd pretutindeni formele Tale infinite dar nu văd nici mijlocul Tău, nici începutul Tău, nici sfârşitul Tău. Te văd pretutindeni, încoronat cu diadema Ta şi ţinând simbolurile Tale, sceptrul şi discul: vederea Ta este de nesuportat,

pentru că Tu mă înconjori din toate părţile ca o masă de energie luminoasă, o îmbrăţişare fără limite, scânteietor ca focul, strălucitor ca un soare incomensurabil... Tot spaţiul dintre pământ şi cer şi toate direcţiile universului sunt pline doar de Tine, trei lumi se apleacă, o, Mare Fiinţă, în faţa majestăţii stupefiante a teribilei Tale manifestări... Tu cuprinzi toate lumile în toate sensurile cu limbile Tale de foc şi le înghiţi în cuprinderea gurilor Tale. Gloria Ta umple spaţiul, o, Vishnu, şi lumea întreagă este îmbrăţişată de razele Tale incandescente... Am văzut ceea ce nimeni încă n-a contemplat şi simt o mare bucurie, dar spiritul meu este tulburat de teamă.

6 Flacăra Vie, II, op. cit., *p. 87*.

Această fulgerare, această anihilare a personalităţii umane (amantă muritoare), prin această descărcare de fulger insuportabil, care este Revelaţia Divină poate fi considerată de.d. v uman şi exterior ca un accident nefericit, un sfârşit nedorit, sau d.p.d.v. spiritualinterior – ca o favoare supremă pe care o conferă Divinitatea. Această interpretare pare să fie confirmată de faptul că Zeus salvează şi preia foietusul purtat de amanta sa umană „moartă", adică complet absorbită în el.

Găsesc cuvenit să nu mă manifest, o, Doamne, decât ca altă formă a Ta, care-mi este familiară1. Graţie, o, Stăpân de Dumnezei, o, temelie a Lumilor!» 19

Nimeni n-a analizat într-un fel mai magistral ca Rudolf Otto, în lucrarea sa intitulată «*Sacrul*» *76*, spaima provocată prin revelaţia «*numenului*». Această bruscă apariţie a unei categorii cu totul aparte a unei Realităţi supranaturale, suprarapţionale şi încărcată de putere, este ceea ce el a numit *mysterium tremendum* (*misterul care te face să tremuri*). Această dimensiune specifică a experienţei spirituale include o varietate de nuanţe şi acoperă un vast evantai de posibilităţi, de la cele mai fruste şi mai primitive, până la cele mai conştient formulate, cele care sunt introduse în cadrul unei civilizaţii rafinate. Dar rapiditatea confruntării cu sacrul, cu supranaturalul, inexplicabilul, faptul că apare sub o formă

demonică sau divină, sinistră sau sublimă, a provocat din toate timpurile celor ce sunt prinşi în astfel de experienţe o înfiorare inefabilă. Este «oroarea sacră» care-l încearcă pe Ardjuna, «frica» («derma panicon») despre care vorbesc grecii, «frica de Dumnezeu» («emât Iahveh») care joacă un rol atât de important în Vechiul Testament, «cutremurul» care aruncă discipolii cu faţa la pământ în faţa transfigurării lui Hristos. «Sacrul» se numeşte în greceşte «*sebastos*», literal «*ce face să tremuri*». Cuvântul *awe* din engleză, atât de folosit de Gopi Krishna, vehiculează aceeaşi idee de stupoare şi teama când este pus în prezenţa a ceva ce ne depăşeşte cu mult. Această teamă nu este reductibilă la motivaţia de ordin raţional, nu este explicabilă prin consideraţii etice, cum ar fi teama de justiţia punitivă a lui Dumnezeu, chiar dacă a fost adesea interpretată şi raţionalizată în aceşti termeni, atunci când este pierdută din vedere şi uitată inima experienţei spirituale.

Mărturia lui Gopi Krishna ne face să ne apropiem de o experienţă de acest fel, ne face să înţelegem un fapt ce constituie un caz de manifestare bruscă şi violentă a *numenului*. Energia spirituală care se trezeşte în acest hindus ca o «răsărire de mii de sori deodată» este pentru el. «*Misterium-ub*> care apare atât de redutabil pentru că este de neînţeles, inexplicabil, cu totul în afara domeniului lucrurilor cunoscute şi obişnuite. El îl lasă pe yoghinul nostru complet consternat, confuz, zăpăcit, ridicol. Nu numai că îi alungă toate ideile preconcepute, tot sistemul său de valori, nu numai că-i anihilează toate categoriile mentale, dar îl lasă şi fără suportul şi înţelegerea pe care ar fi putut să se sprijine, graţie cărora ar fi putut să-şi liniştească spiritul cuprins de îndoieli.

Avem aici aspectul negativ de suprapresiune a mentalului (*mano-nasha*) asupra unui spirit nepregătit să-l accepte. În loc să conducă la o disoluţie extatică în Realitatea de neconceput, *samādhi* are ca rezultat neliniştirea subiectului, privat de suporturile sale obişnuite, neputându-şi imagina că ar putea exista în pace

în starea de non-mental, care transcende întreaga gândire. De unde, efortul său exacerbat pentru a înţelege insesizabilul, a descoperi explicaţia inexplicabilului, a raţionaliza ceea ce se ascunde judecăţii, a obiectiva transcendentul; toate acestea pentru a

Forma umană încarnată.

208 hagavad-guită, XI, vers 16, 17, 20, 30 şi 45.

Kudotf Otto, Sacrul, elementul nonaraţionalului în ideea de divin şi relaţia sa cu raţionalul (Petite Bibliotequne Payot).

proceda la o cercetare metodică ştiinţifică, cu scopul de a înţelege măcar efectele fiziologice ale acestei forţe suverane şi libere, şi de a produce o aparentă decizie pe care să se poată sprijini spiritul aflat în confuzie.

Ce transpare din aceste reacţii psihologice conflictuale, în care Pandit este sfâşiat de îndoiala metodică (scepticismul onest devenit a doua sa natură) şi evidenţa percepţiilor spirituale, este absenţa formaţiei metafizice care-l determină să refuze existenţa unei cunoaşteri non-conceptuale (*mâna*), şi faptul de a voi cu toată puterea să treacă prin calea experienţei mentale, pentru a încercară reducă numenul mentalului cu ajutorul unei forme sau alta de «explicaţie», într-atât se identifică el cu spiritul gânditor şi raţional, urmare a formaţiei sale occidentale, încât suprimarea acestuia îi apare ca o veritabilă negare de sine, inacceptabilă şi dureroasă, în stadiile preliminare, Gopi Krishna nu acceptă pentru că nu înţelege că Realitatea misterioasă şi inexplicabila, obiectul percepţiei spirituale şi în acelaşi timp ghidul transformării sale interioare, este de neconceput nu numai deoarece cunoştinţele umane referitoare la această Energie-Conştiinţă fundamentală sunt în stadiul de tatonare, nici pentru că aceste cunoştinţe se împiedică inevitabil de limite insurmontabile determinate, ci şi pentru că acea Shakti este prin natura sa de neconceput, incomensurabilă, «un cu totul altul», neputând fi niciodată «obiect» de cunoaştere, pentru că esenţa sa este energia Conştiinţei însăşi.

Realitatea ultimă (*Brahman*) nu poate fi cuprinsa şi înţeleasă, ea este *Aceea* în faţa căreia puterile intelectului se retrag lovite de stupoare, interzise, confuze; este cum o spune Taittiriya Upanishad:

„Ceea ce cuvintele şi gândurile nu reuşesc să cuprindă şi se reîntorc, reduse la tăcere[910]. Şi Kena Upanishad insistă: Acolo nu ajunge vederea, nu ajunge cuvântul, nici mentalul. Noi nu ştim şi nu putem discerne cum din Aceasta trebuie să înveţi[11]. Într-adevăr, Aceasta este cu totul altceva decât cunoscutul, şi Aceasta este cu totul altceva decât necunoscutul"[12].

Există diferite faţete în aceasta manifestare a Realităţii supreme ca *mysterium*. Ea poate să apară pur şi simplu ca ininteligibilă în măsura în care scapă înţelegerii noastre, sau este transcendentă în raport cu categoriile noastre mentale. Uneori nu numai că ea le depăşeşte, dar se opune ideilor şi conceptelor noastre, suprimându-le şi reducându-le la tăcere.

Şi devine atunci paradoxală: «Dacă tu gândeşti „eu îl cunosc bine", tu cunoşti foarte puţin forma lui Brahman... Cel care „n-a gândit, acela îl gândeşte; celui ce-l poartă în gândire nu-l cunoaşte. El nu este înţeles de cei ce-l înţeleg. El este înţeles de cei ce nu-l înţeleg»[13]. În sfârşit, nu numai că Brahman este inscrutabil pentru spirit, dar El se manifestă şi sub formă de antinomii, care par pentru spirit contradicţii ireconciliabile: «Unicul care este imobil, mai prompt decât gândul, dumnezeii[14] nu-l pot atinge pentru că *El* îi depăşeşte întotdeauna. Acela ce cu stabilitatea lui ţine la distanţă pe ceilalţi care aleargă... Cel ce este în mişcare,

---

9T ettirîya, U, 9, 1.

10

11 1 „Această realitate nu poate jî dezvăluită altora pentru că nu este perceptibilă nici prin simțuri, nici prin mintal și nu posedă nici calitate, nici gen, nici funcție, nici relație, nici orice altă determinare de diferențiere", (comentariu de Shankara).

12 Kena, 1, 3-4.

13 Kena-Upanișud, II, I și 3.

14D ivinitățile reprezintă aici facultățile senzoriale și mentale.

acela este nemişcat. Cel ce este departe este aproape. Acela este înăuntrul a tot şi în afara a tot».

Brahman descumpăneşte şi paralizează spiritul pentru că el operează joncţiunea atributelor ce se exclud de comun acord, concilierea contrariilor, potrivirea contrariilor. El este în mod esenţial de negândit şi nemaiauzit, el orbeşte toate structurile mentale.

Această explozie poate fi înfricoşătoare, sau poate fi dorită ca veritabila cale spre Eliberare Această explozie este, pe rând, omagiul total al capacităţilor mentale care se înclină şi recunosc incapacitatea lor de a măsura Incomensurabilul, şi explozia acestui balon umflat care este infatuarea ego-ului. Aceasta ne învaţă un mit din Kena-Upanishade:

«Eternul (Brahman), pentru *dumnezei* învingător; în această victorie a Eternului dumnezeii fură glorificaţi. Iată ceea ce ei văzură: „Victoria este a noastră, a noastră este această mărire”. Asta atestă gândurile pe care le aveau: pentru ei, Acela se arătă. Ei nu puteau discerne asupra Aceluia, ce era acel puternic daimon (yakeha). Ei spuseră către Agni[1516]: „O, cunoscător al tuturor naşterilor, judecă ce este acest puternic daimon”. „Kie”, spuse el. Şi se aruncă asupra Aceluia, şi Acela i-a spus: „Cine eşti tu?” „Eu sunt Agni, şi sunt cunoscătorul tuturor naşterilor”. „Dacă tu eşti acela, care este forţa ta?” „Tot ce este aici pot să ard, tot ce este pe pământ”. Înaintea lui Acela puse puţină iarbă: „Iată, arde-o!” Agni se lansă de sus cu toată viteza, dar n-a putut să o ardă. Întorcându-se, spuse: „Nu-mi pot da seama ce este acest puternic daimon!”

Atunci ei spuseră către Vâyu2E: „O, Vâyri, cercetează ce este acest puternic daimon”, „Fie”, spuse el. Vâyri se repezi asupra Aceluia, şi Acela i-a spus: „Cine eşti tu?” „Eu

---

15D ivinitatea focului, atât interior cât și exterior, principiul combustiei.

16D ivinitate a aerului (vântul în cosmos, suflu! in ființele vii), principiul mobilității, Mâtarishvan; „ Cel ce crește (Shavanj în mamă (mătari) " Văyou este suflul vital, princi

sunt Y[17] ăyu, spuse el, eu sunt Mâtarishvan”[18]. „Dacă tu eşti acela, care este puterea ta? „Eu pot să iau tot ce este aici, tot ce este pe pământ”. În faţa lui, Acela puse puţină iarbă: „Iată, ia-o!”

Vâyu se lansă de sus cu toată viteza, dar n-a putut să o mişte. Se întoarse şi spuse: „Eu nu-mi dau seama cine este acest puternic daimon”. Atunci dumnezeii spuseră către Indra: „O, generosule, descoperă tu cine este acest puternic daimon” „Fie”, spuse el. Şi se repezi asupra Aceluia, dar Acela dispăru vederii sale. Şi în acelaşi spaţiu se apropie de femeia care strălucea în diferite culori, Ocuma, fiica culmilor de omăt.

El o întrebă: „Cine este acest puternic daimon?”, şi Ea îi răspunse: „Este Brahman, Lui Brahman îi aparţine această victorie în care voi v-aţi preamărit”. Prin această pildă, singură, într-adevăr Indra 1 – a cunoscut pe Brahman. Şi asta pentru că acei zei Agni, Vâyu şi Indra s-au distins faţă de alţi zei, deoarece ei au fost cel mai aproape să-l atingă pe Acela şi au fost primii care l-au cunoscut ca Brahman[19].

De aceea, Indra îi întrece pe ceilalţi zei, pentru că a fost cel mai aproape de al atinge pe Acela, şi pentru că a fost primul care l-a cunoscut ca Brahman[20].

Lunga naraţiune a acestui mit upanişadic este grea de semnificaţii ce se referă la subiectul nostru. Zeii sunt puterile care acţionează în univers şi în om. Cei trei zei aici menţionaţi formează o triadă care reprezintă, în planul microcosmic, totalitatea personalităţii umane. În plan macrocosmic, Agni este principiul Focului pe pământ. El este cauza primă a vieţii, prima ţâşnire a Principiului divin, prima şi cea mai evidentă manifestare a sa.

17p iul animator care veghează la creșterea foetusului în pântecele mamei. Acest nume este, de asemenea, interpretat ca „ cel ce călătorește (shvayati) în spațiu (mătaqri) Văyou dă existenței extinderea sa în spațiu.

18R egele zeilor, principiul suveranității. '

19G rafie lui Indra, care le împărtășește Cunoașterea obținută de el.

201 2 Kena -Upanișad, III, și IV, 1 la 3,

Toată existenţa poate fi comparată cu un proces de combustie, cu o flacără care consumă substanţă şi degajă lumină (conştiinţa) şi căldură (energie). Agni este prezent în toate fiinţele, ca foc digestiv, şi este ertfa continuă oferită acestui foc, sub formă de masă cotidiană care menţine fiinţele în viaţă. Agni corespunde materiei (care este un „lemn" pe care îl arde) în plan cosmic, şi hranei (*armă*) în plan individual. El veghează perpetuarea corpului fizic *ţannamaya-kosha*, «înveliş făcut din hrană»), şi corpul fizic este pentru individ «pământul» său, fundamentul său.

La fel cum focul este pe rând benefic şi distrugător, natura arsă, ar/ăloare a lui Agni este considerată uneori sub aspectele sale negative, şi numită «mânia lui Dumnezeu». Focul este devorator şi transformator a tot ce există, şi tot ce există nu poate fi menţinut decât cu preţul unei jertfe, a unui sacrificiu perpetuu de substanţă şi de viaţă. Numele său personal este Rudra «cel ce face să geamă», putere înfrânată de foame, de moarte şi distrugere, şi natura sa este – tamas –, obscuritate, căci toată schimbarea este o moarte, toată combustia o distrugere de forme temporare, toată prelungirea existenţei încarnate – o succesiune de morţi instantanee.

Al doilea zeu ce intervine în acest mit, este a doua divinităţi a trinităţii vedice: Agni, Vâyu, Aditya. Vâyu este principiul mişcării în «spaţiu intermediar» sau atmosfera. Este vântul, aerul care, în microcosmos, este acea ipostază a Sinelui care este suflu de viaţă *iprâna*). La fel cum există o circulaţie atmosferică, curenţii vitali se divid în cinci mişcări principale de energie, în care respiraţia (numită tot *prana*) este cea mai evidentă. A treia divinitate nu este aici a treia, ci cea mai înaltă manifestare a Principiului, Adytia, este Lumina Cerului, Persoana de aur, Radiaţia suprafizică ce ascunde epifania luminoasă care este soarele, ea va completa trinitatea numită informai (*arupa*): Foc-Vânt-Soare supranatural şi trinitate spusă formai sau aspectual (*rupă*): Pământ-Atmosferă-Boltă cerească. A treia divinitate este Indra, care aparţine sferei din mijlocul

spaţiului intermediar. Dominând asupra atmosferei, stăpân de zei, numele său este derivat din rădăcina IND care semnifică «a fi puternic», în limbajul imaginat de imnurile vedice, el este cel ce pătrunde căile, face să ţâşnească apele, e dătător, procreator, învingător, a cărui lumină este săgeata fulgerului şi al cărui arc este curcubeul. Aceste trei funcţii majore, în termeni mitologici sunt distribuirea umidităţii (el face să plouă, se revarsă în ploaie), miza morţii lui Vritra, demon simbolizând obstrucţia, avariţia şi replierea asupra sinelui şi desăvârşirea oricărui act de putere. Virtute regală prin excelenţă, însuşi numele lui înseamnă «rege»(*devinăm indra* – regele zeilor), Indra reprezintă puterea temporală, stăpânirea, direcţia. Această putere este fie legitimă, fie uzurpată.

Ea este legitimă când este în relaţie cu puterea spirituală, Brahman, din care purcede fiinţa şi energia tuturor lucrurilor. Ea este uzurpată când pierde din vedere supremaţia Realităţii ultime nemanifestată, şi când se crede stăpâna reală a situaţiei.

În plan social Indra, atingând cunoaşterea lui Brahman, adică Indra normatural, regenerat, este stăpânul Stării Juste şi întronat solemn, care consideră propria putere ca împuternicire a puterii divine şi destinată aplicării şi adaptării Normei eterne (*dharma*) domeniului său. Dimpotrivă – tipul cel mai obişnuit de Indra este plin de el însuşi, excesiv, plin de iluzii şi clamându-şi independenţa. La fel şi în plan individual, Indra este regele simţurilor, numite *indriyas*, facultăţi sau «puteri»; regele celor cinci facultăţi de percepţie[21]: auz, văz, gust, pipăit, miros, şi a celor cinci moduri de acţiune: cuvânt, mers, pipăit, reproducere şi excreţie[22], şi cel ce le comandă, adică spiritul (*mânaş*) sau facultatea mentală, al cărui element constituant fundamental este simţul eului (*ahamkara*), sentiment ce face subiectul să afirme: «Sunt eu cel ce gândeşte, sunt eu cel ce acţionează, sunt eu cel ce mă bucur».

21, v C"espunzător organelor: urechi, ochi, limbă, piele, nas.

22C orespunzător organelor: gură, picioare, mâini, sex, anus.

Indra este personificarea principiului Ego-ului, a inimii încă neiluminate prin cunoaşterea supremă, care acţionează ca un şef puternic care a pus mâna pe comenzile afacerilor de Stat şi dispreţuieşte pe Domnul Celest (Brahman în calitate de Ishvara, Stăpânul Universului) din cauza neintervenţiei acestuia. Este acelaşi principiu al Ego-ului care se erijează într-o persoană independentă; îşi atribuie funcţii divine, se compară cu un copil lăudăros şi arogant, invidios şi scandalagiu, condus la o confruntare cu o enigmă insolubilă care-i zdruncină toate certitudinile, începând cu cercetarea Realităţii Supreme, Este o cercetare indisolubilă, intim legată, în care întreaga individualitate, eul cu facultăţile sale mentale (Indra), energiile vitale (Vâyu) şi corpul fizic (Agni) sunt manevrate de iluzia că această Realitate, pe care zeităţile nu o pot înţelege, este non-existentă.

Numai un act de graţie făcut de Brahman, de acest SINE omnipotent, omniscient, interior tuturor zeilor şi tuturor puterilor manifestate, este cel ce suscită această cercetare, prezentându-se lor ca inscrutabil, indefinibil, o provocare a capacităţilor lor, respectiv a arde, a sufla sau a prinde. Dacă Brahman apare astfel prin propria sa *Mâvă* sub forma unui pai, a unui nesemnificativ nu ştiu ce, dar care nu poate fi nici consumat, nici deplasat, nici prins, este cu scopul ca divinităţile (puterile individuale) să nu fie învinse şi distruse precum Titanii (*Asuras*, forţe haotice, demoniace), ca urmare a gloriei zadarnice şi a trufiei lor.

Începând să se glorifice în propriile forţe, divinităţile sunt puse în prezenţa unei Puteri insesizabile (*Yakeha*, *daimon*). Pe măsură ce se apropie de această Putele, ei devin tăcuţi, deoarece îşi pierd aroganţa în prezenţa sa.

Yakeha îi întreabă: „Cine eşti tu? Care este puterea ta?”, şi care le pune în faţă ceva complet de neînţeles, derutându-le opinia cu privire la propriile identităţi.

Succesiv, principiul existenţei fizice (Agni), apoi principiul energiei vitale (Vâyu) se adeveresc incapabile să-l înţeleagă pe Brahman, şi «se reîntorc» abandonând partida, învinşi. Dar când Indra, stăpânul cel mai puternic

dintre zei, principiul eului, se apropie, Brahman nu-i acorda nici măcar o întâlnire. Brahman nu-i adresează niciun cuvânt şi dispare din vederea sa într-un fel în care să-i anihileze complet orgoliul. Astfel pretenţia eului de a ocupa tronul suprem, făcând legea ca un potenţat arogant şi totdeauna războindu-se, este extirpată. Dar meritul unui Indra umilit, unui Indra pus faţă în faţă cu invizibilul, a ceea ce lui îi scapă şi ocoleşte toate facultăţile sale, este de a nu se reîntoarce precum ceilalţi zei, ci de a se stabili, de a persevera şi a medita continuu asupra acestor întrebări care reprezintă o Realitate de necunoscut pentru trupuri – inspiraţia şi mentalul. În acest spaţiu în care viziunea lui Brahman în calitate de Yakdia este dizolvată, pentru că Brahman nu are formă şi dispariţia relevă mai mult natura decât apariţia lui, chiar în acest spaţiu care este spaţiu interior, numit şi «spaţiul inimii», fiinţa individuală, Indra, graţie staţionării sale imobile, a concentrării continue şi atitudinii de respect, se apropie de Femeia Supremă, de Energia-Inţelepciune a Absolutului.

Urnă, acesta este numele zeiţei supreme, Shakti aparţinând lui Brahman, este eterna iniţiatoare a yoghinilor. Ea este Haimavati, «fiica piscurilor înzăpezite», ea coboară de pe culmile inaccesibile ale Realizării spirituale pentru a-i învăţa şi ghida pe discipolii sinceri. Ea «străluceşte în nenumărate feluri» pentru ca nenumărate sunt căile înţelepciunii, multiple abordările pe care le revelă, şi extrem de strălucitoare şi fascinante sunt Revelaţiile sale. Ea singură este întruchiparea frumuseţii subtile a Cunoaşterii, şi de o irezistibilă putere a Divinului, care distribuie învăţăturile despre Brahman. Ea ucide definitiv ego-ul lui Indra şi îi revelă acestuia Realitatea Absolută. Ceilalţi zei nu au putut decât să-l vadă pe Brahman şi să vorbească cu el fără a-l înţelege. Indra, graţie eforturilor sale stăruitoare, a suscitat intervenţia lui Shakti, şi numai prin revelaţia Urnă, şi nu în mod independent. (Upanishada insistă) obţine Cunoaşterea lui Brahman şi abolirea eului său separat.

Această necesitate a înfrângerii lui Indra, principiul

ego-ului care se comportă în calitate de eu individual neregenerat35, este subliniată prin episodul iluminării lui Indra prin Krishna, în Bhâgavata-Purâna şi de expulzarea sa din rangul de Dumnezeu Suprem.

Indra, privat de veneraţia sa obişnuită, este furios şi încearcă să scufunde, printr-un potop de ploaie, pe locuitorii din Vrândâvana care, influenţaţi de Krishna, au renunţat să-l slăvească. Dar Krishna protejează ciobanii ţinuţi sub degetul său mic – muntele Govardhana, care le-a servit drept umbrelă imensă.

Dimpotrivă, eul individual ataşat Principiului divin este reprezentat de Jiul lui Indra (dijâvătman), indisolubil asociat lui Krishna (Paramâtman) în Bhagavad-guâtă.

În sfârşit, Indra se retrage batjocorit şi nu poate decât să se plece în faţa lui Krishna, încarnarea Fiinţei Supreme. Toate acestea converg spre o singură concluzie: când principiul ego-ului, care se exprimă în calitate de *aham* «eu» şi *mama* «al meu» se înclină şi recunoaşte ceea ce îl depăşeşte în realitate şi putere, ne aflăm în prezenţa omagiului: *namah*. Omagiul, acest gest de prosternare cu abdomenul pe pământ, pe care-l fac frecvent hinduşii în faţa oricărei reprezentări sau embleme ale Principiului Divin, este etimologic interpretat[23] ca: *na noma* «nici eu – nici al meu». Această ştergere a eului, această nimicire în faţa unei revelaţii complete de a fi, de realitate sau putere, constituie inima omagiului, şi este prima formă frustă a umilinţei. Este sentimentul de a nu fi nimic, de a fi redus la neant în faţa puterii zdrobitoare a Divinităţii, sau în faţa strălucirii sale omniprezente. Când această experienţă nu ajunge la o totală contopire în Divinitate şi la pierderea eului, este urmată de o reîntoarcere a sinelui conştiinţei, a unei reacţii emoţionale de teamă.

În Geneză, Abraham exclamă: «Am avut îndrăzneala să vorbesc cu Tine, eu care nu sunt decât praf şi cenuşă»[24]! Şi Ardjuna, în Bhagavad-guâtă: «Mă închin Ţie

23 Acționează o etimologie tradițională (nirukta), fondată pe un joc de cuvinte ți nu pe etimologie lingvistică,

24G eneză, 18, 27.

de mii şi mii de ori din nou, şi încă mă închin în faţa Ta şi în spatele Tău şi în toate părţile, pentru că Tu eşti unul şi Tot ceea ce este. Infinit în forţă şi nemăsurat în putere, Tu pătrunzi tot şi Tu eşti fiecare. Şi ceea ce pot să-ţi spun, necugetat în vehemenţa mea, gândind la Tine ca la un prieten uman şi ca la tovarăşul meu: „6, Krishna, 6, Vădava, 6, prietene", necunoscând de loc această mărire a Ta, în greşeala sau dragostea mea, dacă Ţi-am arătat vreodată lipsă de respect din joacă, culcat sau aşezat la masă, singur sau în prezenţa Ta, te rog, iartă-mă, o, Tu necuprinsule! „3S.

Majesâas – inaccesibilitatea *numenului*, preponderenţa sa absolută, superioritatea zdrobitoare a puterii sale provoacă o «spaimă» care nu are nimic din teama naturală, frica sacră «*pavor sacer*» diferă esenţial de toate temerile naturale, deoarece loveşte rădăcinile fiinţei. Ea ajunge la o anihilare a eului, care apare redutabilă în măsura în care ignoranţa spirituală prevalează încă, şi unde fiinţa nu este pregătită suficient pentru afirmarea Absolutului, a unicei Realităţi a Transcendentului. Este ca şi cum palida lumină a candelei păleşte şi dispare în explozia strălucitoare a soarelui. La fel, individualitatea limitată slăbeşte şi se pierde pe măsură ce se revelă Shakti divin, Energia Numenului. Ea este *Omnipotentia Dei*, forţa lui Dumnezeu care subjugă şi porunceşte, spulberă şi nu poate fi oprită de nimic. Ea se manifestă ca o ardoare devorantă, putere care arde, impetuozitate de dragoste a cărei apropiere misticul abia o suportă, unde descărcarea este asemănătoare cu mii de fulgere pătrunzând coloana vertebrală, este irezistibilă şi suverană.

Ea provoacă o uimire paralizantă care te interzice (termenul *thambos* grecesc), suspendă toate facultăţile intelectuale, este obiect de stupefacţie, de admiraţie, de fascinaţie şi teroare. Nimic nu poate opri cursul său şi a-i rezista este copilăresc, nu ar face decât să amplifice angoasele. Acest aspect teribil al Divinităţii, această faţă mânioasă (*Krodha-murti*), numită astfel deoarece

adoratorul, care o contemplă tremurând de groaza sacră, se cutremură până în străfundurile sale, ghicind inevitabila sa «jertfire» foarte apropiată, este venerat cu predilecţie atât de hinduşi cât şi de budiştii mahâyânişti.

Înfiorarea pune stăpânire pe credincios la vederea formei terifiante şi atotputernice a zeiţei, îi face sufletul mut şi îl îngheaţă pe loc, este prin ea însăşi o experienţă a morţii mentalului. Aceasta pentru că se consideră adesea că aspectele binevoitoare ale Divinităţii, figura sa protectoare manifestând atributele blândeţii, bunătăţii, a dragostei şi familiarităţii se adresează feţei întoarse către lume, cea care protejează fiinţa individuală în existenţa sa samsâncă fără s-o smulgă eului şi limitelor sale, fără s-o elibereze din ciclul naşterilor.

Krishna, care este esenţialmente Vișṇu, îşi voalează măreţia, el nu apare sub forma sa adevărată, universală, inspirând teroare, decât în ocazii rare, pentru câteva clipe, de exemplu, când deschide gura lui de copil mic, dojenit de mamă pentru că a înghiţit puţin praf, şi aceasta, ameţită, înţelege ea însăşi când contemplă în gura fiului ei întregul univers; ori atunci când i se descoperă lui Ardjuna, ezitând a se împotrivi formei nemiloase a Timpului care devoră lumea şi toate fiinţele. Astfel de viziuni, deşi stupefiante şi terifiante, sunt considerate graţii excepţionale, acordate sufletelor de elită, şi sunt de ordin mult mai înalt decât viziunile liniştitoare şi obişnuite, acordate tuturor.

La fel Rudra, tocmai pentru că este esenţialmente teribil, pentru că este aspectul Divinului care seamănă moarte şi dezolare, este considerat ca cel ce şi-a încredinţat eul acestui «stăpân al creaturilor» (Pashupati), ca cel mai prielnic (Shiva) dintre toţi zeii. Zeiţa Supremă este numită pe rând «Marea Zeiţă» (Mahâdevî) şi «Marele Demon» (Mahâsurî) pentru că vederea ei este mai puternică şi mai înspăimântătoare decât a celor mai redutabili demoni. Aşadar, ea singură este deasupra lor şi-i reabsoarbe în Ea însăşi.

Elementul ciudat, deconcertant, de tip repulsiv, inspirând teroare, este cel al experienţei religioase

profunde, cu toate că este încă asociat ignoranţei şi impurităţii, deci fricii. Dacă zeii hinduşi sunt foarte adesea reprezentaţi făcând un gest cu mâna ca pentru a îndepărta teama (abhaya-mudră), nu este doar pentru a ne arăta că prezenţa lor ne eliberează de toate angoasele şi grijile vieţii terestre, ci şi pentru a ne proteja în faţa manifestărilor terifiante ale sacrului. Prezenţa lor reprezintă pentru individ identificarea limitelor sale.

Adoraţia este adesea numită *propiţiere* (*aradhana*). Ea are ca scop reconcilierea noastră cu ceea ce nouă ne pare atât de teribil în puterea sacrului, deci aparent «să îmblânzeşti» Divinitatea. În realitate, îmblânzirea are loc în propriul nostru psihic.

Asceza yoghină şi adoraţia sunt un proces de purificare pentru a umple distanţa ce separă fiinţa individuală, obişnuită cu modul său de a fi cotidian şi profan, şi augusta Putere divină. Scopul purificării este să pregăterască întâlnirea şi uniunea (*yoga*), să ne obişnuiască să devenim receptacule ale acestei majestăţi, să ne facă să fim într-o stare de comuniune, să ne impregnăm zilnic de această majestate fără a fi îngroziţi sau distruşi.

O religie care va reprezenta un «Bun Dumnezeu», asemănător unui părinte ’nţelegător, prin forţa împrejurărilor acesta va fi atenuat şi va conduce ta neghiobie sentimentală sub pretextul devoţiunii. Dumnezeul Viu este acela care se dezlănţuie, în faţa căruia suntem slabi: Rudra este un uragan devastator, Kundalinī trezită este un ciclon care face ravagii în corpul yoghinului.

Realitatea este în esenţa sa, prodigioasă, şi toată revelaţia sau doza de conştiinţă a Realităţii riscă să fie insuportabilă, intolerabilă pentru psihicul nostru prea mic, ca şi pentru facultăţile noastre infime.

Esenţială este cunoaşterea Adevărului, chiar dacă în cursul acestei descoperiri suntem smulşi orizonturilor noastre familiare, ceea ce ne era drag şi cunoscut eul nostru şi ataşamentele noastre par să se micşoreze până la

a nu mai fi decât un punct minuscul în imensitatea Fiinţei, o pulbere neglijabilă în vastitatea Conştiinţei fără limite.

Când cei doi poli opuşi, ai terorii şi fascinaţiei care caracterizează experienţa spirituală, sunt reconciliaţi, când Realitatea Divină nu mai este privită ca periculoasă sau binevoitoare, şi când dualităţile sunt depăşite prin părăsirea pretenţiilor de a avea o existenţă separată, atunci este atinsă alinarea, descrisă *ca Shivam shantam advaitam* «Perfect benefic, liniştit, fără luptă». Este ca şi cum yoghinul s-ar trezi dintr-un vis agitat şi realizează că nu are nimic de pierdut scufundându-se în Oceanul Conştiinţei Infinite, doar identificarea falsă cu individualitatea limitată. Şi fără să tremure, nici să exulte, primeşte într-o egalitate perfectă experienţa ultimă care se stabileşte în natura sa adevărată.

El este unificat cu *mysterium*-ul care este ceea ce ESTE real, care este conştiinţă fără margini şi beatitudine nemaiauzită. Nu putem, în cadrul acestei introduceri, să subliniem aportul prodigios, preţios, care abundă din fiecare capitol al cărţii lui Gopi Krishna. Nu putem atinge o discuţie a tuturor problemelor pe care le ridică această naraţiune, nici să încercăm o comparaţie cu ceea ce ne învaţă tradiţia Kundalinī-Yoga.

Lăsăm timpului textul să vorbească pentru el însuşi. Trebuie doar să adăugăm, înainte de a lăsa cititorul faţă în faţă cu acesta, ca toate experienţele de trezire de Kundalinī sunt departe de a fi atât de resimţite ca izbitoare, angoasante cum au fost cele trăite de Gopi Krishna.

Alte experienţe, dimpotrivă, au fost perfect armonioase şi calme de la început, ori dificultăţile întâlnite de yoghini au fost de un ordin cu totul diferit. Trebuie să punem în gardă cititorul împotriva tentaţiei de a universaliza trăsăturile acestei experienţe specifice, trăite de brahmanul nostru din Caşmir. Anumite constante se regăsesc în toate cazurile de trezire de Kundalinī, dar fără a împiedica sub nicio formă varietatea experienţelor spirituale în funcţie de persoană, temperament, formarea

şi abordarea lor după calea pe care o urmează şi după guru care îi ghidează.

Acesta ar fi un obiect demn de cercetare, fie ea ştiinţifică, cum o propune Gopi Krishna, sau doar a compara diferitele mărturii de autentice treziri de Kundalinī, aşa cum sunt descrise în textele tradiţionale, cu scopul de a desprinde constantele şi a întrevedea variantele, diferenţele şi modalităţile diverse de care aceste experienţe sunt încărcate.

Capitolul 1

Într-o dimineaţă de Crăciun a anului 1937, m-am aşezat cu picioarele încrucişate într-o mică încăpere a unei căsuţe din vecinătatea oraşului Jamu, capitala de iarna a statului Jamu şi Caşmir din India de Nord. Meditam cu faţa întoarsă spre est, către fereastra prin care se revărsau în cameră primele raze gri ale aurorei care se lumina lent.

O lungă practică mă obişnuise să mă aşez în aceeaşi poziţie pe parcursul orelor, continuu, fără cel mai mic disconfort şi, stând aşezat, respiram lent şi ritmic, atenţia mea fiind îndreptată asupra creştetului capului, contemplând un lotus imaginar, strălucind în plină înflorire. Eram aşezat ferm, imobil şi drept, cu gândurile centrate, fără cea mai neînsemnată întrerupere, asupra lotusului luminos, făcând un efort pentru a împiedica atenţia să vagabondeze, şi pentru a o readuce, ori de câte ori se avânta într-o altă direcţie. Intensitatea concentrării îmi suspenda respiraţia, suflul se rărea gradual până când, în anumite momente, devenea greu perceptibil. Toată fiinţa mea era atât de absorbită în contemplarea lotusului încât pe durata mai multor minute, ca o consecinţă, pierdeam contactul cu propriul corp şi împrejurimile. Pe durata acestor clipe aveam impresia că pluteam în aer, fără cea mai vagă senzaţie a corpului meu. Singurul obiect de care eram conştient era lotusul colorat strălucitor, emiţând raze de lumină. Acest tip de experienţă se întâmpla multor oameni care practicau meditaţia, sub o formă sau alta, regulat şi pe o perioadă suficient de lungă. Ceea ce însă, în cazul meu, a urmat în acea dimineaţă fatală, schimbând

atât cursul existenţei mele cât şi viziunea asupra lucrurilor, s-a întâmplat în cazuri rare. În timpul unei perioade de intensă concentrare, am simţit dintr-odată o stranie senzaţie la baza coloanei vertebrale, în locul de contact cu scaunul, în timp ce stăteam aşezat cu picioarele încrucişate pe o cuvertura împăturită, plasată pe sol. Senzaţia era atât de extraordinară şi atât de plăcută, încât atenţia mea a fost puternic afectată. În clipa în care atenţia se restrângea de o manieră atât de neaşteptată din punctul unde ea era concentrată, senzaţia înceta. Gândindu-mă că aceasta trebuia să fie o farsă a propriei imaginaţii, pentru a slăbi tensiunea exerciţiului spiritual, am alungat incidentul din spiritul meu şi am readus atenţia în punctul de la care ea s-a îndepărtat. Iarăşi, am fixat-o asupra lotusului şi cum imaginea devenea clara şi distinctă în creştet, din nou senzaţia se produsese. De această dată, încercam să-mi menţin fixitatea atenţiei şi am reuşit pentru câteva secunde, dar senzaţia, propagându-se în sus, devenise atât de intensă şi era atât de extraordinară, raportată la tot ce resimţisem mai înainte că, în ciuda voinţei mele, spiritul mi se îndrepta către ea şi, în aceeaşi clipă, aceasta a dispărut din nou. Acum eram convins că ceva neobişnuit se întâmplase, ceva de care practica mea zilnică de concentrare era, fără îndoială, responsabilă. Citisem expuneri mirifice, scrise de autori savanţi, asupra marilor beneficii rezultate din concentrare şi despre puterile miraculoase dobândite de yoghini graţie unor astfel de exerciţii. Inima a început să-mi bată violent şi am avut ceva dificultăţi în a-mi dirija atenţia la gradul de fixitate dorit. După un anumit interval de timp m-am calmat şi am meditat profund, ca altă dată. Când am atins absorbţia completă, am resimţit din nou senzaţia, dar de această dată, în loc să permit spiritului să părăsească punctul unde-l fixasem, mi-am menţinut rigid şi fără discontinuitate atenţia. Din nou senzaţia s-a răspândi în sus, crescând în intensitate, şi am simţit că mă clatin. Dar făcând un mare efort mi-am păstrat atenţia concentrată asupra lotusului. Brusc, cu un vuiet asemănător unei

cataracte, am simţit un şuvoi de lumină lichidă invadându-mi creierul prin coloana vertebrală.

Nefiind în niciun fel pregătit pentru o astfel de turnură a evenimentelor, am rămas copleşit de surpriză. Recâştigându-mi sângele rece, am rămas aşezat în aceeaşi postura, menţinându-mi spiritul asupra punctului de concentrare.

Iluminarea a devenit din ce în ce mai explozivă, vuietul mai puternic, aveam o senzaţie de oscilare, de zdruncinare şi, brusc, m-am simţit alunecând în afara corpului, înfăşurat într-un halo de lumină. Este imposibil de descris această experienţă în mod adecvat. Am simţit punctul de conştiinţă, care era eul meu, lărgindu-se din ce în ce mai mult, înconjurat de valuri luminoase. Ele se amplificau, încă şi încă, întinzându-se către exterior, în timp ce corpul, în mod normal obiectul imediat al percepţiei sale, părea să se retragă din ce în ce în depărtare până când am devenit complet inconştient. Eram acum cu totul conştiinţă, fără niciun contur, fără cea mai vagă idee de vreun adaos corporal, fără cel mai neînsemnat sentiment al vreunei senzaţii venită din simţuri, scufundat într-un ocean de lumină simultan conştient şi deplin prezent în fiecare punct, răspândit, pentru a spune astfel, în toate direcţiile, fără cea mai mică barieră sau obstacol material. Nu mai eram eu însumi sau pentru a fi mai exact, eu însumi aşa cum mă cunoscusem altă dată, un mic punct de conştiinţă, izolat într-un corp, eram un vast cerc de conştiinţă, în care corpul nu era decât un punct scăldat în lumină şi într-o stare de exaltare şi fericire imposibil de descris. După un anume timp, n-aş şti să evaluez durata, cercul a început să se micşoreze. Simţeam cum mă concentram, devenind din ce în ce mai mic, până în clipa în care am devenit vag conştient de configuraţia corpului meu, din ce în ce mai clar. Şi în timp ce mă strecuram din condiţia anterioară, am devenit brusc conştient de zgomotele de pe stradă. Mi-am simţit din nou braţele, picioarele şi capul şi am redevenit cel de altă dată, eul meu fiind restrâns la relaţia cu corpul şi mediul

exterior. Când am deschis ochii şi am privit în jur, m-am simţit puţin zăpăcit şi dezorientat, ca şi când aş fi revenit dintr-o ţară străină, cu totul diferită. Soarele se ridicase şi-şi arunca razele calde şi liniştitoare direct pe chipul meu. Am încercat să-mi ridic mâinile ce-mi rămăseseră aşezate în poală, una peste cealaltă, în timpul meditaţiei. Braţele-mi dădeau impresia că sunt flasce şi fără viaţă. Am făcut un efort pentru a le ridica şi întinde, pentru a permite sângelui să circule liber. Am încercat apoi să-mi degajez picioarele din poziţia în care eram aşezat, şi să le aşez într-o poziţie mai confortabilă, dar nu am reuşit. Erau grele şi înţepenite. Cu ajutorul mâinilor le-am eliberat şi le-am întins în faţă, apoi m-am sprijinit cu spatele de perete, odihnindu-mă într-o poziţie naturală şi confortabilă. Ce mi se întâmplase? Fusesem victima unei halucinaţii? Sau printr-un straniu capriciu al destinului am reuşit să am o experienţă a Realităţii transcendente? Reuşisem eu acolo unde milioane de oameni au eşuat? Era oare ceva adevăr în aserţiunea înţelepţilor, a asceţilor indieni, enunţată de mii de ani, verificată şi repetată generaţie după generaţie, că este posibil a percepe Realitatea în această viaţă chiar, dacă se urmează anumite reguli şi se practică meditaţia într-o anumită formă? Eram năuc şi stupefiat. Mi-era greu să cred că avusesem o viziune a divinităţii. Să fi avut o expansiune a fiinţei mele, a conştiinţei mele şi transformarea să fi fost provocată prin curentul vital care ţâşnise de sub vertebrele coccigiene şi ajunsese până în creier prin coloana vertebrală? Mi-am amintit că citisem, cu mult timp în urmă, în cărţile despre yoga, câteva pasaje referitoare la un anumit mecanism mental numit Kundalini, în raport cu partea inferioară a coloanei vertebrale. Se considera că acesta devenea activ cu ajutorul anumitor exerciţii şi, odată pus în mişcare, aducea conştiinţa umană limitată pe culmi transcendente, conferind individului puteri psihice şi mentale incredibile. Avusesem eu, cu adevărat, şansa fabuloasă să găsesc cheia acestui minunat mecanism, înveşmântat într-un nor de mister din timpuri imemoriale, subiect asupra căruia oamenii discutau în

şoaptă fără să-l fi văzut măcar o dată în acţiune, nici ei înşişi şi nici la alţii?

Am încercat încă o dată să repet experienţa, dar eram atât de slab şi consternat încât nu puteam să-mi adun suficient gândurile pentru a realiza starea de concentrare. Spiritul meu fierbea. Priveam soarele. S-ar fi putut ca în starea de extremă concentrare să-l fi considerat drept haloul luminos ce mă înfăşurase în starea supraconştientă?

Am închis din nou ochii, lăsând razele soarelui să joace pe chipul meu. Nu, lumina ce-mi pătrundea prin pleoape, pe care o percepeam, era cu totul diferită. Aceasta era exterioară şi nu avea aceeaşi splendoare. Lumina cu care făcusem experienţa era interioară, făcând parte integrantă din conştiinţa mea amplificată, parte integrantă din mine însumi. M-am ridicat. Picioarele-mi erau slabe, împleticite. Se părea că vitalitatea fusese drenată în afara mea. Braţele nu-mi erau deloc într-o stare mai bună. Mi-am masat uşor coapsele şi picioarele şi, simţindu-mă ceva mai bine, am coborât la etajul inferior. Fără să spun nimic soţiei mele, am luat micul dejun în tăcere şi apoi m-am îndreptat către serviciu. Pofta de mâncare nu mai era cea obişnuită, aveam gura uscată şi, o dată ajuns la birou, nu mi-am putut concentra gândurile. Eram într-o stare de epuizare şi descurajare şi puţin dispus la conversaţii. După ceva timp, nesimţindu-mă în largul meu, având impresia de sufocare, am ieşit la o scurtă plimbare pe stradă, în ideea de a-mi schimba dispoziţia. Spiritul meu revenea fără încetare la experienţa de dimineaţă, încercând să recreeze în imaginaţie miraculosul fenomen al cărui martor fusesem, însă fără succes. Trupul meu, în special picioarele, erau încă slabe şi nu am putut merge mult timp. Nu încercam niciun interes pentru oamenii pe care-i întâlneam şi mă plimbam într-o stare de spirit de detaşare şi indiferenţă faţă de tot ce mă înconjura, o stare cu totul străină caracterului meu. Am revenit la birou mai repede decât aş fi intenţionat şi mi-am petrecut restul orelor de program jucându-mă cu creionul pe hârtie. Când m-am întors acasă după-amiază, nu mă

simţeam mai bine. Nu m-am putut decide să mă aşez şi să citesc cum făceam în mod obişnuit seara. Mi-am luat cina în tăcere, fără poftă sau gust, apoi m-am dus la culcare. În mod obişnuit era suficient să pun capul pe pernă pentru a adormi în câteva minute. Dar în acea noapte eram, în mod ciudat, agitat şi tulburat. Nu puteam să împac exaltarea de dimineaţă cu depresia care se instalase apăsător în mine în timp ce mă întorceam şi mă răsuceam în pat. Aveam un inexplicabil sentiment de teamă şi incertitudine. În cele din urmă, în mijlocul acestor presentimente, am adormit. Am dormit neregulat, având vise stranii şi trezindu-mă la intervale scurte, ceea ce contrasta singular cu somnul meu obişnuit continuu. Cam în jurul orei trei dimineaţa, somnul m-a părăsit definitiv. Pentru câtva timp, am stat aşezat pe pat. Somnul nu mă revigorase. Mă resimţeam încă, şi gândurile erau lipsite de claritate. Se apropia momentul meditaţiei mele obişnuite. M-am decis să încep mai devreme în aşa fel încât să evit ca soarele să-mi atingă mâinile sau faţa, şi fără să-mi deranjez soţia am urcat la etajul superior în cabinetul meu de studiu. Am întins cuvertura pe pardoseală, aşezându-mă cu picioarele încrucişate, şi, ca de obicei, am început să meditez. Nu reuşeam să mă concentrez cu aceeaşi intensitate ca în ziua precedentă, cu toate intensitatea eforturilor mele. Gândurile-mi rătăceau şi, în loc să fiu într-o expectativă fericită, mă simţeam într-un mod bizar nervos şi neliniştit. În fine, după eforturi repetate, mi-am menţinut atenţia asupra punctului obişnuit un anumit interval de timp aşteptând rezultatul. Nimic nu se întâmpla şi începeau să mă încerce îndoielile privitoare la validitatea experienţei mele precedente. Am încercat din nou, de aceasta dată cu ceva mai mult succes. Mobilizându-mi toată energia mi-am stăpânit gândirea vagabondă, şi, fixându-mi atenţia asupra creştetului capului, mă străduiam să vizualizez un lotus în plină înflorire, cum aveam obiceiul. Din clipa în care am ajuns la gradul obişnuit de intensitate şi fixitate mentală, am simţit din nou curentul pus în mişcare către creştet. Nu am permis atenţiei mele să slăbească şi, din nou, cu un

elan impetuos, şi un zgomot puternic în urechi, torentul de lumină strălucitoare îmi invada creierul umplându-mă de putere şi vitalitate, şi am simţit cum mă împrăştiam în toate direcţiile, răspândindu-mă dincolo de frontierele cărnii, absorbit complet în contemplarea unei uimitoare clarităţi conştiente, contopindu-mă cu ea şi, totuşi, nedizolvat complet în ea. Această situaţie a durat mai puţin ca în ziua precedentă. Sentimentul de exaltare nu era atât de puternic. Când mi-am revenit la starea normală, am simţit inima bătând violent şi aveam un gust amar în gură. Era ca şi cum o rafală dezlănţuită de aer fierbinte îmi pătrundea trupul. Senzaţia de epuizare şi descurajare era mai pronunţată decât cu o zi înainte. M-am odihnit un moment pentru a-mi recăpăta forţa şi echilibrul. De această dată nu mă mai îndoiam; experienţa era reală şi soarele n-avea niciun amestec cu lumina interioară pe care o văzusem. Dar de ce nu mă simţeam în largul meu şi eram deprimat? în loc să fiu copleşit de fericire pentru şansa mea şi să-mi binecuvântez steaua, de ce descuraj area a pus stăpânire pe mine?

Aveam impresia că sunt în pericol iminent, ameninţat de ceva ce scăpa înţelegerii şi puterii mele. Ceva intangibil şi misterios pe care eu nu-l puteam nici înţelege şi nici analiza. Un nor dens de descurajare şi de tristeţe sumbră părea să mă oprime, ţâşnind din adâncurile fiinţei mele, fără nicio legătură cu circumstanţele exterioare. Nu mă mai simţeam acelaşi om ca cel ce fusesem numai cu câteva zile înainte, şi o condiţie mentală de oroare datorată unei schimbări inexplicabile a început să pună stăpânire pe mine, de care nu reuşeam să mă eliberez, în ciuda tuturor tentativelor şi eforturilor de voinţă. Eram departe de a mă îndoi că începând din acea zi nu mai eram aceeaşi fiinţa identică cu eul meu normal de odinioară, departe de a realiza că, din greşeala şi fără pregătire sau cunoştinţe adecvate, trezisem şi pusesem în mişcare cea mai minunată şi implacabilă putere din om şi, căzusem fără să ştiu pe cheia secretului cel mai bine păzit de înaintaşi şi ca, de acum înainte, pentru mult timp, trebuia să trăiesc

suspendat de un fir oscilând între viaţă, pe de o parte, şi moarte de cealaltă parte, între sănătatea spiritului şi nebunie, între lumina şi tenebru, între cer şi pământ.

Începusem să practic meditaţia la vârsta de şaptesprezece ani. Un eşec suferit la un examen de la colegiu, care mă împiedica să intru la Universitate în acel an, a provocat o revoluţie în spiritul meu de adolescent. Nu era atât eşecul însuşi şi pierderea unui an, care mă nemulţumea, cât gândul la marea supărare pe care acest fapt îl va provoca mamei mele pe care o iubeam. Zile şi nopţi mă torturam încercând să găsesc o scuză plauzibilă, care să atenueze efectul acestei penibile veşti asupra ei.

Ea era atât de sigură de succesul meu, că nu aveam pur şi simplu curajul să-i distrug iluziile. Obţinusem o bursa de merit şi mă bucuram să fiu considerat ca unul dintre cei mai străluciţi elevi ai Colegiului, dar în loc să-mi consacru timpul studiului textelor recomandate, mă cufundam în lectura unor căţii fără legătură cu studiile noastre, pe care le împrumutam de la bibliotecă. Mi-am dat seama prea târziu că nu ştiam aproape nimic despre anumite subiecte şi că n-aveam nicio şansă să reuşesc la examen. Fără să fi suferit vreodată ruşinea unui eşec în toată viaţa mea şcolară şi fiind totdeauna stimat de profesori, am fost descumpănit la ideea că mama, mândră de excelenţa mea şi sigură de capacitatea mea de a trece examenul cu menţiune, va fi profund rănită de această probă de neglijenţă.

Născută într-un sat, într-o familie de ţărani duri la treabă şi temători de Dumnezeu, destinul îi hărăzise să fie compania unui om mult mai vârstnic decât ea, originar din Amritsar1, oraş care se găsea în acea vreme, la mai puţin de şase zile de voiaj cu trenul şi şareta, de locul ei de baştină. Insecuritatea şi anarhia din ţară constrânseseră pe unul din străbunicii mei să părăsească refugiul răcoros al pământului natal pentru a-şi încerca şansa în câmpia toridă a îndepărtatului Panjab.

Acolo, schimbându-şi costumele şi vorbind o limbă diferită de a lor, străbunicul şi bunicul meu au trăit şi au

progresat ca aţâţi alţi exilaţi ai sorţii, cu totul asimilaţi, cu excepţia riturilor şi obiceiurilor religioase şi fizionomiei lor

Amritsar este capitala Panjabului asupra căreia nimeni nu se putea înşela că erau Brahmani din Caşmir. Tatăl meu, care avea o înclinaţie mistică profundă, s-a reîntors în ţara strămoşilor atunci când era deja aproape sigur că a venit vremea să se căsătorească şi să se stabilească. Chiar în perioada cea mai activă a vieţii sale, era întotdeauna în căutare de yoghini şi asceţi reputaţi, care posedau puteri ascunse şi nu renunţa să-i servească şi să rămână în compania lor pentru a învăţa secretul darurilor lor minunate.

Era un adept convins al şcolilor tradiţionale de disciplina religioasă şi de yoga, existente în India din cele mai îndepărtate timpuri şi, care printre numeroşi factori care contribuiau la realizarea spirituală acordau locul de onoare renunţării, abandonului voluntar al tuturor bunurilor şi a vieţii mundane, pentru a permite spiritului eliberat de lanţurile grele ce-l lega de pământ, să-şi sondeze propriile profunzimi eterate, fără să fie tulburat de dorinţă sau pasiune.

Autoritatea invocată pentru o astfel de conduită emana din Vedas, mai mult, chiar din exemplele date de autorii inspiraţi din imnurile vedice şi prin iluştri vizionari din Upanişade, care se conformau unei practici stabilite în vechea societate de Indo-Arieni, din clipa în care deveneau maturi, pornind de la cincizeci de ani, retrăgându-se din viaţa activă şi din rolul de stăpân al casei, câteodată urmaţi de soţie, în această decizie pentru a petrece restul zilelor în sihaştrii din păduri, pentru a medita fără întrerupere şi a învăţa, ca preludiu al unei glorioase şi netulburate ieşiri din scena acestei vieţi.

Această modalitate puţin comună de a petrece apusul vieţii a exercitat în India o profundă fascinaţie asupra multor bărbaţi şi femei atraşi de spiritualitate, şi chiar şi acum, sute de persoane de valoare, încoronate de succes în viaţa lor exterioară şi ducând o viaţă de familie fericită după criteriile cunoscute, părăsesc confortul şi armonia

căminului lor, luându-şi rămas bun de la descendenţi şi pleacă departe, pentru a-şi consacra restul zilelor cercetării lor spirituale, în pace, departe de grijile şi febra lumii.

Tatăl meu, adorator fervent al acestui ideal străvechi, care oferă un contrast fericit cu atitudinea „legat de pământ şi surd pentru cer” a ales să trăiască o viaţă retrasă, cam la doisprezece ani după căsătorie.

Hotărârea sa, care s-a format gradual a fost precipitată de moartea tragică a fiului său mai mare, la vârsta de cinci ani.

Retrăgându-se la cerere dintr-un post guvernamental înainte de a împlini cincizeci de ani, tatăl meu a abandonat toate grijile şi plăcerile vieţii şi s-a închis în singurătate cu cărţile sale, lăsând toată responsabilitatea întreţinerii familiei şi administrării menajului pe umerii neexperimentaţi ai tinerei sale soţii.

Ea a suferit teribil. Tatăl meu a renunţat la lume când ea nu avea decât douăzeci şi opt de ani şi era mama a trei copii, două fete şi un băiat. Cum ea ne creştea – cu ce devoţiune! – * ea veghea asupra nevoilor foarte simple ale tatălui nostru auster, care se izolase complet de lume şi nu schimba niciodată un cuvânt cu unul dintre noi; prin ce muncă continuă şi ce sacrificii personale colosale ea reuşea să păstreze reputaţia şi onoarea familiei, ar constitui o temă potrivită pentru o mare povestire de eroism inegalabil, de sentiment moral inflexibil, de castitate şi abnegaţie supreme.

Mă simţeam vinovat şi eram chinuit: de întrebarea cum aş putea să-i stau în faţă şi s-o determin să admită slăbiciunea mea?

Realizând că prin absenţa stăpânirii de sine, trădasem încrederea ce mi se acordase am hotărât să recâştig oportunitatea pierdută sub o alta formă. Niciodată în viaţă nu va mai trebui să mă fac vinovat de aceeaşi greşeală. Dar pentru a frâna elementul vagabond al naturii mele, pentru a-mi corecta conduita, era necesar să-mi cuceresc propriul spirit, care, urmând fără piedici propriile

înclinaţii, m-a determinat să-mi neglijez obligaţiile şi m-a pus într-o situaţie atât de penibilă, lăsându-mă pradă remuşcărilor şi unei dureri sfâşietoare, decăzut în propriii mei ochi.

Cu această hotărâre luată, căutam mijloacele pentru a o pune în practică.

Pentru a reuşi trebuia să am, cel puţin câteva noţiuni asupra metodelor care să permită îmblânzirea eului meu rebel.

În consecinţă, am început să citesc câteva cărţi de gen, uzuale, privitoare la dezvoltarea personalităţii şi stăpânirea spiritului. Din cantitatea enormi de materiale conţinând aceste scrieri, am acordat atenţie la Concentraţia Spiritului şi la Cultura Voinţei.

M-am apucat să le practic pe amândouă cu un entuziasm juvenil, dirijând toate energiile şi subordonând toate dorinţele acestui obiectiv unic cât de des îmi era posibil. Scârbit şi umilit de lipsa mea de control, care m-a făcut să cedez pasiv tiraniei dorinţei de a substitui romane, alte povestiri pasionante şi literatură de divertisment, textelor aride şi dificile prescrise de Colegiu, mi-am făcut un obiectiv de onoare în a-mi afirma voinţa în toate privinţele, începând de la cele mai mici lucruri şi, progresiv, extinzând aplicarea acestui principiu la situaţii mai importante, mai anevoioase, forţându-mă, ca penitentă, să îndeplinesc activităţi ingrate şi anevoioase în faţa cărora natura mea îndrăgostită de tabieturile sale se trăgea înapoi cu spaimă, până când am început să am un ascendent asupră-mi, o convingere crescândă că nu mai eram susceptibil să cedez şi să devin pradă uşoară tentaţiilor obişnuite. De la controlul spiritului la yoga şi ştiinţele oculte nu era decât un pas. Am trecut, aproape fără să-mi dau seama, de studiul cărţilor consacrate acestui prim subiect şi de investigaţiile asupra literaturii tratând spiritualitatea, parcurgând, în acelaşi timp, pentru a avea o vedere de ansamblu, un anumit număr de texte sacre.

Biciuit de ruşinea primului meu eşec în viaţă şi

îmboldit de o conştiinţă vinovată încercam o aversiune crescândă pentru lucrurile din această lume şi starea lor inextricabilă şi incurabil încurcată care mă expusese acestei umilinţe şi, puţin câte puţin, focul renunţării a început să ardă furios în mine, împingându-mă să caut o cale onestă de a scăpa din aceste tensiuni şi de tumultul vieţii, pentru a găsi pacea şi liniştea unei existenţe consacrate unui scop înalt.

Pe durata acestui conflict interior acut, mesajul sublim din Bhâgavada-Guâtă a avut asupra mea efectul cel mai profund şi salutar, alinând arsurile febrei mele mentale şi prezentând viziunii mele promisiunile unei vieţi netulburate acordată la diapazonul Realităţii împlinite subiacentă lumii fenomenelor, în care se amesteca bucuria şi suferinţa.

În acest fel, plecând de la ideea de a obţine succes în acţiunile mele mundane, eliminând posibilitatea eşecului datorat lipsei de voinţă, am ajuns imperceptibil la o altă extremă: mă găseam, mai curând, în curs de a exersa voinţa şi a practica meditaţia, nu pentru scopuri temporare ci cu singurul obiectiv să ating succesul în yoga, chiar dacă aceasta ar fi dus sacrificarea tuturor perspectivelor mele de viitor terestru.

Ambiţiile mele lumeşti dispăruseră.

La această vârstă adolescentină, când eşti influenţat mai mult de idealuri şi vise decât de consideraţii practice şi când ai tendinţa de a vedea lumea prin ochelari auriţi, viziunea suferinţei şi mizeriei, peste tot prezente, accentuând sentimentul distanţei între ceea ce este şi ceea ce ar trebui să fie, tinde să modifice direcţia gândirii, la anumite naturi mai sensibile.

În ce mă priveşte rezultatul a fost dublu: asta m-a făcut mai realist, scoţându-mă brutal dintr-un optimism nejustificat, odihnit pe visul unei existente uşoare şi fără durere şi, în acelaşi timp, aceasta mi-a redat hotărârea să descopăr o fericire de natură durabilă, care să nu fie dobândită pe scama fericirii altora.

Adesea, în izolarea unui loc retras, singur în camera

mea, dezbăteam în mine însumi avantajele şi inconvenientele respective ale diferitelor căi care mi se deschideau.

Doar cu câteva luni înainte, ambiţia mea era de a mă pregăti pentru o carieră plină de succes, pentru a mă putea bucura de o viaţă de abundenţă şi bine în mijlocul luxului şi confortului accesibil clasei înstărite din societatea noastră.

Acum voiam să duc o viaţă senină, impermeabilă pasiunilor mundane, scutită de discordie şi conflicte. Pentru ce să pun la inimă şi să-mi fixez spiritul asupra unor lucruri, îmi spuneam, pe care în final va trebui să le abandonez, chiar împotriva mea, sub vârful sabiei mânuite de moarte, în mare durere, şi în tortura spiritului? De ce să nu trăiesc mulţumit cu atâta cât să satisfacă rezonabil cele câteva nevoi impuse de natură şi să consacru timpul astfel economisit pentru a dobândi valori de natură permanentă care vor fi ale mele pentru totdeauna, o podoabă durabilă pentru Eternul şi imuabilul sine din mine însumi, în loc ca munca mea să servească la glorificarea acestui corp?

Cu cât reflectam asupra acestei probleme, cu atât eram mai puternic atras de viaţa simplă, iară ostentaţie, lipsită de aviditate pentru o poziţie socială înaltă pe care mi-o imaginam. Singurul obstacol pentru această realizare, de altfel facilă, a proiectului meu, obstacol care mi se părea atât de greu de depăşit, era că trebuia să obţin consimţământul mamei, ale cărei speranţe deja distruse pentru prima oară, prin brusca decizie a tatălui meu de a renunţa la lume erau acum centrate asupra mea. Ea dorea să mă vadă devenind un om important şi cu o situaţie materială solidă, deasupra tuturor nevoilor, şi capabil să smulg familia noastră ruinată sărăciei şi muncii ingrate căreia o condamnase renunţarea tatălui nostru, care, deliberat, dăruise tot ce strângătoarea mea mama economisise, şi nu păstrase nicio rezervă la care să apeleze la nevoie. Ştiam că dacă ea mi-ar fi cunoscut cât de puţin planurile, aceasta ar fi făcut-o să sufere, iar eu voiam să evit acest lucru cu orice preţ. În acelaşi timp nevoia de a

mă consacra căutării realităţii era prea puternică pentru a o putea suprima. Eram prins într-o dilemă, sfâşiat pe de o parte de datoria mea filială şi propria mea dorinţa naturală de a ridica starea materială decăzută a familiei şi, pe de altă parte, de dezgustul meu pentru lume. Dar ideea să-mi abandonez casa şi familia nu mi-a venit niciodată în minte. Aş fi renunţat la tot. Înţelegând drumul pe care mi-l alesesem, decât să mă despart de părinţi sau să abandonez datoriile pe care le aveam faţă de ei. Plecând de la acesta, toată fiinţa mea se revo Ra la ideea de a deveni un ascet fără foc şi cămin, depinzând de munca altora pentru subzistenţa. Dacă Dumnezeu este personificarea a tot ce este bun, nobil şi pur, argumentam eu, cum poate porunci ca cei ce au dorinţa arzătoare să-l găsească şi să se abandoneze Voinţei Sale, să-şi părăsească familiile, faţă de care au nenumărate obligaţii, în virtutea legăturilor pe care El însuşi le-a gravat în inima omului, şi A. l vagabondeze dintr-un loc într-altul, suportaţi prin milă şi caritate de cei ce onorează aceste legături. Simplul gând al unei astfel de existenţe îmi repugna. Nu îmi puteam face nicio idee despre o viaţă care, într-un fel sau altul, direct sau indirect, ar aduce atingere demnităţii mele de om, capacităţii mele de a-mi folosi mâinile şi talentele pentru a mă îngriji de nevoile mele şi ale celor ce depindeau de mine şi m-ar reduce, practic, la starea deplorabilă de paralitic, obligat să pedepsesc pe ceilalţi, cu preocuparea de a avea grijă de nevoile lor vitale. Eram decis să trăiesc o viaţă de familie simplă şi curată, lipsită de lux, în afară febrei rivalităţilor şi paradelor sociale, permiţându-mi să-mi satisfac obligaţiile şi să trăiesc liniştit de pe urma fructelor muncii mele, restrângându-mi dorinţele şi nevoile, pentru a avea suficient timp şi linişte spirituală, absolut necesare pentru a-mi urma calm drumul pe care mi-l trasasem. La acea vârstă tânără, aceasta nu prea venea din intelectul meu, ci din ceva mai profund, care clădind peste eşecul pe care l-am încercat şi triumfând asupra conflictului dezlănţuit în mine, decisese linia de viaţă pe care trebuia să o adopt şi s-o urmez. În acea epocă

nu-mi puteam face o idee asupra teribilului vârtej de forţe suprafizice în care eu trebuia să plonjez orbeşte, şi la ale cărui redutabile profunzimi mi-a venit un răspuns mulţi ani mai târziu, răspunsul la enigma ce-a provocat umanitatea în decursul mileniilor.

Poate că acest răspuns aştepta o oportunitate, depinzând de o rară combinaţie de circumstanţe, permiţându-i să se armonizeze curentului modern de gândire ştiinţifică şi să umple prăpastia existentă între credinţa naivă pe de o parte şi raţiunea critică de cealaltă parte. Nu pot atribui altei raţiuni aparenta singurătate pe care am încercat-o la acea vârstă lipsită de maturitate, când nu eram atât de perspicace pentru a depăşi toate implicaţiile pasului pe care mi-l propusesem, adoptând un mod de viaţă sobru şi moderat, pentru a mă strădui să ating realizarea sinelui, ducând o viaţă de familie, în loc să mă eliberez rupând toate legăturile afective, cum se întâmpla cu sutele de oameni tineri dezamăgiţi în fiecare an în ţara mea, prin emularea aureolelor de prestigiu precedente, în acord cu autoritatea scripturală şi tradiţională.

În acea perioadă noi trăiam în Lahore şi ocupam partea superioară a unei case cu trei etaje, pe o străduţă îngustă din împrejurimile oraşului. Cartierul era teribil de suprapopulat, dar din întâmplare, clădirile vecine erau mai joase decât a noastră, ceea ce ne permitea să avem suficient aer şi soare şi să beneficiem, fără

Am ales pentru practica mea un colţ în una din cele două mici camere de care dispuneam şi în fiecare zi, la primele lumini ale zorilor, mă duceam să meditez.

Începând cu meditaţia de scurtă durată, am prelungit, gradual, exerciţiile până ce în intervalul câtorva ani, am devenit capabil să stau aşezat în aceeaşi postură, drept şi imobil, cu spiritul concentrat asupra mea şi plasat ferm asupra obiectului concentrării, pe durată de ore, fără cel mai mic semn de oboseală sau agitaţie.

Cu o hotărâre riguroasă mă străduiam să urmez toate regulile de conduită prescrise pentru cei ce studiau yoga.

Aceasta nu era deloc un lucru uşor pentru un tânăr de vârsta mea, fără îndrumarea personală a unui maestru respectat, să trăiesc la înălţimea exigentelor de sobrietate, de rectitudine şi reţinere cerute pentru ca practica yoga să fie încoronată de succes, în mijlocul veseliei şi fascinaţiei unui oraş modern şi în compania constantă a camarazilor şi amicilor zgomotoşi şi fără griji-Dar am persistat, ataşat tenace hotărârii mele, fiecare eşec stimulându-mă să dublez eforturile. Eram hotărât să îmblânzesc spiritul meu indisciplinat în loc să-l las să mă domine. În ce măsură am reuşit, ţinând seama de tendinţele caracterului şi circumstanţe, n-aş şti să spun. Dar dacă n-ar fi existat riguroasa înfrânare pe care am exersat-o asupra mea însumi pe parcursul mai multor ani, reţinând cu o mână de fier impetuozitatea şi exuberanţa tinereţii mele turbulente, cred că n-aş fi supravieţuit încercării prin care am trecut la vârsta de treizeci şi cinci de ani.

Mama înţelese din comportamentul meu, brusc diferit, şi din atitudinea mea moderată că o schimbare de mari proporţii se produsese în mine. Nu mă încerca niciodată dorinţa de a-i explica punctul meu de vedere, pentru a o pregăti în privinţa hotărârii pe care o luasem, repugnându-mi să-i produc cea mai mică suferinţă, păstrând pentru mine propriile proiecte de viitor pentru că mi se părea prematur, ca atunci când nu-mi terminasem studiile la colegiu, să anticipez o eventualitate, care putea fi pusă în discuţie abia în momentul alegerii unei cariere.

Dar circumstanţele au concurat în aşa fel încât am fost scutit de situaţia dezagreabilă de a destăinui mamei hotărârea mea. Fusesem primit al doilea într-un concurs destinat selecţiei de candidaţi pentru un înalt post guvernamental, dar din cauza unei modificări de procedura, în final nu am fost acceptat. De asemenea, dezaprobarea cumnatului meu a avut ca efect anularea propunerii de a urma o profesiune medicală. Tocmai atunci o bruscă alterare a sănătăţii mele datorată căldurii a creat o aşa nelinişte în inima mamei, încât a insistat să plec imediat în Caşmir, fără să acord nicio importanţă studiilor,

din moment ce sănătatea mea era în joc. Întrucât în acel moment critic am primit oferta de a fi nominalizat pe un post de funcţionar slab plătit în Departamentul Lucrărilor Publice din acest stat, l-am acceptat, în grabă, cu consimţământul mamei şi am plecat către magnifica vale, fără regrete, pentru a începe, viaţa maşinală şi plictisitoare dintr-un mic birou.

Un an mai târziu, părinţii mi s-au alăturat la Şringar şi, puţin după aceasta, mama a început să caute pentru mine o alianţă matrimonială. Vara următoare, la treizeci şi trei de ani, am fost unit prin legăturile căsătoriei, după ritualurile tradiţionale de soţia mea, cu şapte ani mai tânără ca mine şi care aparţinea unei familii pândite din Baramula.

Am speriat-o de la prima întâlnire, părăsind patul nupţial la ora trei dimineaţa, pentru a face un duş sub un şuvoi al unui robinet de apă curentă din templul vecin, aproape de râu, şi revenind după o oră m-am aşezat să meditez, fără să pronunţ un cuvânt până la ora plecării spre birou. Ea s-a adaptat admirabil la ceea ce, în spiritul său ingenuu, părea să însemne un filon de excentricitate la soţul său, întotdeauna gata să mă primească cu un kangri cald[25], când reveneam din templu, amorţit de frig. Cam un an mai târziu am fost transferat în Jamu pentru a-mi desfăşura activitatea în această provincie. Ea m-a însoţit câteva luni mai târziu, împreună cu părinţii mei, cărora le era foarte dragă pentru simţul acut al datoriei şi pentru atenţia asiduă pe care le-o purta.

Anii au trecut. Nu fără greşeli şi slăbiciuni din partea mea şi cu întreruperi datorate circumstanţelor aflate în afară voinţei mele. Dar niciodată n-am pierdut din vedere scopul pe care mi-l asumasem şi niciodată nu m-am îndepărtat de drumul ales, ca şi cum era scris că trebuia în acest fel să mă prepar într-o oarecare măsură, fără să prevăd, pentru nimic în lume, criza căreia trebuia să-i fac

25 kangri = un mic ceaun de pământ ars, înconjurat de un spațiu în care sunt puși cărbuni aprinși pentru încălzire. Se plasează, în mod obișnuit, aproape de piele, sub rochia lungă

faţă în marea încercare care mă aştepta.

În perioada acestui eveniment extraordinar, în 1937, aveam funcţia de Secretar la dispoziţia Directorului Educaţiei din starul nostru. Înainte de aceasta avusesem acelaşi post la biroul Inginerului şef, de unde fusesem transferat pentru că avusesem curajul să comentez directivele injuste ale ministrului în funcţie atunci, care manifesta adesea o plăcere perversă să-şi maltrateze subalternii. În niciunul dintre aceste birouri nu-mi plăcea munca mea, cu toate că ceilalţi colegi considerau că ocupam o poziţie de invidiat.

Eram obligat să ţin zilnic listele clasate şi registrele de stat ale serviciului funcţionarilor cu grad superior, să formulez propuneri pentru avansarea sau transferul lor, să răspund şi să avizez cererile acestora şi să mă ocup de solicitările lor. În consecinţă, în ambele situaţii eram determinat să am de-a face cu o importantă parte de personal, în sânul căreia un mare număr anticipând posibilitatea unor favoruri nemeritate în dauna camarazilor folosiţi, neîndoindu-se de nimic, frecventau asiduu birourile în căutarea de oameni care să-i servească, ceea ce îi obliga pe colegii lor să facă acelaşi lucru, din teama de a nu fi distruşi. Prin natura funcţiei îmi era absolut imposibil să sgap comentariilor şi criticilor referitoare la deciziile mele, care influenţau viaţă sau cariera unei persoane sau a alteia. Anumite decizii aveau, de asemenea, efect invers de a mă face să-mi înfrunt propria conştiinţă în avantajul unor bieţi candidaţi fără niciun sprijin, dar demni de interes. Din cauza dorinţei mele de a decide cu o justeţe egala, în toate cazurile, intram adesea în conflict cu influenţe ascunse, care lucrau pe sub mână, în spatele faţadei aparent ireproşabile a administraţiei guvernamentale, şi asta crea, din timp în timp, probleme insolubile şi situaţii detestabile pentru mine. Aveam un straniu ataşament pentru cauza oprimaţilor şi această trăsătură a caracterului meu se manifesta împotriva propriilor mele interese. Aceasta m-a făcut să refuz de două ori oferte de promovare, înainte de

a-mi veni rândul, fiind preferat faţă de colegi mai vârstnici.

Acest tră de profesie nu convenea temperamentului meu, însă neposedând nicio calificare pentru o altă meserie, nici mijloace sau înclinaţii să mă formez în vederea unei ocupaţii mai captivante, continuam activitatea de rutină în care m-am împotmolit de la început. Munceam greu şi cât puteam de bine, dar eram mai interesat de studiul şi practica yoga decât de cariera mea oficială. Consideram aceasta din urmă ca pe un mijloc de a-mi câştiga existenţa numai atât cât să fie suficient pentru a acoperi nevoile noastre esenţiale. Plecând de la aceasta, cariera mea nu avea nici valoare, nici importanţă pentru mine. Îmi repugna să fiu prins în controversele unei prese de competitori disputând aprig, de-o parte şi de alta, şi cum acesta se întâmpla aproape zilnic, crea valuri de anxietate, deranjând suprafaţa normal calmă a lacului spiritului meu, pe care mă străduiam să-l păstrez imperturbabil şi senin, pentru că aceasta era indispensabil în practica yoga. Numai după câţiva ani, când am intrat în Departamentul Lucrărilor Publice, nori de intrigi au început să plutească asupra inginerului şef din acea epocă, a cărui tentativă de a împiedica acţiunile murdare ale funcţionarilor corupţi, i-a atras tot felul de dificultăţi. Un complot a fost urzit în jurul său de subordonaţi în cârdăşie cu persoane oficiale din minister, la care participau cei ce au fost privaţi, urmare intervenţiilor sale, de nenumărate facilităţi cu care ei erau obişnuiţi. Conspiraţia şi-a atins scopul şi funcţia i-a fost retrasă cu mult înainte de expirarea termenului, spre stupefacţia celor care erau la curent cu dedesubturile afacerii.

După suspendarea sa, am rămas fără apărare în faţa unei legiuni de inamici puternici şi vindicativi care l-au montat pe ministru împotriva mea, recurgând la metode necinstite pentru a mă agasa şi a-mi face rău. Picătura care a umplut paharul a fost o critică pe care eu am formulat-o când eram în subordinea noului inginer-şef, împotriva unui ordin defectuos primit de la minister, care a reuşit, spre marea mea uşurare, să mă mute din acel loc,

unde atmosfera devenise mult prea viciată pentru a te simţi bine.

La Direcţia de Educaţie condiţiile erau mai liniştitoare pentru mine. Nu erau ocazii de corupţie la aceeaşi scară ca la Departamentul Lucrărilor Publice. În consecinţa, alternanţa inoportună de maşinaţie şi manevre de contra ofensive, care caracteriza în permanenţă biroul precedent era, de asemenea, absentă. Acolo drumul meu a urmat rară piedici până în 1947. În mare parte, din cauza sentimentului de securitate şi a atmosferei plăcute din acest nou post am fost capabil să menţin legăturile cu el, împotriva încercărilor pe care a trebuit să le înfrunt şi incertitudinii angoasante pe care a trebuit să o suport o lungă perioadă, ocupându-mă, în continuare, cu treburile cotidiene, la masa mea de lucru.

Capitolul 2

M-am născut în 1903 într-un mic oraş, Gem, la aproximativ 30 km de Şrjnagar, capitala Caşmirului, în casa părinţilor mamei mele. Ea se afla acolo în momentul naşterii mele pentru a beneficia de îngrijirile şi atenţia surorii mai mari şi a fraţilor săi în timpul naşterii. Tatăl meu construise, pe cheltuiala sa, o mică locuinţă cu un etaj pe un mare teren al lor. Era un edificiu umil, făcut din cărămizi uscate la soare şi cu un acoperiş de paie, dar care ne-a servit drept locuinţă mult timp, în anii copilăriei mele şi apoi, din când în când, de fiecare dată când eram obosiţi de oraş şi când simţeam nevoia unui aer de ţară.

Primele mele amintiri din copilărie se conturează, vag, în jurul unei case de mărime medie, într-un cartier liniştit din oraşul Şrinagar. Mi-amintesc încă o scenă în care eram strâns în braţele mătuşii materne mai vârstnice, care mă consola cu cuvinte dulci şi duioase după un acces de plâns prelungit, provocat de furia mamei pentru că stătusem afară prea mult timp, jucându-mă cu alţi copii. Cum eram fiul său unic, ea nu mă îmbrăca niciodată cu haine frumoase, pentru a mă feri de deochi, nici nu-mi permitea să stau mult timp afară, de frica accidentelor.

O altă amintire din copilărie, de neşters, este o

noapte luminată de lună când, împreună cu mama şi unul dintre unchii materni, am dormit la un etaj superior, acoperit parţial şi deschis lateral, într-o mică cabană de lemn, care folosea de hambar, tip de construcţie foarte comună în locuinţele rurale din Caşmir. Călătorisem pe cai toată ziua pentru a ajunge la locuinţa îndepărtată a unui pustnic renumit, şi nereuşind să ajungem la destinaţie, a trebuit să căutăm, la căderea nopţii, adăpost în casa unui fermier, care ne-a găzduit astfel peste noapte. Nu-mi pot aminti înfăţişarea sfanţului, ci doar părul său lung, împletit, căzându-i peste umeri în timp ce stătea cu picioarele încrucişate, sprijinit de unul dintre pereţii minusculei sale camere, cu faţa către uşă. Îmi amintesc cum m-a luat în braţe şi mi-a mângâiat părul, pe care mama îl lăsase să crească, pentru a respecta jurământul solemn pe care-l făcuse, să nu mă tundă sau radă până în momentul când ar fi avut loc, pentru mine, ceremonia de investitură a cordonului sacru.1

Mulţi ani mai târziu, când eram suficient de mare pentru a înţelege, mama mi-a povestit motivul vizitei sale la sfânt. Mi-a spus cum, cu câţiva ani în urmă, el i-a apărat în vis, într-un moment de mare anxietate. Ziua precedentă trecuse printr-o stare de nelinişte pentru că eu eram incapabil să înghit ceva, gâtul

(*NTF*) *ceremonie de iniţiere pentru tinerii brahmani*.

fiindu-mi puternic inflamat. Nenumăraţi martori oculari îi povestiseră mamei poveşti uluitoare despre minunile făcute de acest personaj sâani şi, în visul său, Sfântul a apărat, mi-a deschis gura uşor, împingând degetul delicat pana în fundul ei, apoi i-a făcut semn să mă hrănească şi a dispărut. Trezindu-se tresărind, mama m-a strâns la sân şi, spre imensa ei uşurare a simţit cum sugeam şi înghiţeam laptele fără dificultate. În culmea fericirii, datorată acestei însănătoşiri rapide, pe care o atribuia puterii miraculoase a sfanţului, ea a făcut un jurământ, de a se duce la locul unde trăia pustnicul spre a-i mulţumi personal pentru această binefacere. Din cauza preocupărilor casnice şi celorlalte obligaţii, nu şi-a putut

realiza pelerinajul timp de mai mulţi ani, şi l-a întreprins la o dată când eu crescusem destul pentru a păstra o vagă amintire călătoriei şi vizitei. Cea mai surprinzătoare parte a întâmplării, pe care mama mi-o reamintea repetat, era că, în momentul în care ne-am apropiat de ermit, după ce am pătruns în încăperea sa, acesta s-a informat, cu indiferenţă, dacă am fost capabil să sug şi să înghit, după vizita ce i-o făcuse mamei, în visul său. Stupefiată, mama a căzut prosternată la picioarele sale cerând umil binecuvântarea pentru mine. Nu pot garanta autenticitatea privind partea miraculoasă a acestui episod. Tot ceea ce pot spune este că mama era credibilă şi dotată cu o perspicacitate critică în toate celelalte lucruri.

Am povestit acest episod ca o vagă amintire a primei copilării. De atunci, nenumărate poveşti, cu evenimente similare şi chiar mai incredibile, mi-au fost relatate de martori oculari, demni de încredere şi extrem de inteligenţi, însă la un examen mai riguros materia furnizată se dovedea susţinută de probe prea slabe, ca să reziste impactului unei anchete ştiinţifice stricte. Mult timp n-am acordat nicio atenţie unor astfel de istorii şi pot, şi astăzi, să afirm categoric că un yoghin real, în contact cu o altă dimensiune şi capabil să producă fenomene psihice, voluntar, este cel mai rar lucru întâlnit în lume.

Un alt eveniment remarcabil al copilăriei mele, la vârsta de opt ani, căruia-i păstrez o amintire vie, s-a produs într-o zi când mergeam de-a lungul unei străzi din Şrinagar, la începutul primăverii, îndreptându-mă spre casa preceptorului nostru spiritual. Cerul era acoperit şi drumul noroios, ceea ce făcea mersul dificil. Dintr-odată, cu viteză de fulger, o întrebare rapidă, pe care nu mi-o pusesem niciodată până atunci, mi-a traversat mintea. Am rămas, imobil ca un buştean în mijlocul drumului, confruntat cu profunzimile fiinţei mele prin următoarea întrebare: „Cine sunt eu?” asociată alteia, referitoare la obiectele din jur: „Ce înseamnă toate astea?”. Toată fiinţa mea, la fel ca şi tot ce mă înconjura, părea că-şi asumase aspectul unei interogaţii neîntrerupte, imperioase, ne-

admiţând niciun răspuns, care mă lăsa mut şi neputincios, încercând cu toate forţele să găsesc un răspuns, până când capul a început să mi se învârtă şi obiectele din jur au început să devină mobile şi să danseze. Aveam vertij, eram bulversat şi epuizat, abia mă ţineam să nu cad pe strada noroioasă. Făcând un efort să-mi revin, mi-am continuat drumul, mintea mea de copil fierbând în urma incidentului, a cărui semnificaţie, la vârsta aceea, n-o puteam înţelege deloc.

Câteva zile mai târziu, am avut un vis remarcabil în care mi-a fost dată viziunea fugitivă a unei alte existenţe, nu ca un copil sau adult, ci dotat cu o personalitate de vis, foarte diferită de modul meu obişnuit de a fi. Am văzut un loc paradiziac, populat de fiinţe divine, celeste, şi eu însumi fără corp, de nerecunoscut – difuz – eterat, un străin aparţinând altui ordin, şi totuşi asemănător cu mine, propria mea fiinţa fiind transfigurată, într-un cadru spectaculos, luminat şi liniştitor, opus mediului mizerabil şi zgomotos unde trăiam. Din cauza unicei şi extraordinarei intensităţi, visul mi s-a imprimat într-o manieră de neşters în memoria, încât pot să îl evoc clar şi astăzi. În timpul anilor ce au urmat, de câte ori îmi aminteam această scenă din vis, ea era însoţită invariabil de un sentiment de încântare şi de o profundă nostalgie pentru fericirea extatică, inexprimabilă, de care m-am bucurat în acel scurt interval. Visul era, probabil, răspunsul la întrebarea copleşitoare şi inevitabilă care se ridicase din profunzimile fiinţei mele, câteva zile înainte, primul irezistibil apel al altei lumi invizibile care, aşa cum am înţeles mai târziu, este ACOLO, foarte aproape de atins, totdeauna intim apropiată şi totuşi, pentru cei care-i întorc spatele, mai îndepărtată decât cea mai îndepărtata stea de pe cer.

În 1914 am făcut o călătorie la Lahore, unde tatăl meu trebuia să se prezinte personal la Trezorerie pentru a-şi primi pensia. Din acea zi, până la nominalizarea mea în 1923, am locuit acolo vara şi iama. Acolo mi-am făcut studiile de şcoală secundară şi doi ani de colegiu, stânjenit chiar la acea fragedă vârstă, de circumstanţele

nefavorabile ale existenţei noastre.

Trăiam în condiţii de sărăcie şi n-aveam şansa să am un ghid sau preceptor particular. Cu mare dificultate, mama putea să găsească bani pentru hainele şi cărţile absolut indispensabile. Cum posibilitatea de a cumpăra alte cărţi mi-era refuzată, studiul meu trebuia restrâns la clasicii de la şcoală. Dar curând am avut şansa să citesc, când aveam cam doisprezece ani, o traducere în urdu, uşor prescurtată, a cărţii „1001 de nopţi”, pe care am descoperit-o din întâmplare în casa mătuşii mele. Pentru prima oară, această carte a născut în mine o sete arzătoare de poveşti, de povestiri, de aventuri şi călătorii, de altă literatură românească, şi această sete a continuat, fără să se diminueze, de-a lungul multor ani. La paisprezece ani, începând cu povestiri uşoare, am trecut de la urdu la engleză, devorând avid toate povestirile şi romanele ce-mi cădeau în mână. Plecând de la nuvele şi lecturi puţin serioase am trecut, progresiv, la opere elementare de popularizare ale ştiinţei şi filosofiei, disponibile în mica bibliotecă a şcolii.

Citeam cu lăcomie, spiritul meu în curs de dezvoltare era avid de răspunsuri satisfăcătoare la întrebările ce apăreau, ca urmare a examenului atent, cămia-i supusesem mica lume în care trăiam, şi a observaţiilor răzleţe asupra lumii vaste pe care tocmai o cunoşteam, din ce în ce mai mult, din expunerile pitoreşti conţinute în aceste cărţi.

Am fost crescut într-o atmosferă strict religioasă de mama mea, care avea o credinţă neclintită în fiecare dintre nenumăraţii zei şi zeiţe din panteonul său suprapopulat. Ea obişnuia să meargă la templu cu mult înainte ca prima geană de lumină să apară la orizont, şi revenea în zorii zilei pentru a se ocupa de menaj şi nevoile casei, în special pentru a prepara pentru mine frugalul mic dejun. Din prima copilărie am adoptat implicit orientarea credinţei sale religioase simple, uneori pe punctul de a renunţa la delicioasele ultime ore de somn, către zori, pentru a merge cu ea la templu. Cu atenţie captivată ascultam faptele

eroice supraomeneşti ale lui Krishna, pe care unchiul meu matern le citea cu voce tare, în fiecare seară până către miezul nopţii, în traducerea sa favorită din Bhâgavata-Purana, o carte faimoasă de mitologie hindusă conţinând povestiri ale întrupării zeului Vishnu sub forma umană. După credinţa populară, Krishna a împărtăşit învăţământul sublim din Bhâgavada-Guâtă, războinicului Ardjuna, pe câmpul de luptă, înainte de a începe acţiunea, în războiul epic din Mahābhārata. Minunându-mă faptele eroice miraculoase şi supranaturale, de curaj şi forţă, povestite în expunere cu abundenţă de detalii, care transporta imaginaţia mea de copil în domenii fantastice, acceptam orbeşte fiecare incident imposibil şi incredibil, pe care povestirea îl expunea ca adevărat, şi eram plin de dorinţa de a deveni eu însumi o fiinţă supraomenească, cu puteri identice.

Informaţia pe care o strângeam acum, plecând de la textele şcolare şi de o formă mai aprofundată prin studiul altor cărţi, a acţionat drastic şi a avut ca efect purificarea spiritului, gradual, de noţiunile iraţionale şi fantastice pe care le acumulasem în copilărie, înlocuindu-le cu o viziune raţională şi realistă asupra lumii.

Uneori, remarcând o perfectă identitate între ceea ce simţeam dar nu puteam articula şi ideea clar exprimată de un autor, eram atât de transportat de emoţie încât lăsam cartea, mă ridicam şi umblam măsurând camera câtva timp, înainte de a-mi relua lectura.

În acest mod spiritul a fost fascinat, puţin câte puţin, mai curând prin ideile înnăscute asupra naturii lucrurilor dezvoltate prin exerciţiul minţii, în atmosfera salubră a literaturii, decât prin influenţa marilor gânditori ale căror idei, exprimate în operele lor, mi le însuşisem. În perioada în care am terminat primul an de liceu, efectul lecturilor, în special tratatele elementare de astronomie şi de ştiinţe naturale, la care aveam acces în biblioteca colegiului, ca şi propriile idei formate şi confirmate printr-o reflexie continuă, deveniseră suficient de puternice pentru a mă face să mă lansez într-o direcţie opusă celeia pe care-o

urmasem în copilărie şi, în scurt timp, m-am descoperit ca agnostic integral, plin de îndoieli şi de întrebări referitoare la noţiunile extravagante şi credinţele iraţionale ale propriei mele religii, cărora le acordasem completă încredere câţiva ani înainte.

Alungat de sub acoperişul sigur pe care credinţa simplă a mamei mi-l furnizase, spiritul meu încă neancorat era legănat, ici-colo, agăţându-se de o idee un timp, apoi schimbând-o cu o alta, care se dovedea la fel de nestăpânită după o clipă. Am devenit neliniştit, agitat, temerar, incapabil să liniştesc focul incertitudinii şi al îndoielii, aprins de propriile mele studii incoerente. Fără să fi citit nicio carte clasică de religie şi niciun text spiritual, pentru a contrabalansa efectul tendinţelor materialiste recunoscute de operele ştiinţifice pe care le cercetasem atent, m-am ataşat de acestea din urmă, mânuindu-mi armele cu o aşa dexteritate, încât, în dezbaterile din Colegiu, la fel ca şi în discuţiile private, puţini susţinători ai primului punct de vedere ajungeau să-şi poată apăra poziţiile. Cu toate că nu studiasem nicio religie, nici nu încercasem vreo metodă de experienţă spirituală directă, nici nu acumulasem cunoştinţe sistematice ale unei ştiinţe sau filosofii, cu excepţia a ceea ce-mi fusese furnizat de câteva volume elementare, întrebările şi problemele care-mi agitau mintea, la acea vârstă fragedă, nu găseau niciodată o soluţie satisfăcătoare în nicio carte de ştiinţă, de filosofic sau religie. Mai înverşunat să demolez decât să construiesc, m-am dăruit pasiunii mele devastatoare pentru lectură, pe punctul de a neglija, în cel de-al doilea an, studiile prescrise, şi să dau bibliotecii prioritate faţă de şcoală.

Am fost confruntat cu o bruscă întrerupere, provocată de eşecul examenului la Colegiu, către sfârşitul anului 1920. Şocul a doborât, cu o singură lovitură, fortăreaţa aparent invincibilă a scepticismului intelectual pe care judecata mea imatură o făurise în jurul meu, în loc să mă încovoi, să mă nărui, m-am orientat cu hotărâre în direcţia unui drum trasat, în realitate, de natură, aşa cum

el este trasat în acest moment, pentru mii de alţi bărbaţi şi femei din lume. Nu puteam prevedea atunci ceea ce se va manifesta ca urmare, la fel cum niciun exerciţiu de imaginaţie nu poate permite, chiar unui om inteligent, să-şi formeze cea mai neînsemnată părere despre ceea ce-l aşteaptă pe planul supraconştient. Decepţionat, pierzându-mi iluziile, m-am orientat, în final, către practica yoga, nu ca un expedient pentru a mă sustrage consecinţelor propriilor mele lipsuri, ci ca o metodă practică la dispoziţia spiritelor însetate, pentru a verifica individual adevărurile centrale ale religiei.

Întrucât nimic tangibil nu se produse aproape şaptesprezece ani, de la şaptesprezece până la treizeci şi patru de ani, am început să disper, înclinat uneori să mă îndoiesc de metoda adoptată, alteori să suspectez întreaga ştiinţă. Chiar după trecerea de la o stare de spirit haotică la o tendinţă mai mult sau mai puţin spirituală, elementul critic din natura mea nu m-a părăsit niciodată cu totul. Nu puteau să mă satisfacă aspiraţiile himerice şi fantasmele datorate unei feste jucate, unei imaginaţii încordate de o expectativă intensa şi de alte fenomene similare, care nu mă impresionau deloc, Printr-o practică continuă atinsesem, fără îndoială, un înalt grad de competenţă în arta de a păstra spiritul într-o stare de fixitate o perioadă îndelungată, şi să menţin o condiţie de absorbţie mult timp, fără inconfort, dar aceasta prin ea însăşi nu era o probă de dezvoltare supranaturală, nicio evidenţă de succes în întreprinderea în care mă angajasem. Studiul scrierilor sacre şi literatura altor religii nu erau suficiente pentru a calma elementul neliniştit al naturii mele, nici pentru a echilibra în mine spiritul zbuciumat al investigaţiei critice. Ici şi colo pasaje izolate din învăţămintele profeţilor şi expuneri ale înţelepţilor găseau un ecou în profunzimile fiinţei, dar nu într-atât încât să câştige adeziunea intelectului meu intransigent. Faptul însuşi că religiile existau în lume, provenind de la profeţi şi înţelepţi inspiraţi, tot făcând să urce originile lor la revelaţia Creatorului, difereau radical în cosmogonia lor, în

modul lor de adoraţie, norme religioase, ritualuri şi chiar în câteva principii de bază, era de natură să permită apariţia îndoielilor serioase în mine, relativ la aserţiunea, bine fondată, că materia revelată era o comunicare venind direct de la Dumnezeu, sursă infailibilă a întregii înţelepciuni, şi nu doar creaţia spiritelor avansate, dar încă incomplete, în contact intermitent cu un plan de conştiinţă mai înalt.

Demolarea totală de către ştiinţă, încă de la început, chiar a unor citadele ale religiilor perimate, în special în domeniul cosmologic, era suficientă în ochii mei pentru a descoperi vulnerabilitatea celorlalte aspecte ale acestora şi a le expune, într-un moment oarecare, atacurilor adversarului lor acum devenit puternic. Dar însăşi ştiinţa, de altfel extrem de utilă, făcând servicii în calitate de berbec de asalt pentru a zdrobi religia şi, dacă nu a o anihila cel puţin s-o scoată din luptă, era în ochii mei inaptă să deţină autoritatea asupra domeniului în care religia îşi exercita jurisdicţia. Ea nu oferea nicio explicaţie satisfăcătoare pentru existenţa mea individuală sau pentru creaţia infinit complexa din jurul meu. Confruntată cu un mister care se adâncea odată cu progresul cunoaşterii, ea nu era încă în situaţia de a fi o sursă de iluminare asupra întrebărilor care, după propria mărturisire, depăşeau domeniul său de investigare actual. Eram avid de raţionalism în domeniul religios, de cult care duce la adevăr, indiferent care sau ce ar fi fost acesta. Nu exista pentru mine spectacol mai penibil decât să văd un om inteligent şi conştiincios pledând pentru o absurditate pe care şi un copil o putea remarca, numai pentru faptul că ea reprezenta un obiect al credinţei sale, la care trebuia să subscrie cu orice preţ, chiar dacă asta semnifica sacrificarea raţiunii şi a adevărului. Pe de altă parte, naţionalitatea celor care încercau să comprime universul în limitele registrului strâmt al raţiunii era la fel de deplorabilă, aceştia îşi ignorau astfel natura propriei lor conştiinţe. Entitatea necunoscută, care se află în corpul uman, este încă învăluită în mister şi facultatea raţională,

unul din atributele sale intrinseci, nu este cu nimic mai puţin o enigmă decât posesorul acestei facultăţi.

Tentativa de a explica cosmosul numai în termenii experienţei umane, interpretată prin raţiune, este un efort la fel de iraţional pentru a rezolva enigma universului, cum ar fi judecata asupra unui obiect, după reflectarea acestuia în oglindă, care, atât cât noi ştim, riscă să se tulbure, să multiplice sau să deformeze imaginea şi să reprezinte incorect originalul.

Conflictele şi controversele care continuau între diferitele confesiuni, pe de o parte, şi între credinţă şi filosofie pe de alta, mă determinau să mă întreb dacă va fi vreodată posibil să avem o religie care să fie agreabilă pentru întreaga umanitate, care să fie acceptabilă în egală măsură pentru filosof şi pentru ţăran, la fel de bine primită de raţionalist cât şi de preot. Dar o astfel de întrebare ar fi putut să primească un alt răspuns decât unul negativ, atâta timp cât adevărurile axiale ale unei asemenea religii mondiale nu erau demonstrate empiric ca alte legi şi fenomene ale naturii universal recunoscute? Evident, nu. Pentru a convinge raţiunea de a transcende este esenţial să-i menajăm ascensiunea într-un fel care să nu-i fie incompatibil, prin neviolarea nici unuia dintre principiile sale. Cum niciuna dintre religiile existente nu este dispusă să accepte acest gen de abordare, chiar în domeniul strict temporal, cu atât mai mult în cel spiritual, se pare că nu există posibilitate de compromis între cele două şi, în consecinţă, sunt puţine şanse ca o credinţă universală să se dezvolte.

În ciuda unei creşteri impresionante a cunoaşterii umane din ultimele două secole în toate celelalte domenii, principiile fundamentale ale religiei sunt încă subiecte de dezbatere şi controverse. Nu putea fi altfel nici cu privire la acest caz particular, pentru că spiritul de cercetare deschis a fost, în general, reprimat în trecut. Considerate în contextul unui univers rigid, determinat de legi, aşa cum ştiinţa le expune, miracolele şi manifestările supranaturale asociate credinţelor religioase îmi păreau a nu fi altceva

decât fenomene izolate, incorect interpretate de o lege cosmică încă învăluită în mister, care trebuia întâi să fie înţeleasă, pentru ca o explicaţie satisfăcătoare a aparentelor obscurităţi şi anomalii ale religiilor şi experienţelor religioase să fie posibilă.

Chiar expunerile manifestărilor observate, după toate aparenţele supranaturale, şi fenomenele extraordinare manifestate de mediumuri şi persoane dotate cu facultăţi parapsihice din toată Europa, chiar surprinzătoare şi pasionante, mă lăsau adesea sceptic, incapabil să conciliez ordinea armonioasă observată în natură cu manifestările bizare înregistrate în şedinţele mediumnice.

Nu mă puteam lăsa convins că o natură ce-şi respectă propriile legi, încununându-şi gloria în frumuseţea şi perfecţiunea minunatului organism uman, putea fi atât de inconsecventă în cazul câtorva bărbaţi şi femei cu o constituţie specială, ei înşişi la fel de ignoranţi asupra naturii puterii ce se manifesta prin ei, ca spectatori ai propriilor lor isprăvi extraordinare, pe punctul de a abandona ordinea perfectă, dominantă în universul material, pentru a se arunca cu corpul pierdut în jocuri anarhice pe plan spiritual.

Că ce! puţin unele, din aceste manifestări erau autentice, nu se putea pune la îndoială. Dar cum puteai să-ţi dai seama? După mai mulţi ani am fost capabil să descopăr sursa de fenomene uluitoare şi să le fac să se înalţe la o minunată putere suprainteligentă în om, care este pe rând cauză de iluminare şi de mistificare; de iluminare în sclipirile revelatoare ale geniului, de mistificare în mascaradele deconcertante ale spiritelor şi demonilor la mediumuri şi posedaţi; care este, pe rând beatifică şi îngrozitoare; beatifică în viziuni şi încântarea extazului, îngrozitoare în umbrele respingătoare ale nebuniei.

Interesul pe care îl acordam studiului şi practicii yoga nu era realizarea unei dorinţe profunde de a poseda daruri psihice.

Farsele şi păcălelile practicate, uneori, de oameni din

această categorie, punerile în gardă conţinute de textele sacre, împotriva etalării şi abuzului puterilor spirituale şi, mai presus de toate, inutilitatea unui efort absolut incapabil să procure o binefacere durabilă nici pentru sine nici pentru alţii, toate acestea constituiau pentru spiritul meu motive suficiente pentru a se ridica deasupra tentaţiei de a dobândi puteri, pentru a sfida legile materiei, fără a poseda în acelaşi timp forţa de voinţă necesară pentru a le supune legilor spiritului. Importanţa acordată în anumite cărţi de yoga, atât în Orient cât şi în Occident, dezvoltării puterilor psihice, numai în vederea obţinerii succesului în întreprinderi mundane, mă făcea totdeauna să mă mir de incoerenţa naturii umane, care, chiar şi în cazul unui sistem destinat să dezvolte aspectul spiritual al omului îşi concentrează atenţia mai mult asupra dobândirii facultăţilor vizibile şi uimitoare ale corpului sau spiritului, mai degrabă decât asupra invizibilelor, dar liniştitoarelor posesiuni ale sufletului.

Scopul pe care-l vizam era mult mai înalt şi mai nobil decât ceea ce puteam aştepta de la cea mai seducătoare achiziţie de daruri supranaturale atât de râvnite. Aspiram să ating acea condiţie a conştiinţei care este, după tradiţie, scopul ultim al yoga, ce transportă fiinţa încoronată în regiuni de glorie şi fericire de nespus, dincolo de domeniul opoziţiilor, unde este eliberată de dorinţa de a trăi şi de frica de moarte. Această stare de conştiinţă extraordinară, interior conştientă de propria sa perfecţiune insuportabilă, era preţul suprem către care veritabilii candidaţi ai yoga trebuiau să-şi dirijeze eforturile. Posedarea puterilor supranaturale de gen obişnuit, fie ea fizică sau psihică, din momentul în care lăsa omul să se zbată în oceanul tumultuos al existenţei, fără să-l aducă mai aproape de soluţia marelui mister, nu mi se părea deloc mai importantă decât posesia altor comori terestre, toate destinate dispariţiei odată cu VIAŢA.

Realizările ştiinţei au pus la îndemâna omului posibilităţi uluitoare, nu mai puţin fantastice decât ceea ce este raportat ca cea mai extraordinară realizare de tip

supranatural, cu excepţia uneia singure – MIRACOLUL EXPERIENŢEI TRANSCENDENTE, a acestei revelaţii care, acordată periodic indivizilor cu o constituţie specială, accelerând progresul etic necesar unei ordini sociale pacifice şi productive, avea nu numai să contribuie într-o măsură inestimabila să ridice umanitatea la statutul său material actual înalt, dar şi să facă posibile şi profitabile miracolele ştiinţei.

Către starea incomparabilă de pură cunoaştere, liberă de limitări spaţiale şi temporale, acea stare pe care vechii înţelepţi ai Indiei o celebraseră în termeni încântători, considerând-o ca cel mai înalt obiectiv al vieţii şi efortului omenesc, doream din toată inima să-mi iau zborul.

Capitolul 3

Trezirea bruscă de Kundalinī la o persoană al cărei sistem nervos a atins gradul de maturitate cerut în dezvoltarea sa, urmarea unei eredităţi favorabile, al unui mod de viaţă corect şi al unui efort mental adecvat, este adesea susceptibilă să creeze un efect derutant asupra spiritului. Explicaţia acestui fapt, deşi extrem de simplă, nu poate fi uşor acceptată de gândirea contemporană, care consideră spiritul uman ca un produs finit, depinzând după unii exclusiv de activitatea celulelor creierului, apărând şi sfârşindu-se în acelaşi timp cu trupul, după alţii de sensibilitatea materiei gri şi albe înserate în pavăza sa osoasă, de substanţa mentală cosmică extrem de subtilă şi omniprezentă a SPIRITULUI UNIVERSAL şi încă, după alţii, de existenţa în corp a unui suflet individual nemuritor. Fără să insistăm asupra justeţei acestor ipoteze avansate, pentru a ne da seama de existenţa spiritului este suficient, pentru ce ne-am propus, să spunem că, după surse autorizate în materie de yoga, activitatea creierului şi cea a sistemului nervos din care aceasta provine – fie că este de la o sursă spirituală eternă, existând prin ea însăşi, sau de la un suflet încarnat – depind de existenţa în corp a unui element vital subtil, cunoscut ca Prana, care pătrunde fiecare celulă din toate ţesuturile şi fluidele organismului,

într-un fel asemănător electricităţii care pătrunde fiecare atom dintr-o baterie.

Acest element vital are o corespondenţă biologică la fel cum gândirea are un corespondent biologic în creier, sub formă unei esenţe biochimice extrem de rafinate, de natură a tot ce este mai delicat sau volatil, extrasă prin nervi din masa organică înconjurătoare. După extragere, această substanţă vitală se află în creier şi în sistemul nervos şi este capabilă să genereze o radiaţie subtilă, imposibil de izolat prin analiză de laborator. Ea circulă în organism ca impulsie motrice şi senzaţie, dirijând toate funcţiile organice ale corpului pe care le pătrunde, şi lucrează prin energia vitală cosmică, superior inteligentă sau – Prana – prin care corpul este continuu modificat, exact cum stratul chimic sensibil de pe o placă fotografică este afectat de lumină.

Termenul de *Prana*, aşa cum este folosit în textele Yoga, semnifică, pe rând, energia vitală cosmică şi conducătorul biologic subtil în corp, amândouă fiind inseparabile. Chiar în clipa în care corpul moare, această rară esenţă organică suferă imediat o alterare chimică, încetând să servească drept mediu pentru prima, aşa cum era aptă să o facă mai înainte. În mod normal munca de extracţie de – Frâna – pentru a hrăni creierul este realizată printr-un grup limitat de nervi, operând într-o regiune circumscrisă a organismului, cu rezultatul următor, conştiinţa unui individ nu manifestă variaţii în natura sau amplitudinea sa, pe toată durata vieţii prezentând o constanţă care contrastează puternic cu schimbarea continuă a înfăţişării corpului. Odată cu trezirea Kundalinī, acest echilibra suferă o modificare radicală, afectând întregul sistem nervos, urmare căreia un vast grup de nervi sunt stimulaţi şi intră în acţiune, ceea ce ajunge la transmiterea unei aprovizionări enorme a creierului, cu o formă mai concentrată de radiaţie pranica, extrasă printr-o extindere extrem de crescută a corpului. Efectele acestei mari deschideri, a acestui imens şuvoi crescut, de o formă nouă de curent vital în activitatea cefalică, prin cordonul

medular, înainte ca sistemul să fie pe deplin obişnuit, poate fi imaginată, dacă se ia în consideraţie că brusca creştere a şuvoiului de sânge către creier poate genera efecte ca: leşin, insensibilitate completă, excitaţie, iritabilitate, sau în cazuri extreme, delir, paralizie şi moarte. Trezirea poate fi graduală sau bruscă şi variază în intensitate şi consecinţe la diverşi indivizi, în funcţie de dezvoltare, constituţie şi temperament, dar la cea mai mare parte dintre cazuri conduce la o mare instabilitate emoţională, la o mai mare susceptibilitate a condiţiilor mentale aberante ale unui subiect, în principal din cauza fie a unei eredităţi încărcate, fie a unor conduite greşite, fie a lipsei de moderaţie sub o formă sau alta.

Lăsând la o parte cazurile extreme, care se termină prin nebunie, această generalizare este aplicabilă tuturor fiinţelor umane în care Kundalinī este, congenital, mai mult sau mai puţin activă, incluzând misticii, mediumurile, oamenii de geniu şi pe cei ale căror dezvoltări intelectuale sau artistice, de un ordin excepţional, se diferenţiază discret de geniu.

În cazul celor la care Trezirea se produce imediat, ca rezultat al meditaţiei yoga sau a altor practici spirituale, impactul brusc al puternicului curent vital asupra creierului şi a celorlalte organe este însoţit adesea de grave riscuri şi condiţii mentale stranii, variind de la un moment la altul, manifestând la început particularităţile anormale ale mediumului, misticului, gemului şi nebunului, toate pe rând.

Eu nu aveam nicio noţiune despre secretele tehnice ale acestei ştiinţe, nici despre modul de operare al acestei energii, nici despre sferele de activitate, atât de vaste şi variate cât umanitatea însăşi. Nu ştiam că-mi înfipsesem sapa până la rădăcina fiinţei mele şi că întreaga mea viaţă era în joc. Ca marea majoritate a oamenilor interesaţi de yoga, nu mă îndoiam că un sistem, conceput pentru dezvoltarea posibilităţilor latente şi a calităţilor celor mai nobile în om, putea să comporte riscuri, uneori redutabile, în măsură să compromită sănătatea mentală şi să distrugă

vitalitatea sub greutăţile condiţiilor mentale, complet străine sieşi şi incontrolabile.

A treia zi după Trezire nu mă simţeam în stare să meditez şi îmi petreceam timpul ţintuit la pat, neliniştit cu privire la starea anormală a spiritului şi la epuizarea trupului. Ziua următoare, când m-am aşezat să meditez, după o noapte practic fără somn, am observat, spre marea mea consternare, că eram total lipsit de capacitatea de concentrare a atenţiei asupra vreunui punct, chiar pentru scurt timp, şi că un fir fm de esenţă radiantă care-mi invadase creierul, cu un efect atât de întăritor şi depăşind pe primele două, acum se deversa automat cu o lumină sinistră, care în loc să mă exalte, avea asupra mea cea mai deprimantă influenţă.

Zilele ce au urmat au avut toate aparenţa unui coşmar prelungit. Era ca şi cum m-aş fi aruncat brusc de pe stânca sigură a rsormalităţii în vârtejul nebunesc, dezlănţuit, al unei existenţe anormale. Dorinţa zeloasă să mă aşez şi să meditez, care fusese prezentă totdeauna zilele precedente, a dispărut brusc şi a fost înlocuită de un sentiment de oroare pentru supranatural. Voiam chiar să-mi alung toate gândurile, în acelaşi timp încercam un dezgust brusc faţă de muncă şi conversaţie, cu rezultatul inevitabil ca, existând fără să fac nimic, timpul să mă asuprească greu, adăugându-se condiţiilor deja înnebunitoare ale minţii.

Nopţile erau şi mai teribile. Nu puteam suporta lumină în cameră când mă retrăgeam la culcare. Imediat ce capul atingea perna, o limbă largă de foc se ridica prin coloana vertebrală până în cap. Era ca şi cum un jet de lumină puternică se prăvălea continuu în coloana vertebrală şi, aruncându-se până în craniu, prindea mai mult volum şi viteza în timpul orelor de obscuritate. De fiecare dată când închideam ochii, vedeam un straniu cerc de lumină, în care curenţi luminoşi formau vârtejuri şi vâltori deplasându-se rapid dintr-o parte în cealaltă. Spectacolul era fascinant dar îngrozitor, impunând un respect amestecat cu o teamă misterioasă şi

supranaturală, care uneori mă îngheţa până în măduva oaselor.

Doar cu câteva zile înainte aveam obiceiul, când mă culcam seara, să invit somnul urmărind o înlănţuire de asociaţii de idei plăcute, care mă conduceau, fără să-mi amintesc cu precizie momentul când se producea, de la starea de veghe, în tărâmul fantastic al viselor. Acum totul era schimbat. Mă întorceam şi răsuceam agitat ore întregi, fără să fiu capabil să aduc mintea agitată la gradul de calm necesar somnului. După ce stingeam luminile, în loc să mă simt transportat gradat în obscuritate până la cea mai minunată stare de repaus care precede somnul, mă găseam pe punctul de a fixa cu privirea înspăimântată şi temătoare o vastă lumină interioară neliniştitoare şi ameninţătoare, în anumite momente însoţită de o mişcare rapidă continuă, ca şi când particulele unei substanţe luminoase eterate se încrucişau şi se reînemcişau, semănând neîncetatelor mişcări de nori de spumă iridescentă ţâşnind impetuos dintr-o cascadă care, iluminată de soare, se precipita vaporizându-se într-un bazin clocotitor.

Uneori s-ar fi spus că un jet de aramă topită se avânta prin coloana vertebrală, spărgându-se de creştet, şi recădea într-o aversă scânteietoare, de o vastă anvergură, de jur-împrejurai meu. Eu o contemplam fascinat, cu inima strânsă de teamă. Din când în când aceasta era asemănătoare unui foc de artificii de o mare somptuozitate. Atât de departe cât puteam vedea interior cu ochiul mental, nu observam decât o ploaie scânteietoare sau o fântână de lumina strălucitoare. Aveam impresia că mă micşoram în comparaţie cu haloul gigantic care mă înconjura, extinzându-se în toate părţile în valuri ondulate, de culoare arămie, distinct vizibile în obscuritatea înconjurătoare, ca şi cum nervul optic din creier era acum în contact direct cu o substanţă luminoasă extrem de subtilă, în mişcare perpetuă, inundând creierul şi sistemul nervos fără intervenţia canalelor mediatoare ale retinei şi nervului optic.

Se părea că atinsesem din întâmplare pârghia de manevră a unui mecanism necunoscut, tăinuită în structura nervoasă extrem de complicată încă neexplorată a corpurilor, eliberând un torent, până acum reţinut, care deversându-se în regiunile auditive şi optice crea senzaţia de bubuit şi muget şi de lumini mişcătoare neobişnuite, ceea ce introducea o particularitate cu totul nouă şi neaşteptată în funcţionarea normală a minţii, şi dădea tuturor gândurilor şi acţiunilor mele o aparenţă de irealitate şi anormalitate. Câteva zile am crezut că sufeream de halucinaţii, sperând că, după ceva timp, condiţia mea va redeveni normală. Dar în loc să dispară sau măcar să se diminueze, pe măsură ce zilele treceau, anormalitatea se făcea din ce în ce mai pronunţată, asumându-şi gradual forma unei obsesii, care creştea în intensitate, în acelaşi timp în care viziunile luminoase deveneau mai extravagante şi fantastice şi sunetele mai puternice şi bizare.

Un gând teribil a început să pună stăpânire pe mine, că mă îndreptam inevitabil către o catastrofă, din care eram neputincios să mă salvez. Pentru cineva neiniţiat în ştiinţă esoterică şi Kundalinī, cum eram eu atunci, tot ceea ce se întâmpla prezenta o aparenţă atât de anormală şi contra naturii încât am devenit extrem de nervos gândindu-mă la ceea ce va urma. Fiecare minut era petrecut într-o stare de anxietate acută şi de tensiune, dezorientat, neînţelegând ce mi se întâmplase, nici de ce sistemul meu funcţiona într-un fel atât de anormal. Mă simţeam epuizat şi gol. În ziua următoare experienţei mele mi-am pierdut pofta de mâncare, hrana avea un gust de leşie în gură. Limba-mi era încărcată şi albă, ochii se înroşiseră cum nu-i avusesem niciodată înainte. Figura mea arbora o expresie rătăcită şi angoasată iar funcţiile digestive şi excretorii erau complet perturbate. Am pierdut ritmul de viaţă regulat şi mă aflam la dispoziţia unei noi forţe declanşate, în legătură cu care eram complet ignorant, care provoca în minte o stare de tumult şi agitaţie, precum o tornadă crea un vârtej în apele liniştite

ale unui lac. Nu era răgaz în afluenţa curentului ţâşnind din sediul Kundalinī. Puteam să-l simt, sărind prin nervii spatelui şi chiar prin cei care acopereau partea superioară a corpului, plecând de la rinichi în sus. Dar cel mai alarmant era felul în care funcţiona şi se comporta mintea mea după incident. Aveam impresia că priveam lumea de la un nivel mai ridicat decât acela de unde o vedeam înainte. Este extrem de dificil să explic adecvat această condiţie mentală. Tot ce pot spune este că se părea că facultatea mea cognitivă suferise o transformare şi că încercam, dacă se poate spune aşa, un fel de expansiune mentală. Ceea ce era impresionant şi înspăimântător era faptul că central conştiinţei din mine nu mai era invariabil şi nici stabil cum fusese înainte. El se întindea şi se concentra, controlat într-un fel misterios de curentul luminos care ţâşnea de jos în sus. Aceste extensii şi contracţii alternative generau în mine o mulţime de spaime. În anumite momente mă simţeam uşor exaltat, cu un sentiment temporar de stare plăcută şi de sfârşit împlinit şi uitam pentru un timp anormalitatea stării mele, dar puţin după eram readus la conştiinţa acută a condiţiei mele critice şi a unei noi opresiuni printr-un nor de teamă. Câteva intervale scurte de exaltare mentală erau urmate de crize de depresie prelungită şi atât de înverşunată încât trebuia să-mi adun toate forţele şi toată puterea mea de voinţa, pentru a mă împiedica să cedez complet influenţei lor. Uneori mă abţineam să ţip şi, dezertând din singurătatea camerei, mă aruncam în mulţimea ce umplea strada, cu scopul de a mă împiedica să comit un act disperat.

Timp de săptămâni nu am avut niciun răgaz. Fiecare dimineaţă anunţa pentru mine o nouă formă de teroare, o complicaţie încă necunoscută în sistemul meu deja dereglat, un şi mai profund acces de melancolie sau o creştere a iritabilităţii mentale, mişcări interioare pe care trebuia să le restrâng pentru a le împiedica să mă domine complet, rămânând vigilent şi atent în general: după o noapte fără somn şi, după ce suportasem răbdător

chinurile zilei, trebuia să mă pregătesc pentru tulburările mai rele ale nopţii. Un om triumfa asupra unor dificultăţi insurmontabile şi face faţă curajos problemelor neaşteptate, chiar zdrobitoare, când poate fi stăpân pe condiţia mentală şi fizică.

Dar eu pierdusem complet încrederea în propria mea minte şi propriul meu corp şi trăiam ca un străin în propria mea came, bântuită, lovită de teroare, readucându-mi constant în memorie precaritatea condiţiei mele. Conştiinţa era într-o asemenea stare de flux neîncetat, încât nu puteam niciodată să ştiu cum se va comporta în minutele următoare. Se ridică şi cădea ca un val, ridicându-mă, pentru moment, deasupra dominaţiei fricii, pentru a mă proiecta din nou în minutul următor, în prăpastia disperării. Mi se părea, de asemenea, că acest şuvoi de vitalitate, urcând până în creier, prin spina dorsală şi, misterios unit regiunii de la baza coloanei vertebrale, jupa farse stranii imaginaţiei mele. De altfel, eram incapabil să-l opresc sau să împiedic efectele sale asupra gândurilor mele. Eram pe cale să-mi pierd minţile? Erau acestea primele simptome ale unei dezordini mentale?

Această gândire agasanta mă împingea la disperare. Şi nu era atât ciudăţenia extremă a stării mele mentale, cât frica de începuturile unei nebunii sau a unor grave dezordini ale sistemului nervos care mă umpleau de o consternare crescândă.

Pierdusem orice sentiment de afecţiune pentru soţia şi copii mei. Îi iubisem tandra cu toată fiinţa mea, dar fântâna dragostei părea să fi secat complet în mine. Trebuie să spun că o rafală torida se rostogolea prin fiecare por al corpului, ştergând orice urma de afecţiune. De nenumărate ori îmi priveam copiii, încercând să evoc profundul sentiment ce-l aveam pentru ei înainte, dar zadarnic. Dragostea mea pentru ei părea să fie irevocabil moartă. Ei nu mai erau pentru mine decât nişte străini. Pentru a redeştepta emoţia afecţiunii din inima mea, îi alintam şi mângâiam adresându-le cuvinte afectuoase, dar

nu reuşeam niciodată să încerc acea spontaneitate şi acea căldură caracteristică unui ataşament autentic. Ştiam că ei erau carnea şi sângele meu şi eram conştient de obligaţiile mele faţa de ei. Judecata mea critică era intactă, dar dragostea era moartă. Degeaba rememoram pe mama mea defunctă, de care întotdeauna îmi aminteam cu o profundă afecţiune; nu resimţeam nici cel mai mic val al emoţiei pe care o încercasem întotdeauna gândindu-mă la ea. Constatam cu descurajare această dispariţie contra naturii a unui sentiment profund înrădăcinat, mă descopeream un om complet schimbat, şi tristeţea mea era sporită, pentru că mă vedeam frustrat de ceea ce da vieţii cel mai mare farmec al său. Studiam constant, cu teamă, condiţia mea mentală. Când comparam noua mea personalitate conştientă cu ceea ce ea fusese înainte, puteam să văd clar o schimbare radicală. Se produsese o expansiune ce nu putea fi pusă la îndoială.

— Energia vitală ce susţinea flacăra din mine se deversa într-un fel vizibil în interiorul creierului; aceasta nu se întâmplase mai înainte. Pe de altă parte, această lumină era impură şi variabilă. Flacăra nu ardea cu o strălucire pură, imperceptibilă şi stabilă, ca în conştiinţa normală. Ea se înflăcăra şi se slăbea alternativ. Cu siguranţa, câmpul pe care îl ilumina se lărgise şi ea lumina acum un cerc mai vast, dar nu era clară şi transparentă ca înainte. Era ca şi cum percepeam lumea prin ceaţă. Când priveam cerul eram incapabil să acord atenţie acelui frumos azur pe care îmi plăcea să-l contemplu odinioară. Percepţia mea vizuală fusese întotdeauna bună şi chiar în acel moment nu se putea decela niciun defect manifest. Puteam citi uşor cele mai mici caractere şi distinge clar obiectele îndepărtate. Cu siguranţă percepţia vizuală nu suferise nicio alterare, dar exista ceva care nu mergea în facultatea cognitivă. Instrumentul de înregistrare era încă în perfectă stare, dar exista ceva ce şchiopăta la observator. La omul normal şuvoiul de curent al conştiinţei este reglat cu atâta justeţe, încât individul nu poate remarca nicio variaţie, din copilărie până la moarte. El se

cunoaşte pe sine însuşi ca pe o entitate conştientă, un punct nondimensiona) de priză de conştiinţă localizată în mod deosebit în cap, cu o prelungire indistinctă, înglobând trunchiul şi membrele. Când ei închide ochii pentru a o studia atent, sfârşeşte prin a observa o prezenţa conştientă, care este el însuşi în realitate, în jurul regiunii capului.

Puteam uşor să-mi dau seama, chiar şi în această condiţie de bulversare mentală, că acel câmp al conştiinţei mele se lărgise foarte mult. Era similar aceluia pe care îl experimentasem în timpul primei mele viziuni, dar deposedat de orice urmă de fericire, ce caracterizase acea experienţă. Dimpotrivă, el era morocănos şi bântuit de frică, trist în loc să fie vesel, ceţos în loc să fie transparent şi clar.

Se părea că prelungita concentrare atinsese în creier un centru care nu era, încă, decât parţial dezvoltat, şi care depindea pentru alimentarea sa de şuvoiul de energie ce ţâşnea constant în sus, plecând din regiunea organelor de reproducere. Câmpul de conştiinţă amplificat era atribuit deschiderii acelei camere, până acum pecetluită, care pentru moment funcţiona imperfect, în primul rând pentru că fusese deschisă cu forţa şi prematur şi, de asemenea, pentru că nu ştiam cum să mă adaptez noii situaţii. Timp de săptămâni m-am zbătut împotriva dispoziţiei sumbre ce-mi provoca o condiţie anormală, dar îmi pierdeam, treptat, curajul cu fiecare zi. Figura îmi devenise extrem de palidă şi corpul slăbit şi fără vlagă. Încercam un dezgust pentru hrană şi observam adesea ca frica îmi strângea inima ca într-o menghină, din clipa în care înghiţeam o îmbucătură. Adesea lăsam farfuria neatinsă; foarte rapid consumaţia mea totală de hrană se redusese la una sau două câni de lapte şi la câteva portocale. Cu excepţia acestora nu puteam înghiţi nimic. Ştiam că nu puteam supravieţui mult timp cu un regim atât de insuficient dar nu puteam să fac nimic. Mă consumam interior, însă nu aveam niciun mijloc să calmez acel foc. În timp ce hrana era redusă într-un fel draconic, consumui cotidian de energie creştea enorm.

Agitaţia atinsese un asemenea grad încât nu puteam să stau aşezat liniştit, fie şi o jumătate de oră. Din momentul în care rămâneam liniştit atenţia îmi era atrasă, irezistibil, de straniu comportament al minţii. Imediat sentimentul de teamă, permanent prezent în mine, se intensifica şi inima începea să-mi bată violent. Trebuia să-mi distrag atenţia, într-un fel sau altul, pentru a mă sustrage ororii condiţiei mele. Pentru a-mi împiedica mintea să insiste, fără încetare, asupra propriei stări, am recurs la mers. Din momentul în care mă sculam dimineaţa, atât cât mă ţineau puterile, plecam imediat la o plimbare lentă, cu scopul de a contracara efectele unei nopţi apăsătoare fără somn, în timpul căreia, obligat să rămân liniştit în obscuritate, eram constrâns să fiu spectatorul impresionat al desfăşurărilor fantastice şi redutabile, observabile în interior. În drumul meu întâlneam un număr mare de persoane cunoscute făcându-şi plimbarea de dimineaţă, râzând şi vorbind în mers. Nu puteam împărtăşi dispoziţia lor veselă, şi ne intersectam în tăcere cu o simplă înclinare a capului sau un gest de salut. N-aveam niciun interes pentru nimeni şi pentru niciun subiect din această lume. Propria mea normalitate masca şi excludea orice alt lucru din minte. În timpul zilei mergeam prin cameră sau prin împrejurimi, distrăgându-mi atenţia de la un obiect la altul, fără ca vreodată să-i permit să se fixeze asupra unui lucru mai mult timp. Îmi număram paşii sau priveam plafonul şi pereţii, pardoseala sau obiectele din jur, unul câte unul, fiecare pentru scurt interval. Încercând în felul acesta cu toată puterea voinţei ce-o aveam la dispoziţie să împiedic mintea să atingă o stare de fixitate. Luptam disperat contra propriului spirit dereglat. Dar cât timp putea să dureze rezistenţa mea? Pentru cât timp puteam să mă salvez de nebunia care se târa spre mine? Corpul slăbit devenea din ce în ce mai vlăguit, picioarele îmi tremurau în timpul mersului şi totuşi a merge era o necesitate, dacă voiam să mă eliberez din fălcile terorii care-mi strângeau inima, imediat ce lăsam mintea să reflecteze sumbru asupra ei însăşi. Memoria se diminua, exprimarea devenise

ezitantă şi slăbită, şi o expresie de angoasă se fixa mai adânc pe figura mea. În perioada cea mai sumbră, sprâncenele îmi erau unite într-o încruntare anxioasă, fruntea îmi era brăzdată de riduri şi privirea rătăcită a ochilor mei scânteietori dădeau figurii o expresie dementă. Mă priveam în oglindă de mai multe ori pe zi sau îmi luam pulsul şi eram îngrozit observând cum starea mea se deteriorara văzând cu ochii. Nu ştiu ce-mi susţinea voinţa şi-mi permitea să păstrez stăpânirea de sine a actelor şi gesturilor în momentele de teroare extremă. Nimeni nu putea, nu ar fi putut bănui ce se întâmpla în interiorul meu. Ştiam că doar o membrană subţire mă separa acum de alienarea mentală şi, totuşi, nu dădeam nimănui niciun amănunt despre condiţia mea. Suportam intolerabilul supliciu în tăcere, gemând în interior de trista întorsătură a evenimentelor, blamându-mă amar, de nenumărate ori, pentru că m-am lansat în supranatural, fără ca, mai întâi, să fi dobândit o mai completă cunoaştere a acestui domeniu şi fără să mă fi înarmat împotriva pericolelor şi riscurilor acestui drurrj.

Chiar în perioadele cele mai disperate, şi chiar când eram aproape de prăbuşire, ceva din mine mă împiedica să consult un medic. Nu era o clinică de psihiatrie în Jamu în acea vreme, şi chiar dacă ar fi fost una sunt sigur că n-aş fi apelat la ea. Şi am făcut bine să mă abţin. Puţinele cunoştinţe despre boli, pe care le aveam, erau suficiente pentru a-mi da seama că anomalia mea era unică, nici pur psihică, nici pur fizică, ci rezultatul unei alterări în activitatea nervoasă a corpului, pe care niciun terapeut de pe pământ nu ar fi putut să o diagnosticheze, sau să o trateze corect. Pe de altă parte, o singură eroare de medicaţie în aceasta condiţie extrem de periculoasă, când tot organismul meu era într-o stare de completă perturbare şi imposibil de controlat, s-ar fi dovedit fatală. Şi erorile erau inevitabile, fiind dată natura cu totul obscură şi neidentificabila a maladiei. Un medic abil îşi fondează observaţiile asupra simptomeior manifestate în boală şi succesul tratamentului său depinde de

uniformitatea condiţiilor patologice într-un corp uman normal. Procesele fiziologice urmează un anumit ritm, pe care corpul încearcă să-l menţină pe durata tuturor circumstanţelor obişnuite. Dar în cazul meu, de vreme ce elementul fundamental responsabil de ritm şi uniformitate era el însuşi pentru moment într-o stare de agitaţie, anarhia ce prevala, nu numai în organism, ci şi în domeniul gândirii – ce spun eu! – până în profunzimile cele mai ascunse ale fiinţei, nu ar putea fi descrisă; las imaginaţia lectorului să încerce a o concepe.

Nu ştiam atunci ceea ce am înţeles mai târziu, şi anume că un organism automat, grăbit prin practica meditaţiei, începe brusc să funcţioneze cu intenţia de a restructura spiritul pentru a-l face apt manifestării unei conştiinţe mai înalte şi mai extinse prin intermediul proceselor biologice, la fel de naturale şi guvernate de legi la fel de inviolabile, precum evoluţia speciei sau dezvoltarea şi naşterea unui copil.

Dar spre marele meu ghinion nu ştiam acest lucru atunci. Atât cât ştiu este că acest grandios secret al naturii nu este cunoscut pe pământ în zilele noastre, cu toate că există evidenţe abundente pentru a demonstra că anumite metode, pentru a trata această condiţie, când este brusc provocată prin practica Hatha-yoga, erau perfect cunoscute de adepţii de odinioară.

Studiam scrupulos condiţia mea zilnic pentru a mă asigura că ceea ce experimentam era real şi nu imaginar. Precum un om care şi. sindu-se într-o situaţie incredibilă se ciupeşte pentru a se asigura că este treaz şi nu visează, nu omiteam niciodată să-mi studiez simptomele corporale pentru a le corobora cu condiţia mentală. Ar fi fost o amăgire să-mi spun că eram victima unei halucinaţii. Evenimentele ulterioare şi condiţia mea actuală exclud această posibilitate. Nu! – criza prin care treceam nu era creaţia imaginaţiei mele. Ea avea o bază reală fiziologică şi era inextricabil legată de întreaga structură organică a corpului. Toată maşinăria, de la creier la organele mai puţin însemnate, era profund implicată, şi nu exista pentru

mine nicio scăpare posibilă din uraganul de forţe nervoase ce se dezlănţuia în organismul meu zi şi noapte, şi pe care îl declanşasem, neaşteptat, prin propriul meu efort.

Capitolul 4

În vremurile moderne nu au existat exemple de indivizi în care şarpele de foc să fi ars fără încetare din ziua trezirii energiei Kundalinī până în ultima lor zi, provocând în interiorul lor acele schimbări radicale, pe care vechii înţelepţi ai Indiei le cunoşteau bine şi la care făceau adesea aluzie.

Dar existaseră multe cazuri de trezire sporadică, în care Shakti[26] era activă cu intermitenţă, şi despre aceasta nu există nicio îndoială. Misticii şi sfinţii din toate ţările, care din fragedă copilărie sunt predispuşi viziunilor transcendente şi care, în anumite momente, intră în stare de extaz pentru a reveni, apoi, la o stare de conştiinţă normală, aparţin acestei ultime categorii.

Persoanele dotate cu daruri psihice, mediumurile şi toţi acei ce posedă calitatea clarviziunii, de citire a gândurilor, de predicţie şi alte facultăţi supranormale de acest gen, datorează dotările lor surprinzătoare acţiunii energiei Kundalinī trezită, operând limitat în cap, fără să atingă central cel mai înalt şi care, totuşi, este de ajuns pentru a eclipsa orice conştiinţa normală. Acelaşi lucra este valabil pentru oamenii de geniu, la care energia hrăneşte anumite regiuni specifice ale creierului, dirijându-le la capacităţi uluitoare în activitatea intelectuală, literară sau artistică.

În toate cazurile citate mai sus, fie şuvoiul de curent vital este mai puternic şi bine reglat şi astfel delimitat încât să nu creeze nicio perturbare în organism, fie, ca în cazul misticilor, impactul curentului asupra creierului este uneori mai puternic. Această condiţie există de la naştere, astfel că sistemul nervos trebuie obişnuit, din timpul copilăriei, la acea vârstă când nu-ţi dai seama de variaţiile din conştiinţă, când nu eşti capabil să acorzi o semnificaţie fenomenelor anormale care se produc în corp, sau nu dai

26 Conform p. 105.

importanţă sentimentului fricii. Dar chiar şi în aceste condiţii, acest tip de indivizi are adesea de înfruntat numeroase crize şi de suportat suferinţe şi chinuri puţin comune, înainte să dobândească o stare de spirit stabilă şi calmă, şi înainte să fie în stare să studieze şi să exprime, în totalitatea sa, experienţa care-i marchează ca pe o clasă de fiinţe aparte, diferiţi de muritorii obişnuiţi. Indivizii aparţinând acestei categorii, cu excepţia misticilor, nu percep luminozitatea şi mişcarea curenţilor nervoşi decât în cazuri excepţionale, dat fiind că şuvoiul de energie vitală este prea limitat pentru a crea efecte supranaturale. De altfel, cum acest şuvoi face parte integrantă din organism din copilărie, el devine o trăsătură inerenta personalităţii acestor indivizi.

Cărţile de popularizare a Yoga, pe care le citisem cu ani în urmă, nu conţineau niciun indiciu referitor la o transformare atât de anormală şi o experienţă atât de traumatizantă. Autorii lor savanţi se limitau la descrierea poziţiilor şi metodelor variate, toate împrumutate din scrierile vechi asupra subiectului. Puţini dintre ei vorbeau despre experienţe şi toţi erau plini de zel în a învăţa pe alţii ceea ce nu ştiuseră niciodată. Unele cărţi conţineau o menţiune rapidă despre Kundalinī-Yoga. O pagină-două sau un scurt capitol era tot ceea ce autorii considerau suficient pentru a descrie această formă de Yoga, cea mai dificilă şi cea mai puţin cunoscută. Se afirma că, Kundalinī reprezintă energia vitală cosmică existând latent în corpul omenesc, încolăcită la baza coloanei vertebrale, puţin sub organele sexuale, asemenea unui şarpe profund adormit şi închizându-şi gura la deschiderea Suşumnă, canalul ca un fir de păr, care se ridica prin coloana vertebrală până în centrul conştiinţei, ce se află în creştetul capului. Când se ridica Kundalinī – spuneau ei – o face prin Suşumnă ca un fulger, antrenând cu ea energia vitală a corpului şi în tot acest timp corpul devine rece şi fără viaţă, cu încetarea completă sau parţială a funcţiilor vitale. Kundalinī se uneşte cu soţul său divin Shiva, în ultimul sau al şaptelea centru, care se găseşte în creier. În cursul acestui proces,

fiinţa încarnată, eliberată din închisoarea fizică, intră într-o condiţie de extaz, cunoscută sub numele de Samādhi şi se arată ei însăşi nemuritoare, inundată de fericire şi UNA CU CONŞTIINŢA SUPREMA omniprezentă. Doar în una sau două dintre aceste scrieri se găseau vagi aluzii referitoare la pericolele care se puteau întâlni pe această cale. Natura acestor pericole şi metodele posibile pentru a le preveni sau depăşi nu erau explicate de autori.

Plecând de la noţiunile vagi pe care le acumulasem din aceste cărţi sau de la faptul că mă formasem în urma unor discuţii despre Yoga, era natural să conchid că anormala condiţie, pe care o atrăsesem asupra mea, era rezultatul direct al meditaţiei. Experienţa pe care o aveam, corespundea perfect descrierilor de stare extatică, date de cei care atinseseră ei înşişi această condiţie. Nu exista, în consecinţă, niciun motiv pentru a mă îndoi de validitatea, nici de posibilitatea viziunii mele. Era imposibil să pun la îndoială sunetele pe care le auzisem şi lumina care mă pătrunsese. Mai presus de toate, era imposibil să pun la îndoială transformarea propriei conştiinţe, care era aspectul cel mai apropiat şi intim mie însumi, transformare pe care o trăisem de mai multe ori, şi a cărei amintire era atât de puternică încât nu ar fi putut fi ştearsă sau confundată de nicio al la condiţie. Aceasta nu putea fi o simplă creaţie a imaginaţiei mele pentru că, pe durata viziunii, posedam capacitatea de comparaţie între starea de conştiinţă amplificată şi starea normală, şi atunci când viziunea începea să slăbească puteam percepe restrângerea care se producea. Era, indubitabil, o experienţă adevărată şi ea fusese descrisă, cu toată puterea de exprimare de care dispuneau, de către misticii şi sfinţii din întreaga lume. Dar cazul meu se îndepărta şi se distingea clar de tipul obişnuit de viziune printr-o particularitate: acea senzaţie, cu totul extraordinară, de la baza coloanei vertebrale, urmată de un şuvoi de curent luminos, trecând prin coloana vertebrală până în cap. Acest aspect de experienţă stranie corespundea cu fenomenele asociate trezirii energiei Kundalinī şi, în

consecinţa, nu puteam fi în eroare presupunând că trezisem, fără să vreau, şarpele încolăcit şi conchizând că perturbaţiâle profunde din sistemul meu nervos şi starea extraordinară, dar înspăimântătoare în care mă găseam era, într-un fel sau altul, atribuită acestei cauze. Nu spusesem nimănui despre starea mea, cu excepţia cumnatului meu, care venise în Jamu în acea perioadă pentru o scurtă călătorie de afaceri. E! era mult mai în vârstă decât mine şi mă iubea ca pe un fiu. I-am vorbit fără nicio rezervă, conştient de afecţiunea sa profundă pentru mine. El însuşi practicase meditaţia o perioadă de mai mulţi ani, sub observaţia unui maestru care pretindea a cunoaşte Kundalinī-Yoga. Natură nobilă şi sinceră, îmi povestea adesea propriile experienţe, cu simplitatea unui copil, căutând din partea mea confirmarea rezultatelor pe care le atinsese prin propriile eforturi. Fără cea mai mică pretenţie de a cunoaşte subiectul, mi-a dat fiecare frântură de informaţie pe care o poseda şi, într-un sens, a contribuit la salvarea vieţii mele. Soţia mea nu cunoştea lupta mortală în care eram angajat, dar alarmata de comportamentul meu straniu, de lipsa poftei de mâncare, de tulburările mele fizice, de mersul meu continuu, şi mai presus de toate, de norul de angoasă şi posomoreală, niciodată risipit, care-mi întuneca chipul, mă sfătuia fără încetare să consult un medic, şi veghea asupra mea constant, zi şi noapte, înnebunită de nelinişte. Cumnatul meu nu putea înţelege sensul a ceea ce îi povestisem, dar îmi spusese că gurul său remarcase odată că, dacă din eroare Kundalinī era trezită prin oricare alt filet nervos (nădi) decât suşumnă, existau mari riscuri de tulburări psihice şi fizice grave, ajungând până la o infirmitate permanentă, la nebunie sau moarte. Era în special cazul, spusese maestrul, când trezirea se producea prin Pângală, de partea dreaptă a coloanei vertebrale. În acest caz nefericit eşti literalmente ars, până la moarte, de o căldură internă excesivă, ce nu poate fi stăpânită prin niciun mijloc exterior. Eram îngrozit de această informaţie şi, în disperare de cauză, am mers să consult un ascet din

Caşmir, foarte savant, care venise să-şi petreacă iama în Jamu. El m-a ascultat cu răbdare şi mi-a spus că experienţa prin care treceam nu putea fi, în niciun caz, atribuită trezirii puterii şarpelui, deoarece aceasta era totdeauna beatifică, şi nu putea fi asociată nici unui factor capabil să provoace boli sau tulburări mentale. E! a sugerat o altă explicaţie macabră, extrasă din ceea ce auzise de la maestrul său, sau găsită în câteva texte vechi; după el, boala mea era, probabil, provocată de răufăcătoarele spirite malefice, de fantomele ostile ce presărau dramul yoghinilor, şi mi-a prescris un decoct pe care nu l-am folosit niciodată.

Sfătuit de unul dintre maeştri, mi-am aruncat o privire asupra a două cărţi consacrate disciplinei Kundalinī-Yoga, tradusă în engleză din textele sanscrite vechi. Nu eram capabil să citesc măcar o pagină atent, pentru că întreprinderea implica o fixare a atenţiei pe care n-o puteam menţine. Cel mai mic efort îmi agrava imediat condiţia crescând fluxul de energie nouă în creier, ceea ce îmi sporea teroarea şi suferinţa. Nu făceam decât să parcurg aceste cărţi, citind pe sărite câte un rând sau paragraf. Descrierea simptomelor care urmau Trezirii se corobora cu propria mea experienţă şi întărea convingerea că trezisem energia vitală adormită în mine, dar când să aflu dacă chinurile corpului şi minţii care mă încercau erau rezultatul inevitabil al Trezirii, sau dacă făcusem să urce energia printr-un cana! greşit, n-am putut ajunge la nicio certitudine. Era totuşi o poruncă formulată foarte pe scurt, asupra căreia căzusem – aş numi asta hazard sau providenţă divină – în această masă enormă de informaţii parcursă atât de rapid. Era precizat că, pe durata practicii, discipolul nu trebuia să aibă stomacul gol, ci trebuia să mănânce ceva uşor la un interval de trei ore. Acest scurt sfat, care mi-a trecut prin minte într-unul dintre cele mai critice momente, când oscilam între viaţă şi moarte, şi pierdusem cea mai mică speranţă de supravieţuire, mi-a salvat viaţa şi continuă s-o facă şi în ziua de azi.

În acel timp nu am acordat atenţie acestei indicaţii

de o mare importanţă, bazată pe experienţa a numeroşi oameni, dintre care mulţi îşi pierduseră viaţa în încercarea lor de trezire a Şarpelui, indicaţie transmisă din generaţie în generaţie pentru a orienta novicii. Chiar dacă mă sforţam din răsputeri să o aplic, n-aş fi putut urma acest sfat în acel moment, întrucât hrana îmi repugna în aşa măsură, încât stomacul mi se revolta numai dacă mă gândeam la ea. Mă consumam prin toate fibrele corpului, în timp ce mintea plutea ca un balon, sărind şi recăzând, şi rătăcea în toate sensurile, incapabilă să rămână pe loc un singur moment. De fiecare dată când spiritul se întorcea spre el însuşi, mă pomeneam totdeauna fixând cu panică crescândă luminozitatea supraterestră ce-mi umplea capul, rotindu-se şi formând vâltori asemănătoare unui vârtej formidabil. O vedeam reflectându-se chiar în obscuritatea completă a camerei mele, în timpul orelor de noapte care se scurgeau atât de greu. Nu rar, ea îmbrăca forme şi configuraţii oribile, precum figuri satanice rânjind şi staturi inumane gesticulând în faţa mea, în noapte. Aceasta se producea noapte după noapte pe parcursul a luni, slăbindu-mi voinţa şi subminându-mi rezistenţa până-ntr-atât încât să mă simt incapabil să suport această chinuitoare încercare mai mult timp, sigur că în orice moment puteam să cedez ororii care mă urmărea fără milă şi că, pierzându-mi toată speranţa de a trăi şi tot bunul simţ, voi ieşi din camera ca un nebun, delirând. Dar persistam, hotărât să mă ţin bine, atâta timp cât îmi va rămâne o urmă de voinţă, decis să renunţ la viaţă la primul semn de derută, mai curând decât să mă las prăbuşit în deşertul înspăimântător al nebuniei. Când se făcea ziuă aşteptam cu nerăbdare noaptea şi în timpul nopţii mă rugam cu fervoare să se facă ziuă. Cum timpul trecea, speranţa în mine se micşora şi disperarea mă cuprindea. Nu exista pauză în tensiunea mea, nici în alinarea fricii ce mă bântuia fără încetare, nici cel mai mic răgaz al impetuozităţii torentului de foc ce se precipita prin nervii mei, deversându-se în creierul în agonie. Pe de altă parte, cum vitalitatea mea era în declin, ca urmare a postului, şi

cum rezistenţa îmi slăbea, boala s-a agravat în aşa măsură încât mă aşteptam la sfârşit în orice clipă.

Eram în această stare de spirit când a survenit sfântul festival Shivarâti sau „nopţile lui Shiva” către sfârşitul lunii februarie. Soţia mea, cum avea obiceiul în fiecare an, nu şi-a precupeţit eforturile ca să pregătească pentru această ocazie preparate delicioase, şi insista prevenitoare să gust şi eu din ele. Pentru a nu o decepţiona şi a arunca un văl de tristeţe peste sufletul ei deja plin de anxietate, am consimţit şi am făcut un efort să înghit câteva bucăţele, apoi am renunţat şi mi-am spălat mâinile. Imediat am avut un gol în stomac, senzaţia de scufundare, un puternic şuvoi de energie se îndreptă spre cap, mă simţeam ridicat din ce în ce mai sus, conştiinţa manifestându-se într-un fel îngrozitor, în timp ce o spaimă intolerabilă mă strângea din toate părţile. Eram prins de vertij, pradă senzaţiei de ameţeală, în timp ce mâinile şi picioarele îmi deveneau reci ca gheaţa, ca şi cum toată căldura se scurgea din ele pentru a alimenta în capul meu aburul arzător care se ridica prin cordonul medular, asemănător unei rafale de flăcări, degajându-se rapid dintr-un furnal şi care, acum, acţionând ca o otravă asupra creierului, produsese o amorţeală. Am cedat leşinului şi slăbiciunii. M-am trezit împleticindu-mă şi m-am târât greoi către pat, în camera vecină. Cu mâinile tremurând, am ridicat cuvertura şi am alunecat în pat, încercând să găsesc o poziţie confortabilă. Eram într-o stare teribilă, arzând interior din cap până-n picioare şi în exterior rece ca gheaţa; frisonam, ca şi când fusesem cuprins de un acces de febră.

Mi-am luat pulsul; bătea înnebunit şi inima se zbătea furioasă sub coaste, zgomotul ei se auzea distinct. Dar ce mă îngrozea, era intensitatea curenţilor strânşi, care se îmbulzeau prin corp, pătrunzând fiecare parte şi fiecare organ.

Creierul îmi lucra în disperare, incapabil să dea coerenţă gândurilor înnebunite. A apela la un medic pentru un consult într-o boală atât de nemaiauzită ar fi fost

o simplă pierdere de energie. Primul său gând, ascultându-mi simptomele, ar fi fost să mă trimită într-un spital de alienaţi.

Era inutil din partea mea să caut ajutor, indiferent unde, pentru un rău de acest gen. Ce aş fi putut face să mă eliberez de această tortură?

Se putea ca, în starea mea anterioară, pe jumătate mort de inaniţie, când supravieţuiam doar cu câteva portocale şi puţin lapte, curentul să nu poată atinge o intensitate atât de redutabilă şi venea s-o facă acum, urmare a ingestiei de puţină hrană solidă? Cum puteam scăpa de asta? ETnde puteam să mă duc pentru a scăpa de dogoarea care bântuia în mine?

Căldura creştea cu fiecare clipă, provocând o durere atât de intolerabilă încât mă contorsionam şi mă încolăceam în toate sensurile, în timp ce şiroaie de transpiraţie rece îmi acopereau faţa şi mâinile.

Dar căldura nu continua să crească mai puţin, şi curând, mi se părea că nenumărate ace, încinse până la incandescenţă, îmi pătrundeau tot corpul, arzând şi pârjolind organele şi ţesuturile, cum ar fi fatut-o o mulţime de scântei mobile.

Era un supliciu atât de atroce încât îmi strângeam pumnii şi-mi muşcam buzele pentru a mă împiedica să sar din pat şi să strig cu toată puterea. Bătăile inimii se accelerau vertiginos, ajungând la o asemenea violenţă convulsivă, încât mă gândeam că prin forţa împrejurărilor, ea se va opri sau va exploda. Carnea şi sângele nu puteau susţine o astfel de supratensiune fără a ceda în orice moment. Corpul încerca curajos să lupte împotriva otrăvii virulente care năvălea prin nervi şi se deversa în creier. Dar lupta era atât de inegală şi furia dezlănţuită în organism atât de neîndurătoare, încât nu exista nicio îndoială asupra rezultatului.

Existau perturbări înfiorătoare în toate organele, fiecare atât de alarmantă şi de dureroasă, încât mă întrebam cum voi reuşi să rămân stăpân pe mine sub acest asalt. Întreg organismul, cu echilibru delicat, era în foc,

consumându-se complet, sub suflul tăios care se rostogolea în interior. Ştiam că sunt pe punctul de a muri şi că inima mea nu putea suporta mult timp acest efort fantastic. Gâtul îmi era uscat şi fiecare parte a corpului strânsă şi fierbinte, dar nu puteam să fac nimic pentru a uşura această oribilă suferinţă.

Dacă un râu sau o fântână s-ar fi găsit aproape, aş fi sărit în adâncurile răcoritoare ale apelor, preferând moartea a ceea ce înduram. Dar nu existau fântâni şi râul era la aproape un km distanţă. Am făcut un mare efort pentru a mă ridica, tremurând, cu ideea de a-mi turna câteva ciubere cu apă rece pe cap, pentru a încerca să calmez căldura înspăimântătoare. Dar, în acel moment ochii îmi căzură asupra fiicei mele mai mici, Râgâina, care se odihnea pe patul vecin, trează, observându-mi mişcările febrile cu ochii măriţi de nelinişte. Cu puţina raţiune ce-mi rămăsese, am înţeles că cea mai neînsemnată şi neobişnuită mişcare din partea mea, în acel moment, ar fi fost suficientă pentru a o face să izbucnească în lacrimi, şi că, dacă aş fi vărsat apă peste corpul meu la acea oră nepotrivită, atât ea cât şi mama ei, care era ocupată în bucătărie, ar fi murit, aproape, de frică. Acest gând m-a reţinut şi am decis să sufăr agonia interioară până la sfârşitul ce nu putea să întârzie.

Ce mi se întâmplase dintr-odată? Ce putere diabolică a unei lumi infernale mă ţinea în pumnul său inflexibil? Eram sortit să mor în acest fel detestabil, lăsându-mi cadavrul cu membre şi faţa înnegrite, pentru ca oamenii să se întrebe: ce oroare necunoscută se abătuse asupra mea ca pedeapsă pentru crime comise înur-u viaţă precedentă? îmi exploram creierul tulburat, storcându-l, în cătarea unui mijloc de evadare, dar nu întâlneam decât disperarea absolută în toate direcţiile. Acest efort mă epuiza şi mă simţeam prăbuşit, slab, conştient de marea clocotitoare de suferinţă în care mă înecam.

Încercam cu îndârjire să ies din torpoare, numai pentru a mă afunda din nou, lovit, printr-un supliciu care era peste puterile mele de îndurare. După un anumit timp,

cu o bruscă şi inexplicabilă întoarcere de forţe, care era primul semn de la începutul delirului, am revenit la viaţă, doar cu o parte de judecată sănătoasă ce-mi rămăsese, Dumnezeu singur ştie cum, atât cât să mă împiedice să cedez complet actelor de nebunie şi violenţă contra mea însumi. Trăgându-mi cuvertura pe faţă, m-am întins cât sunt de lung în pat, arzând în fiecare fibră a corpului, ca şi cum eram înţepat de o ploaie arzătoare de ace înroşite de foc pătrunzându-mi pielea. În acea clipă o idee înspăimântătoare mi-a venit în minte. Se putea ca eu să fi trezit Kundalinī prin Pângală, canalul solar care controlează circulaţia căldurii în corp, şi este situat în partea dreaptă a Suşumnei? Dacă acesta era cazul, eram condamnat, mă gândeam cu disperare, şi, ca o dispensă divină, o idee ţâşni din creierul meu, ca tentativă de ultim moment pentru a ieşi din letargie: să activez Ida, canalul funar din partea stângă, şi să dirijez activitatea sa pentru a neutraliza arderea şi teribilele consecinţe ale focului ce mă devora interior. Vertijul făcea mintea să oscileze şi simţurile îmi erau amorţite de durere, dar cu toată forţa de voinţă ce rămăsese încă în puterea mea, mi-am determinat atenţia să se îndrepte în partea stângă a sediului Kundalinī, şi am încercat să forţez un curent rece imaginar să urce de-a lungul coloanei vertebrale. În această stare de agonie şi epuizare, în care conştiinţa mea îşi depăşea limitele într-un fel extraordinar, simţeam distinct localizarea curentului nervos, şi am făcut un efort mental intens pentru a-i devia cursul şi a-l aduce în canatul central. Atunci, ca şi când aş fi aşteptat momentul destinat, s-a produs un miracol.

A fost un sunet ca o plesnitură a unui tendon nervos şi, instantaneu, un fir argintat s-a furişat în zigzag prin coloana vertebrală, precum unduirea unui şarpe alb în mişcare. Zborul său rapid făcea să curgă o undă strălucitoare de energie vitală luminoasă, deversându-se în cascade în creier, umplându-mi capul cu o lumină beatifică, în locul flăcării ce mă torturase în ultimele trei ore. Uimit de surpriza acestei transformări bruşte a curentului ce mă

cuprindea, şi care cu puţin înainte se răspândea în ţesuturi, în întreaga fetea a sistemului nervos, transportat de bucurie pentru încetarea durerilor, am rămas liniştit, fără să fac nicio mişcare câtva timp. Fericit de această uşurare, sufletul mi s-a scufundat în emoţie, nevenindu-i să creadă că eram cu adevărat eliberat de oroare. Agonia, pe care o trăisem în acea perioadă teribilă, mă supusese supliciului şi mă epuizase aproape până la ruină. Am adormit pe loc, scăldat în lumină, şi pentru prima dată după săptămâni de angoasă, simţeam dulcea îmbrăţişare a unui somn liniştit.

Ca şi cum aş fi fost smuls brusc din aţipire m-am trezit, cam după o oră. Jetul de lumină se deversa încă în creier, capul era limpede, inima şi pulsul încetaseră să bată înnebunitor, senzaţia de arsură şi frică aproape dispăruse, dar gâtul şi gura mi-erau uscate de sete, şi mă simţeam într-o stare de epuizare extremă, ca şi când toată energia se scursese din mine. Chiar în acel moment o altă idee mi-a trecut prin minte, ca sugerată de o inteligenţă invizibilă care-mi comanda, cu o putere irezistibilă, să mănânc ceva imediat. Am făcut un semn soţiei mele care, ca de obicei, era întinsă pe pat fără să doarmă, supraveghind neliniştită mişcările mele, să-mi aducă o cană cu lapte şi puţină pâine. Surprinsă de această neobişnuită cerere la o oră nepotrivită, ea a ezitat un moment, după care a dat curs solicitării, fără să scoată un cuvânt. Am mâncat pâinea umezită în lapte, înghiţind cu dificultate, şi am adormit imediat, din nou. M-am deşteptat după două ore, revigorat de somn. Capul mi-era încă plin de lumină radianta şi spre surpriza mea, în această stare de conştiinţă intensificată şi clară, puteam percepe limpede o limbă de foc aurie care-mi explora stomacul ca să caute hrana, şi care se deplasa înjurai nervilor ce-l tapisau.

Am luat câteva guri de pâine şi o altă cană de lapte, şi imediat am observat că haloul din capul meu se contracta şi că o limbă de flăcări mai mare îmi lingea stomacul, ca şi cum o parte din curgerea de energie,

urcând spre creier, era deturnată către regiunea gastrică, pentru a activa procesul digestiei.

Am rămas treaz, mut de uimire, observând acea lumină vie care se deplasa ici-colo, prin tot aparatul digestiv, îmbrăţişând intestinele şi ficatul, în timp ce un alt şuvoi luminos se deversa în rinichi şi în inimă. M-am ciupit ca să mă asigur că nu visam sau dormeam, absolut uluit la ceea ce asistam în propriul meu corp, neputincios să influenţez în vreun fel debitul şi mişcările curentului.

Dar contrar experienţei insuportabile de dinainte, nu încercam acum niciun rău. Tot ceea ce simţeam era o dulce şi liniştitoare căldură circulând prin corp, simultan curentului care se propaga din loc în loc. Am urmărit atent şi în tăcere acest minunat joc, toată fiinţa mea deborda de recunoştinţă fără limite faţă de Invizibil, pentru această dreaptă eliberare dintr-un destin chinuitor, şi o nouă convingere a început să mi se formeze în minte, că Şarpele de Foc lucra acum real în corpul meu epuizat şi încercat, şi că eram salvat.

Capitolul 5

Ajuns aici, rugând să fiu scuzat pentru mica digresiune din cursul principal al naraţiunii, ţin să precizez că nu am intenţia să pedepsesc cititorul acestor variate evenimente din viaţa mea, când deja am abuzat prea mult de răbdarea lui.

Dar, dacă sunt obligat să mă lansez într-o aventură de acest gen, este pentru că, altfel, schimbarea extraordinară ce s-a produs în mine când aveam patruzeci şi şase de ani, nu ar apărea în lumina sa adevărata, şi ar pierde imensa valoare ştiinţifică pe care, după părerea mea, o posedă şi pe care lucrarea de faţă intenţionează să o stabilească. Scopul ei este să ajute cercetarea ştiinţifică într-un domeniu atât de îndoielnic ca cel al supranaturalului, din care mi-am permis să relatez, în cadrul acestei lucrări de introducere, doar acele incidente din viaţa mea care au avut un impact direct asupra deznodământului, şi fără de care investigaţia ştiinţifică a acestei culminaţii unice, nu ar fi posibilă.

Am ezitat o perioadă de aproape douăzeci de ani să fac publică această experienţă, în primul rând pentru că voiam eu însumi să elimin toate îndoielile în legătură cu propria-mi condiţie, şi pe urma pentru că îmi repugna să mă expun criticelor prietenilor bine intenţionaţi şi ironiei adversarilor. Expunerea pe care trebuia s-o fac era atât de departe de obişnuit şi plină de episoade stranii, încât mă îndoiam serios că ar fi putut fi acceptată ca expunere veridica a unei experienţe care, dat fiind extrema sa raritate, rămâne învăluită în mister din timpuri imemoriale. Mă gândeam că nu s-ar găsi decât câteva persoane, care să dea crezare de la început, la ceea ce trebuia să povestesc în legătură cu acest fenomen bizar, dar nevoia de a dezvălui adevărul ascuns, a învins în final.

Ştiu că, publicând această carte, mă expun criticilor venite din medii e, în special, de la acei pe care acest subiect ar trebui să-i intereseze mai mult. Mă gândesc la oamenii de ştiinţă pe de o parte şi la oamenii de credinţă pe de alta, dintre care unii, în loc să înţeleagă şansa de reconciliere oferită acum, vor trata plauzibilitatea acestei mărturisiri ca o impietate la adresa lăcaşului ferit al opiniilor şi vederilor lor idolatrice, uitând că adevărul este o entitate care se îmbogăţeşte prin adversitate şi se fortifică prin opoziţie.

Ştiu toate astea, dar cedez unei nevoi irepresibile, apărută în spiritul meu puţin după instaurarea condiţiei anormale. Nevoia aceasta, care din acel moment nu m-a părăsit niciodată complet, reclama o vastă publicitate pentru experienţa mea, ca primă etapă, conducând la o cercetare organizata, devenită oportună în epoca actuală, în toate manifestările supraconştientului.

Cedez acestei nevoi care m-am înhămat la munca de a recapitulare a incidentelor vieţii mele, cu privire la acest domeniu, pentru a face inteligibil şi coerent surprinzătorul rezultat Acest rezultat, cu toate că potenţial există ca dat natural la o anumită categorie de fiinţe umane, a scăpat până acum oricărui efort stăruitor de conturare. Am încercat, în acelaşi timp, să atrag atenţia asupra condiţiiloi

mentale şi fiziologice, care preced manifestarea posibilităţilor în afara normalului, la om. Aceste transformări mentale şi fiziologice posedă o asemănare esenţială, cu toate că ele diferă în detalii de alte fenomene de acest tip, cunoscute din trecut. Manifestările ce însoţesc trezirea Kundalâm sunt, în zilele noastre, atât de puţin cunoscute precum conţinutul unei scrisori sigilate. Dacă n-aş proceda astfel, lumea ar crede că experienţele mele nu au avut nimic singular, cum vor stabili, poate, în viitor, alte constatări de experienţe similare, pentru care lucrarea de faţă va contribui1 la crearea condiţiilor necesare.

În afara reacţiilor fiziologice anormale şi existenţei curentului vital luminos în corp, comportându-se într-un fel extraordinar şi antrenând sigur, în urma lor, pentru subiecţii neiniţiaţi şi nepregătiţi ca mine, o mulţime de spaime, nu exista nimic în experienţa mea care să se apropie, de departe, de fenomenele sinistre şi complet anormale, atestate de mediumuri profesioniste şi de alte persoane care se ocupau de metapsihică. Ceea ce m-a făcut să ezit la expunerea sa publică, este caracterul unii al fenomenului; el nu se conformează nici manifestărilor cunoscute observate de mediumuri, şi nici nu pare similar experienţelor raportate de misticii şi sfinţii faimoşi ai orientului sau occidentului.

Particularitatea sa constă în faptul că, în ansamblul său, fenomenul reprezintă tentativa unei forţe vitale a corpului uman, până acum necunoscută, dar susceptibilă de a îi pusă în mişcare prin eforturi voluntare, de modelare a aparatului psihofiziologic al unui om, pentru a-l face să atingă o facultate de sensibilitate şi stare de conştiinţă nonperceptibile mai înainte.

Acesta este acel aspect particular al experienţei mele extraordinare care o face remarcabilă şi să merite atenţia mediilor interesate de supranorraal, care încearcă să exploreze baza fiziologică a fenomenelor psihice supraorganice.

Este un fapt de netăgăduit că, cercetarea

necunoscutului este o trăsătură caracteristică atât a civilizaţiilor vechi cât şi civilizaţiei actuale. Exista o cercetare sistematică a spiritualului şi supranaturalului, şi o dorinţă tot atât de puternică ca şi acum, la numeroşi oameni, de a dobândi puteri supranaturale şi de a rupe vălul care ascunde ceea ce este dincolo de percepţiile noastre. Dar fie că vremurile nu erau coapte pentru o dezvăluire completă a misterului, fie pentru că spiritul uman s-a complăcut să apere ştiinţa, care se ocupă exclusiv de propria natură, înconjurată de incertitudine, teamă şi superstiţie, descoperirile făcute în acest domeniu constituiau secretul aprig păstrat al unei elite. Nu există umbră de îndoială că, pentru vechii adepţi ai Indiei, Chinei şi Egiptului, cultul Kundalinī era mult mai cunoscut decât sunt cunoscuţi astăzi cei mai mari gânditori. Pe baza propriei mele experienţe pot afirma, fără ezitare, că fenomenul curentului strălucitor, circulaţia sa prin nervi, metodele de trezire ale Puterii, regimul de urmat, precauţiile ce trebuie luate şi

Cm *câteva rare excepţii*.

rolul jucat de organele reproducătoare erau, într-o măsură oarecare, cunoscute de experţi, aşa cum mărturisesc scrierile vechi, sau cum se poate observa chiar în absenţa scrierilor, din natura ritualurilor îndeplinite de iniţiaţi. Aceşti experţi nu puteau fi decât în număr mic din cauza caracterului periculos al experienţei, a factorilor ereditari implicaţi şi calificărilor mentale şi fizice cerute.

Trebuie recunoscut, pentru a evita orice neînţelegere, că practica Kundalinī nu era singura cale prin care predecesorii abordau domeniul, dificil de atins, al supranaturalului. Existau în acelaşi timp alte credinţe, şcoli şi sisteme care tratau misterul şi supranaturalul. Cum asta se întâmplă chiar în zilele noastre, susţinătorii diferitelor secte încearcă să se sfâşie între ei, denigrând metodele rivalilor şi proslăvindu-le pe ale lor. Existenţa acestui război continuu nu a adus decât prejudicii accepţiei generale a sistemului având trăsătură de Kundalinī. În consecinţă, acest sistem a trebuit să fie

expulzat în plan secund, în special din cauza regimului fizic rigid, mărimii riscului şi, în fine, mai cu seamă din cauza rarităţii unei realizări reuşite. Cu timpul, acest sistem a fost îngropat în harababura credinţelor căzute în desuetudine. Se poate afirma, fără teama de a ne contrazice, că înflorirea marilor religii ale lumii, în ciuda faptului că fiecare dintre ele este înrădăcinată inextricabil în terenul pregătit şi umectat prin acest cult preistoric, a contribuit suficient la eclipsarea credinţei în Kundalinī, ca sistem stabil şi prestigios, de disciplină mentală şi fizică, elaborată pentru a accede la realitatea transcendentă. Acest sistem, totuşi, continuă să existe în India într-un fel pur formal, deposedat de importanţa şi influenţa anterioară, dar păstrând încă o mare parte din fascinaţia pe care o exersa odinioară, asupra acelora ce aspirau să atingă Invizibilul. Este evident că toate religiile, toate credinţele, toate sectele, înţelegând chiar cultele sângeroase ale populaţiilor sălbatice şi practicile de autoflagelare şi automutilare, care au continuat până într-o epocă recentă, datorează originea lor existenţei unei nevoi, profund înrădăcinate în natura omenească, care se exprimă în nenumărate feluri, sănătoase sau nesănătoase. Această nevoie a fost constant prezentă în om, de-a lungul evoluţiei sale, de la condiţia cea mai primitiva până la starea actuală. Dorinţa de a rezolva enigma existenţei, setea de experienţe suprasenzoriale, voinţa de a stabili un contact cu forţele ascunse ale naturii sau de a obţine puteri supranormale, sunt aspiraţii prezente în nenumărate spirite, care exercită o influenţă predominantă şi irezistibilă; ele nu sunt nimic altceva decât un mod de exprimare al acestei impulsii, încă incomplet înţeleasa, dar cât de puternică! care se ridică din profunzimile fiinţei şi se manifesta ca parte integrantă a personalităţii, impulsie adesea discernabilă în gândurile şi acţiunile oamenilor, de la vârstele cele mai fragede.

Toate practicile religioase, toate modurile de adoraţie, toate metodele de dezvoltare spirituală şi toate doctrinele esoterice care, într-o formă sau alta, furnizează

o cale de comunicare cu suprasensibilul, divinul şi ocultul, sau care oferă o deschidere, permiţând explorarea misterului de A Fi, sunt, toate, mijloace efective sau insuficiente, destinate să satisfacă această nevoie profundă şi universal prezenta. Ele pot lua forma unor execrabile sacrificii sângeroase, răni deschise autoprovocate, orbirea pe care şi-o impunea ascetul privind fix soarele, supliciul neîntrerupt al fachirului pe patul său de cuie, psalmodierea imnurilor melodioase, recitarea rugăciunilor, prosternările pline de adoraţie fervent㠄 din disciplinele yoga, sau din orice alt exerciţiu spiritual: scopul invariabil este realitatea ocultă, misterioasă, suprasensibila, cărora ele le atribuie un aspect divin, demoniac sau spiritual. De la începutul începuturilor, aceasta nevoie s-a exprimat într-o varietate infinită de credinţe şi convingeri religioase, de superstiţii şi tabuuri, ale căror urme se pot găsi în perioadele cele mai îndepărtate ale existenţei omului. Tendinţa de a atribui inteligenţă forţelor neanimate ale naturii şi a recunoaşte spiritelor decedaţilor capacitatea unei existenţe prelungite dincolo de moarte, este caracteristică mentalităţii primitive, în timp ce efortul omului civilizat este de a îngloba prezenţa unui Dumnezeu atotputernic şi de a-i oferi adoraţie: dar amândouă atitudinile provin din aceeaşi sursă şi îşi datorează existenţa prezenţei în organismul uman a unui mecanism extrem de complicat şi dificil de localizat, pe care vechii savanţi indieni îl numeau Kundalinī.

Că scopul este experienţa religioasă, comunicarea cu spiritele, viziunea realităţii, eliberarea sufletului, darul previziunii şi al premoniţiei, capacitatea de a influenţa mulţimile, succesul în întreprinderi profane prin mijloace supranaturale, sau orice alt obiectiv omenesc sau supraomenesc în relaţie cu puterea ocultă sau divină, dorinţa izbucneşte din aceeaşi sursă psihosomatică, este o ramură a unei crengi ale aceluiaşi arbore profund înrădăcinat.

Kundalinī este un asemenea dispozitiv natural şi eficace pentru obţinerea stărilor de conştiinţă mai înalte şi

pentru experienţa transcendentă, cum este sistemul reproducător un artificiu al naturii pentru perpetuarea rasei. Învecinarea celor două sisteme în corp este un aranjament înzestrat cu o finalitate specifică, deoarece tendinţa evolutivă, pe de o parte, şi, pe de altă parte gradul de evoluţie atins în cursul transformărilor prin organismul parental, nu poate fi transmis şi perpetuat decât prin sămânţă. Oamenii nu au fost niciodată capabili să înţeleagă calitatea excepţională pe care un geniu o aduce creaţiilor sale intelectuale sau manuale, şi sunt şi mai puţin capabili să-şi facă o idee asupra condiţiei mentale a unui mistic în extaz. Primul, complet absorbit de problemele şi opera sa, şi al doilea transportat în contemplarea unei manifestări interioare beatifice, sau a unui obiect de adoraţie exterior; ambii, detaşaţi de lume în acest timp, şi transportaţi într-o stare specială, reprezintă o enigmă pentru observatorul obiectiv. Pentru rezolvarea acestei enigme este necesar să se cerceteze cu grija structura organismului uman, cu scopul de a afla sursa ascunsă de unde creierul, în aceste stări de extremă absorbţie, îşi trage substanţa necesară pentru menţinerea unei activităţi la un nivel atât de înalt, pe o perioadă foarte lungă de timp.

Natura complet izolată a conştiinţei individuale, provocată prin operaţiune; separatoare a ego-ului, face imposibil pentru orice om să arunce o privire în camen încuiată cu cheia a spiritului altuia, fie el cel mai bun prieten sau cea mai apropiat; rudă. Această inaccesibilitate completă a unui spirit asupra altuia a generat anumite idei false, foarte răspândite, şi va trebui mult timp pentru a debarasa de aceste; gândirea umană. Omul obişnuit, când studiază un geniu, un mistic sau un medium este înclinat să presupună, din cauza incapacităţii sale de a pătrunde mintea lor cun o pătrunde pe a sa, că ei sunt entităţi conştiente, asemănătoare lui, cu singura diferenţă că, celălalt are mai multă Inteligenţă şi îndemânare în a folosi pana sau pensula sau dalta, că el are o mai mare capacitate de atenţie susţinută şi aplicaţie, sau un ochi mai

atent; celălalt, presupune el, are mai multă dragoste şi devoţiune pentru divinitate, o mai mare stăpânire a pasiunilor şi poftelor, o mai mare aptitudine pentru sacrificiu; altul, presupune el, este legat printr-o legătură de neînţeles cu spiritele sau forţele naturii, şi are puterea să suscite în el însuşi o condiţie mentală care permite, uneori, inteligenţelor decorporalizate să se exprime prin el.

Fără a intra într-o discuţie detaliată asupra variatelor ipoteze avansate, pentru a ne da seama de existenţa geniilor sau de facultăţile supranormale la fiinţele dotate cu o sensibilitate metafizică, pentru scopul nostru este suficient să spunem că, oricare ar fi explicaţia oferită, aceasta este fondată invariabil pe supoziţia tacită sau explicită că indivizii posedând aceste dotări extraordinare, în ciuda puterii lor intelectuale uimitoare, sau imensei distanţe în raport cu starea de spirit normală, au o conştiinţă care este de aceeaşi natură cu aceea a unui om obişnuit. Aceasta este o concepţie cu totul eronată, ce a constituit întotdeauna un obstacol pentru înţelegerea şi investigarea corectă a fenomenului.

Pe de altă parte, fiinţele dotate de natură de la naştere, incapabile să sondeze spiritul celorlalţi, şi adesea ignorante în ceea ce priveşte sursa reală a remarcabilelor variaţii care se produc în ele, plătesc cu aceeaşi monedă omului obişnuit, pe care acesta le-o împrumută, adoptându-i vederile şi atribuind adesea propriile lor talente excepţionale aceloraşi cauze ce operează în cazul omului obişnuit.

Procedând astfel, fiinţele dotate ignoră faptul, totdeauna inobservabil, că există o diferenţă fundamentală în natura conştiinţei, în profunzimile personalităţii conştiente pe care o găzduieşte corpul lor, şi în natura intrinsecă a esenţei vitale care îi animă. Există, în prezent, o necunoaştere generală a faptului demonstrabil că organismul uman în curs de evoluţie manifestă o tendinţă de a dezvolta o personalitate superioară, dotată cu atribute ce caracterizează omul de geniu şi vizionarul, printr-un

rafinament şi o perfecţionare a principiului vital, cu adaptarea simultană a sistemului nervos şi cerebral. Aceste modificări se produc într-un mod asemănător curentului electric mai puternic, care, trecând prin filamentul unui bec adaptat voltajului, produce, inevitabil, o lumină mai puternică.

Am atins în treacăt această problemă, cu scopul de a clarifica ceea ce va urma în capitolele următoare. Voi discuta mai detaliat problema aceasta într-o lucrare ulterioară.

Nevoia de a cunoaşte necunoscutul, de a cunoaşte suprasenzorialul şi experienţa religioasă, inerenta spiritului uman, este expresia efortului conştiinţei umane, încarnată şi întemniţată, de a se apropia de măreţia formei originare, triumfând în cursul acestui progres asupra infirmităţilor impuse de învelişul carnal.

Evoluţia omului, în realitate, semnifica evoluţia conştiinţei sale, a principiului vital existent în corpul său, evoluţie graţie căreia şinele încarnat capătă conştiinţa veritabilei stări nemuritoare. Ea nu semnifică numai dezvoltarea intelectului sau raţiunii, care nu sunt decât instrumente ale spiritului, locuind în existenţa corporală, ci implică o transmutare a întregii personalităţi în aspectele sale conştiente şi inconştiente. Aceasta necesită o revizuire completă şi o restructurare a maşinii organice, pentru a o face aptă să devină sediul unei inteligenţe mai înalte, de un ordin esenţialmente superior celui care există într-un corp uman normal. Pentru acest motiv, comportamentul sau activitatea intelectuală normale la un profet, par dincolo de capacităţile unui om obişnuit; acesta, scufundat în pasiunea contactului cu un corp iubit sau asaltat de dorinţe la vederea unui obiect, este rareori capabil să se conformeze normelor de moralitate, prescrise şi respectate de profet, al cărui creier, alimentat printr-o formă de energie vitală subtilă, de care este pătrunsă întreaga sa personalitate, aparţine mai mult lumii divine decât planului terestra.

Capitolul 6

Înaintea acelei dimineţi fatale de decembrie, în care am observat pentru prima oară fugitiv starea supraconştientă, şi în care am întâlnit uluitoarea Kundalinī activă, chiar dacă cel mai veridic om mi-ar fi povestit un incident similar, l-aş fi trecut în categoria oamenilor inteligenţi dar creduli, care, demonstrând o mare precizie şi o scrupulozitate riguroasă în toate celelalte domenii, dau dovadă de puerilitate de îndată ce este vorba de supranatural. Aşa cum urmarea o va arăta, am rămas nesigur o perioadă lungă de timp relativ la condiţia mea stranie, complet dezorientat şi incapabil să dau un sens celor întâmplate. Numai după mulţi ani de incertitudine, când aventura a condus la dezvoltarea atributelor psihice marcate şi evidente, nemanifestate înainte, am decis să aştern pe hârtie acest episod extraordinar. Această decizie a fost întărită de reflecţia că, Kundalinī este activă la milioane de oameni inteligenţi ai tuturor naţiunilor civilizate, deşi într-un grad mai mic şi mai imperceptibil, şi că Ea generează la majoritatea fiinţelor tulburări fizice şi psihice, pe care terapia modernă este incapabilă să le prevină sau vindece, pentru că aceasta ignoră total cauza lor.

Considerând natura colosală a metamorfozei fizice şi mentale ce trebuie să fie făcută în preludiul unei deschideri spirituale, nu mă mir de încercările şi frământările ce o însoţesc, pentru că starea mistică reprezintă ultima etapă, şi cea mai înflăcărată, în călătoria care începe odată cu apariţia omului din ţărână, şi care se termină când gustă, la sfârşitul nenumăratelor eforturi şi încercări, incomparabila beatitudine a unei existenţe necorporale, nu după moarte, ci chiar în cursul vieţii sale terestre. Dramul ce se deschide omului actual este atât de dificil şi are un traseu atât de derutant, încât îi va trebui toată voinţa şi toate resursele intelectuale pentru a-l parcurge fără accidente, etapă cu etapă, până în clipa în care scopul devine vizibil.

Când m-am deşteptat în dimineaţa următoare, m-am simţit prea slăbit pentru a mă ridica din pat, fără să fiu

ajutat, şi am rămas culcat, reluând în minte incidentele înspăimântătoare ale Trezirii, în timp ce abundente lacrimi de recunoştinţă îmi inundau faţa, pentru ceea ce consideram ca o intervenţie divină, în momentul cel mai critic, pentru a mă smulge unei soarte teribile. Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât eram mai convins că o instanţă supraumană, acţionând prin spiritul meu, transmisese o indicaţie la care nu m-aş fi gândit niciodată în starea mea de extremă agitaţie, şi care îmi permisese să ies dintr-o situaţie disperată, şi să evit pericolul oricărui ajutor omenesc. Nicio putere de pe pământ nu m-ar fi putut salva de la moarte sau nebunie, şi niciun medicament nu mi-ar fi putut uşura suferinţa. Din prima zi a zbuciumului încercasem un profund dezgust să mă destăinuiesc medicilor în legătură cu acest râu extraordinar, ca şi cum această aversiune se implantase în spirtul meu de la începuturi, pentru a mă împiedica să-mi supun trapul experimentului medicilor, incompetenţi să trateze condiţia mea, şi pentru a mă proteja de efectele dăunătoare ale medicamentelor uzuale, care ar fi acţionat ca nişte otrăvuri veritabile în această stare extrem de sensibilă şi delicată a nervilor mei. Nu că nu aş fi avut respect pentru profesiunea medicală, însă aveam intuiţia că boala mea scăpa înţelegerii şi resortului celor mai înalte autorităţi medicale.

Cu un sentiment de uşurare m-am ridicat, în fine, din pat, prea slăbit, ca un om în care un foc interior invizibil dar intens a ars timp de ore, şi care descoperă nu numai că acel foc s-a stins, dar şi că durerea ascuţită a arsurilor a dispărut miraculos într-o noapte. M-am privit în oglindă şi mi-am văzut figura palidă şi răvăşită, dar expresia de obsedat dispăruse aproape, ca şi lumina nebuniei din ochii mei. Ceea ce vedeam era o fizionomie având raţiunea întreagă dar extrem de slăbită şi angoasată, pentru că suportase, ca să spun aşa, torturile infernului zile de-a rândul. Limba îmi era încă încărcată, pulsul slab şi neregulat, dar toţi ceilalţi indici şi simptome indicând starea organelor mele erau liniştitoare, astfel că inima

tresaltă de bucurie şi speranţă.

Nu se diminuase iradierea vitală care, emanând din sediul Kundalini, se comprima prin nervi în fiece parte a corpului şi-mi umplea urechile de sunete ciudate şi capul de lumini stranii; dar curentul era acum călduţ şi plăcut în locul celui cald şi arzător, şi liniştea îşi destindea ţesuturile torturate, într-un fel miraculos.

A doua zi şi zilele următoare am acordat o atenţie scrupuloasă dietei mele, mâncând doar câteva bucăţele de pâine, puţin orez fiert cu o ceaşcă de lapte, la fiecare trei ore, începând de dimineaţa până la zece seara. Cantitatea de hrană înghiţită de fiecare dată era infimă, doar câteva înghiţituri. După ultima masă, când m-am culcat, am simţit, spre marea mea bucurie, o dulce somnolenţă învăluindu-mă, în pofida haloului luminos ce-mi înconjura capul, şi am căzut într-un somn adânc, învăluit într-un strălucitor şi liniştitor mantou de lumină. M-am trezit în dimineaţa următoare cu spiritul deplin refăcut, dar cu trupul încă extrem de slăbit. Nu aveam putere să merg şi mă clătinam când mă înclinam înainte. Dar capul era limpede şi frica ce mă urmărise scăzuse considerabil. Eram capabil pentru prima oară, după săptămâni de angoasă, să-mi adun gândurile cu luciditate. Mi-a trebuit cam o săptămână să câştig suficientă putere ca să merg dintr-o cameră în alta şi să rămân în picioare atât cât doream. Nu ştiu ce rezervă, de nebănuit, de energie m-a susţinut în timpul teribilei încercări ce a precedat acestui ultim miraculos episod, pentru că, practic, nu mâncasem nimic mai mult de două luni. Nu mă simţisem atât de slab atunci, cum nu m-am simţit imediat după, tară îndoială pentru că, în starea toxică a sistemului nervos, eram incapabil să estimez corect condiţia corpului meu.

Zilele şi săptămânile trecură sporindu-mi forţa şi încrederea că nu mă expun nici unui pericol iminent, fizic sau mental. Dar starea mea era anormală şi cu cât o studiam, cu claritatea de spirit amplificată, cu atât mă miram mai mult şi deveneam mai nesigur, cu privire la ce va urma. Eram într-o stare extraordinară: un agent

luminos, intens viu şi uşor sensibil, strălucea zi şi noapte, pătrundea în tot organismul, propagându-se în fiecare zonă a corpului, simţindu-se în voie şi sigur de drumul său. Observam adesea, cu uimire, spectacolul stupefiant al acestei forţe luminoase. Nu mă îndoiam că energia Kunalini fusese acum pe deplin trezită în mine, dar nu exista niciun semn de puteri miraculoase parapsihice, asociate de înţelepţi trezirii sale. Nu puteam descoperi în mine cea mai mică schimbare în mai bine: dimpotrivă, condiţia fizică era considerabil deteriorată, ŞI spiritul era încă departe de a fi stabil. Nu puteam citi atent, nici să mă consacra, cu atenţie exclusivă, vreunei îndeletniciri. Orice efort susţinut de concentrare ajungea la o intensificare a stării anormale. Haloul din capul meu prindea dimensiuni mai largi, după fiecare perioadă de atenţie prelungită, creând o intensificare adiţională conştiinţei mele, în acelaşi timp cu o creştere a sentimentului de frică, sentiment care acum, nu mai era prezent în mine decât din când în când, şi sub o formă atenuată.

Cum nu observam niciun semn de deschidere spirituală, şi eram confruntat fără încetare cu comportamentul rătăcitor al unui spirit schimbat, nu mă puteam sustrage asaltului îndoielilor serioase, după ce îmi observasem starea timp de câteva săptămâni. Era asta tot ce se putea atinge după trezirea şarpelui de foc? îmi puneam şi repuneam această întrebare fără încetare. Doar pentru atât nenumăraţi oameni îşi riscaseră viaţa abandonându-şi căminul şi familia, înfruntând pericole în pădurile virgine, suferind foame şi privaţiuni? Doar pentru atât rămăseseră ei aşezaţi la picioarele maeştrilor timp de ani? Era numai atât, acea experienţă pe care yoghinii, sfinţii şi misticii o aveau în timpul transei lor extatice, această expansiune a conştiinţei însoţită de lumini şi sunete suprapământene, transportând un om pe moment într-o stare mentală anormală, pentru ca după aceea să-l proiecteze din nou pe pământ, fără să producă niciun talent, nicio calitate extraordinară care să-l distingă de restul muritorilor? Acest flux şi reflux al unei subtile

esenţe luminoase, şi lărgirea şi restrângerea conştiinţei care rezulta, la care asistam zi şi noapte, erau ele scopul ultim pe care toate doctrinele esoterice din lume îl vizau cu certitudine? Dacă aceasta ei, a tot ce se putea atinge, atunci ar fi cu mult mai bine să nu te cufunzi în supranatural, ci să te consacri obiectivelor lumeşti, să urmezi calea comuna, pentru a duce o existenţă senină şi fericită, scutit de incertitudinea şi frica care făceau acum parte integrantă din viaţa mea. Am continuat să acord o deosebită grijă regimului meu, pentru că experienţa m-a făcut să înţeleg din plin, că viaţa şi sănătatea mea mentală depindeau de asta. Nu depăşeam cantitatea de hrană pe care o consideram convenabilă, determinând necesarul după reacţiile sistemului digestiv, şi nu permiteam să mă las tentat de niciun fel de mâncare, oricât ar fi fost de delicios, să mă facă să mă abat de la dieta pe care mi-am impus-o. Aveam suficientă minte pentru a fi precaut asupra acestui aspect, pentru că cea mai mică abatere privind cantitatea şi calitatea hranei consumate, şi cea mai neînsemnată iregularitate în raport cu timpul fixat, generau rezultate şi reacţii atât de neplăcute încât mă făceau să-mi reproşez sever comiterea oricărei erori. Aceasta mi se întâmplase de nenumărate ori, ca pentru a imprima într-un fel de neşters, în mintea mea, faptul că de-acum înainte nu trebuia să mai mănânc pentru plăcere sau pentru satisfacerea automată a foamei, ci trebuia să reglez ingestia hranei cu asemenea precizie, încât să nu inducă cea mai neînsemnată oboseală sistemului nervos, a cărui sensibilitate şi acuitate erau exacerbate. Nu exista niciun mijloc să evit această reglementare foiţată, şi în timpul primelor săptămâni, chiar şi cea mai mică eroare era pe loc sancţionată, printr-o intensificare a fricii, tulburărilor cardiace şi a centrilor digestivi care-mi serveau ca avertisment. În general, în astfel de ocazii, mintea îşi pierdea supleţea şi mă simţeam incapabil să mă desprind de melancolia ce se abătea inexplicabil asupra mea, imediat după ce mâneam o înghiţitură în plus. În grija de a evita aceste episoade neplăcute, am acordat o atenţie

meticuloasă faptului de a nu comite nici cea mai mică greşeală. Dar oricât m-aş fi ferit de bine, erorile se produceau, din când în când, aproape întotdeauna urmate de suferinţe şi căinţă.

Pentru o corectă înţelegere a condiţiei în care mă aflam după memorabila noapte a eliberării mele, este necesar să spun câteva cuvinte despre starea mentală şi despre curentul vital luminos care circula în sens ascendent şi descendent prin coloana vertebrală, şi care acum făcea parte integrantă din fiinţa mea. Mintea nu-mi funcţiona ca înainte. Se produsese, fără îndoială, o schimbare pronunţată. Înainte, imaginile mentale veneau şi plecau într-un plan secund întunecat, posedând, într-un fel estompat, aceeaşi combinaţie de lumină, umbra şi culoare, ce caracteriza obiectele originale, pe care le reprezentau. Dar acum, imaginile deveniseră vii şi strălucitoare, ca şi când ar fi fost sculptate într-o flacără vie, şi pluteau într-un plan secund luminos, iar modul de operare al gândirii se făcea cu o altfel de substanţă mentală, sclipitoare, nu numai ca însăşi luminoasă, ci şi capabilă să perceapă propria-i strălucire. De fiecare dată când întorceam ochiul mental spre mine însumi observam, invariabil, o lumină vie, atât în interiorul cât şi în exteriorul capului, într-o stare de vibraţie continuă, ca şi când un jet de substanţă subtilă şi strălucitoare, ridicându-se prin coloana vertebrală se răspândea în craniu, umplându-l şi înconjurându-l cu o strălucire indescriptibilă. Acest halou luminos nu rămânea niciodată constant în dimensiuni şi intensitate. Creştea şi descreştea, se înviora şi slăbea, sau culoarea se modifica de la strălucirea argintului până la cea a aurului, şi invers. Când creştea în înălţime sau splendoare, sunetele stranii, de-acum înainte totdeauna prezente, deveneau mai puternice şi insistente, ca şi când încercau să-mi atragă atenţia asupra ceva ce nu puteam înţelege. Aureola de lumină nu era staţionară, ci într-o stare de mişcare perpetuă, dansând şi sărind, formând vâltori şi vârtejuri, ca şi când ar fi fost constituită din nenumărate particule strălucitoare, extrem de subtile,

ale unei substanţe imateriale, ţâşnind în toate sensurile şi combinându-se, pentru a crea aparenţa unei întinderi de lumină pivotantă şi scânteietoare.

Prezenţa constantă a acestui nimb luminos în capul meu, şi asocierea sa cu procesul gândirii, nu era o sursă de uimire mai mare decât intervenţia sa continuă în funcţionarea normală a organelor vitale. Puteam să percep distinct trecerea sa prin coloana vertebrală şi prin celelalte circuite nervoase până în inimă, ficat, stomac sau celelalte organe ale corpului, a căror activitate părea s-o regleze într-un fel misterios. Când îmi pătrundea în inimă, pulsul devenea mai amplu şi mai puternic, dovedind, fără posibilitate de îndoială că un fel de radiaţie cu efect tonifiant se deversa în ea prin nervii aferenţi. De aici am tras concluzia că pătrunderea acestei radiaţii în celelalte organe trebuia să aibă acelaşi efect întăritor şi revigorant, şi că obiectivul său era ca, lansându-se prin nervi pentru a le atinge, răspândea substanţa sa tonifiantă în ţesuturi şi celule, prin finele filamente nervoase, pentru a stimula sau modifica acţiunea acestor organe. Această pătrundere provoca uneori o durere, fie în organul însuşi, fie în locul în care întâlnea nervul care-l lega de organism, fie în punctul de contact cu coloana vertebrală şi în cele două locuri din zona coloanei vertebrale, unde era, adesea, însoţită de un sentiment de teamă. S-ar fi putut spune, în astfel de ocazii, că un şuvoi de energie strălucitoare, ridicându-se până în creier, se redistribuia în celelalte organe1 vitale pentru a regla şi ameliora funcţia lor, în armonie cu transformările produse în cap. Îmi frământam creierul încercând să găsesc o explicaţie, şi analizam şi reanalizam fiecare posibilitate care ar fi putut fi responsabilă de cea ce se întâmpla, plin de surprize, în timp ce observam atent mişcarea incredibilă a acestei radiaţii inteligente, din oră în oră şi din zi în zi.

Uneori eram stupefiat de misterioasele cunoştinţe, pe care le proba, în legătură cu complexitatea mecanismului nervos, şi de felul magistral în care se precipita din loc în loc, ca şi când ar fi fost anunţată de tot ceea ce se întâmpla

în fiecare colţ şi în fiecare părticică a corpului.

Foarte probabil; aceasta era cauza suveranităţii limitate asupra echilibrului vital, pe care vechii scriitori o numeau Kundalinī, regina sistemului nervos, guvernând milioanele de filete nervoase (nâdis) din corp, raţiune pentru care ei au numit-o Adhâra-Shakti energia de bază – de care depinde existenţa corpului, a universului, a microcosmosului şi a macrocosmosului.

Dar nu puteam surprinde nicio schimbare în capacităţile mentale. Gândeam aceleaşi gânduri şi, atât interior cât şi exterior, eram acelaşi tip mediocru de om, asemănător cu milioane de oameni care se nasc şi mor în fiecare an, fără să producă cea mai mică ondulare suprafeţei torentului neîncetat curgător al umanităţii.

Exista, fără nicio îndoială, o schimbare extraordinară a sistemului nervos, şi un nou fel de „energie circula acum în organismul meu, legată incontestabil de organele sexuale care păreau să manifeste un fel nou de activitate, imperceptibilă anterior. Nervii care căptuşeau părţile genitale şi zona învecinată erau într-o stare de efervescenţă intensă, ca şi când ar fi fost constrânşi de un mecanism invizibil să producă sămânţă vitală într-o abundenţă anormală, pentru a fi aspirată prin reţeaua de nervi de la baza coloanei vertebrale, şi transmisă creierului prin cordonul medular.

Sperma sublimată forma partea integrantă a energiei radiante care mă uimea atât, şi asupra căreia eram incapabil să speculez. Puteam percepe uşor transmutarea seminţei vitale în radiaţie şi activitatea neobişnuită a organelor reproducătoare pentru a furniza materia primă, cu scopul de a fi transformată, în misteriosul laborator de la nivelul plexului celui mai de jos – *mulâdhăra-ceakra* – cum îl numesc yoghinii, în acea extrem de subtilă şi normal imperceptibilă substanţă, pe care noi o numim Energia Nervoasă. Aceasta este energia nervoasă de care depinde întregul mecanism al corpului, cu diferenţa că energia, născută acum, era înzestrată cu luminozitate, şi avea proprietatea de a permite detectarea trecerii rapide, prin

nervi şi ţesuturi, nu numai prin radiaţie, ci şi prin senzaţia pe care o provoca prin mişcarea sa. Timp îndelungat nu am reuşit să înţeleg ce plan ascuns era urmat prin şuvoiul neîntrerupt de lumină nervoasă nou produsă, şi ce schimbări erau aduse în organe, în nervi şi structura creierului, prin această neîntreruptă esenţă vitală, puternic activă, extrasă din cea mai preţioasă secreţie corporală, şi dotată cu puterile cele mai uimitoare. Imediat după criză am observat o schimbare accentuată în funcţiile digestive şi de eliminare, o schimbare atât de remarcabilă că nu putea fi atribuită unui accident, nici oricărui alt factor, cu excepţia şarpelui de foc şi efectelor sale asupra organismului. S-ar fi spus că suferisem un proces de purificare internă a organelor şi nervilor, şi că aparatul digestiv era modificat pentru a se adapta unui grad mai înalt de eficacitate, cu scopul de a asigura o sănătate mai bună, şi purificarea nervilor şi a altor ţesuturi. Nu sufeream niciodată de constipaţie sau indigestie, cu condiţia să mă abţin să-mi încarnez stomacul, şi să urmez strict regimul pe care experienţa m-a obligat să-l adopt. Cea mai importantă datorie a mea, de acum încolo, era sa alimentez flacăra sacră, cu hrană de calitate şi la intervale potrivite, veghind ca regimul să fie substanţial şi să conţină toate elementele şi vitaminele necesare pentru întreţinerea unui corp robust şi sănătos.

Eram acum spectatorul unei stranii piese de teatru care se juca în propriul meu corp, corp în care o forţă vitală puternică şi imens activi, eliberată dintr-odată prin puterea meditaţiei, lucra fără odihnă. După ce preluase comanda tuturor organelor şi creierului, era în curs de a le modela pentru a le da o anume formă. Nu făceam decât să observ execuţia fantastică a piesei, mişcările asemănătoare luminii puterii inteligente şi strălucitoare ce deţinea cunoaşterea şi stăpânirea absolută a corpului. Nu ştiam în acea perioadă că asistam în propriul meu corp la activitatea imens multiplicată a unei energii necunoscute de ştiinţă, care conduce toată umanitatea către culmile supraconştientului, cu condiţia ca omul, prin gândurile şi

acţiunile sale, să acorde acestei forţe evolutive oportunitatea completă să îndeplinească fără piedici opera de transformare. Eram departe de a şti că limpedele foc sacrificial – căruia atâta sfinţenie şi importanţă îi fuseseră atribuite în toate scrierile vechi ale Indiei şi, odată aprins, era alimentat cu jertfe de unt rafinat, de fructe uscate de prima calitate, de substanţe dulci şi cereale, alimente hrănitoare şi pure – nu era decât o reprezentare simbolică a focului transmutant, aprins prin Kundalinī în corp. Acest foc interior, în mod similar, solicita ofrandă de hrană uşor digerabilă şi nutritivă, respectarea unei complete castităţi a gândirii şi rectitudinea acţiunii, pentru a fi în stare să îndeplinească lucrarea divină, care în mod normal durează secole, în spaţiul unei vieţi de om.

Mi-am dat seama doar în câteva zile că acel curent luminos acţiona, în deplină cunoştinţă de cauză, asupra lucrării pe care o avea de îndeplinit, şi că funcţiona în armonie completă cu organele corporale, cunoscându-le forţele şi slăbiciunile, guvernând prin propriile sale legi şi acţionând cu inteligenţă superioară, Jincolo de înţelegere. Focul viu, invizibil oricui, arunca flăcările sale ici-colo, ca ghidate infailibil printr-o direcţie magistrală ce cunoştea poziţia fiecărei vene, fiecărei artere, fiecărei fibre nervoase, şi care decidea, instantaneu, cum trebuia reglat cel mai mic semn de complicaţie sau tulburare în oricare organ. Cu o agilitate minunată, se lansa dintr-un loc într-altul, împingând selectiv un organ la o activitate mai mare, încetinind activitatea altui organ, provocând o creştere sau o diminuare a unei anume secreţii sau alteia, stimulând inima şi ficatul, aducând nenumărate schimbări funcţionale şi organice în mulţimea de celule şi vase sanguine, de fibre nervoase şi alte ţesuturi. Priveam fenomenul stupefiat. Cu ajutorul substanţei luminoase care-mi umplea acum nervii, puteam, dirijându-mi atenţia în interior, discerne clar conturul organelor vitale şi reţeaua nervoasă desfăşurându-se în tot corpul, ca şi cum centrul de conştiinţă din creier, acum strălucitor de lumină, căpătase o viziune interioară mai pătrunzătoare,

care îi permitea să privească înăuntru şi să perceapă confuz interiorul corpului şi, ca şi când ar putea să vadă forma exterioară a sa într-o lumină vagă şi îndoielnică.

Câteodată, întorcându-mi atenţia către mine însumi, îmi vedeam clar corpul ca pe o coloană de foc viu, îndreptându-se de la degetele picioarelor până ia cap, în care numeroşi curenţi se învârteau şi se amestecau, formând în anumite locuri vârtejuri şi vortexuri (arcuri luminoase), ce făceau parte dintr-o vastă mare de lumină, care se ridică şi palpita într-o mişcare perpetuă. Singura explicaţie găsită acestui fenomen era că în asemenea situaţii conştiinţa mea, în mod de netăgăduit amplificată, se afla în contact cu universul de prana sau energia vitală cosmică, ce în mod normal nu este perceptibilă! a omul obişnuit, dar care este prima substanţă subtilă imaterială intrată în câmpul de percepţie al vederii mele supraconştiente.

Ca un om brusc transportat pe o planetă îndepărtată, sau care se găseşte complet derutat de enigmatica şi fantastica natură înconjurătoare, eram pe de-a-ntregul uluit şi tulburat de această insolită scufundare în necunoscut. Din prima zi, simţeam că merg pe un drum nu numai străin, dar şi cu un relief bizar, care mă dezorienta şi, pierzându-mi încrederea, călcam cu ezitare şi precauţie extremă, temându-mă la fiecare pas să nu cad într-o capcană. Căutam disperat în jur pe cineva sau ceva care să mă poată orienta, dar nu întâlneam decât decepţie în toate direcţiile.

Fără să-mi dezvălui starea, vorbeam cu o mulţime de eruditi şi sadhusi versaţi în cultura Tantică, în încercarea de a spicui câteva indicaţii care mi-ar fi putut fi utile, dar am fost mâhnit să descopăr că în afara unei repetări papagaliceşti a informaţiilor adunate din cărţi, nu erau capabili să-mi dea niciun sfat şi nicio îndrumare sigură, bazată pe experienţă. În plus, nu erau rare cazurile în care ei să admită cinstit că semnificaţia textelor ce tratau Yoga şi Kundalinī nu era uşor de înţeles, şi că se împiedicau în dificultăţi în mai multe locuri ale acestora. Ce trebuia să

fac ca să-mi liniştesc îndoielile, să găsesc o explicaţie cât de cât satisfăcătoare şi o metodă eficace ca să fac faţă condiţiei mele anormale? Am făcut mental un tur de orizont al tuturor surselor posibile din India, care-mi erau mai mult sau mai puţin cunoscute, pentru a decide pe care dintre ele aş putea-o aborda. Existau pontifi demni de încredere în fruntea diferitelor ordine religioase, cu sute de fideli fervenţi. Existau demnitari religioşi, înconjuraţi de o pompă princiară şi locuind în oraşe, numărând printre discipolii lor aristocraţi titraţi, rajahi şi magnaţi, şi existau asceţi tăcuţi, trăind izolaţi în locuri pierdute, ale căror reputaţii atrăgeau mulţimi de oameni venind din colţurile cele mai îndepărtate, pentru a le aduce omagiul. Şi pe urmă existau sadhusi grupaţi în colonii, trăind singuri sau rătăcind dintr-un loc într-altul, îmbrăcaţi divers, împopoţonaţi sau aproape goi, aparţinând diferitelor secte recunoscute prin particularităţile lor izbitoare şi ţinutele bizare. Pe unde treceau, aduceau cu ei o atmosferă de stranie nelinişte şi mister.

Văzusem un mare număr şi conversasem cu mulţi dintre ei, din timpul copilăriei, cu cei mai realizaţi ca şi cu cei mai puţin sofisticaţi, şi toate impresiile pe care le reţinusem nu-mi lăsau nicio speranţă, că ar fi existat printre ei vreunul capabil să mă sfătuiască corect, cu privire la starea mea. Mai puţin, nu cunoşteam niciunul şi în consecinţă, singura soluţie ce rămânea posibilă era să cercetez pe o scară largă, pentru a găsi pe cineva. Dar nu aveam nici mijloace, nici capacităţi fizice pentru a călători, din loc în loc, în căutarea unui yoghin, în tot vastul subcontinent care este India, cu toată varietatea infinită de ordine monastice şi culte spirituale, cu toţi cerşetorii religioşi, sadhusii şi sfinţii săi, pentru a descoperi pe acela care ar fi putut diagnostica corect dificultăţile mele, şi să mă vindece graţie propriilor puteri spirituale, în sfârşit, adunându-mi tot curajul, am scris unuia dintre cei mai cunoscuţi sfinţi contemporani ai Indie., autor a numeroase opere cu mare difuzare, în engleză, despre Yoga, dându-i o descriere amănunţită asupra stării mele extraordinare, şi

rugându-l să mă orienteze. Aşteptam răspunsul cu o nelinişte extremă, şi cum timp de câteva zile acesta a întârziat să vină, i-am trimis şi o telegramă. Când răspunsul a venit, traversam o perioadă de mare nelinişte. El spunea că nu exista nicio îndoială că trezisem Kundalinī, în felul în care vorbesc Tantrele, şi singura modalitate în care puteam căuta o direcţie spirituală era să găsesc un yoghin, care să fi reuşit să şi-o aducă pe Shakti sie însuşi, în al şaptelea centru din cap. Eram recunoscător pentru acest răspuns care îmi confirma din plin propria opinie, declanşând prin aceasta speranţele şi redându-mi siguranţa. Era evident că simptomele pe care le menţionasem erau recunoscute ca cele ce caracterizează Trezirea, ceea ce dădea experienţei mele insolite o oarecare aparenţă de normalitate. Dacă treceam printr-o stare de anormalitate, asta nu însemna deci un caz izolat, nicio anormalitate proprie numai mie. Asta trebuia să fie o consecinţă necesară a trezirii Kundalinī şi această stare, cu modificări adaptate diferitelor temperamente, trebuia să se producă la aproape toţi aceia în care Trezirea avusese loc. Dar unde puteam eu găsi un yoghin care făcuse să urce Shakti până la al şaptelea Centru?

Puţin mai târziu am întâlnit în Jamu un alt sadhus născut în Bengal, şi i-am descris starea mea. El mi-a studiat simptomele câtva timp, apoi mi-a dat adresa unui *Ashram* din Bengalul oriental, condus, spunea el, de un yoghin de cel mai înalt nivel, care el însuşi practicase Yoga-Kundalini. Am scris la adresa indicată şi am primit un răspuns afirmativ, că trezisem, fără îndoială, Shakti, dar omul ce m-ar putea orienta era plecat în pelerinaj.

Am consultat alţi mistici şi am căutat clarificări şi directive în mai multe înalte locuri reputate, dar nu am găsit un singur individ care să poată afirma cu mâna pe inimă că poseda efectiv o cunoaştere intimă a stării în discuţie, şi care să poată răspunde cu certitudine întrebărilor mele. Cei ce vorbeau, cu o rezervă demnă, părând foarte înţelepţi şi profunzi, se dovedeau în final la fel de lipsiţi de informaţii precise asupra puterii

misterioase ce bântuise în mine, ca şi cei care, deposedaţi de cea mai neînsemnată pretenţie, se deschideau complet de la prima întâlnire, fără a încerca pentru nimic în lume să facă să se creadă că ar şti mai mult decât ştiau în realitate. Şi astfel, în marea ţară care a dat naştere sublimei ştiinţe a Kundalinī cu mii de ani înainte, şi al cărei sol era impregnat de efluviile sale, al cărui abundent folclor religios şi bogată mitologie erau pline de la un capăt la altul de referinţe privitoare la această ştiinţă, nu găseam pe nimeni capabil să-mi vină în ajutor. Singurul lucru de care eram sigur, era acela că un nou fel de activitate se dezvoltase în sistemul meu nervos, dar nu puteam determina care nerv sau nervi speciali erau implicaţi, deşi puteam clar marca localizarea, la extremitatea coloanei vertebrale şi împrejurul orificiului inferior. Acolo se găsea, incontestabil, sediul Kundalinī, aşa cum fusese descris de yoghini, locul sau ceea ce zace adormit în omul obişnuit, încolăcit de trei ori şi jumătate în jurul extremităţii triunghiulare a coloanei vertebrale, unde este trezită şi pusă în activitate prin intermediul exerciţiilor adecvate, dintre care concentrarea constituie condiţia esenţială. Dacă aş fi fost sub îndrumarea unui maestru, îndoielile mi-ar fi putut fi rezolvate din prima zi, sau din ziua în care începusem să trec prin perioada critică. Dar neputând să recurg la experienţa practică a unui maestru, şi nedispunând, în plus, de o experienţă teoretică suficientă, pentru a-mi forma o opinie decisivă independent, am rămas nesigur şi oscilant în ideile privitoare la condiţia mentală proprie. Această stare de spirit oscilantă şi indecisă era sporită de variaţiile produse în conştiinţa mea prin fenomene periodice de intensificare şi diminuare. Poate că destinul a vrut să fie aşa, să rămân fără maestru şi fără cunoaştere adecvată, pentru a permite să-mi formez o judecată independentă asupra acestei experienţe, în afara prejudecăţilor sau ideilor preconcepute. Poate acuitatea suferinţelor mele în decursul anilor, datorată lipsei de îndrumare spirituală şi ignoranţei, făcea parte din planul destinului, pentru ca

această suferinţă să mă facă apt să netezesc cărarea, pentru aceia în care focul sacra va arde, în zilele ce vor veni.

Capiţ-il 7

Înainte de a continua să povestesc evenimentele ce au urmat, este necesar să spun câteva cuvinte despre rezervorul de energie vitală existent în om, cunoscut de multă vreme, dar rar descoperit efectiv, numit Kundalinī. Mulţi dintre cei ce studiază Yoga aşteaptă să se vorbească sau povestească despre acest subiect în lecturile lor, dintr-o clipă în alta, dar raportările pe care le oferă scrierile moderne sunt insuficiente şi prea vagi pentru a servi drept sursa utilă de informaţie autentică. Tratatele vechi, consacrate exclusiv problemei Kundalinī-Yoga, abundă în pasaje ermetice şi conţin detalii asupra ritualurilor fantastice, şi uneori chiar obscene, de aluzie la nenumărate divinităţi, exerciţii fizice şi mentale dificile şi adesea periculoase, de incantaţii şi formule cunoscute tehnic sub numele de *mantras*, de posturi psihice numite *ăssanas*, şi de structuri detaliate asupra controlului respiraţiei, toate acestea exprimate într-un limbaj dificil de înţeles, cu multă vorbărie mitologică care, în loc să atragă, resping adeptul modern.

Ca să spunem drept, niciun text de bază bine documentat nu este cunoscut nici în vechile expuneri, nici în cele moderne, care ar putea să facă să se înţeleagă lucid realitatea obiectivă a metodelor preconizate, şi care sunt schimbările organice şi mentale de aşteptat.

Rezultatul este că această ştiinţă strict experimentală, în loc să fie luminoasă şi pragmatică, este acum discreditată. Anumite practici ale sale, ce fac parte dintr-un tot nedisociabil şi servesc ca mijloace de orientare spre un scop definit, ca *ăssanas* şi exerciţiile respiratorii, sunt acum considerate finalităţi demne de laudă prin ele însele, şi scopul final în vederea căruia aceste exerciţii au fost inventate este neglijat. Scopul real al acestui sistem yoga este să dezvolte un mod de conştiinţă care să depăşească frontierele ce restrâng spiritul în limitele

senzoriale, şi care transportă conştiinţa încarnată până în regiunile suprasenzoriale. Dispersaţi de exigenţele tiranice ale civilizaţiei moderne, şi descurajaţi de atitudinea general neîncrezătoare referitoare la posibilitatea unei astfel de evoluţii în om, candidaţi actuali ai înţelepciunii se mulţumesc adesea cu câteva posturi şi câteva exerciţii respiratorii, mângâiaţi de convingerea că sunt în curs de practică yoga, pentru creşterea nivelului lor spiritual, Descrierea *ciakrelor* şi *lotusului*, a semnelor supranaturale şi a prevestirilor ce însoţesc o practică reuşită a puterilor miraculoase susceptibile să fie atinse, geneza sistemului şi originea metodelor variate sunt atât de exagerate încât, pentru un neiniţiat, integralitatea concepţiilor vehiculate de literatura veche, consacrată acestei probleme, pare incredibilă, dacă nu absurdă. Plecând de la o astfel de documentare este extrem de greu, pentru cercetătorul modern, să ajungă la o cunoaştere clară şi simplă a subiectului, privată de tot planul secund supranatural şi mitologic, şi să obţină clarificări asupra îndoielilor şi dificultăţilor sale. A judeca Kundalinī după expunerile fantastice conţinute de literatură, nu numai în vechile tratate originale, ci şi în anumite cărţi moderne, nu poate fi nimic altceva, pentru un om inteligent şi cu spirit pozitiv, decât un mit, o himeră apărată din dorinţa înnăscută a omului de a găsi o portiţă de ieşire rigorilor impuse de o lume de cauze şi efecte ale legilor implacabile, la fel cum piatra filosofală este în ochii săi o invenţie destinată să satisfacă aceeaşi dorinţă sub o formă diferită, oferind un drum scurt pentru dobândirea valorii necesare realizării aceluiaşi scop. În India, niciun alt subiect nu a suscitat o asemenea masă de literatură ca Yoga şi supranaturalul, şi totuşi, nicio carte consacrată acestui subiect nu aruncă o lumină pătrunzătoare asupra Kundalinī, şi niciun expert nu a adus mai multă informaţie decât cea furnizată de lucrările vechi. Rezultatul este că, cu excepţia, poate, a câtorva maeştrii, aproape inaccesibili, atât de rari acum pe cât erau alchimiştii odinioară, nu există nimeni în tot continentul indian, leagănul acestei ştiinţe, către care te-ai

putea îndrepta pentru a obţine cunoştinţe valide asupra acestui subiect. Sistemul exerciţiilor fizice şi mentale complicate, asociate Kundalinī, este cunoscut tehnic sub numele de *Hatha-Yoga*, pentru a-l distinge de alte forme de yoga cu faimă în India din cele mai depărtate timpuri.

Hatha în sanscrită este compus din două cuvinte: *ha* şi *tha*, semnificând soarele şi luna şi în consecinţă numele *Hatha-Yoga* este conceput pentru a indica forma de yoga rezultată din împreunarea celor două aspecte. Pentru a vorbi pe scurt, soarele şi luna în acest limbaj sunt utilizate pentru a indica două curente nervoase circulând de partea dreaptă şi stângă a coloanei vertebrale, prin cele două *nadis* sau trasee nervoase numite *Pângală* şi *Idă*. Primul fiind cald, este asimilat cu radiaţia soarelui, cel de al doilea fiind rece, este asemănător strălucirii palide a lunii.

Toate sistemele Yoga sunt fondate pe ipoteza că, corpurile vii datorează existenţa lor acţiunii unei substanţe imateriale extrem de subtile, pătrunzând tot Universul şi descrise sub numele de *Prana*. Această substanţă, cauză a tuturor fenomenelor organice, controlează organismul prin intermediul sistemului nervos şi al creierului, şi se manifestă ca energie vitală. *Prana*, energia vitală în terminologia modernă, îmbracă diferite aspecte pentru a se achita de funcţii diferite în corp, şi circulă în organism în două unde distincte: una are acţiune încălzitoare şi cealaltă are acţiune răcoritoare, clar perceptibile yoghinilor în stările de trezire spirituală. Experienţa proprie îmi permite să afirm, fără nicio ezitare, că există sigur două feluri principale de curenţi vitali în corp, care au – unii, efect răcoritor, şi ceilalţi efect de încălzire asupra organismului. *Idă* şi *Pângală* există simultan în fiecare ţesut şi celulă a corpului. Ambele se scurg prin nervii cei mai importanţi şi minusculele lor ramificaţi, ca două curente distincte, cu toate că trecerea lor nu poate fi niciodată simţită într-o stare de conştiinţă normală, nervii fiind obişnuiţi cu această circulaţie de la începutul vieţii.

Din cauza naturii sale extrem de subtile, energia vitală a fost comparată cu respiraţia de vechile autorităţi

în materie de Yoga, şi se afirmă că aerul pe care-l respirăm este saturat de prana, şi curenţii vitali circulă alternativ prin cele două nări în acelaşi timp cu aerul, în timpul inspiraţiei şi expiraţiei.

După cum ştim, aerul pe care-l respirăm este compus, în principat, din două gaze – oxigen şi azot. Oxigenul este agentul principal al combustiei, arzând impurităţile din sânge prin acţiunea sa în plămâni, în timp ce azotul exercită un efect moderator asupra arderii.

Dat fiind faptul că vechii scriitori din domeniul *Kundalinī-Yoga* folosesc uneori acelaşi termen pentru *Prana* şi pentru Vayu, care este întrebuinţat pentru a indica aerul pe care îl respirăm, există posibilitatea unei confuzii şi riscă să se creadă că suflul şi *Prana* sunt identice. Nu este de loc cazul. Viaţa pe pământ, aşa cum ştim, nu este posibilă fără oxigen şi este interesant de reţinut că, corpul este un ingredient atât de aer cât şi de apă, amândouă esenţiale existenţei terestre. Asta indică clar că asupra globului terestru energia vitală cosmică sau *Prâna-Shakti* foloseşte oxigenul ca principal vehicul al activităţii sale. Este posibil ca biochimia, în cursul investigaţiilor sale, să ajungă în viitor să accepte instrumentalitatea oxigenului în toate fenomenele organice, ca principalul canal al activităţii forţei vitale inteligente numită *Prana*.

Pământul are propria sa aprovizionare de *Prana*, pătrunzând fiecare atom şi moleculă din toate elementele şi componentele care constituie inima sa arzătoare, regiunile în fuziune, incandescente, de sub crusta sa, stratul dur al suprafeţei cu munţii, mările şi atmosfera, până în zona cea mai marginală. Soarele, vastul rezervor de energie vitală, răspândeşte asupra pământului valuri continui de radiaţii pranice, făcând parte din radiaţia sa. Superstiţiile asociate eclipselor au, poate, un element de adevăr, pentru că în astfel de ocazii emanaţiile pranice al soarelui şi lunii sunt parţial sau total întrerupte pentru un timp. Variaţiile climatice şi schimbările în proporţie a vaporilor şi a prafului prezent în atmosferă, care au un

efect pronunţat asupra anumitor temperamente sensibile, sunt, poate, la fel de susceptibile să creeze modificări în şuvoiul de curenţi pranici. Luna este alt important centru care furnizează *Prana* pământului. Planetele şi stelele apropiate şi îndepărtate sunt, toate, rezerve inepuizabile de *Prana*, dinamizând pământul cu unde de energie transmise prin radiaţiile lor. Emanaţiile pranice ale soarelui şi ale lunii, ale planetelor şi stelelor, nu sunt toate asemănătoare, dar fiecare are caracteristicile sale particulare, la fel cum lumina corpurilor celeste, când este analizată de pe pământ după ce traversează distanţe enorme, revelează variaţii spectrale particulare fiecărora. Este imposibil imaginaţiei omului să vizualizeze, chiar vag, interacţiunile nenumăratelor unde de lumină emise de miliarde şi miliarde de stele, intersectându-se şi încrucişându-se într-un număr incalculabil de puncte, umplând prodigioasă întindere a spaţiului, în fiecare loc, de la un capăt la altul. La fel, este absolut imposibil să se descrie sau să se imagineze lumea colosală de *Prana* sau energie vitală, aşa cum a fost descrisă de vizionari, întinsă nelimitat, traversată de curenţi şi de contracurenţi, de unde încrucişându-se, iradiate de nenumărate planete şi stele, cu zone de imobilitate şi centri furtunoşi, aspirări şi vârtejuri, toate acestea palpitând de activitate pretutindeni, în timp ce lumea animată, scufundată în acest ocean minunat, inteligent şi subtil de activitate vitală, este precum spuma care apare la suprafaţa curenţilor oceanici în mişcare perpetuă.

Pentru a explica fenomenul vieţii pe pământ nu există altă posibilitate decât de a admite existenţa unui medium vital, inteligent, care servindu-se de elemente şi compuşi ai lumi materiale, precum cărămizile şi mortarul, acţionează ca arhitect de structuri organice. Aceste structuri aduc evidenţa unei extraordinare inteligenţe şi a unei finalităţi; ele se constituie cu o îndemânare atât de surprinzătoare şi sunt produse într-o asemenea abundenţă şi diversitate de forme, încât înscriu în fals toate ipotezele de generaţie spontanee sau fortuită. Existenţa acestui medium nu poate

fi probată empiric; ingeniozitatea şi tehnicile umane nu au atins încă gradul de perfecţiune care ar permite tratarea experimentală, a acestor medii cu natura atât de fină. O imensă importanţă a fost acordată radiaţiilor pranice venite pe pământ de la soare şi lună. În fapt câteva autorităţi vechi au atribuit originea facultăţii mentale umane lunii. Tot edificiul Yoga este bazat pe validitatea acestei asumări de *Prana* ca substanţă suprafizică cognoscibilă. Timp de mii de ani, generaţii succesive de yoghini au verificat aserţiunile precursorilor. Realitatea *Frânei* ca principal agent ce conduce la starea supraconştientă numită *Samādhi* nu a fost niciodată pusă în discuţie de nicio şcoală de Yoga. Cei ce cred în tradiţia Yoga trebuie în primul rând să creadă în existenţa *Prânei*. Dacă se ia în consideraţie faptul că pentru a atinge succesul în întreprinderi de tip yoghin trebuie nu numai să posezi daruri mentale şi fizice ieşite din comun, dar şi atributele morale ale sfinţeniei: onestitate, castitate, rectitudine etc, ar fi o pură încăpăţânare ca să se discrediteze mărturiile numeroşilor vizionari faimoşi, care au atestat în termeni fără echivoc propriile lor experienţe de stări supraconştiente, rezultate din manipularea sistematică de *Prana*, pe care au învăţat-o de la preceptorii lor.

După credinţele religioase ale Indiei, din timpuri preistorice, existenţa *Prânei* ca vehicul pentru activitatea gândirii şi transmiterii senzaţiilor şi impulsurilor în organismele vii, şi ca substanţă cosmică – în mod normal imperceptibil, prezentă în toate formaţiunile materiale care sunt plasate de cosmologii hinduşi în cinci categorii: pământ, apă, aer, foc şi eter – este un fapt stabilit, verificabil prin practica Yoga, dacă aceasta este întreprinsă de tipul de om adaptat, şi după directive corecte. Conform acestor credinţe, *Prana* nu este materie, spirit, inteligenţă sau conştiinţă, ci mai curând face parte inseparabilă din energia cosmică sau *Shakti* care există în tot, şi care este forţa motrice de bază a fenomenelor cosmice, precum energia în materie şi vitalitatea în organismele vii. Pe

scurt, este vehiculul prin care inteligenţa cosmică dirijează activitatea, de o vastitate de neconceput, a acestei lumi prodigioase, prin care ea creează, menţine şi distruge giganticele forme globulare arzând constant în spaţiu, astfel ca minusculii microbi, la fel de virulenţi cât şi benefici, să umple toate părţile pământului. Cu alte cuvinte, *Shakti*, când se aplică acest termen materiei anorganice este energie, şi când se aplică planului organic este viaţă, ambele fiind aspecte diferite ale puterii cosmice creatoare, operând succesiv asupra planurilor organice şi anorganice. Pentru comoditate şi evitarea confuziei, termenul de *Prana* sau *Prâna-Shakti* este aplicat tuturor formelor de energie animate şi neanimate; în rezumat, aspectul creativ şi activ al Realităţii.

Ocupându-ne de Kundalinī-Yoga ne-am referit la aceasta prin *Prana* sau *Prâna-Shakti*, pe care am denumit-o uneori simplu *Shakti*, cu toate că, la drept vorbind, denumirea de *Shakti* este atribuită energiei cosmice creatoare din univers. Ştiinţa actuală conduce irezistibil la concluzia că energia este substanţa de baza a universului fizic. Îndoiala asupra existenţei vieţii ca agent vital nemuritor, independent de prelungirile sale corporale, este la fel de veche ca civilizaţia; ea este suscitată în principal de inexorabila natura a legilor fizice ce operează asupra corpului, de inevitabilitatea degradării şi a morţii, de natura de neînţeles a principiului vital, de imposibilitatea totală de a percepe independent de cadrul organic, de irevocabilitatea morţii ca sfârşit al organismului, şi mai presus de toate de absenţa completă a oricărei probe, demonstrabilă şi incontestabilă, de supravieţuire după moartea corporală. După yoghini, totuşi, existenţa energiei vieţii ca entitate nemuritoare devine subiectiv aparentă în starea supraconştientă de Samādhi, şi circulaţia sa prin nervi poate fi experimentată chiar înaintea acestei realizări, din momentul în care un anumit grad de succes este atins în meditaţie. Când aceasta se produce, o solicitare mai mare de acest tip de energie este încercată în timpul concentrării cerebrale, şi pentru a i se răspunde

energia vitală sau *Prana* existentă în alte părţi ale corpului se concentrează spre cap, uneori într-o asemenea măsură încât organe vitale ca inima, plămânii, sistemul digestiv încetează aproape să funcţioneze, pulsul şi respiraţia devin imperceptibile şi întregul corp pare rece şi fără viaţă. Cu combustibilul suplimentar, furnizat prin afluxul de energie vitală, activitatea cerebrală devine mai intensă, conştiinţa de suprafaţa se ridică deasupra senzaţiilor corporale, şi facultatea sa perceptivă este mult amplificată, ceea ce o face capabilă să ia cunoştinţă de existenţa suprafizică. În această stare, primul obiect de percepţie este *Prana*, experimentată ca o substanţă strălucitoare şi imaterială, dotată cu sensibilitate şi într-o stare de vibraţie rapidă, rând pe rând înăuntrul şi în afara corpului, întinzându-se fără limite în toate direcţiile. În limbajul Yoga, *Prana* este viaţă şi viaţa este *Prana*. Viaţa este vitalitatea în sensul folosit aici, ea nu semnifică sufletul sau scânteia de divinitate din om. *Prana* este doar energia vieţii, prin care divinitatea ajunge la existenţa regnului organic şi acţionează asupra structurilor organice, la fel cum ea creează şi acţionează în univers prin intermediul energiei fizice. *Prana* nu este Realitatea, la fel cum lumina solară nu este Soarele, şi totuşi face esenţialmente parte din ea, asumându-şi diferite forme şi aparenţe, intrând în numeroase feluri de formaţiuni, făurind durabil unităţi elementare sau materiale pentru a crea structuri organice complicate în acelaşi fel în care energia fizică începe cu electronii, protonii şi atomii pentru a construi puternicul edificiu al universului; toată activitatea sa este guvernată de legi la fel de rigide şi de universale ca şi legile care conduc lumea fizică. După crearea atomilor, energia fizică se transformă în nenumărate feluri de molecule, rezultând existenţa nenumăraţilor compuşi, variind în forme, culoare şi gust, care, din nou prin combinaţie şi amestec diferit de temperatură şi presiune, creează diversitatea stupefiantă a Universului. *Prana*, pornind din protoplasma şi organisme unicelulare, aduce existenţei uimitoare a modurilor de viaţă o infinitate variată, excesiv de bogată în forme şi

culori, creând categoriile, genurile, speciile, subspeciile şi grupele, folosind, pentru a crea această diversitate, materiile furnizate de lumea fizică, acţionând inteligent şi într-un plan definit, cu o cunoaştere deplină a legilor şi proprietăţilor materiei astfel încât, de la multiplicitatea creaţiilor organice, *Prana* să ajungă! a fiinţă. Existând constant şi fundamental neschimbat, *Prana* intră în nenumărate combinaţii, acţionând pe rând ca arhitect şi ca obiect produs. Ea există ca univers mai vast şi mai minunat decât este cosmosul perceput de simţurile noastre, cu propriile sfere şi planuri corespunzătoare sorilor şi pământurilor acestuia din urmă, cu propriile materiale, mişcarea şi inerţia sa. lumina şi obscuritatea, legile şi proprietăţile sale, existând paralel în universul pe care îl vedem, îmbinat în urzeala gândirii şi acţiunilor noastre, pătrunzând atomii şi moleculele materiei, emiţând o radiaţie ce se deplasează, precum vântul şi mareele, extraordinar de subtil şi agil, substanţa imaginaţiei şi viselor noastre, principiul vieţii şi al creaţiei, ţesută inextricabil în textura fiinţei noastre. Nu bănuim ce substanţă misterioasă animă celulele şi organele corpului viu, producând reacţii fizico-chimice potrivite, în timp ce proprietarii corpurilor, oricât ar fi de inteligenţi şi perspicace n-au nicio idee despre ceea ce se întâmplă în ei, neştiind nimic despre inteligenta care reglează maşina corporală, care o edifică la sânul său matern, care o salvează de boală, care o susţine când este în pericol, care îi vindecă rănile, care o supraveghează în timpul somnului, în stările de delir sau inconştienţă, care declanşează nevoile şi tendinţele ce transportă şi guvernează proprietarii corpurilor, aşa cum vântul clatină trestia. Lucru şi mai stupefiant încă: după ce se ocupă de tot şi execută tot, aspiră aerul din plămâni şi induce gândirea, natura miraculoasă şi, pentru inteligenţa umană, cu totul de neînţeles a acestui agent misterios, face ca acesta să dispară şi să existe totdeauna în spatele scenei, permiţând conştiinţei de suprafaţă, pe care el o susţine cum uleiul alimentează flacăra, să gândească şi să acţioneze ca

stăpână, radical inconştientă de activitatea invizibilă, dar uimitor de eficace, a veritabilei stăpâne a casei: medium suprafizic, *Prâna-Shakti*, aspectul energiei cosmice manifestând viaţa. Fondatorii Kundalinī-Yoga au pus principiul existenţei *Prana* ca realitate concretă atât în aspectele individuale cât în cele cosmice; aceasta, fără nicio îndoială, urmare a experienţelor reuşite a mai multor generaţii de experţi. Ei au ajuns la această descoperire capitală: este posibil să dobândeşti un control voluntar al sistemului nervos în măsură să dirijeze valul de *prana* până la creier, ceea ce are drept consecinţă naturală o intensificare a activităţii cerebrale. Acesta este finalul elaborat prin toate metodele de control corporal şi de disciplină mentală. Ei au reuşit admirabil pentru că, principalul exerciţiu, concentrarea, care este piatra unghiulară a întregului sistem Yoga, se armonizează cu metodele puse în operă de natură pentru accelerarea evoluţiei umane. Ei au constatat că, dobândind un anume grad de competenţă în stăpânirea spiritului şi în concentrare, puteau, în anumite cazuri favorabile, să aspire prin canalul spinei dorsale o radiaţie puternică de lumină strălucitoare, deplasându-se cu rapiditate, şi că era posibil s-o facă să urce la creier, în timp de câteva secunde la început, apoi prelungind durata acestei absorbţii graţie practicii, aceasta avea un efect absolut extraordinar asupra spiritului, făcându-l capabil să-şi ia zborul, transcendând toată experienţa aparţinând lumii materiale grosiere. Fondatorii Kundalinī-Yoga au numit acest canal *Suşumna*, şi cum jetul luminos era distinct simţit ridicându-se de la baza canalului spinal, considerau acest loc sediul Divinităţii. Divinitatea era reprezentată ca zăcând adormită sub forma unui şarpe, astupând cu capul deschiderea canalului spinal. Sistemele de nervi din stânga şi din dreapta Suşumnei, ce contribuie la formarea undei scânteietoare, cedând o parte din energia vitală ce se deplasează în ele, au fost numite *Ida* şi *Pângală*.

Cu toate că cunoştinţele accesibile ştiinţei moderne le-au găsit inconveniente nu a trebuit mult timp, dat fiind

nivelul înalt al stării de conştiinţă pentru a postula existenţa unei lumi subtile a vieţii, întrepătrunzându-se cu cosmosul material şi paralel lui.

În consecinţă, vechile scrieri despre *Hatha-Yoga* abundă în referinţe enigmatice la *Prâna-Shakti*, la energia vitală şi la sistemele de reţele conducătoare din corp, ceea ce constituie frecvent, pentru lectorii debutanţi, o sursă de neînţelegere şi confuzie.

Capitolul 8

Îmi dau prea bine seama că, pentru mine, este imposibil să fac cititorul mediu să înţeleagă exact şi clar ce vreau să spun prin expresia „expansiune şi contracţie a conştiinţei”, pe care o întrebuinţez adesea pentru a indica fluctuaţiile condiţiei mele mentale. Totuşi, numai folosind această locuţiune am putut descrie, fie şi numai vag, o experienţă pur subiectivă, care i se întâmplă rar omului obişnuit. Atât cât ştiu, fenomenele bizare care au urmat trezirii Kundalinī n-au fost, până acum, niciodată destăinuite în detaliu, nici n-au făcut obiectul unei analize serioase. Subiectul rămâne învăluit în mister nu numai din cauza extremei sale raritäţi şi naturii uimitoare a manifestărilor, dar şi pentru că anumite caracteristici esenţiale ale transformării sunt strâns legate de viaţa intimă şi părţile genitale ale individului ce are astfel de experienţe. Destăinuirile făcute în această carte vor apărea posibil surprinzătoare şi chiar incredibile, pentru că această problemă este discutată deschis pentru prima oară, după secole de existenţă ascunsă.

Se poate urmări mai mult sau mai puţin, semnificaţia cuvintelor, fie ea cât de dificilă, descriind stări mentale comune tuturor, sau discutând probleme intelectuale şi sugestii abstracte, bazate pe experienţe şi cunoştinţe comune. Dar fenomenul pe care am încercat să-l explic în aceste pasaje este atât de puţin comun şi îndepărtat de obişnuit, încât există posibilitatea ca doar puţini din cei ce vor citi acest expozeu să fi auzit deja vorbindu-se de ceva atât de extraordinar. Maeştrii care au experimentat Kundalinī-Yoga, totdeauna extrem de rari, sunt aproape

inexistenţi în zilele noastre, şi cazul unui tip de trezire spontană de Kundalinī operează brusc într-un anumit moment.de viaţă, ajungând adesea la dezordini mentale care fac imposibilă naraţiunea coerentă a experienţei. În aceste condiţii nu este de mirare că nu s-au putut găsi nicăieri expuneri circumstanţiale despre această stranie experienţă.

Adaug totuşi că, în ciuda a toate acestea, experienţa nu este atât de singulară sau de neverificat cum pare la prima vedere. Dispunem de suficiente probe indicând că, din timpuri imemoriale, fără îndoială de la însăşi naşterea civilizaţiei sau chiar înainte, au existat cazuri, cu siguranţă extrem de rare, de trezire de Kundalinī, spontane sau provocate prin exerciţii adecvate. În unele cazuri, unde trezirea este îndreptată către o culminaţie fericită, simptomele erau în general moderate şi desfăşurarea graduală, cum se întâmplă la mistici prin dispoziţie înnăscută. Caracteristicile esenţiale ale renaşterii spirituale, care în cazul meu fuseseră atât de uluitoare şi frapante, au putut, se înţelege, să scape atenţiei; sau, când au fost remarcate, au putut fi atribuite altor cauze, ca urmare a necunoaşterii cauzei adevărate. În vasta majoritate a cazurilor de aceeaşi categorie, unde trezirea era patologică, manifestările frenetice ale persoanei vizate, chiar când acestea erau întemeiate, aveau toate şansele să fie privite ca inepţii absurde ale unui creier delirant. În cazurile de trezire provocate prin eforturi voluntare, cum manifestările se produceau între pereţii mănăstirilor inaccesibile, în ermitaje solitare sau în şcolile Yoga pierdute în profunzimile pădurii, fenomenele extraordinare care însoţesc trezirea nu erau expuse observaţiilor critice; sau, când erau remarcate, erau tratate ca acompaniamentul supranatural necesar al aventurii, şi, în consecinţă, nu erau tratate ca ceva important de consemnat în scris şi comunicat, sau dimpotrivă, erau considerate ca ceva prea sacru pentru a fi divulgat, şi erau păstrate cu stricteţe ca un secret de nepătruns, accesibil doar iniţiaţilor.

În consecinţă, cum avansez penibil, handicapat de dificultatea de a descrie, în această eră ştiinţifică a spiritului critic, un fenomen mental bizar, niciodată evocat în detaliu mai înainte, sunt obligat, din raţiuni de prudenţă, să trec sub tăcere multe aspecte ale experienţei, care ar fi trebuit să-şi găsească locul în această carte. Aceste aspecte sunt sigur că vor face parte din experienţa a numeroase persoane în viitor, experienţă ce va ajunge să aprindă accidental, ca în e zul meu, focul ofidian, fără a trece printr-o perioadă de antrenament, pregătitoare. Conformându-mă acestui principiu va fi suficient să spun, fără să intru în naraţiunea nenumăratelor evenimente, pe care le observam în mine însumi, ciudate şi neliniştitoare pentru majoritatea oamenilor, că în lunile următoare condiţia mentală continua să fie aceeaşi, cu excepţia unei notabile ameliorări în sănătatea mea corporală, şi că simţeam cum forţa şi vigoarea de altă dată îmi reveneau progresiv.

Birourile guvernamentale erau în general transferate de la Jamu la Şrinagar, capitala de vară a statului, din luna mai, dar cum eram în concediu şi mă simţeam incapabil să suport efectele jenante ale căldurii, datorită stării de slăbiciune a nervilor mei, am plecat în Caşmir la începutul lui aprilie. Schimbarea mi-a făcut bine. Valea era acoperită de flori şi aerul curat de primăvară încărcat de miresme avea asupra mea efect tonifiant. Nu era nicio schimbare în mişcarea constantă a curentului iradiant, nici în comportamentul intensificat de sfera luminoasă din capul meu. Dimpotrivă, activitatea lor era crescută. Dar forţa, echilibrul şi capacitatea de rezistenţă a spiritului meu, care păreau a fi reduse aproape la neant, mi-au revenit în parte şi m-am simţit capabil să acord un viu interes conversaţiilor. Ceea ce în ochii mei era şi mai preţios, sentimentul de dragoste profundă pentru familie, ce părea mort, s-a reanimat în inima mea. În intervalul a câtorva săptămâni de la venirea mea, eram capabil să fac lungi plimbări şi să mă ocup de problemele obişnuite, ce nu solicitau efort prea mare. Dar eram încă incapabil să citesc

atent mult timp, şi continuam să am teamă de supranatural. Evitam cu încăpăţânare să mă gândesc la acest subiect, sau să vorbesc despre el.

Apetitul de altă dată mi-a revenit şi puteam să mănânc tot ce aveam obiceiul să mănânc înainte, fără să mă tem ca una sau mai multe înghiţituri, în plus sau-minus, să provoace un uragan în corpul meu. Puteam chiar prelungi intervalele dintre mese, dar nu prea mult timp, fără să-mi facă rău.

Când biroul meu s-a deschis la Şrinagar, dobândisem suficientă forţă şi rezistenţă pentru a fi sigur că puteam din nou să-mi reiau funcţiile oficiale, fără să risc să-mi agravez starea mentală, sau să mă fac de râs probând o lipsă de eficienţă în muncă, sau prezentând semne de anomalie în conduită. Când examinam documentele acumulate pe biroul meu, remarcam că memoria nu era schimbată, şi că oribila experienţă pe care o traversasem nu-mi afectase defavorabil facultăţile.

Totuşi, oboseam repede şi deveneam nervos şi agitat după numai câteva ore de studiu atent. După o perioadă lungă de muncă mentala, îmi dădeam întotdeauna seama închizând ochii şi ascultându-mi interiorul, că cercul luminos se lărgise şi că zgomotul din urechi era mai puternic ca de obicei. Asta-mi indica că încă nu eram capabil să-mi menţin o stare de atenţie susţinută pe o perioadă mai lungă, şi că trebuia să procedez cu precauţie pentru a evita o recrudescenţă a simptomeior anterioare. În consecinţă am decis să alternez perioadele de muncă cu cele de destindere, flecărind cu colegii, privind pe fereastră sau ieşind din birou în strada aglomerată, unde se găsea o mare varietate de obiecte care să-mi distragă atenţia. Nu ştiu prin ce şansă, chiar în această stare de spirit extrem de anormală, necesitând constant studierea unor noi experienţe pentru a se adapta circumstanţelor schimbătoare, am descoperit şi atins adesea procedeul potrivit pentru a face faţă situaţiilor neaşteptate şi spinoase ce apăreau în raporturile cotidiene. Dacă aş fi suflat un cuvânt celorlalţi despre anomalia mea şi

manifestările bizare ce constituiau acum trăsătura obişnuită a existenţei mele, aş fi fost probabil etichetat ca lunatic şi tratat în consecinţă, provocând ironie şi nu compasiune. Dac-aş fi încercat să profit de evenimentul misterios şi să pretind că posed o cunoaştere a ocultului pe care în realitate nu o aveam, aş fi putut fi salutat ca un sfânt şi aş fi fost deranjat zi şi noapte de oameni în căutarea unor soluţii miraculoase pentru a scăpa de dificultăţi. Cu excepţia unor detalii neclare pe care le-am lăsat să-mi scape în faţa unuia dintre părinţi, La început, când eram complet prins de surpriza straniei maladii, şi cu excepţia iniţiativelor mele de a-mi dezvălui starea, cât puteam mai bine, câtorva experţi în yoga, cu scopul de a obţine de la ei păreri clarificatoare, am menţinut totdeauna o strictă tăcere asupra stării mele anormale. Nu făceam niciodată menţiuni în conversaţiile cu amicii intimi, cu toate că, chiar în momentele cele mai optimiste, teama de nebunie, asemenea sabiei lui Damocles, nu mă părăsea niciodată definitiv. Importanta riscului într-o trezire bruscă şi puternică de Kundalinī poate fi estimată dacă se iau în considerare faptele următoare; în acelaşi timp, când se degajă o energie nouă, profunde schimbări structurale şi funcţionale încep să se producă în stofa delicată a sistemului nervos cu o. asemenea violenţă şi rapiditate încât este suficient să dezechilibreze instantaneu creierul, dacă organismul în ansamblul său nu are capacitate de adaptare atât de mare pentru a susţine presiunea formidabilă, cum se întâmplă, în fapt, într-un mare procent de cazuri.

Printre pensionarii spitalelor psihiatrice trebuie să se afle multe persoane la care maladia este datorată activităţii premature sau a unei funcţionări morbide de Kundalinī.

Cu restabilirea facultăţilor, spiritul îmi devenea din ce în ce mai clar, şi am început să speculez asupra stării mele. Am citit tot ce mi-am putut procura referitor la problema Kundalinī şi Yoga, dar nu am căzut pe nicio expunere a unei experienţe analoagă cu a mea. Curenţii

calzi şi reci ţâşnind, luminozitatea din cap, sunetele supranaturale din urechi şi frica care te strânge, toate acestea erau bine menţionate, dar nu exista niciun semn în mine de pătrundere a clarviziunii, existenţa spiritelor altora, de extaz, de comunicare cu spirite neîntrupate sau alte daruri psihice extraordinare, toate considerate din zorii timpurilor ca mărci distincte ale unei Kundalinī trezite1.

Adesea, în tăcerea şi obscuritatea camerei, mă surprindeam privind cu teroare figuri oribil desfigurate şi forme chinuite curbându-se şi încordându-se, desenând tot felul de figuri; apăreau şi dispăreau rapid, în mediumuri strălucitoare, întorcându-se şi învârtindu-se în mine şi în jurul meu. Ele mă lăsau tremurând de teamă, incapabil să găsesc o explicaţie prezenţei lor. Uneori, cu toate că în astfel de împrejurări, fie ele rare, puteam percepe în interiorul unei cete luminoase o lumină mai strălucitoare, emanând dintr-o formă scânteietoare şi eterată, cu o figură şi siluetă abia distincte, dar cu toate astea o prezenţă emiţând o radiaţie atât de blândă, încântătoare şi liniştitoare, încât, în astfel de ocazii, spiritul meu deborda de fericire şi o pace divină indescriptibilă umplea fiecare fibră a fiinţei mele. Curios, în fiecare din aceste ocazii, memoria viziunii mele originare, cea care îmi fusese acordată în prima zi a Trezirii, îmi revenea cu vivacitate, ca pentru a mă încuraja în tristeţea mea, graţie unei observări fugare a stării transcendente către care eram în mod dureros şi inexorabil antrenat.

Nu puteam determina în acea vreme, dacă aceste viziuni ofereau reale sesizări ale existenţei supranaturale, sau dacă erau simple ficţiuni ale imaginaţiei mele surescitate şi literalmente înflăcărate. Nu înţelegeam ce mă făcea perpetuu conştient de luminozitate, ca şi cum propria mea substanţă mentală intangibilă se metamorfozase într-o materie radiantă, şi ca şi cum, această metamorfoză a substanţei spiritului era responsabilă de radiaţia imaginilor mentale. Continuam să mă ocup de afacerile mele oficiale şi de treburile familiale

şi-mi recăpătăm treptat forţele. După câteva săptămâni eram capabil să lucrez atent timp de ore, cu aparatul intelectual acum transformat, fără să încerc cel mai mic simptom jenant. Dar nu exista nicio schimbare perceptibilă în atitudine în general, şi nici în eficienţa muncii, şi, cu excepţia intervenţiei acelui factor misterios şi de neînţeles din viaţa mea, eram acelaşi de odinioară. Progresiv, pe măsură ce rezistenţa la oboseală creştea şi momentele de teamă se răreau, m-am împăcat cu aparenta mea anorma

Comunicarea cu spiritele celor morţi nu a fost considerată în *tradiţia hindusa ca un dar psihic rezultat din Trezirea Kundalini. Autorul, fără îndoială, a fost indus în eroare asupra acestei probleme de lecturile ocultiste sau teozofice* (*NT*)

litate, care înceta să-mi mai reţină atenţia în cursul zilei, şi am devenit mai liber să mă ocup cu ceea ce îmi plăcea să fac. Nu mai eram de acum încolo conştient cu atâta acuitate ca altă dată de mişcările curentului vital, nou-născut în coloana vertebrală şi în alte trasee nervoase. De-a lungul timpului scurs, trecerea curentului prin filamentele nervoase diseminate devenea mai puţin perceptibilă, şi adesea nu o mai remarcam deloc. Puteam acum să mă concentrez atent asupra oricărei munci timp de ore. Comparând recenta condiţie mentală stabilă cu ceea ce fusese în stadiile iniţiale, după criză, realizam că scăpasem la timp din ghearele nebuniei, şi că nu datoram eliberarea nici unui efort din partea mea, ci dispoziţiei benigne a energiei însăşi. În primele stadii, în special înaintea crizei, pentru anumite raţiuni puternic judicioase, curentul vital avusese aerul de a acţiona într-un fel extravagant şi orbesc, precum apele în umflare ale unui râu în revărsare, care, ţâşnind printr-o spărtură a unui dig, se precipită furioase ici şi colo, încercând să-şi croiască o nouă albie. Ani mai târziu am întrevăzut ceea ce s-a întâmplat în realitate, şi am intuit minunea ascunsă în corpul omenesc, nebănuită, aşteptând, pentru a se pune dintr-odată în acţiune, să fie provocată adecvat de posesorul corpului, şi să găsească împrejurările favorabile.

Atunci, deschizându-şi drumul, precum cursu! apei umflate, printr-o noua derivaţie, ea trasează o nouă cale în sistemul nervos şi în creier, pentru a dota individul norocos cu o putere mentală şi spirituală incredibile.

Şase luni ale acelei veri petrecute în Caşmir au trecut fără să se producă niciun eveniment remarcabil şi nicio schimbare notabilă în mine. Agitaţiile provocate de strania mea indispoziţie s-au calmat puţin câte puţin. Majoritatea oamenilor care mă cunoşteau atribuiau schimbarea bruscă a sănătăţii mele unor cauze nervoase. Dar un zvon circula în anumite medii, că deranjamentul meu mental curios era rezultatul anumitor practici Yoga, asociate strâns energiei numite Kundalinī. Urmare acestor zvonuri, curioşii veneau să mă vadă sub un pretext sau altul, încercând să obţină mai multă informaţie, şi să se asigure, impui şi onându-mă să etalez talente supranaturale, că depăşisem cu adevărat frontiera ce separă umanul de divin. Ei nu erau de condamnat.

Majoritatea oamenilor par să creadă că nu există decât un pas de la conştiinţa umană la conştiinţa cosmică, un pas ce poate fi trecut dintr-odată, sub asistenţa unui maestru sau cu ajutorul exerciţiilor spirituale, atât de uşor şi sigur cum ai trece de o poartă ce separă o cameră mică de una mai mare. Această idee înşelătoare este adesea sprijinită de maeştrii incompetenţi, care exploatează credulitatea umană şi pretind că posedă cunoştinţe suficiente despre Yoga, pentru a fi capabili să determine rezultate autentice la discipolii lor. Ei înşişi nu-şi dau seama că Yoga este o ştiinţă care se atinge prin etape progresive, şi că această ştiinţă este căzută în desuetudine în timpul ultimelor secole. Cu excepţia recitării papagaliceşti a câtorva texte ale vechilor maeştrii, ei nu ştiu nimic mai mult despre acest subiect decât ştiu cei pe care pretind că-i învaţă.

În vremurile trecute gravitatea şi dificultatea acestei misiuni erau deplin recunoscute, iar novicii care se dedicau acestor practici aveau o mare grijă să se debaraseze de toate responsabilităţile lumeşti şi să cultive

o atitudine de spirit stoică, cu scopul de a fi pregătiţi să facă faţă tuturor eventualităţilor, fără a se încovoia şi ceda sub efort. Deveneam surd, menţinând o rezervă pe care am păstrat-o până astăzi, de îndată ce tentativele, vizând obţinerea mai multor informaţii asupra experienţei mele, erau determinate de raţiuni frivole. Cum oamenii nu reuşeau să-şi satisfacă curiozitatea şi nu descopereau nicio schimbare remarcabilă în mine, istoria aventurii mele spirituale era tratată ca un mit, şi în ochii unora devenisem chiar obiect de batjocură, pentru că mă expusesem unui risc fizic atât de mare pentru a obţine graţia divină.

La sfârşitul verii eram aproape tot atât de puternic ca odinioară. Cu excepţia curenţilor luminoşi şi radiaţiei din cap, nu reperam nicio schimbare în mine însumi, şi nu mă mai simţeam rău, dacă n-ar fi existat anumite momente, în general după-amiaza, când trecerea curentului devenea perceptibilă într-atât încât să devină deranjantă, acompaniată de o uşoară durere de cap. De obicei, în aceste momente încercam o anumită dificultate în abordarea oricărei activităţi, şi treceam adesea aceste intervale flecărind sau făcând câţiva paşi în aer liber.

Uneori, în astfel de ocazii, remarcam o mai mare presiune asupra centrilor nervoşi din regiunea cardiacă şi hepatică, în special în cea din urmă, ca şi când un aflux de radiaţie erupea în organ pentru a-i creşte activitatea. Nu exista niciun alt semn remarcabil sau insolit în mine. Dormeam bine, aveam poftă de mâncare şi, cu scopul de a depăşi efectele inactivităţii forţate ale corpului de mai multe luni, făceam câteva exerciţii cu care eram obişnuit din copilărie, evitând eforturile excesive şi epuizante. Totuşi, după orele petrecute la birou nu simţeam nicio înclinaţie către lectură, seara, aşa cum, în trecut, acest obicei mi-era atât de drag, şi nu doream să fac nicio muncă mentală. Consideram aceste dispoziţii ca pe o indicaţie venind din interior, că nu trebuia să cer un efort mai mare creierului, şi mă retrăgeam ca de obicei în camera mea, puţin după cină, pentru a mă destinde şi dormi.

Către finele lui octombrie 1939 mă pregăteam pentru

plecarea la Jamu în acelaşi timp cu tot personalul din biroul meu. Mă simţeam atât de in formă pentru călătoria şi sejurul care-i urma timp de şase luni, singur acolo, încât, luând în considerare sănătatea sa, mi-am lăsat soţia, unica mea companie nedefectabilă în toate vicisitudinile mele, în Caşmir, sigur că eram capabil să mă ocup de mine însumi. Nu-mi dădeam seama, în acel moment, că-mi asumam un risc grav neluând-o cu mine, pentru că mă îndepărtam de căminul meu. Fără să-mi dau seama, forţa vijelioasă eliberată în corp era încă activă; şi cu toate că simţeam cu claritate mişcările sale, presiunea asupra organelor vitale nu era mai puţin puternică ca altă dată.

Gândirea, care era în stare anormală în interior, nu era totuşi niciodată complet absentă din spiritul meu, pentru că luminozitatea interioară mi-o amintea constant. Dar cum timpul trecea şi starea mi se stabilizase, ea pierduse, pentru mine, o mare parte a ciudăţeniei şi singularităţii sale, şi devenise, dacă se poate spune astfel, parte integrantă din fiinţa mea, din starea mea obişnuită şi normală.

Capitolul 9

Este necesar să întârzii asupra acestei faze extrem de importante a experienţei mele, văzând imensa deschidere a proceselor de regenerare şi transformare ce operau în corp în timpul somnului, care trebuiau să ajungă în final la formarea unor dotări psihice, pe care nu le posedasem niciodată până la patruzeci şi şase de ani.

Nu numai vechile tratate despre Yoga, ci şi numeroase alte texte tradiţionale ale Indiei conţin referinţe asupra puterii miraculoase a Shakti, energia cosmica feminină, care operează transformări asupra adoratorilor săi. Faimoasa mantra Gayatri, pe care orice brahman trebuie să o recite zilnic după abluţiunile matinale, este o invocare a Kundalinī, rugând-o să-i acorde depăşirea posibilităţilor aparente. Cordonul sacru purtat de hinduşi – „de două ori născut” – care constă, în general, din trei până la şase fire distincte, îmbinate într-un nod, simbolizează cele trei canale binecunoscute ale energiei

vitale, Idă, Pingala şi Suşumnă, trecând respectiv de fiecare parte, şi prin centrul coloanei vertebrale. Smocul de păr din creştetul capului, purtat în general de bărbaţi, indică localizarea centrului conştiinţei, în mod obişnuit inoperant, care se deschide ca un lotus înflorit atunci când este stropit de curentul ambroziac ce se ridică prin Suşumnă, şi care funcţionează ca sediu al percepţiilor suprasenzoriale, al şaselea simţ sau al treilea ochi, la cei ce sunt în mod divin favorizaţi de Kundalinī.

Menţiunile evidente ale faptelor sale creatoare şi transformatoare, conţinute în imnurile compuse spre lauda zeiţei de înţelepţi renumiţi şi mari maeştrii spirituali, ei înşişi veneraţi aproape ca zei, şi în majoritatea cazurilor, dacă se dă crezare propriilor lor mărturisiri, ei înşişi beneficiarii graţiei zeiţei, nu pot fi luate în glumă şi eludate ca simple efuziuni poetice, goale de orice fundament efectiv. Dacă se ţine seama, de asemenea, de faptul că rezultatele atinse de către maeştri constituiau subiecte de experimentare şi verificare pentru discipoli, şi că aceştia trebuiau în mod necesar să aprecieze veridicitatea lor, afirmaţiile acestor maeştri nu pot fi tratate ca simple metafore destinate să facă să se înţeleagă orice altă semnificaţie, sau ca exagerări grosiere a câtorva reuşite scabroase. În tot cazul, aceasta este viziunea acceptării universale a acestor vechi credinţe în India, pe care toate sistemele Yoga şi impresionantul edificiu al religiei vedice au fost clădite. Aceste fundamente sunt atât de solide şi profunde încât fac parte integrantă din toate actele religioase şi toate ceremoniile hinduse.

În consonanţă cu principiile sale de bază, adoratorul obişnuit al Kllî, Durgā, Śiva sau Vişṇu, când se prosternează în faţa imaginii divinităţii, cu ochii plini de lacrimi şi buzele tremurând de emoţie, imploră binefacerea nu numai pentru favorurile lumeşti ci şi pentru calităţile suprafizice care l-ar face capabil să vadă dincolo de voalul aparenţelor iluzorii.

Dacă se poate pune bază pe dosarul istoriei, ce se întinde pe mai bine de treizeci de secole, reprezentat de

Vedas şi alte texte spirituale, şi dacă se poate acorda credit mărturiilor unei mase de investigatori inteligenţi şi observatori perspicace, vechea societate indo-ariană abundă în numeroase cazuri autentice de transfigurare prin mijloace de efort spiritual şi yoghine, ajungându-se la o metamorfoza completă a personalităţii. Indivizi obişnuiţi erau transformaţi în vizionari cu realizări extraordinare, prin atingerea unei puteri invizibile, care era recunoscută şi abordată prin ceremonialul adecvat. În fapt, unul dintre principiile de bază ale religiei hinduse, şi cheia de boltă a ştiinţei Yoga, este credinţa energic afirmată prin aproape toate textele sacre, că printr-un efort corect dirijat este posibil, pentru om, să completeze ciclul evolutiv al existenţei umane într-o singură viaţă, şi să înflorească ca o fiinţă transfigurată, un adept în armonie cu realitatea infinit transcendentă a lumii fenomenelor, eliberat pentru totdeauna de lanţul nedefinit al naşterilor şi morţilor. Într-o mulţime de cazuri, transformarea spontană ce se produce brusc, sau lent gradată la misticii şi sfinţii vechi şi actuali, atât în occident cât şi în orient, coroborată cu probe irecuzabile, pune ştiinţa modernă în faţa unei enigme la fel de insolubile acum ca şi în epoca medievală; există, de asemenea, cazuri autentice în care o transformare reală a personalităţii se produce ca rezultat al practicării disciplinei Yoga sau oricărei alte forme de efort spiritual, întreprins deliberat, cu continuitate, un timp definit. Aceste discipline au ajuns în final la dezvoltarea bruscă sau lentă a facultăţilor psihice anormale şi calităţilor mentale inobservabile anterior. Care este misterul din spatele acestui fenomen, adesea repetat şi general acceptat? Ce forţă spirituală, psihică sau fizică, este pusă în mişcare automat sau printr-un efort voluntar şi, lucrând misterios după propriile sale legi insondabile, aduce o schimbare radicală în organism, reformându-l după un model distinct, posedând anumite caracteristici definite ce diferenţiază misticii şi vizionarii din toate timpurile şi toate ţările?

Nu numai în India, dar în aproape toate ţările

profesând o religie revelată, credinţa în eficacitatea rugăciunii, adoraţia şi alte practici religioase practicate pentru a induce o condiţie mentala favorabilă coborârii graţiei divine, a fost răspândită din timpuri imemoriale, şi transformarea care se operează, consecinţa a unor astfel de practici, este, prin urmare, în mod natural atribuită mijlocirii divine. Trebuie totuşi menţinut prezent în spirit faptul că un recurs necugetat şi pripit la agenţi supranaturali, pentru a-ţi da seama de nu ştiu ce fenomen obscur, inexplicabil prin intelect, a fost o trăsătură marcantă la om din primele stadii ale dezvoltării sale în calitate de fiinţă raţională, şi este încă la fel de comună în zilele noastre, în straturile inferioare ale întregii societăţi, precum era în timpurile preistorice. Acest obicei are încă loc în omenire, cu toate că aria de aplicaţii a fost restrânsă din cauza explicaţiilor furnizate de ştiinţă fenomenelor din natură, neînţelese altă dată.

A face să intervină divinitatea, pentru a explica un fenomen izolat, atunci când suveranitatea sa completă asupra întregului univers şi poziţia sa de cauză primordială a întregii existenţe sunt recunoscute, este o inconsecvenţă de care minţile aşezate şi mature nu ar trebui să se simtă vinovate. Din perspectiva acestei recunoaşteri, nicio frunză nu poate foşni, niciun atom să se mişte, nicio picătură de ploaie să cadă, nicio creatură să respire fără providenţă divină. Incoerenţa consistă în furnizarea explicaţiilor raţionale pentru unele dintre probleme, şi invocarea prezenţei unui agent supranatural pentru a explica restul. În marele detriment al omenirii, aşa a fost întotdeauna: unele probleme au fost considerate ca procese temporale, altele ca procese spirituale. Trebuie să admitem că există o diferenţă radicală între materie şi spirit, că amândouă se opun diametral una alteia, şi că, în consecinţă, ceea ce este adevărul uneia să nu fie şi al celeilalte în mod necesar. Aceasta poate furniza raţiuni valide pentru a folosi metode de abordare diferite problemelor ridicate de fiecare, şi nu pentru a nega uneia ceea ce acordăm celeilalte, când ambele îşi datorează originea aceleiaşi cauze eterne.

Existenţa de talente intelectuale extraordinare la unii, când alţii sunt mai puţin dotaţi, prezenţa calităţilor spirituale şi parapsihice la unii şi absenţa acestora la cea mai mare parte nu pot fi, deci, atribuite unei intervenţii divine. Nu pot exista favoriţi răsfăţaţi în ierarhia dreaptă a regatului cerurilor. Dar la fel ca în cazurile fenomenelor materiale, excepţiile de la regulă, atunci când pot fi repetat observate, ar acţiona ca un ac, înţepând intelectul şi stimulându-l în investigarea problemelor prezentate, pe de o parte, prin extraordinarele realizări ale oamenilor de geniu, şi pe de altă parte prin faptele deosebite, deconcertante, ale oamenilor dotaţi cu viziuni spirituale.

Luând în considerare lucrurile sub acest unghi, primul efort al oricărui investigator ar trebui să vizeze de la început determinarea gradului de relaţie între corp şi spirit, pentru a evalua dacă condiţiile şi acţiunile primului afectează invariabil pe cel de al doilea şi invers, sau dacă fiecare funcţionează complet sau parţial ca o unitate independentă. Ajunge o clipă de reflecţie pentru a convinge pe cei mai limitaţi observatori că spiritul şi corpul sunt indisolubil legate unul de celălalt de la naştere până la moarte, fiecare exercitând, o imensă influenţă asupra celuilalt, în fiecare clipă a existenţei lor unite. Aici este punctul în care mulţi examinatori înverşunaţi ai naturii umane sunt într-un viu dezacord asupra problemei de a şti dacă spiritul este produsul transformărilor biochimice ale corpului, sau dacă corpul este rezultatul operaţiunilor ideatice ale spiritului. Profunzimea cunoştinţelor şi acuitatea intelectuală desfăşurate pe amândouă câmpurile sunt consternante, dar niciunul nu a fost capabil să-l câştige şi aducă complet pe celălalt să adere la vederile sale. Pentru nevoile argumentului nostru este suficient să ştim că spiritul şi corpul sunt mutual dependente şi solidare până într-un punct în care ele se confundă: nicio pupilă nu clipeşte, niciun muşchi nu se mişcă, nicio arteră nu palpită fără ca spiritul să ştie, şi, de asemenea, nicio amintire nu apare, niciun gând nu se manifestă, nicio idee nu răsare fără să producă o reacţie în

corp. Efectul asupra spiritului al bolilor, schimbărilor organice din ţesuturi, oboseala, regimurile alimentare, medicamentele, drogurile, narcoticele, şi efectele asupra corpului ale plăcerilor, suferinţelor, necazurilor, durerilor, emoţiilor, pasiunilor, fricii, anxietăţii, sunt prea cunoscute pentru a avea nevoie să fie menţionate. Relaţia strânsă dintre cele două poate fi pe drept cuvânt comparată aceleia ce există între o oglindă şi un obiect care se reflectă în ea. Cea mai mică schimbare a obiectului se reflectă instantaneu în oglindă şi invers, orice schimb în reflecţie vădeşte o schimbare corespondentă în obiect, simultan.

În toate aspectele temporale care afectează un individ în fiecare moment al existenţei sale, corelaţia şi interdependenţa corpului, de natură grosieră, şi spiritului, de natură eterată, sunt recunoscute şi acceptate fără contestare, dar, curios, când este vorba de probleme spirituale, această regulă absolut invariabilă, care determină relaţia celor două în lumea fizică, este, inexplicabil, pierdută din vedere. Chiar savanţi eminenţi, când discută probleme psihice de cel mai extraordinar tip, raţionează ca şi cum cadrul corporal, care se supune fidel legilor ce guvernează aceasta lungă călătorie, pe care o realizează împreună corpul şi spiritul pe plan fizic, dispare cu totul din scenă în momentul în care se intră în domeniul spiritual. Chiar ţinând seamă, fără să negăm nimic din miracolele săvârşite de sfinţi, mistici şi profeţi cunoscuţi, biografiile lor probează incontestabil că legile biologice inviolabile erau tot atât de aplicabile în cazurile lor, precum în cazul altor fiinţe umane, şi că ei erau supuşi foamei, setei, oboselii, tot atât deA uşor victime al bolii, supuşi senectuţii şi morţii ca şi contemporanii lor.

Niciunul dintre ei nu a trăit un timp remarcabil mai lung decât acela atribuit normal muritorilor, să spunem câţiva zeci de ani, şi niciunul nu a demonstrat concludent victoria spiritului asupra cărnii, niciunul nu a învins complet foamea, setea şi somnul şi nu a schimbat radical predispoziţia corpului la îmbătrânire, îmbolnăvire şi

dispariţie. Cea mai mare parte dintre ei sunt exemple unice de curaj şi perseverenţă incomparabile în vitregia sorţii, de caractere extraordinare, de adeziuni de neclintit la adevăr şi alte virtuţi admirabile, dar în măsura în care acest aspect al existenţei lor este luat în consideraţie, istoria tuturor naţiunilor conţine numeroase paralele în alte sfere ale efortului uman. În politică şi în război, în artă şi literatură, în filosofie şi ştiinţă, în invenţie şi explorare, în călătorii şi aventuri şi chiar în tâlhărie şi piraterie, bărbaţi şi femei au făcut dovada, într-un fel aproape fără pereche, de unele sau mai multe calităţi excepţionale care caracterizează oamenii de geniu, vizionarii, şi asta fără ca niciodată să încerce să atribuie capacităţile lor remarcabile cauzelor supranaturale sau favorurilor divine.

Se pot cita uşor numeroase exemple de dominaţie a spiritului, împrumutate din orice ţară, în orice epocă a istoriei, în ciuda slăbiciunii şi fragilităţii cărnii. Astfel de exemple se întâlnesc cotidian, în special în straturile cele mai umile ale societăţii.

În consecinţă, ar fi înşelător să afirmăm că ele sunt trăsături aparţinând exclusiv domeniului spiritual, în sensul care îi este atribuit în mod obişnuit acestui termen, sau faptul că ele se produc, modifică sau anulează operarea legilor biologice, de altfel inviolabile, şi care determină relaţia între corp şi spirit. Când doar trecerea unui gând, sau influenţa momentană a unei pasiuni produc asupra corpului o reacţie perceptibilă, sau generează un efect sensibil asupra unui organ anume, este de neconceput ca stările de spirit extraordinare şi anormale, asociate cu fenomenele spirituale cum sunt percepţia prezenţelor, auzirea vocilor supraterestre, contemplarea viziunilor provocând extaz sau provocând spaimă, proiecţii la distanţă şi extaz, sau oricare altă formă de activitate psihică, să nu aibă o reacţie fiziologică corespondentă asupra corpului. S-a observat adesea că în momentul manifestărilor psihice sau a fenomenelor fizice se produc, la mistici sau mediumuri, semne de leşin, insensibilitate completă sau parţială, mişcări convulsive şi alte simptome

de tulburări organice. Acest fapt, el singur, ar trebui să furnizeze o raţiune suficientă pentru a pune în discuţie atitudinea acelora care acceptă existenţa fenomenului ca o activitate perfect legitimă a spiritului singur, dincolo de puterea legilor organice, şi care, cu atâta uşurinţă, neagă că se întâmpla lucruri de acest fel. A devenit o obişnuinţă răspândită ca atunci când este vorba de manifestări extraordinare ale spiritului să nu se ţină seama de corp, şi să se trateze astfel de fenomene ca incidente imprevizibile şi bizare, nesupuse legilor biologice obişnuite.

Probabil există o neînţelegere fundamentală, datorată unei false interpretări a doctrinelor religioase, sau provenite din superstiţii: ea constă în a atribui facultăţii cognitive din om, un statut complet independent şi complet separat de corp, sub raportul activităţii suprasenzoriale şi suprafizice. Aceasta este consecinţa unor astfel de presupuneri prin care, foarte adesea, chiar erudiţii acordă sprijin dogmelor care atribuie spiritului uman puteri nelimitate până la a-l crede capabil să înţeleagă Realitatea ultimă, dincolo de universul vizibil, şi capabil să atribuie acestei realităţi vehicule potrivite pentru încarnarea sa sub formă umană. Dacă se încearcă să se reprezinte expansiunea prodigioasă a universului, concepţia Creatorului uluieşte într-atât imaginaţia încât ea depăşeşte cu mult capacitatea spiritului uman. Chiar conştiinţa evoluată a unui om capabil să intre în extaz, cu toate că ea însăşi este o substanţă universală indestructibilă, ce transcende intelectul uman prin simţuri, este absolut incapabilă să perceapă natura reală a propriei sale surse nelimitate. În consecinţă, chiar şi în cea mai înaltă condiţie de zbor supraconştient, tot ceea ce misticii renumiţi au fost capabili să spună este prea fragmentar şi prea vag pentru a justifica concluzia că ceea ce ei au perceput pe căi suprasenzoriale este Realitatea în ea însăşi, şi nu numai doar o propagare superficială, strălucitoare, a unui soare conştient, extrem de îndepărtat şi inimaginabil, a cărui proximitate mai mare ar însemna distrugerea instantanee a şubredului instrument receptiv

care este corpul uman, incapabil să suporte, în stadiul prezent de evoluţie, nimic altceva decât cea mai infimă măsură de energie vitală care curge şiroaie peste tot în univers, în abundenţă incalculabilă, emanând din această sursa inepuizabilă. Pentru a vorbi mai clar, starea transcendentă nu poate fi nimic mai mult decât o vedere fugitivă de ansamblu a unui minuscul fragment al lumii supraconştiente, iluminată de razele unui soare formidabil şi de neconceput, (în acelaşi fel în care noi, cu viziunea normală, nu vedem decât o mică parte din universul fizic gigantic care ne înconjoară. Din moment ce corpul este vehiculul, şi spiritul este produsul radiaţiilor care se infiltrează trecând prin el, animând nenumăratele celule ca un curent electric viu, aducând delicatei materii cerebrale un grad mai înalt de sensibilitate şi activitate vitală decât oricărei alte regiuni, întreaga maşină nu se poate manifesta decât ca un câmp de conştiinţă limitat, depinzând de capacităţile cerebrale, şi eficienţa organelor şi elementelor variate care o compun.

Din cauza riguroasei restricţii impuse aparatului senzorial şi limitelor extrem de strânse ale orbitei mentale, omul de mijloc nu a intrat niciodată în viaţa sa în contact cu o stare de conştiinţa net superioară sieşi, şi este incapabil să-şi formeze o idee, chiar vagă, despre aceasta Energie conştientă, nepieritoare, imaterială şi de volum infinit, energie a cărei mobilitate şi putere de pătrundere sunt atât de infinite, încât ea este capabilă să acţioneze simultan în milioane şi milioane de fiinţe vii de pe pământ, fără a ne spune nimic despre creaţia de neconceput de vastă din alte părţi ale universului, şi despre invizibila activitate căreia omul îi datorează viaţa. Principalul obstacol în tentativa de vizualizare a unui plan de conştiinţă mai înalt este capacitatea, în mod normal limitată a creierului uman, care în fiecare individ nu este în stare să utilizeze decât o cantitate specifică de energie vitală pentru activitatea corpului şi a spiritului. Nu există metodă cunoscută graţie căreia creierul unui om normal să fie capabil să depăşească frontierele care i-au fost fixate de

natură, cu toate că, capacităţile cerebrale pot fi ameliorate şi rafinate prin studiu şi aduse la posibilitatea însuşirii mai multor informaţii, şi asimilării mai multor fapte. Dar cu excepţia câtorva indivizi dotaţi, care sunt formaţi într-un fel uşor diferit, nu se poate face în aşa fel încât aceste capacităţi cerebrale să depăşească limitele stării de conştiinţă nativă şi să treacă într-o sferă superioară, unde ar fi capabile să perceapă ceea ce acum le este imperceptibil, să ştie ceea ce era necunoscut înaintea unei astfel de treceri.

Întrebarea este de a şti dacă această trecere dintr-o sferă a conştiinţei în alta poate fi efectuată, şi dacă au existat exemple autentice în timpurile recente. Răspunsul pentru prima parte a acestei întrebări este un *da* categoric. Toată panoplia fiecărui sistem de Yoga, fiecărui cult ermetic, fiecărei doctrine religioase, esoterice este destinată atingerii acestui scop.

Singurul defect – pretenţia de a ajunge la acest final aparent absurd şi prea fantastic pentru un spirit ştiinţific, este că procesele biologice prin care schimbarea poate să se producă nu au fost explicate, nici măcar nu s-au gândit la asta din cauza falsei impresii, la care noi am făcut deja aluzie, că spiritul uman poate să ajungă în suprasenzorial fără ca impui să sufere vreo transformare. Aproape toate metodele utilizate din timpuri imemoriale pentru a obţine experienţe vizionare, sau percepţii extrasenzoriale – concentrare, exerciţii de respiraţie, atitudinile (posturile), rugăciunea, postul, asceza etc. afectează pe rând suportul corporal şi spiritul. Nu este nimic altceva decât bun simţ în presupunerea că orice schimbare provocată prin aceste mijloace în domeniul activităţii mentale trebuie să fie precedată de transformări în chimia corpului.

Vechile autorităţi în materie de Yoga, fiind conştiente de rolul important jucat de către organismul-fizic în dezvoltarea de moduri suprasenzoriale de cunoaştere, şi fiind pe deplin competenţi în metode de canalizare a energiilor în această direcţie, erau mult mai interesate de aspectul spiritual al acestei ştiinţe decât de aspectul fizic.

Ele acordau puţină importanţă schimbărilor biologice produse în corp, în comparaţie cu transformările capitale care rezultau în domeniul spiritului. Nivelul general de cunoştinţe în epocile şi tendinţele de atunci înlăturau posibilitatea unei astfel de investigaţii. Chiar adepţii Kundalinī-Yoga începându-şi practica prin purificarea organelor interne, au reuşit să dea suportului corporal statutul pe care-l merită, de unică cale, ducând spre succes într-o întreprindere yoghină, conducând la transcendenţă.

Prin natura lor, exerciţiile şi disciplina îmbinate, evidenţiază observatorilor mai puţin informaţi că axa pe care sistemul întreg pivotează este organismul viu, pentru a-l aduce la gradul dorit de aptitudini, căruia iniţiaţii îi consacrau ani preţioşi din viaţa lor, pentru a dobândi capacitatea de menţinere a posturilor dificile, arta de curăţare a colonului, a stomacului, a foselor nazale, gâtului, tehnica permiţându-le să-şi menţină respiraţia până la asfixiere şi alte practici extrem de dificile şi periculoase.

În lumina faptelor expuse în acest volum, nu este greu de înţeles că toate practicile denotă nu numai un efort susţinut pentru purificarea şi adaptarea organismului în scopul adoptării unei stări de percepţie mai înalte, dar constituie şi o pregătire foarte anevoioasă, un antrenament prealabil al corpul pentru a-i permite să suporte, fără riscuri, un eventual şoc sau o presiune excesivă; în acest caz, datorată declanşării ciclonului energetic care se dezlănţuie pentru a efectua schimbări organice draconice, întinzându-se de-a lungul anilor şi aducând fie moartea, fie nemurirea, când nu întâlneşte în final decât amara frustrare a unei vieţi petrecute în eforturi şi abnegaţie continui care se termină în van.

În tot cazul, este evident că toate exerciţiile aveau ca finalitate manipularea unui sistem organic de comandă cât se poate de precis, capabil să îndeplinească, prin mijloace misterioase prea puţin înţelese până în zilele noastre, la fel ca odinioară, realizarea atât de insistent căutată.

Capitolul 10

Am revenit în Jamu într-o stare de spirit optimistă, redobândindu-mi aproape sănătatea fizică şi morală. Teama de supranatural şi antipatia faţă de religie, constant prezente în mine în primele câteva luni, dispăruseră complet. Multă vreme nu mi-am putut explica acest brusc reviriment a ceea ce fusese un sentiment profund, şi chiar în zilele de acută tulburare eram surprins de această schimbare. Şi nu numai pentru că dorinţa irepresibilă de experienţa religioasă mă costase o încercare teribilă, pentru care încercam teamă şi aversiune, dar se părea să se fi produs o modificare inexplicabilă în chiar profunzimile personalităţii mele, şi era dificil să descopăr raţiunea acestei schimbări. Fervent şi plin de respect faţă de Dumnezeu până la perioada de dezechilibru, pierdusem orice sentiment de dragoste şi veneraţie pentru divin, tot respectul pentru sacru, tot interesul pentru Scrierile sfinte şi taina căsătoriei. Numai ideea de supranatural îmi devenise odioasă şi nu permiteam gândirii mele să se fixeze, fie şi pentru un moment, asupra a ceva. Din credinciosul ce eram, mă transformasem într-un inamic inveterat al credinţei şi încercam un resentiment exasperat cu privire la cei care voiau să meargă în lăcaşuri de cult sau să depindă de ele. Eram complet metamorfozat, total lipsit de orice sentiment religios, transformat într-un ateu grosier, într-un eretic violent, chiar antiteza omului religios sau spiritual.

În stadiile iniţiale când eram angajat cu disperare într-o cursă strânsă contra morţii, pe de o parte, şi a nebuniei de cealaltă parte, nu aveam nici timpul, nici dispoziţia să mă gândesc serios la această bruscă dispariţie a unui impuls puternic care-mi dominase gândurile de la o vârstă tânără. De când spiritul mi se calmase, mă miram din ce în ce mai mult de această transformare cu totul neaşteptată. Când sănătatea mea generală a fost restabilită şi i-a revenit sentimentul dragostei, repugnanta pentru supranatural persista. Mă simţeam gol de orice aspiraţie religioasă, ca şi cum toată

devoţiunea fusese măturată, şi am devenit neliniştit la ideea că nu era, poate, Kundalinī, considerată ca fântână inepuizabilă de dragoste divină şi sursă eternă de spiritualitate, cea care era activă în mine, ci o obscură forţă a râului care m-a antrenat sp Re abisul necredinţei şi impietăţii. În astfel de momente cuvintele sadhuslui brahman pe care-l consultasem în cursul iernii precedente, când eram în culmea disperării, îmi reveneau mereu ca o prevestire sinistră. El îşi dăduse verdictul lent, accentuând fiecare cuvânt, ca pentru a-l grava în spiritul meu pradă unei agitaţii teribile: simptomele pe care le menţionasem nu puteau în niciun caz să fi atribuite energiei Kundalinī, ocean de beatitudine, pentru că aceasta nu putea fi niciodată asociată cu orice ar putea fi dureros sau dezechilibrat. Boala mea era, după toate probabilităţile, datorată influenţei dăunătoare a vreunui spirit al răului. Fusesem îngrozit de aceste cuvinte proferate cu o certitudine absolută în prezenţa unui om care lupta disperat contra nebuniei, acele cuvinte care semnificau stingerea tuturor scânteilor de speranţă existente în mine. Ele îmi reveneau adesea, în momentele cele mai sumbre, ca pentru a pune capacul pe ultima lumină de raţiune ce se zbătea pentru supravieţuire. Când sănătatea spiritului meu a fost restabilită, dar pe care această caracteristică puternic acuzată, curios, o deranja încă, această idee revenea necontenit să mă tulbure cu o forţă zdrobitoare, deoarece nu ajungeam să găsesc nicio explicaţie satisfăcătoare, care să justifice schimbarea mea.

e Puţin timp înainte de a veni în Jamu, începusem să simt vag slabe mişcări ale unui impuls aparent mort. Aceasta se întâmpla în mod obişnuit în primele ore ale dimineţii, imediat ce mă trezeam, ca şi când starea relaxată a creierului după un somn reparator oferea ocazia favorabilă tendinţei dispărute să-şi facă o apariţie indecisă timp de o clipă. În acele momente, gândirea mea întârzia, în general, asupra istoriei vieţii unor mistici, ale căror cuvinte exersaseră odinioară o puternică atracţie asupra mea. Le uitasem complet în timpul lunilor precedente, şi

când mi le-am amintit accidental, amintirea lor nu reuşea să evoce în mine nici cel mai mic sentiment. În general îmi deturnam atenţia către alte lucruri pentru a evita să mă gândesc la ei.

Acum îmi reveniseră în memorie, ca altă dată, pentru o clipă, dar farmecul era amestecat cu o anumită amărăciune, pentru că ei nu-mi spuseseră nimic clar cu privire la încercările pe care ei înşişi le traversaseră, şi care trebuie să fie lozul comun a celor ce caută să atingă acest scop, deschis tuturor. Dar dacă ei suferiseră cât mine sau numai o fracţiune din aceasta, şi dacă s-au scufundat în tribulaţiile lor pentru a compune versurile inspiratoare care îmi captivaseră inima de la prima audiţie, cu siguranţă erau demni de cel mai profund omagiu, superiori unui om ca mine, zdruncinat şi vlăguit de aceleaşi încercări.

Câteva săptămâni după sosirea mea în Jamu am remarcat că prăpastia se umplea rapid, şi că ideile, sentimentele şi amintirile religioase se înviorau, toate, rapid. Încercam din nou aceeaşi profundă sete de experienţă religioasă şi acelaşi sentiment pasionat pentru supranatural şi mistic. Puteam din nou să mă retrag, pentru a visa la problemele încă fără răspuns ale fiinţei umane, şi la enigma proprie-mi existenţe. Puteam asculta cântece religioase şi poeme mistice cu o încântare neobosită, fără cel mai mic semn de perturbare şi fără niciun simptom de teroare obsedantă. Când s-a întâmplat aceasta, ameninţarea unui spirit malefic, suspendată continuu deasupra mea, care m-ar fi condus la degradare şi distrugere, a dispărut şi inima îmi creştea de recunoştinţă în faţa puterii misterioase ce acţiona în mine. Doar acum începeam cu adevărat să mă recunosc eu însumi în fiinţa care, cam cu un an înainte, era aşezată cu picioarele încrucişate în meditaţie, decisă sa invoce suprasensibilul, incapabilă să prevadă, în ignoranţa sa, că fundamentul corporal al unui om mediu de astăzi, emasculat de o civilizaţie pervertită şi moleşit de ambiţii şi dorinţe necontrolate, nu este suficient de fortificat pentru

a suporta splendoarea viziunii puternice, fără o lungă perioadă preparatorie de formare, austeritate şi disciplină.

Încet, se făcea ziuă în mine, înţelegeam că supliciul pe care-l îndurasem de la început era provocat de degajarea neaşteptată a unei puternice energii vitale care, neurmând calea ce trebuia, dar trecând prin *Pângală* ca o rafală arzătoare, dezlănţuită în celulele nervoase şi cerebrale, ar fi condus fără îndoială, la moarte, dacă n-ar fi existat miraculoasa intervenţie de ultim moment. Prin urmare, suferinţele mele erau probabil datorate, în primul rând, daunelor deja suferite de sistemul meu nervos, şi în al doilea rând faptului că nu fusesem iniţiat în acest mister şi, în fine, îndeosebi condiţiei mele fizice, care, cu toate că era superioară unei musculaturi medii, nu era suficient dezvoltată în interior pentru a suporta nepedepsită iureşul brusc al unei energii vitale, mult mai dinamice şi mai puternice decât aceea cu care corpul omenesc normal este obişnuit. Trecusem prin suficiente experienţe pentru a fi în stare să înţeleg că această puternică forţă vitală, o dată eliberată, chiar accidental, nu poate fi reţinută, şi antrenează individul către grade de conştiinţă mai înalte şi mai pătrunzătoare, pentru care ea este unicul instrument.

Trezirea Kundalinī mi se părea că implică intervenţia a unei forme de energie nervoase mult mai înalte, în corpul uman, graţie prefacerii continue a seminţei, ajungând, în final, la strălucitoarea conştiinţă transcendentă, care, plecând de la această deschidere, străluceşte pentru totdeauna în spiritul transfigurat al iniţiaţilor încununaţi de succes.

Speculam astfel, fără să fiu sigur de justeţea presupunerilor mele. Trăisem o experienţă singulară, dar cum puteam fi sigur că nu eram victima unei stări patologice, specifică numai mie? Cum puteam fi sigur că nu sufeream de un rău halucinatoriu continuu, sub acest raport particular, fiind normal din celelalte puncte de vedere? Era asta o psihoză halucinatorie, rezultând într-un fel neprevăzut în cazul meu dintr-o concentrare prelungită şi a unui prea mare interes acordat ocultului? Dacă-aş fi

avut la îndemână relatarea unei experienţe asemănătoare, chiar de departe, celei trăite de mine, sau dacă aş fi avut un maestru competent să mă ghideze, îndoielile mele ar fi fost rezolvate pe loc, toată viaţa mea ar fi luat o direcţie diferită, şi aş fi fost scutit de o perioadă de agonie lungă şi atroce, aşa cum fusese aceea din care tocmai ieşisem.

Cum nu ajungeam să descopăr dezvoltarea unui talent extraordinar sau a unei facultăţi supranaturale în mine, continuam să fiu chinuit de îndoieli grave asupra naturii reale a anomaliei a cărei victimă eram. Radiaţia continuu prezentă, scăldându-mi capul în lumină şi răspândindu-se prin nenumărate trasee nervoase în corp, scurgându-se ici-şi-colo în cel mai minunat şi uneori surprinzător fel, avea puţine lucruri în comun cu viziunile de lumină descrise de yoghini şi mistici. În afară de spectacolul cercului luminos ce-mi înconjura capul, care era acum prezent, şi cu excepţia expansiunii conştiinţei mele, nu simţeam şi nu vedeam nimic extraordinar, care să mă apropie de zona supranaturalului şi, practic, în toate privinţele eram acelaşi om care fusesem dintotdeauna. Singura diferenţă era că acum vedeam lumea reflectată într-o oglindă mentală mai mare. Îmi este foarte dificil să explic adecvat această schimbare din aparatul meu cognitiv. Tot ce pot să spun este că se părea că o imagine mărită a lumii se forma acum în spiritul, nu mărită în sensul îngroşării, ca la microscop, ci ca şi când imaginea lumii era acum prezentată pe o suprafaţă conştientă mai mare ca odinioară. Cu alte cuvinte, eul conştient părea că dobândise proporţii, clar, mai întinse.

Aproape de la început fusesem conştient de această transformare enigmatică. Dar la acea epocă nu eram în stare să-i acord o atenţie serioasă, şi o consideram ca mergând de la sine, şi că schimbarea era provocată de vaporii luminoşi ce circulau în creierul meu. Cum deja am explicat, dimensiunile ceţei luminoase din cap variau constant, provocând o dilatare şi restrângere a conştiinţei. Aceste modificări rapide în oglinda perceptivă, escortate de un sentiment de spaimă mortală totdeauna prezent,

fusese prima trăsătură intens angoasantă şi total derutantă a bizarei mele experienţe. Cum timpul trecea, expansiunea devenea din ce în ce mai manifestă, cu contracţii din ce în ce mai puţin frecvente, dar chiar în starea cea mai comprimată de percepţie conştiinţa mea era mai întinsă decât odinioară. Nu m-am putut împiedica să nu remarc această uluitoare schimbare, pentru că se produsese brusc, transportându-mă dintr-o stare de conştiinţă în alta, de la trezire până a doua zi. Dacă s-ar fi produs progresiv, respectând o tranziţie, şi fără ceilalţi factori care să o însoţească, cum erau curenţii iradianţi din coloana vertebrală şi senzaţiile extraordinare care făceau întregul fenomen atât de deconcertant şi extravagant, aş fi putut foarte bine să nu remarc deloc expansiunea conştiinţei, aşa cum nu se remarcă schimbările infime care se produc în fiecare zi pe propria figură, şi care te frapează imediat la un prieten pe care-l revezi după o lungă absenţă. Cum transformarea stării de conştiinţă este particularitatea cea mai importantă a experienţei mele, cea asupra căreia doresc să atrag atenţia, din cauza distanţei incalculabile la care pot ajunge rezultatele sale, este necesar să stăruiesc mai mult asupra acestei modificări extraordinare, pe care am considerat-o o anomalie sau iluzie o lungă perioadă de timp. Starea de conştiinţă ridicată şi amplificată, însoţită de o nespusă fericire de ordin supraterestru, pe care o încercasem încă de la primele manifestări ale şarpelui de foc, era un fenomen interior de natură subiectivă, indicând o expansiune a câmpului de conştiinţă sau de – eu cunoscător – fără formă, invizibil şi infinit subtil. Acesta era observatorul din corp, totdeauna dincolo de orice examen, imposibil de definit sau descris. Plecând de la unitatea de conştiinţă originară, dominată de ego, şi cu care eram obişnuit din copilărie, m-am dilatat dintr-odată într-un strălucitor cerc de conştiinţă care se lărgea din ce în ce mai mult, până la maximum: „eul” rămăsese ceea ce el era, dar în loc să fie o unitate restrânsă, limitativă, era acum înconjurat de o sferă de conştiinţă luminoasă de dimensiuni vaste. În lipsa unei comparaţii mai bune aş

spune că minuscula lumină care era conştiinţa în mine, devenise un lac vast de lumină iradiantă.

Eul tot fiind scufundat în acest lac, avea în acelaşi timp pe deplin cunoştinţă de volumul beatific strălucitor existent jur-împrejur, atât aproape cât şi departe. Pentru a vorbi mai precis, exista conştiinţa lui „eu” în acelaşi timp cu un câmp de conştiinţă de vastă expansiune, existând simultan, distincte şi totuşi făcând un întreg.

Acest remarcabil fenomen imprimat, de neşters în memoria mea, tot atât de viu când îl evoc azi ca în momentul în care s-a produs, nu s-a mai repetat, în toată splendoarea sa originară, decât mult timp după. În timpul săptămânilor şi lunilor apăsătoare care au urmat, nu exista absolut nicio asemănare între experienţa mea iniţială şi condiţiile mentale subiacente, extrem de tulburi, dacă nu ar fi fost faptul că eram dureros conştient că se produsese, într-un fel sau altul, o expansiune în ceea ce constituia originar coordonatele conştiinţei mele, şi aceasta fusese supusă unor contracţii parţiale.

În momentul sosirii în Jamu, mi-am regăsit echilibrul mental şi după puţin timp am revenit la normal, cu toate trăsăturile individuale şi particularităţile mele. Dar incontestabila modificare din facultatea cognitivă, pe care o remarcasem de ceva vreme, şi care-mi era mereu amintită ori de câte ori contemplam un obiect exterior sau o imagine mentală, nu a suferit nicio schimbare. Singurul fapt nou era că, pe măsură ce timpul trecea, cercul luminos din cap devenea din ce în ce mai mare, treptat, imperceptibil, cu o creştere corespondentă extinderii conştiinţei.

Nu se putea pune la îndoială că priveam acum universul cu ajutorul unei suprafeţe mentale notabil amplificată, şi că, în consecinţă, imaginea lumii pe care o observam era reflectată de o suprafaţă mai mare decât cea furnizată de spiritul meu pe durata anilor, din timpul copilăriei până în momentul viziunii extatice. Întinderea sferei conştiinţei se amplificase incontestabil, pentru că nu puteam să mă înşel asupra unui fapt pe care îl

constatasem permanent de la starea de trezire. Fenomenul era atât de straniu şi puţin comun încât eram convins că era inutil să caut un exemplu de caz analog, chiar dacă transformarea insolită era datorată acţiunii unei Kundalinī trezite, şi nu era o anomalie unică ce mă afectase doar pe mine. Înţelegând inutilitatea destăinuirii şi altora a acestei evoluţii, ieşită din comun şi nemaiauzită, am păstrat-o strict secretă şi n-am spus nimic nici măcar celor de care eram intim legat. Cum starea mea fizică şi mentală nu mai producea niciun rău în nicio privinţă, cu excepţia faptului că prezenta această inexplicabilă particularitate, treptat, a încetat să mă mai preocupe.

Aşa cum am explicat în capitolul precedent, în stadiile iniţiale ale experienţei, s-ar putea spune că priveam lumea printr-o-ceaţă mentală, sau pentru a fi mai clar, ca şi cum un strat subţire de praf extrem de fin era suspendat între mine şi obiectele percepute. Aceasta nu era un defect optic, pentru că vederea era la fel de pătrunzătoare ca întotdeauna şi ceaţa părea să acopere nu numai obiectele simţurilor, ci şi organele de percepţie. Praful era peste oglinda conştientă ce reflecta imaginea obiectelor. S-ar fi spus că obiectele observate erau văzute printr-un mediu albicios, ca şi cum un strat uniform şi extrem de fm de pudră cretoasă era depus pe ele, fără a le tulbura conturul, nici denatura culoarea normală, specifică fiecăruia. Acest strat era suspendat între mine şi cer, ramurile şi frunzele arborilor, casele, străzile pavate, îmbrăcămintea şi figurile oamenilor, împrumutându-le tuturor o aparenţă cretoasă. Era exact ca şi cum centrul de conştiinţă din mine, care interpreta impresiile senzoriale, opera acum printr-un mediu alb, care avea nevoie să fie mult mai rafinat şi purificat pentru a deveni transparent. Cum în legătură cu fenomenul de amplificare al imaginilor vizuale eram complet derutat, nu ştiam ce raţiuni satisfăcătoare le atribuiau aparenţa albicioasă obiectelor observate. Toate schimbările de timp, loc sau condiţii atmosferice nu aveau absolut niciun efect asupra acestei transformări. Ea era tot atât de evidentă la lumina lămpii

cât şi a soarelui, era *h* fel de sensibilă în lumina clară a dimineţii cât şi la crepuscul.

Ca manifestare, schimbarea era interioară şi nu era afectată de variaţiile influenţelor exterioare. Mut de uimire, am continuat să-mi petrec zilele şi nopţile în Jamu, ocupându-mă cu treburile curente şi aplecat asupra muncii ca toţi ceilalţi.

Singura raţiune plauzibilă a acestei schimbări în facultatea cognitivă, pe care o puteam întrevedea, era aceasta: principiul care anima corpul şi se află în el, făcea acum să funcţioneze acest mecanism prin intermedierea unui mediu vital modificat. Acesta conducea la o modificare în calitatea şi comportamentul curenţilor nervoşi ce comandau funcţiile organelor, ca şi la calitatea impresiilor senzoriale şi în interpretarea lor, prin spiritul observat. Dar tot ce se întâmplase şi tot ce încă se întâmpla era atât de lipsit de precedent şi incredibil, încât mă simţeam mult mai în largul meu să tratez toate acestea ca anomalii, decât să le consider ca o creştere naturală, guvernată de legi biologice, ceea ce, în final, avea să se adevereasc㠹 a fi. În acest fel, pradă îndoielilor şi neliniştii, continuam să-mi petrec timpul cu diverse activităţi, până-ntr-o zi însorită, când eram în drum spre birou. Am privit din întâmplare faţada palatului Rajgarh, în care erau instalate birourile guvernamentale, şi îmi plimbam privirea pe cer, pe acoperiş şi pe partea superioară a clădirilor. Priveam, la început în tăcere, neglijent, apoi izbit de ceva straniu în înfăţişarea lor, mai atent, incapabil să-mi desprind privirea şi în final ţintuit pe loc, fixam cu stupoare acest spectacol, incapabil să-mi cred ochilor. Priveam o scenă care-mi era familiară, pe de o parte, înaintea experienţei mele majore, pe de altă parte, în perioada ultimelor luni, dar ceea ce vedeam acum era atât de extraordinar încât eram încremenit de surpriză. Contemplam o scenă ce nu aparţinea acestei lumi, ci unui tărâm feeric: faţada clădirii vechi, degradată de timp, fără ornamente şi banală, şi bolta cerului deasupra sa scăldându-se în lumina vie a soarelui, erau amândouă

iluminate de o sclipitoare strălucire argintie, care le conferă o frumuseţe şi un fast glorios şi crea un efect minunat, imposibil de descris, de umbre şi lumină. Uluit, încântat, mi-am întors privirea spre alte direcţii pentru a fi din nou fascinat de reflexul argintat ce transfigura toate lucrurile. Cu siguranţă, eram martorul unei faze noi a transformării mele. Lumina, pe care o observam din toate părţile şi pe toate obiectele, nu emana din ele, ci trebuia să fie, fără nicio îndoială, proiecţia propriei mele luminozităţi interioare.

Capitolul 11

Absorbit în contemplarea viziunii încântătoare, încetasem să-mi dau seama de ceea ce mă înconjura, uitând că rămăsesem imobil ca o statuie în mijlocul unei străzi aglomerate, unde se scurgea în acel moment al dimineţii o mulţime de salariaţi în drum spre Secretariat. Revenindu-mi ca cineva trezit brusc dintr-o viziune minunată, mi-am aruncat ochii în jur, luându-mi cu greu privirea de la scena încântătoare. Nenumăraţi ochi din mulţimea ce se scurgea rapid de pretutindeni mă descopereau surprinşi, neexplicându-şi oprirea bruscă şi imobilitatea mea. Reluându-mi gândurile, am mers fără grabă în direcţia biroului, păstrând în câmpul meu vizual clădirea şi partea de cer ce atârna deasupra mea. Eram luat prin surprindere de un astfel de eveniment, şi nu-mi venea să cred că ceea ce vedeam era real şi nu o viziune trezită de imaginaţia mea supraactivă, prin aureola a cărei prezenţă, permanent perceptibilă în jurul capului, mă intriga necontenit. Am privit atent şi voluntar în jurul meu de mai multe ori, frecându-mi ochii ca să mă asigur că nu visam. Nu, eram chiar în central curţii pătrate a secretariatului, înaintând lent prin mijlocul mulţimii agitate, care se mingea în toate direcţiile. Eram exact ca ei în toate privinţele, doar că priveam lumea într-o viziune diferită.

Intrând în încăpere, în loc să mă aşez la birou, am ieşit pe veranda din spate, unde aveam obiceiul să petrec

un moment în fiecare zi pentru a respira un aer proaspăt, contemplând frumoasa panoramă ce se aşternea în faţă. Era un rând de case înaintea mea, mărginit de un povârniş împădurit ce cobora perpendicular pe malul râului Tawi. În mijlocul albiei largi a acestuia, acoperită de pietricele strălucind în soare, curgea un fir subţire de apă, iar la liziera celuilalt mal se ridica o altă colină, cu o mică fortăreaţă medievală situată în vârf. Privisem acelaşi peisaj aproape în fiecare zi iama, mai mulţi ani, şi imaginea îmi era vie în memorie. În timpul lunilor din urmă, când îl scrutam, găseam că şi acesta avea proporţii mai vaste, şi că avea aceeaşi aparenţă cretoasă pe care o remarcasem ia toate celelalte obiecte. În acea zi memorabilă, când ochii mei măturau spaţiul deasupra albiei râului până la colina învecinată, şi de acolo până la cer, încercând să înglobez toată panorama într-o singură privire, pentru a face o comparaţie între ceea ce vedeam în mod obişnuit şi ceea ce observam acum, am fost stupefiat de remarcabila transformare. Dimensiunile amplificate ale imaginii şi aparenţa uşor albicioasă a obiectelor era prezentă, dar bruma prăfoasă dispăruse, şi în locul ei observam fascinat o armonie de culori şi nuanţe extrem de variate, scânteind argintiu, care conferea scenei o frumuseţe indescriptibilă.

Cu respiraţia tăiată de entuziasm, mi-am întors privirea în toate direcţiile, examinând fiecare obiect atent, neliniştit, să descopăr dacă transformarea era sensibilă în toate lucrurile, sau dacă era o iluzie provocată de vremea clară şi însorită a acelei zile. Nu mă mai săturam privind, lăsând privirea să întârzie îndelung asupra fiecărui loc, mai convins după fiecare examen insistent că, departe de a fi victima unei iluzii optice, ceea ce vedeam era un peisaj real, colorat, clipind într-o lumină lăptoasă, pe care nu-l observasem înainte niciodată. Un val de emoţie, prea profundă pentru a fi exprimată, îmi inunda toată fiinţa şi lacrimile mi-au apărut în ochi fără să le pot opri, la gândul perspectivei imense ce mă aştepta. Dar chiar şi în această stare, privind printre lacrimi, puteam percepe radiaţii tremurătoare de lumină argintie dansând în faţa ochilor,

punând în valoare frumuseţea strălucitoare a scenei. Nu era greu de înţeles că, fără să fiu conştient, o schimbare se produsese în central cognitiv, de-acum înainte luminescent în creier, şi claritatea fascinantă pe care o observam, îmbrăcând fiecare obiect, nu era o himeră a imaginaţiei, şi cu atât mai puţin un atribut efectiv al obiectelor, ci trebuia să fie o proiecţie a propriei mele luminozităţi interioare.

Zilele şi săptămânile au trecut fără să se modifice forma luminoasă a percepţiei mele vizuale, O vie strălucire argintie în jurul fiecărui obiect, pe toată dimensiunea câmpului vizual, a devenit o trăsătură permanentă a percepţiei mele. De câte ori îmi aruncam privirea, bolta azurie a cerului avea o culoare şi strălucire de o puritate imposibil de descris. Dacă aş fi avut din fragedă copilărie acelaşi fel de viziune, fără îndoială nu aş fi considerat nimic de mirare şi aş fi luat-o ca pe un dar natural, obişnuit, al fiecărui om normal, dar schimbarea stării anterioare în cea prezentă era atât de evidentă şi remarcabilă, şi atât de fascinantă, că nu-mi puteam stăpâni emoţia şi uluirea.

Supunându-mă unui examen sever, pentru a decela modificarea percepţiilor mele senzoriale, mi-am dat seama că se produsese o amplificare şi o rafinare a senzaţiilor auditive astfel: sunetele pe care le auzeam prezentau acum o atracţie stranie, şi o claritate ce dădea muzicii şi cântecelor un farmec sporit, iar zgomotelor şi ţipetelor o duritate mai puţin supărătoare. Această schimbare, totuşi, nu era atât de izbitoare cum avea să fie schimbarea impresiilor vizuale cu mulţi ani mai târziu. Simţul olfactiv, gustativ şi tactil manifestau, de asemenea, o sensibilitate şi fineţe speciale, clar perceptibile, dar într-un grad ce nu se putea compara celui dobândit de facultatea mea vizuală. Fenomenul era observabil şi în obscuritate. În timpul nopţii lămpile aveau o strălucire nouă, şi obiectele se luminau şi aveau un nimb de raze special, nu pe de-a întregul împrumutat de la lămpi. La sfârşitul câtorva săptămâni, transformarea a încetat să mai provoace uimire sau exaltare şi, progresiv, am început s-o privesc ca pe un

aspect inseparabil de mine însumi, o caracteristică normală a fiinţei mele. Totuşi, oriunde mergeam şi orice făceam, eram conştient de această luminozitate interioară şi de strălucirea obiectivă a exteriorului. Eram în curs de mutaţie. Vechiul Eu ceda locul unei noi personalităţi, dotată cu un aparat perceptiv mai strălucitor, mai rafinat şi mai artistic, ce se formase plecând de la sistemul anterior, printr-un ciudat proces de regenerare celulară şi organică.

Către jumătatea lui aprilie a acelui an, înainte de a pleca la Şrinagar, am mers la Hardwar cu resturile sacre ale defunctei mele mame1, pe care o pierdusem, spre marea mea durere, în cursul anului ce a precedat experienţa transformatoare. Fusesem la Hardwar altă dată, pentru o misiune asemănătoare, după moartea tatălui meu. Cu această ocazie, pe durata întregii călătorii cu trenul şi a sejurului la Hardwar, minunata schimbare era mereu prezentă.

Am călătorit pe acelaşi itinerar, am văzut aceleaşi gări, aceleaşi oraşe şi peisaje până în momentul când am ajuns la destinaţie. Acolo, de asemenea, erau aceleaşi străzi pitoreşti, aceleaşi case bătrâneşti, acelaşi Gange cu un curs rapid de culoarea safirului, aceleaşi amplasamente pentru scăldat şi aceleaşi adăposturi înţesate de pelerini. Toate erau la fel cum le văzusem data precedentă, dar cât de diferită era imaginea pe care o percepeam de această dată! Fiecare obiect, acum, făcea parte dintr-un câmp vizual amplificat, în contrast izbitor cu cel ce-l avusesem anterior, şi tot ansamblul era iluminat de o scânteiere asemenea aceleia a zăpezii proaspăt căzute, pe care soarele o face să strălucească. După ce am îndeplinit ritualurile funerare m-am întors în Jamu, uşurat de schimbare, mai convins de realitatea transformării ce se opera în mine. Puţin mai târziu am plecat Ja Şrinagar în acelaşi timp cu transferarea biroului meu, ca în fiecare an.

Anii s-au scurs. Sănătatea şi vitalitatea erau restabilite. Puteam să citesc un timp îndelungat fără să obosesc, şi să mă dedic chiar unor ocupaţii preferate, eşecurile solicitând o atenţie susţinută, timp de ore.

Regimul alimentar era normal, singura particularitate ce putea să-mi amintească experienţa era o cană de lapte cu o bucată de pâine, dimineaţa şi după amiaza. Nu puteam, totuşi, să suport nepedepsit un post, dar dacă nu era prea sever, nu eram prea serios afectat.

În ciuda tuturor acestor semne de normalitate, mi-era uşor să constat că acum, mental, nu mai eram acelaşi. Splendoarea exterioară şi interioară devenea din ce în ce mai vizibilă, pe măsură ce timpul trecea. Cu viziunea interioară puteam să percep distinct fluxul curenţilor luminoşi de energie vitală, trecând prin reţeaua de canale nervoase ale corpului. O flamă vie de culoare argintie, având o delicată nuanţă aurie, era clar perceptibilă în interiorul creierului, traversând vertical fruntea. Imaginile mentale aveau o strălucire vie, şi fiecare obiect evocat de memorie, poseda o radiaţie asemănătoare obiectelor concrete.

Felul meu de a reacţiona la infecţii şi boli nu era, de asemenea, obişnuit. În fiecare afecţiune, simptomele caracteristice ale răului, deşi prezente, erau clar mai blânde şi erau rar, dacă nu niciodată, însoţite de o creştere simultană a temperaturii corpului, aşa cum se întâmplă normal într-o boală. Această particularitate este prezentă în mine acum ca şi în acea perioadă. Singura explicaţie la care puteam să mă gândesc este că: organismul, al cărui sistem nervos este foarte susceptibil, nu permite afluxului de sânge să ajungă la creier, ca măsură de securitate, pentru a evita orice neajuns care ar putea afecta materia cerebrală, acum excepţional de sensibilă. Organismul adopta alte măsuri pentru a elibera corpul de infecţie. În caz de boală sau post, nu puteam suporta medicamente şi recurgeam întotdeauna la remedii dietetice pentru a mă vindeca.

Acesta este un obicei hindus pios, de a merge în pelerinaj ia un râu sacru, în special uangeie, pentru a arunca cenuşa, păstrată într-o urnă. a părinţilor incineraţii.

Am vorbit mult despre funcţionarea aparatului mental în orele de veghe, dar n-am spus nimic despre

starea sa în timpul somnului. Prima dată când mi-am dat seama de o modificare a conştiinţei în somn a fost într-o noapte din februarie 1938, când treceam prin perioada critică, savurând somnul după mai multe săptămâni de insomnie, însoţite de o stare mentală nebunească. Am căzut adormit în acea noapte, învelit într-o mantie de lumină, perceptibilă şi ea în visele mele, începând din acea zi, vise extraordinar de intense şi precise deveniseră obişnuite. Luminozitatea vie din cap, totdeauna prezentă în stare de veghe, persista fără diminuare în timpul somnului. Foarte curând era clar manifestă şi mai activă în timpul nopţii decât ziua. Cum puneam capul pe pernă şi închideam ochii pentru a invita somnul, primul lucru ce-mi atrăgea atenţia era acea strălucire din cap: distingându-se clar în obscuritate, nu era staţionară şi regulată, ci se dilata şi răsfrângea ca un vârtej sau o masă lichidă care se roteşte în soare. La început, şi de-a lungul a numeroase luni, impresia pe care o aveam era aceea a unui piston ce funcţiona la baza canalului spinal, proiectând în sus, jet după jet, un fluid strălucitor, impalpabil dar distinct vizibil, cu asemenea forţă încât simţeam corpul cutremurându-se la impactul curentului, în asemenea măsură încât uneori patul trosnea sub mine.

Visele erau minunate şi se derulau totdeauna pe un arier-plan strălucitor, prin vasta difuziune de incandescenţă interioară, ce dădea imaginilor de vis o fosforescenţă stranie, în fiecare noapte, în timpul somnului, eram transportat într-o ţară de poveşti, sau înfăşurat în lumină, alunecam din loc în loc, uşor ca o pană. Scene de un fast nespus se derulau una după alta în faţa ochilor mei. Evenimentele erau de genul obişnuit, comun în vise. Le lipsea adesea coerenţa şi continuitatea, dar chiar şi stranii, imaginare şi fantastice, ele posedau un stil vizionar şi abundau în peisaje de o vastitate şi somptuozitate ce se întâlneşte rar într-o viaţă obişnuită. În vise încercam, în general, un sentiment de siguranţă şi mulţumire, pe care nimic deranjant sau dizarmonic nu venea să-l tulbure, şi totul era topit într-o atmosferă de

pace şi fericire ce conferea naturii viselor un caracter atât de unic şi atrăgător, încât nu ratam niciodată acele zece ore de somn, şi când eram tulburat sau înspăimântat în timpul zilei, căutam totdeauna un sanctuar de somn pentru a mă elibera de griji şi teamă. Nu avusesem niciodată vise atât de vii odinioară. Ele se modelau natural pe tipul noii mele personalităţi, şi erau ţesute cu aceeaşi substanţă luminoasă care forma textura gândurilor şi reveriilor mele diurne. Nu exista umbră de îndoială că lumina nu numai că umplea conştiinţa periferică, dar pătrunsese profund până în sinuozităţile subconştientului. La sfârşitul unui anume timp, o idee a început să prindă rădăcini în spiritul meu: activitatea, intensificată a curentului luminos din timpul somnului era o indicare a faptului că, într-un fel de neînţeles, oportunitatea furnizată de starea pasivă a centrilor cerebrali era folosită pentru a-i imuniza, la fel ca structurile nervoase complexe sub acţiunea forţei dinamice care se degaja recent, în locul energiei vitale de odinioară.

Timp de mulţi ani am fost incapabil să ghicesc ce se întâmpla cu mine. Descoperisem câteva vagi afirmaţii din anumite texte vechidespre Kundalinī-Yoga, care făceau aluzie la puterea transformatoare a energiei divine. Dar aceste menţiuni erau atât de obscure şi lipsite de explicaţii detaliate, încât nu puteam înţelege cum organismul uman, cu legatul său imuabil a nenumăraţi factori ereditari, întinzându-se pe o perioadă de mai multe milioane de ani (durată în timpul căreia el se modelase pe un tip definit, posedând anumite capacităţi cerebrale şi intelectuale strict circumscrise), putea fi reclădit din interior, conform cu un tip superior de activitate cerebrală, permiţându-i să depăşească limitele pe care natura i le atribuise la naştere. Dacă se iau în consideraţie schimbările organice implicate printr-un proces de acest gen, afectând simultan toate elementele constitutive ale corpului, şi ţesuturile extrem de delicate ale creierului şi sistemului nervos, opera de transformare, considerată în anvergura sa veritabilă, îşi asumă proporţii atât de colosale, încât ele par să depăşească limitele posibilului. Dar ceva complet

inexplicabil trăgea sforile în metabolismul meu, în particular în timpul lungilor perioade consacrate somnului, când voinţa inactivă era incapabilă să interfereze, sub nicio formă, în fenomenele anabolice şi catabolice ale corpului. Înţelesesem imediat după faza critică, că tot organismul meu era în curs de a funcţiona după un plan modificat, fiind împins la un grad mai înalt de activitate metabolică, sub constrângerea energiei vitale strălucitoare ce curgea prin nervi. Era imposibil să te înşeli asupra acceleraţie pulsului şi asupra unei mai mari activităţi a inimii, în timpul primei părţi a nopţii, precum şi asupra bruştei şi incontestabilei schimbări în funcţiile digestive şi excretorii. Nu puteam refuza să cred mărturia propriilor simţuri timp de luni şi ani, nici atestările aduse de cei ce mă înconjurau şi aveau grijă de mine, nici să pun la îndoială proba pe care mi-o furnizau simţurile mele acum, dat fiind că activitatea metabolică, aparent anormală, care a început de mai mult de douăzeci şi cinci de ani, a continuat în aceiaşi ritm până în prezent, şi după toate probabilităţile, va continua până la sfârşit. Nu este necesar să-mi aliniez probele în sprijinul mărturisirilor uimitoare pe care le-am făcut. Aceasta ar face ca lucrarea să fie prea încurcată şi tehnică.

Dar orice observator exersat, care are cât de puţine cunoştinţe în psihologie, se poate convinge de aceste fapte într-o singură zi, după ce-ar aprinde focul sacru în el însuşi.

Cadrul acestei cărţi nu-mi permite să descriu detaliat reacţiile şi transformările fiziologice care se produceau constant, şi schimbările al căror martor zilnic eram, şi care m-au condus la o convingere dincolo de orice posibilitate de îndoială, că trupul era pe punctul să fie supus simultan unui proces de purificare şi întinerire, cu un scop definit, care scăpa înţelegerii. Altfel, nu putea exista nicio altă explicaţie rezonabilă activităţii febrile şi uneori excesive, care continua zi şi noapte în interiorul meu, dacă nu chiar organismul în ansamblul său reacţiona la noua situaţie creată, printr-o activitate modificată a organelor vitale, aşa

cum se produce în toate condiţiile patologice în care el se adaptează schimbărilor din mediul interior. Fără îndoială, dezordinile din corp erau provocate de trecerea rapidă a energiei vitale luminoase din celulă în celulă. Sub efectul unui curent mai puternic decât acela pentru care aceasta a fost concepută, orice maşină fabricată de mâna omului, cu toate că n-ar putea avea decât o centimă din sensibilitatea şi complexitatea corpului uman, s-ar distrage sau ar dispărea imediat; dar graţie anumitor calităţi inerente dezvoltării, ca mijloc de evoluţie, brusca eliberare a puterii şarpelui, nu este urmată de rezultate fatale, în cazuri favorabile, cu condiţia ca sângele să fie curat şi organele în stare bună, din cauza măsurilor de securitate deja prevăzute de natură, pentru a para o situaţie de acest gen, la indivizi pregătiţi pentru o asemenea experienţă. Chiar şi în astfel de cazuri este esenţial ca energia să fie în dispoziţii binevoitoare şi ca subiectul să-şi ia toate precauţiile necesare pentru a menţine forţa organismului şi echilibrul spiritului în perioada de încercare, indescriptibil de severă, în ce măsură eram dotat cu o constituţie adecvată pentru a traversa marea încercare nu pot să judec, dar fiind total ignorant în privinţa acestei ştiinţe, surprins fără a fi trecut printr-un regim preliminar necesar în disciplina fizică şi mentală, am fost pradă uşoară vitregiei sorţii şi am primit o ploaie de lovituri timp de mai mulţi ani, în parte din cauza ignoranţei, a lipsei mele de energie adecvată, şi în parte din cauza extremei rapidităţi a vitezei extraordinare de transformare.

După perioada de încercare cea mai dezagreabilă, am găsit în somn supremul medicament pentru suferinţele fizice şi mentale din timpul zilei. Existau indicii incontestabile în privinţa unei activităţi anormale în regiunea Kundalinī, din momentul în care mergeam la culcare şi până a doua zi dimineaţă. Era evident că prin procese misterioase, preţioasa secreţie a glandelor seminale era aspirată în canalul spinal şi prin nervii intermediari, era transmutată într-o esenţă subtilă, după aceea distribuită în creier şi organele vitale. Această

esenţă se lansa prin filamentele nervoase şi coloana vertebrală pentru a le atinge. Această absorbţie era realizată cu asemenea vigoare, încât era clar sensibilă şi uneori, în stadiile iniţiale, ea se făcea cu atare violenţă încât provoca o durere veritabilă în aceste părţi delicate. În aceste momente, efervescenţa generată în corp era asemănătoare efortului frenetic al ultimului minut pentru a da ajutor unei vieţi în pericol iminent de moarte, şi eu, martor mut şi neputincios al acestui spectacol, nu puteam să evit petrecerea unor întregi ore de angoasă, gândindu-mă la această manifestare anormală. Era lesne să-ţi dai seama că scopul acestei activităţi, nouă şi neaşteptată, era de a devia esenţa seminală către cap şi celelalte organe vitale, după sublimare, aparent pentru a face faţă unei situaţii neprevăzute, provocate de o dezordine bruscă dintr-un organ, sau printr-o dizarmonic generală, defavorabilă noii transformări.

Cu capacitatea de observaţie ce-mi rămăsese chiar în starea de nebunie iniţială, nu puteam să nu observ o modificare atât de izbitoare în regiunea sexuală, care funcţionase perfect normal până atunci. Nu puteam nici să nu remarc agitaţia care copleşea această zonă, până acum liniştită, intrând într-o stare de activitate febrilă şi de mişcare neîncetată, ca şi cum era forţată de un mecanism invizibil dar efectiv, care nu fusese niciodată activ odinioară, să producă lichidul spermatic în supraabundenţă şi neîncetat, cu scopul de a satisface cererea continuă a lobilor cerebrali şi a sistemului nervos. După ce observasem timp de câteva zile acest fenomen organic indubitabil, o idee se lumină în mine, că deschisesem fără să vreau, prin efracţie, un centru încă imperfect dezvoltat din creier, prin practica prelungită a concentrării, şi că activitatea anormală şi aparent haotică a curenţilor vitali pe care-i resimţeam clar, eâa efortul natural al organismului pentru a stăpâni astfel situaţia creată. Era clar că în această stare de urgenţă, organismul profita de sursa de energie vitală cea mai bogată şi puternică care exista în el, esenţa vitală totdeauna

disponibilă în regiunea comandată de Kundalinī.

Eu nu fac decât o simplă constatare afirmând că, de-a lungul anilor, am fost ca cineva legat de o bârnă purtată de un torent înnebunitor, scăpând miraculos de nenumărate şi nenumărate ori şocului de frecare a numeroase blocuri de piatră care învălmăşeau din toate părţile apele învolburate şi scăpând de fiecare dată cu exactitate într-un punct determinat, proiectat şi purtat de colo-colo, ca şi când aş fi fost ghidat de o mână extrem de rapidă şi dibace, sigură în toate mişcările. Adesea noaptea, pe parcursul anilor, stând întins în aşteptarea somnului, simţeam puternica energie de viaţă nouă năpustindu-se ca o furtună în regiunea abdominală şi toracică, la fel ca şi în creier, cu un vuiet în urechi, o aversă scânteietoare în creier şi cu o mişcare febrilă în regiunea sexuală şi în proximitatea acesteia, toate în jurul coloanei vertebrale, pe rând, în faţa şi în spatele acesteia. Se părea că era făcut un efort extensiv, pentru a para circumstanţele neprevăzute provocate de o otravă sau obstrucţie în organism, ce ameninţa sistemul cerbero-spinal, dată fiind starea sa sensibilă şi extrem de delicată.

În astfel de momente simţeam instinctiv că o luptă pentru viaţă se derulează, la care eu, proprietarul corpului, nu puteam participa. Eram constrâns să rămân întins, liniştit, şi să privesc ca spectator strania dramă desfăşurată în propria mea came. Nimic nu poate să exprime mai bine, grafic, starea aceasta decât reprezentarea lui Shiva şi Shakti, pictată de artiştii de odinioară, în care primul este arătat întins, neputincios, pe spate, în timp ce, cea din urmă, cu o îndrăzneală neliniştitoare, dansează sprintenă peste corpul apatic al zeului. Observatorul conştient din mine, aşa-zisul posesor al vehiculului carnal, acum subjugat şi retras în plan secund, se găsea la mila absolută, literalmente sub picioarele unei puteri care inspira o teroare sacră, indiferentă la ceea ce el putea să gândească şi să simtă, şi care continua impasibilă să dispună de corp după bunul plac, rară ca măcar să-i acorde dreptul să ştie ce anume

făcuse pentru a merita o astfel de umilinţă. Aveam toată dreptatea să cred că această reprezentaţie fusese concepută pentru a descrie o condiţie asemănătoare celei ale mele, a unui iniţiat care trecuse el însuşi prin aceeaşi ordalie.

Totala neputinţă a credinciosului şi întreaga sa dependenţă de mila şi graţia energiei vitale cosmice Shakti, când Kundalinī este trezită, este tema constantă a imnurilor adresate zeiţei de către yoghinii eminenţi de odinioară. În calitate de stăpână supremă a corpului, ea şi numai ea este considerată aptă să confere favoare atât de dorită, şi dificil de obţinut, a cunoaşterii transcendente şi puterii psihice supraomeneşti, discipolilor sinceri, care o adoră cu adevărată devoţiune, consacrându-i acesteia toate gândurile şi acţiunile lor, şi care se abandonează voinţei sale. Toate aceste texte conferă energiei Kundalinī poziţia supremă de regină şi arhitect al organismului viu, având puterea să-l modeleze, să-i transforme sau să-l distrugă, după plac. Dar cum ajunge Ea să îndeplinească aceasta, prin căi compatibile cu legile biologice ce guvernează lumea organică, nimeni n-a încercat să elucideze în termeni expliciţi. Cu siguranţă, aceasta nu poate fi executată instantaneu, printr-o lovitură de baghetă magică, reducând la neant legea cauzalităţii în acest domeniu special.

După părerea mea este mai raţional să presupui că, în cazul în care se produce aparent o transformare spirituală bruscă, schimbările graduale în celulele şi ţesuturile corpului ar trebui să aibă loc pe o perioadă atât de lungă, poate chiar din faza embrionară, sau din cea mai fragedă copilărie, fără ca indivizii să-şi dea seama de ceea ce se întâmplă în interiorul lor.

Capitolul 12

Reacţiile fiziologice, pe care corpul meu le manifesta evident şi indiscutabil în fiecare zi, îmi ofereau o raţiune suficientă să presupun că un fel de transformare se petrecea în mine, dar nu puteam spune în ce scop. Tot ce-mi puteam imagina era că, gradual, eram adus la o

condiţie a creierului şi sistemului nervos care făcea posibil să ating ocazional starea de conştiinţă amplificată, specifică yoghinilor şi misticilor în stările lor de extaz. Aceasta însemna că aveam o conştiinţă lărgită, începând cu momentul primei experienţe de Kundalinī, care-mi provocase atâtea surprize şi torturi, şi care era constant amintită de fiecare dată când gândurile se concentrau asupra mea, dar extensia pe care o aveam acum era de un ordin superior, şi implica o completă negare a legăturilor care supuneau spiritul corpului, lăsându-l liber să-şi ia zborul către culmi suprafizice şi să revină refortificat la starea normală.

Aceasta era ideea mea despre experienţa suprasenzorială, spicuită din vechile texte, din vieţile oamenilor spirituali şi din propriile lor relatări ale stărilor extatice. Lăsând la o parte viziunea beatifică a personalităţii în expansiune, pe care o obţinusem de două ori la rând încă de la început, nu exista nicio comparaţie între eul meu de netăgăduit mai extins şi luminos, dar tot atât de strâns legat de corp şi pământ, la fel de afectat de nevoile fizice, la fel de afectat de dorinţă şi pasiune, căldură şi frig, plăcere şi durere ca omul comun, şi conştiinţa exaltată, debordând de fericire, eliberata de toate temerile, nealterata de durere şi indiferentă la moarte, a misticului.

Pe plan mental eram aceeaşi persoană de odinioară: un om ieşit din ţărâna comună, intelectual şi moral inferior oamenilor de spiritualitate pe care i-am cunoscut prin lecturile mele.

Nu ratam nicio ocazie să-mi studiez simptomele cu un ochi critic şi în mod minuţios. Nu exista altă schimbare în afara inexplicabilei modificări a curenţilor nervoşi şi strălucirea constant prezentă în interior şi exterior. Caracterul luminos al percepţiilor vizuale, care reprezenta ultimuj stadiu al straniei mele transformări, a avut asupră-mi un efect reconfortant şi exaltam. Aceasta era cu adevărat ceva ce dădea aventurii mele insolite o notă de sublim. Nu mai exista nicio îndoială acum că suferisem o

mutaţie, şi chiar dacă nu am fost în nicio privinţă ridicat deasupra comunului, aveam cel puţin consolarea că, asupra acestui punct particular, eram mai aproape de ierarhia fiinţelor sanctificate decât de oamenii de calibru comun, cărora le eram asemănător sub toate celelalte raporturi. În acelaşi timp, nu puteam închide ochii asupra faptului strigător la cer că suferinţele pe care le suportasem erau disproporţionate în raport cu rezultatele atinse. Insuficienţele acestora din urmă nu aveau explicaţie, doar dacă acceptam fie că dezvoltasem o anomalie, fie că tentativa interioară de purificare şi transformare, ce începuse cu trezirea, eşuase în cazul meu, şi, în consecinţă, poate ca urmare a deficienţelor inerente fizice sau mentale, deţineam poziţia de neinvidiat de „candidat respins" *yogha-bhrachta1*, cum ar fi cineva care a fost pus la încercare şi pe urmă a fost abandonat ca inapt pentru starea supremă Yoga.

Cum anii treceau şi nu observam alt indiciu de deschidere spirituală sau de creştere a unei personalităţi superioare, dotată cu calităţi intelectuale şi morale mai înalte, caracterizând preafericiţii la care Kundalinī aprinde focul sacru, eram din ce în ce condus la concluzia descurajantă că nu eram dotat cu atributele mentale şi fizice esenţiale. Dar cum nu exista diminuare în activitatea forţei radiante, nu încetam să sper că, poate, tentativa nu eşuase complet şi că într-o zi, imprevizibil, aş putea să fiu favorizat de Shakti, dacă nu deplin, cel puţin într-o măsură apreciabila.

Fizic îmi regăseam forma de odinioară, robust şi rezistent, capabil să îndur foamea, rigorile iernii, căldura verii, deranjamentele şi inconfortul. Singurul lucru pe care nu-l suportam bine era absenţa somnului. Aceasta îmi dădea o stare de spirit nebuloasă şi deprimantă, care dura mai multe zile şi nu dispărea până când lipsa nu era suplinită de o perioadă mai mare de repaus în timpul zilei sau nopţii, care urma nopţii fără somn. Aveam impresia că, în astfel de ocazii, creierul era privat de doza sa obişnuită de energie care îl făcea să-şi menţină dimensiunile

amplificate, pe care şi le asumase progresiv în cursul anilor.

Dar nu exista nicio diminuare în activitatea curenţilor vitali scânteietori, în timpul somnului.

Visele mele, care aveau un farmec necunoscut şi straniu, erau atât de extraordinar de vii şi scăldate în lumină, încât în starea onirică trăiam literalmente într-o lume strălucitoare, unde fiecare scenă şi fiecare obiect erau luminate de o strălucire vie, pe un fond minunat sclipitor; totul constituia un tablou de o asemenea splendoare şi o frumuseţe atât de sublimă încât, fără cea mai mică exagerare, aveam sentimentul că în fiecare noapte, în somn, rătăceam în imperii, parcurgând tărâmurile încântătoare ale vieţii celeste. Ultimul lucru pe care mi-l aminteam trezindu-mă brusc era, în general, un peisaj sau o siluetă, învăluite într-o somptuoasă strălucire, contrastând atât de puternic cu posomorâta penumbră înconjurătoare pe care o descopeream, încât s-ar fi zis că o sferă celestă, strălucind magnific, dispăruse brusc, abandonându-mă sorţii din tenebre. Impresiile vii pe care mi le lăsa un vis fericit, clar înregistrat în memorie, subzistau toată ziua următoare, asemenea unei amintiri dulci a ceea ce părea o existenţă suprateresträ de câteva ore, înainte de a se prelungi prin impresiile unei alte viziuni de vis din noaptea următoare, tot atât de suavă şi vie ca aceea a nopţii precedente. Splendidul efect de

Literal – cineva care a căzut din Yogha, care a fost dezorientat, care a greşit, a cărui practică yoga a fost întreruptă Conform Bhagavad-Gâta, Vi-*37 – 44, sau Zeul Khrishna ne învaţă că chiar aceeaşi poziţie de „ratat în Yoga „este privilegiată. N. tr.fr*.

lumină, prezent în visele mele era perceptibil, chiar dacă într-o măsură mai mică, în stare de veghe, de asemenea, dar sentimentul de exaltare prezent în sortin era cu totul absent ziua.

Încercam clar o eclipsă a personalităţii, o coborâre dintr-un plan superior într-un plan inferior, în timpul scurtului interval care separa starea de vis de cea de

veghe, şi puteam remarca limpede o restrângere a eului, ca şi cum eram forţat să mă contractez dintr-o stare de expansiune vastă într-o izolare îngustă.

Existau probe incontestabile că această transformare temporară a personalităţii, manifestată în timpul visului, era produsă de procese fiziologice care afectau întregul organism şi provocau o mare presiune asupra fiecărei părţi a corpului. În timpul somnului, ritmul pulsului era sensibil mai rapid decât în timpul zilei. Verificam acest fapt frecvent, luându-mi pulsul imediat ce mă trezeam, la orice oră din noapte.

În numeroase ocazii îl găseam atât de rapid încât mă nelinişteam. Bătăile ample şi rapide indicau clar un metabolism indiscutabil intensificat, o circulaţie sanguină accelerată, formări şi transformări în ţesuturile celulare, toate afectate de curentul vital care se rostogolea ca un uragan în tot organismul, în scopul evident de a-l remodela pentru a-l face apt să funcţioneze la un nivel mai înalt.

Lipsa cunoştinţelor adecvate de fiziologie făcea dificil pentru adepţii vechi să coreleze efectele psihice cu reacţiile fiziologice provocate de activitatea energiei Kundalinī.

Sufeream de acelaşi dezavantaj dar, dat fiind că o cunoaştere superficială a fiecărei ramuri a ştiinţei este uşor accesibilă în epoca noastră de cercetare şi popularizare, şi având timp din belşug ca să-mi studiez starea, zilnic, pe parcursul a numeroşi ani, observam cu spirit critic efectele bruştei modificări a echilibrului şi încercam să fac deducţii, înainte ca acestea să-mi servească drept ipoteze de lucru. Am ajuns la concluzia fermă că această extraordinară activitate a sistemului nervos şi creierului este prezenta în grade variate, în toate cazurile de evoluţie spirituală şi psihică supranormală: într-o măsură restrânsă la genii, sub o formă mai mică la oamenii cu un nivel intelectual excepţional, şi într-o manieră morbidă când ea operează violent şi brusc printr-un traseu nervos eronat, în numeroase cazuri de nebunie, nevroze şi alte afecţiuni mentale şi nervoase, obscure şi

dificil de tratat.

Kundalinī, aşa cum es: e cunoscută şi descrisă de vechile autorităţi, implică manifestarea, uneori spontană, mai rar prin intermediul exerciţiilor psihofiziologice speciale, a puterilor mentale şi spirituale, asociate cu experienţa religioasă şi supranaturală. Fără cea mai mică îndoială, mişcarea rapidă, neîncetată, uşor perceptibilă la baza coloanei mele vertebrale, care afecta nervii ce căptuşesc întreaga zonă, era un indiciu al faptului că, dirijat printr-un mecanism invizibil, un organ ascuns începe să funcţioneze dintr-odată în acea regiune care până acum nu avea nicio semnificaţie. Acest organ transforma lichidul reproducător într-o esenţă vitală luminoasă de o mare putere care, lansându-se prin fibrele nervoase şi tubul spinal, alimenta creierul şi ORganele cu o substanţă întineritoare, imposibil de elaborat altfel. Mult timp am fost victima iluziei că luminozitatea din capul meu şi puternicii curenţi nervoşi ce acţionau în corp, erau generaţi de sperma transmutată, dar după mai mult timp am fost constrâns să-mi schimb opinia.

Activitatea din regiunea organelor reproducătoare nu era singura schimbare care se produsese. O schimbare simultană în creier şi alţi centrii nervoşi avea loc şi regla consumul şi debitul energiei născute, prin noul mecanism. După criză, curenţii luminoşi nu se deplasau într-un mod dezordonat, ci într-un scop definit, care transpărea cu evidenţă din faptul că întreg organismul depăşea rezistenţa iniţială a părţilor sale inferioare şi recalcitrante, şi începea să se adapteze gradual la noua transformare.

Fundamentat pe aceste fapte şi altele încă, am ajuns, puţin câte puţin, la concluzia că va reveni altor investigatori să confirme sau să infirme că, în virtutea acestor procese evolutive acţionând în corpul uman, un centru de conştiinţă puternic, superior, este dezvoltat de natură în creierul uman, în regiunea corespondentă creştetului capului, constituită din ţesuturi cerebrale excepţional de sensibile. Localizarea centrului îi permite să comande toate părţile creierului şi întreg sistemul

nervos cu conexiune directă ataşată organelor reproducătoare, prin canalul spinal. La omul normal, acest centru în stare de embrion îşi extrage seva care-l susţine din alimentul nervos concentrat, prezent în sămânţă, dar o face într-o măsură extrem de limitată, cu scopul să nu afecteze funcţiile reproducătoare normale ale părţilor genitale.

Când este complet elaborat, la indivizi evoluaţi, acest centru este destinat să funcţioneze în locul centrului de conştiinţă obişnuit, şi utilizează pentru activitatea sa un carburant vital mai puternic, extras prin fibrele nervoase ale ţesuturilor corpului în cantităţi infime, adunate şi transportate prin coloana vertebrală până la creier. Când, din întâmplare, acest centru începe să funcţioneze prematur, înainte ca legăturile şi conexiunile nervoase să fi fost pe deplin restabilite, şi delicatele celule cerebrale să fie obişnuite cu şuvoiul de curent puternic, rezultatul riscă să fie dezastruos. Ţesuturile fragile ale corpului, în acest caz, riscă să fie deteriorate ireparabil, generând boli stranii, nebunie şi moarte.

Într-o situaţie periculoasă de acest fel, singurul remediu care se oferă naturii, pentru a evita o catastrofă, este să folosească liber ambrozia conţinută în sămânţa umană, şi s-o transporte urgent, sub formă sublimată, la creier, la reţeaua nervoasa şi la principalele organe, cu scopul de a aproviziona celulele deteriorate şi muribunde cu alimentul regenerator şi cel mai puternic remediu din corp, pentru a împiedica distrugerea lor. Întregul organism începe să funcţioneze într-un mod înspăimântător, înfricoşând inima cea mai curajoasă. Balansând între vechiul şi noul centru de conştiinţă, încă needificat, subiectul prins pe neaşteptate de turnura evenimentelor atât de deconcertantă, se vede pierzându-şi stăpânirea gândurilor şi acţiunilor sale. El se află confruntat cu un spirit rebel, simţuri dereglate şi organele lucrând într-un fel inexplicabil, străin cu totul voinţei sale, ca şi cum lumea, brusc întoarsă, l-ar împinge, la fel de bizar şi extravagant ca visul cel mai fantastic, către o existenţă

oscilantă. Pentru această raţiune, vechii maeştri de Kundalinī, avizaţi de o experienţă milenară, insistau asupra necesităţii unei constituţii excepţional de robuste şi răbdătoare, unui control al poftelor şi dorinţelor, unui control voluntar, dobândit prin antrenament asupra organelor şi funcţiilor vitale: depăşind aceste aptitudini, deasupra tuturor, ei considerau posedarea unei voinţe inflexibile ca esenţială clarificare impusă celor ce se oferă supremei întreprinderi de trezire a Shakti.

O condiţie fizică şi mentală excelentă, greu de atins în mediul defavorabil al civilizaţiei moderne, este absolut necesară, într-o întreprindere de această natură, pentru a împiedica creierul să cedeze complet presiunii insuportabile. Nu este surprinzător, în consecinţă, că oricine se angaja cu hotărâre în misiunea îndrăzneaţă a trezirii Kundalinī înaintea orei sale, era aclamat ca Vâra, „un erou”, şi practica era numită Vârasadhană, „o întreprindere eroică”, de curajoşii asceţi indiferenţi la suferinţă fizică şi moarte. Nu trebuie să creadă niciun moment că modificarea alarmantă a proceselor mentale şi a sistemului nervos, ce tind să producă un efect anarhic şi stupefiant asupra celor mai îndrăzneţi aspiranţi nu persistă decât pe o scurtă durată, şi sunt urmate, fără întârziere, de o revenire la normal, însoţită de stăpânirea puterilor nou apărute. După trezire, cel ce experimentează trăieşte continuu la mila Kundalinī, transportat într-un nou mod de existenţă, introdus într-o nouă lume atât de îndepărtată de aceasta, cum este realitatea îndepărtată de vis. Starea hipersensibilă şi periculos de vulnerabilă a nervilor şi creierului, produsă prin efortul neîncetat al minunatei puteri invizibile pentru a le restructura, în vederea obţinerii unei capacităţi de cunoaştere din ce în ce mai înalte, posibilitatea lezării şi deteriorării ţesuturilor extrem de sensibile, procesul de restructurare şi înnoire prin administrarea de tonice şi reconstituante nervoase prezente în organism, şi enormul efort cerut organelor reproducătoare surmenate, toate aceste fenomene continuă fără încetare ani de zile. Singura schimbare este

că, odată cu trecerea timpului, individul se obişnuieşte cu jocul de forţe şi este capabil să-şi regleze trebuinţele în funcţie de exigenţele organismului său, bizuindu-se pe experienţa dobândită. Perioada somnului, când corpul este în repaus şi spiritul relativ liniştit, furnizează cea mai bună ocazie, permiţând procesului de remodelare să se accelereze, utilizând surplusul de energie, risipit în timpul zilei, în activitatea voluntară fizică şi mentală pentru finalităţi reconstructive. Somnul aduce un mai mare flux de energie vitală strălucitoare în creier, cu amplificare corespunzătoare personalităţi! de vis şi altor conţinuturi onirice. Toată materia creierului este revigorată printr-un şuvoi de esenţă subtilă, abundent furnizată de organele reproducătoare: aceasta permite ţesuturilor delicate să-şi menţină activitatea la diapazonul la care au fost ridicate de curentul vital puternic, curgând în cavitatea cefalica, conform nevoilor centrului de conştiinţă superior, nou deschis. Mecanismul de autoreglare al corpului, încercând cu disperare să se adapteze la brusca transformare, nu scapă nicio ocazie să opereze schimbările necesare în organism. El acţionează în aşa fel încât, în toate ocaziile favorabile, în pofida rezistenţei ego-ului, în special în starea de veghe: pentru că, conştiinţa individuală, acţionând în timpul zilei şi visând în timpul nopţii, proiectată când sus, când jos, ca un dop de plută pe suprafaţa unei mări tulburate, rămâne neştiutoare de minunile realizate în interiorul învelişului său perisabil. Astfel, visele mele aveau o importanţă specială şi din momentul Trezirii până în prezent au rămas un aspect al existenţei mele, nu mai puţin activ şi remarcabil decât orele aferente timpului de veghe.

Capitolul 13

Trezirea Kundalini, chiar dacă este însoţită de manifestări psihice de natură extraordinară, prezentând o aparenţă anormală, este un fenomen biologic natural, de un tip puţin comun, care se poate manifesta în orice corp omenesc cu o sănătate bună, când este atinsă o anumită stare de perfecţiune în evoluţie.

Singura particularitate ce o face asemănătoare bizarului şi misteriosului, este procesul biologic care, o dată pus în mişcare, conduce la apariţia unei personalităţi superioare şi cu atribute atât de impresionante, aproape supraomeneşti, încât întregul fenomen pare să fie mai curând acţiunea unui agent supranatural, decât o realizare a operării legilor biologice naturale, încă necunoscute. Cei ce au o cunoaştere aprofundată a regnului natural, pot cita numeroase exemple surprinzătoare de comportament instinctiv, atât de extraordinar la anumite forme inferioare de viaţă, încât aceste exemple pot fi îndreptăţit calificate ca minuni şi chiar mistere; dar când daruri asemănătoare, de natura impresionantă, manifestată prin acţiunea legilor biologice încă obscure, sunt conştient exersate de o fiinţă umană ce are un creier şi un sistem nervos mult mai elaborate, fenomenul este privit cu suspiciune de aceiaşi observatori care le acceptă fără probleme când este vorba de forme inferioare de viaţă. Tăgăduind că trupul uman este capabil să facă proba unei activităţi organice care să poată susţine o conştiinţă de un tip suprasenzorial, sau să conducă la o astfel de conştiinţă, aceasta implică o dezminţire a anumitor concepţii fundamentale ale religiei, a spuselor inspirate ale profeţilor şi a tuturor felurilor de fenomene spirituale. Dacă organismul uman este incapabil să dezvolte o activitate cerebrala şi nervoasă, exprimând o formă mai înaltă de conştiinţă decât aceea comună tuturor oamenilor, în acest caz, acesta este la fel de incapabil să manifeste facultăţi mentale depăşind obişnuitul, sau atribute spirituale supranormale, pentru simpla raţiune că în toate formele de viaţă de pe pământ există o relaţie invariabilă între organism şi nivelul de conştiinţă; şi pentru că ar fi neştiinţific să presupunem, fără dovezi demonstrabile, că dintre toate creaturile vii, omul singur formează o excepţie de la această regulă, suntem obligaţi să admitem că o dezvoltare extraordinară a spiritului omenesc, rădicat diferit sau remarcabil superior câmpului său normal de exprimare, trebuie să fie în mod necesar însoţită de schimbări corespunzătoare sau de o dezvoltare

paralelă a echipamentului biologic. Prima problemă pertinentă este: cum pot să aibă loc această modificare şi dezvoltare, dat fiind că, pentru ca o astfel de activitate să se producă efectiv trebuie ca ea să fi existat ca proces evolutiv pe parcursul a milioane de ani? Or, corpul uman, şi în particular craniul nu aduce nicio probă convingătoare a acestui fapt, pentru că el nu a prezentat nicio variaţie marcată pe durata a mii de ani, nu au existat variaţii suficient de izbitoare pentru a furniza o probă concludentă a unei schimbări radicale în creier, sediul exprimării mentale. Dar dacă se răspunde că modificarea care s-a produs nu constă în dimensiunea şi forma creierului sau a oricărui organ vital sau a organismului în ansamblu, ci în combinarea calităţii şi compoziţiei de constituente ale corpului în relaţie cu elementul de viaţă extrem de subtil prezent în fiecare celulă şi parte a organismului, atunci obiecţia ridicată prin această problemă încetează să mai aibă greutate. Respingerea evidentă a recunoaşterii validităţii experienţei spirituale şi realităţii fenomenelor parapsihice de numeroase spirite, de altfel foarte inteligente, este datorată în principal incapacităţii ştiinţei empirice de a sesiza sau analiza veritabila natură a principiului de viaţă ce animă celula, unitate ultimă a tuturor structurilor organice. În stadiul actual al cunoştinţelor noastre, activarea FCundalini furnizează singura metodă posibilă pentru studierea comportamentului extraordinar şi a posibilităţilor elementului-viaţă şi mediumului biochimic subtil, prin mijlocirea căruia acesta din urmă manipulează organismul şi este capabil să crească sau să reducă eficacitatea şi puterea sa, ajungând la o diversitate uimitoare în pătrunderea intelectuală şi clarviziunea spirituală la persoane ce au aproximativ aceleaşi dimensiuni ale capului, acelaşi volum şi greutate ale creierului.

Este o mare eroare să se considere omul ca un produs finit, asupra căruia au fost ermetic puse peceţi şi că îi este interzis să treacă dincolo de limitele impuse prin constituţia sa mentală. Există o continuitate între om şi cea

mai inteligentă dintre maimuţele antropoide cu care acesta împărtăşea obiceiurile, se afirmă, de numai câteva mii de secole: după această ipoteză omul ar fi evoluat inexplicabil, depăşind frontierele mentale atinse de alţi membri ai acestei familii. Cauza acestei deviaţii ar trebui să-şi găsească originea în mediul interior, pentru că influenţele exterioare nu au un efect ce ar putea modifica radical un comportament mental pecetluit de natură. După credinţele populare din India, Kundalinī are minunate atribute. Ea este Pară-Sahkti, Energia Supremă, care în calitate de Mâvă, puterea de iluzie, atrage Djâva1 încarnat în laţul aparenţelor tranzitorii, unde este legat fără scăpare în ciclul veşnic al vieţii şi al morţii. Ea este încântătoarea a cărei seducţie îl atrage în patul plăcerilor, urmată de zămislire şi durere, Ea este, de asemenea, mamă înţelegătoare ce trezeşte în el setea de cunoaştere şi dorinţa experienţei suprasensibile, cea care, în final, îi conferă viziunea spirituală, orientându-l spre realizarea propriei sale naturi divine. Sunt povestite istorisiri stupefiante despre felul în care genii literare celebre în India, ale căror nume sunt pe buzele tuturor, au devenit beneficiarii norocoşi ai graţiei Sale, şi din oamenii comuni ce erau s-au ridicat, aproape de la o zi la alta, la culmi literare sau poetice incomparabile. Ei se trezeau poeţi, dramaturgi sau filosofi realizaţi fără ajutorul vreunui maestm, fără vreo formare şi uneori fără niciun rudiment de educaţie. Există povestiri incredibile şi nemaiauzite despre daruri psihice minunate cu care Ea copleşea adoratorii, în mod excepţional favorizaţi: de la prima sa apariţie într-o viziune investea aceşti novici cu puteri miraculoase care-i făceau capabili să sfideze, după voinţă, anumite legi ale naturii, în mod normal inviolabile.

Djâva sau Djâvătaman: *fiinţă vie*, *sine încarnat*. *N. tr. jr*.

Era în zadar, nu ajungeam să descopăr în mine cel mai mic semn de manifestare prodigioasă de acest gen, şi cum anii treceau fără să aducă o minimă schimbare dotărilor mele mentale şi spirituale, dacă n-ar fi fost acea

luminozitate şi lărgire a conştiinţei mele, începusem să mă gândesc că episodul era închis şi că acele particularităţi din funcţia mea mentală erau, probabil, tot ceea ce-mi era destinat să întrevăd din suprasensibil, în această viaţă. Nu eram nici bucuros, nici descurajat de acest gând. Redutabila experienţa pe care o traversasem şi teroarea ce mă asaltase implacabil timp de luni de zile, pedepsise şi cuminţise ardoarea iniţială de experienţă supranaturală. Linia de demarcaţie între natural şi supranatural nu era, gândeam eus de trecut pentru primul venit: şi cum evenimentele ulterioare mi-au arătat clar, această strâmtă zonă intermediară este atât de bine protejată că cel mai rău dintre oameni face sigur un pas greşit şi cade într-o capcană sau alta, numai să fie ghidat în fiecare etapă de o inteligenţă iluminatoare de un nivel superior, care încetează să strălucească la cea mai mică urmă de impuritate din inimă.

Existenţa unui maestru interior, cu o inteligenţă superioară, a fost recunoscută deschis de marii înţelepţi ai întregii omeniri atât în trecut cât şi acum: acest ghid interior nu este altceva decât personalitatea mistică născută din Kundalinī, imperceptibil activă în ei din timpul copilăriei.

După incidentele povestite în capitolele precedente am trăit o viaţă aproape normală mai mulţi ani, asemănătoare altora în toate privinţele, cu excepţia efervescenţelor observate în timpul orelor de somn. Importanţa creşterii activităţii metabolice, conducând la menţinerea un ritm cardiac mai rapid, urmat de oboseală dimineaţa, şi a viselor de natură dinamică, sugera ca un fapt posibil, că organismul fusese supus unui fel de presiune interioară care tindea să accelereze funcţiile organice dincolo de Urnitele normale. În numeroase ocazii am fost frapat de asemănarea care exista, în cursul acestei perioade, între mine şi un copil care creşte inconştient de marile schimbări ce se produc în fiecare parte a trupului său mic, care tinde să conducă această schimbare prin grade imperceptibile din ce în ce mai aproape de

proporţiile masive ale adultului. Semănăm cu totul unui copil, prin frecvenţa meselor şi digestia mai rapidă a hranei, prin eliminarea mai promptă şi mai completă, prin perioade mai lungi de repaus şi somn şi prin anomalia rapidităţii pulsului, rară să existe febra sau alte simptome de boală. Era evident că, sub acţiunea energiei nervoase transformate, corpul meu funcţiona într-un fel modificat în anumite privinţe, că era supus unei mai mari activităţi, probabil în vederea unui proiect îndepărtat, pe care nu-l puteam ghici în acea vreme. Aparent corpul meu devenise ţinta forţelor vii, invizibile, de o inteligenţă superioară, care profitând de surplusul de energie furnizat prin consumul considerabil crescut şi de cea mai bună asimilare a hranei, de obiceiurile temperate şi de lungile şi frecventele mele perioade de strictă abstinenţă, lucrau pentru a-mi modela mediul interior, ciocănind celulele şi organele pentru a le face să capete forma dorită, sau gradul cerut de activitate funcţională, cu scopul de a adapta întregul mod de operare a unei energii vifiv mai puternice.

Coerenţa simptomeior şi regularitatea mecanică a funcţionării corpului sub acţiunea noului curent vital manifesta cu evidenţă că, chiar în comportamentul său modificat, organismul urma un anumit ritm clar marcat, ceea ce este caracteristica esenţială a vieţii sub orice formă. Acesta era un important motiv de consolare pentru un om ca mine, care în fiecare noapte era martorul unei activităţi stranii şi de neînţeles, ce se derula în el: efectiv, aceasta tindea să aducă proba că tot ceea ce se urzea avea loc în conformitate cu anumite legi biologice, şi că trupul reacţiona într-un mod ordonat şi sistematic. Dacă o condiţie contra naturii, haotică, mi-ai fi acaparat organismul, lucrurile nu s-ar mai fi întâmplat aşa.

La început nu am dat importanţă modului de operare a noii energii vitale care s-a manifestat printr-o bruscă tulburare a sistemului nervos, însoţită de anomalii şi de comportamente dezordonate ale curenţilor vitali. Descrierile conţinute de vechile tratate esoterice asupra

Kundalinī, reprezentând-o pe zeiţă ca un şuvoi de energie strălucitoare de efecte ambroziace, care sunt făcute să ţâşnească prin puterea concentrării şi a prână-yâma, şi care conduce progresiv la sediul său din creştetul capului: acolo este locul în care ea gustă beatitudinea inefabila a îmbrăţişării soţului ei divin, zeul Shiva, ce sălăşluieşte în conştiinţa yoghinului. În cursul ascensiunii sale de la sediul situat la baza coloanei, vertebrale până la coroana craniului, ea stropeşte cu nectar, se spune, şase «Lotuşi» care înfloresc în şase importante îmbinări de nervi de-a lungul axei cerebro-spinale, guvernând organele senzoriale şi vitale: aceşti lotuşi se deschid unul după altul la apropierea sa, până când ajunge la lotusul cu o mie de petale din creştetul capului, unde se contopeşte într-o uniune extatică cu soţul său celest. Eliberată atunci de lanţurile ce o leagă de pământ, conştiinţa încarnată îşi ia zborul spre culmile sublime ale realizării Sinelui, trezită pentru prima oară după eternităţi de aservire a propriei sale naturi inexprimabile şi nemuritoare. În momentul descinderii sale, Kundalinī trece din nou prin aceiaşi lotuşi care se înclină şi-şi închid petalele după trecerea ei: în sfârşit, ea îşi asumă din nou starea sa originală, aţipită la baza coloanei vertebrale. În cursa sa descendenţă, antrenează conştiinţa temporar eliberată, adăugând legătură după legătură, cătuşelor ce o ţintuiesc neînduplecat de came, substanţa eternă şi vidă de orice atribut, până când înlănţuirea ajunge la ultima etapă: când această etapă este atinsă, yoghinul scufundat în starea de beatitudine se trezeşte din nou în lume ca spirit încarnat, dominat de simţuri, păstrând o amintire scurtă şi frapantă a zborului său spre infinit.

Textele de Hatha-Yogha conţin descrieri grafice ale acestor lotuşi, descriu localizarea exactă, numărul de petale al fiecăruia, numele şi forma divinităţii care îi dirijează, literele din alfabetul sanscrit care le sunt asociate ş.a.m.d.

Este indicat cu autoritate discipolilor, să mediteze asupra acestor lotuşi sul această formă, practicând

prânâyâma, începând de la cea mai de jos, muladhâra chakra, în apropierea sediului zeiţei. Centrii nervoşi pe care îi indică aceşti lotus sunt numiţi chakras. Cinci dintre ei sunt consideraţi ca centri de energie vitală distingându-se prin fascicule dense de nervi, situate în diferite puncte de-a lungul coloanei vertebrale, şi câţiva scriitori moderni îi identifică cu diferite plexuri. /. şasea se spune că este localizată în creier în locul corespunzător punctului di îmbinare a sprâncenelor, la rădăcina nasului, şi a şaptea este în creier. Biologic, ui organism uman sănătos, prevăzut cu un creier inteligent, ar trebui să furnizeze stadiului prezent de evoluţie, un receptacul potrivit pentru manifestarea unei conştiinţe mai înalte decât cea cu care este dotat în mod normal omul în prezent. Creierul, sistemul nervos şi organele vitale ar trebui să fi atins gradul de perfecţiune conform nivelului de evoluţie cerut, care ar permite unei personalităţi de ordin mai înalt să intre în scenă fără şocuri nervoase şi să dobândească comenzile corpului. Dar strălucirile vitale, supuse incorect tiraniilor civilizaţiei, au făcut ravagii în această maşină atât de complicată, împiedicând creşterea organelor, uzând sensibilitatea nervilor şi supraîncărcând organismul cu otrăvuri nervoase, prea subtile pentru a fi eliminate prin administrarea medicamentelor sau altor agenţi terapeutici. Aceasta este principala raţiune pentru care organismul uman de astăzi, în loc să activeze procesele, prezintă o rezistenţă faţă de cea mai puternică formă de energie, destinată să-l investească, atunci când această invadare constituie un preliminariu esenţial fondării unei personalităţi de cel mai înalt nivel. Această purificare şi restructurare a corpului pentru a-l face apt transferului de putere nu poate fi efectuată prin niciun mijloc cunoscut de ştiinţă.

Toate sistemele Yogha vizează atingerea acestui scop, depăşind toate insuficienţele şi imperfecţiunile. Kundalinī este mecanismul şi forţa motrice graţie cărora se realizează această remaniere biologică în modul cel mai eficace, cu condiţia ca organismul să nu fie prea

deteriorat, fie printr-un mod de viaţă defectuos, fie printr-o ereditate degenerescentă.

Trezirea Kundalinī fiind un fenomen biologic, rar dar natural, este inutil să intrăm într-o discuţie asupra realităţii lotuşilor şi asupra importanţei pe care le-o acordau vechile autorităţi în materie de Yogha.

Personal nu am întâlnit niciun fenomen asemănător în tot cursul lungii mele aventuri, nicio umbră de lotus în nicio parte a sistemului cerebro-spinal. În aceste zile ale ştiinţei şi cercetării, asumarea existenţei lor ar fi o insultă adusă inteligenţei. Existenţa lotuşilor era sugerată grafic discipolilor cu abundenţă de detalii şi precizarea culorilor, probabil ca un ajutor pentru concentrare şi pentru a indica localizarea centrilor nervoşi şi cerebrali, mai sensibili şi mai uşor de influenţat. Era poate un simbol de castitate: floarea de lotus, care nu se murdăreşte şi nu se îndoaie în apa în care creşte, a servit totdeauna ca emblemă a purităţii. Negând existenţa lotuşilor şi a altor accesorii asociate acestora, nu intenţionez să subestimez sau să ridiculizez sub nicio formă munca colosală îndeplinită de vechii maeştri, ale căror realizări în acest domeniu periculos şi inaccesibil au fost minunate. Ideea de chakras şi a lotuşilor le-a fost sugerată vechilor preceptori prin asemănarea singulară pe care o prezintă în starea de veghe centrii nervoşi luminoşi, cu un disc scânteietor ce se învârte, sau cu o floare de lotus înfloritā, sclipind sub razele soarelui. Cercul de claritate strălucitoare din jurul capului se nuanţa în anumite momente în culori de curcubeu, şi susţinut de un un fir de lumină se ridică prin conducta spinală, şi se aseamănă cu un lotus înflorit, cu tija sa fină prelungindu-se în apa ce-i furnizează elementele nutritive aspirate de firele nenumărate ale rădăcinii sale, exact cum tija vie care este suşumnă duce esenţa organică subtilă din toate părţile corpului, prin mijlocirea nenumăratelor filamente nervoase, pentru a alimenta flacăra aprinsă de Kundalinī. Acest nimb din jurul capului seamănă, ca efect, unui lotus magnific de o strălucire extraordinară, şi i se atribuie o mie de petale,

vizând semnificaţia vastelor sale dimensiuni, în absenţa cunoştinţelor fiziologice adecvate, vechii savanţi nu puteau să găsească, probabil, o metodă mai bună, nu numai pentru a indica poziţia fasciculelor nervoase ce reprezintă sedii ale unor intense activităţi din momentul Trezirii, dar şi de a pregăti discipolii neiniţiaţi pentru iluminarea bruscă care îi aşteaptă, şi care are aparenţa unui lotus de lumină. Am încercat să clarific acest punct pentru că cititorii mai puţin familiarizaţi cu scrierile despre Kundalinī vor fi probabil frapaţi de absenţa singulară a oricăror referinţe, în această lucrare, la chakras şi lotuşi, pe care alte cărţi le tratează cu atâta încărcare încât o întreagă literatură s-a format pe această temă, diminuând valoarea ştiinţifică a fenomenului real.

Eu nu am practicat niciodată yogha după metodele tantrice, printre care prânâyâma, meditaţia asupra chakrelor, şi posturile sunt elemente esenţiale. Dacă aş fi făcut-o cu ferma credinţă în existenţa lotuşilor, aş fi putut lua drept lotuşi formaţiunile luminoase şi discurile de lumină strălucind în diferitele joncţiuni nervoase de-a lungul coloanei vertebrale, şi în starea inflamată a imaginaţiei mele aş fi ajuns să percep literele şi divinităţile sub forme precise sugerate de imaginile deja prezente în spiritul meu.

Prin graţia energiei divine eram destinat să fiu martorul unui altfel de fenomen, un fenomen unic, care s-a repetat fără îndoială de nenumărate ori în trecut, dar, după toate probabilităţile, a fost rar studiat în detaliu şi cu sârguinţă, şi neconsemnat, cu excepţia unor cuvinte neinteligibile şi a metaforelor. Oricât de uimitor ar părea, sunt convins că proiectul acestei mari suferinţe a pus în relief, acele aspecte ale experienţei care m-au făcut capabil să stăpânesc chiar imperfect procesele biologice responsabile de fenomen.

În principal, acestei cauze îi datorez posibilitatea de a mărturisi anumite fapte, până acum inexplicabile, şi am speranţa că această nedefinită pistă, trecând în zigzag prin jungla deasa a superstiţiei şi ritualului, va conduce curând,

graţie muncii cercetătorilor competenţi, la descoperiri surprinzătoare şi la o mare deschidere.

Eram destinat să asist la transformarea mea, care nu se compara în niciun fel marilor transfigurări din trecut, şi deloc asemănătoare în privinţa rezultatelor minunatelor împliniri ale geniilor; dar oricât de simplă în natura sa şi obişnuită în efecte, o transformare este însoţită de mari suferinţe fizice şi mentale. Dar aceea căreia îi fusesem şi încă îi sunt martor în mine, este atât de opusă atâtor noţiuni ştiinţifice primite, în dezacord cu numeroase dogme religioase consacrate în timp, potrivnică atâtor axiome universal acceptate ale civilizaţiei, încât ceea ce eu am experimentat va fi probat empiric şi se va produce o schimbare revoluţionară de mare anvergură în fiecare sferă a activităţii umane. Ceea ce m-a făcut să fiu con1 ştient, fără nicio umbră de îndoială, este faptul că în corpul omenesc există un mecanism extrem de subtil şi complex, localizat în regiunea sexuală: acest mecanism, activ la omul normal într-o măsură restrânsă, tinde să facă să se dezvolte corpul în cursul succesiunii de generaţii, sub rezerva vicisitudinilor impuse de viaţa având ca scop îndepărtat exprimarea unei personalităţi de un ordin mai înalt. Când acest mecanism este pus în rmşcare şi deschis unei rapidităţi activate, reacţionează puternic asupra organismului şi efectuează, într-un interval de timp determinat o minunată transformare a sistemului nervos şi cerebral, ajungându-se [a manifestarea unui tip superior de conştiinţă, destinat să ajungă zestrea comună a omului într-un viitor apropiat, cu condiţia să nu intervină alţi factori adverşi.

Acest mecanism cunoscut sub numele de Kundalinī este cauza reală a oricărui fenomen psihic şi spiritual, este baza biologică de evoluţie şi dezvoltare a personalităţii, originea ascunsă a tuturor doctrinelor esoterice şi secrete cheia mis terului nerezolvat al creaţiei, sursa inepuizabilă a filosofiei, artei, ştiinţei şi fântâna din care ţâşnesc toate religiile trecute, prezente şi viitoare.

Capitolul 14

Şansa m-a favorizat să am părinţi şi prieteni a căror afecţiune, loialitate şi asistenţă au contribuit la netezirea şi uşurarea drumului primejdios pe care îl urmam. Cele două surori, soţii lor, tatăl şi fratele mamei mele ca şi prietenii, puţin dar sinceri, m-au înconjurat cu o afecţiune reală. Deşi mama era moartă de mai bine de un an şi jumătate înaintea experienţei mele, educaţia excelentă pe care mi-a dat-o, cât şi devoţiunea soţiei mi-au salvat viaţa. Printre toţi binefăcătorii mei „cele două femei se distingeau ca doi îngeri salvatori şi n-am nicio speranţă să mă pot achita în această lume de datoria şi recunoştinţa, pentru dragostea fără limite şi serviciile inestimabile, pe care mi le-au făcut. Aceasta a fost cea mai mare şansă, să am o mamă a cărei duioşie, nobleţe a caracterului, simţ al datoriei şi puritate erau exemplare, a cărei dragoste, fără limite, a influenţat decisiv copilăria şi tinereţea mea, şi a exercitat cea mai benefică influenţă asupra întregii mele vieţi.

Când mă întorc acum către anii care au urmat Trezirii, pot afirma fără ezitare că, dacă nu aş fi avut constituţia robustă pe care mi-au transmis-o părinţii şi anumite trăsături de caracter pozitive, moştenite sau învăţate de la ei, nu aş fi putut supravieţui încercării şi nici să trăiesc pentru a o povesti.

Cu toate că de-a lungul vieţii mele alterate nu am respirat niciodată liber, ca un om sigur pe sine şi pe ceea ce trebuie să facă, şi cu toate că nu am fost niciun moment eliberat de îndoieli privind starea mea, am adoptat o atitudine de calmă resemnare în faţa inevitabilului, şi de indiferenţă faţă de moarte, rezultată în parte din influenţă parentală şi în parte cultivată de mine pentru a-mi păstra spiritul neafectat, chiar în situaţii grave. Adesea, aceste situaţii erau provocate de propria-mi neglijenţă, de condiţiile care reglau existenţa mea specială, inevitabile, date fiind vicisitudinile vieţii, uneori provocate de asaltul bolilor comune, pentru care trebuia să descopăr, prin încercări, tratamente potrivite reacţiilor modificate ale corpului meu.

Om obişnuit pe un umil drum de viaţă, încărcat de

responsabilităţi, cum am fost şi m-am considerat întotdeauna, n-am permis niciodată nici unei false păreri despre mine să prindă rădăcini în spirit, după noul curs al evenimentelor.

De altfel, neputinţa absolută în faţa puterilor ce se manifestau a avut ca efect să aducă la umilinţă şi restul de orgoliu pe care-l mai posedam. Mă ocupam de toate problemele în acelaşi fel în care făcusem înaintea schimbării. Singurul lucru' ce-mi amintea tulburarea interioară era rigida regularitate a regimului şi aderarea la anumite tipuri de conduită austeră, pe care experienţa m-a învăţat să le adopt, cu scopul de a minimaliza rezistenţa la activitatea formidabilei energii din mine. Exterior trăiam o viaţă strict normală, nepermiţând nimănui, cu excepţia devotatei mele soţii, să-şi facă idee despre ceea ce se urzea misterios în mine.

În fiecare an mergeam în Jamu iarna, odată cu transferul birourilor acolo, şi în Caşmir vara, şi astfel scăpăm de rigorile frigului şi căldurii, care s-ar fi putut dovedi nocive creşterii ţesuturilor hipersensibile, în desfăşurare în organismul meu. De-a lungul câtorva ani, corpul meu a atins un grad suficient de robusteţe şi forţă pentru a suporta efectele posturilor, inconfortul călătoriilor, rigorile climatului, iregularităţile regimului, oboselile excesive, grijile şi circumstanţele adverse, care sunt o inevitabilă consecinţă a luptei pentru existenţă. Am redevenit aproape acelaşi om de odinioară, devenit înţelept prin experienţă, cu mult mai puţin ego şi cu mai multă credinţă în Arbitrul invizibil al destinelor omeneşti. Singurul lucru de care îmi dădeam seama era expansiunea progresivă a câmpului conştiinţei, şi strălucirea intensificată lent a obiectelor oferite percepţiei mele interioare şi exterioare, ceea ce, cu trecerea timpului, m-a făcut să simt irezistibil că, deşi exterior făceam corp comun cu masa agitat activă a umanităţii, interior eram o fiinţă diferită, trăind într-o existenţă luminoasă de culori strălucitoare pe care ceilalţi nu o bănuiau. Dacă menţionez detalii aparent minore, sunt împins de consideraţia că nu

trebuie să omit niciun fapt.

Transformarea personalităţii este un mare risc, şi solicită o atenţie deschisă fiecărui aspect al conduitei şi un vigilent control al activităţii. Dacă tot ceea ce am relatat ar fi fost cunoscut cu câteva secole mai devreme, această cunoaştere sistematizată corect şi aplicată ar fi putut ajuta medicii să salveze multe persoane din ghebele nebuniei. Aceasta a fost marea neşansă, să nu se fi înţeles pe durata multor ani ceea ce am învăţat acum, după luptele îndârjite, reiterate.

Pereche cu suferinţa, totuşi am gustat momente de fericire incomparabilă, momente supreme care compensau cu largheţe lungile perioade de durere şi angoase, cum ar fi trezirea instantanee la realitate, prin contrast cu oribila agonie suferită într-un coşmar prelungit.

Cam după trei ani de la incidentele relatate în capitolele precedente, am început să simt dorinţa imperativă a unei alimentaţii mai hrănitoare şi mai substanţială decât cea cu care mă obişnuisem din momentul Trezirii. Această dorinţă se manifesta mai mult iama, când eram în Jamu, decât în lunile de vară petrecute în Caşmir. Erau anii celui de al doilea război mondial, şi preţul alimentelor crescuse enorm. Incapabil să acord o explicaţie acestei bruşte exagerări a unui apetit altă dată normal, mi-am controlat această înclinaţie, pentru că am considerat neconvenabil să cedez unei plăceri care semăna puţin cu lăcomia, dar şi pentru că mijloacele noastre, extrem de limitate, nu ne permiteau această cheltuială suplimentară. În ciuda slabelor noastre resurse, regimul era suficient de hrănitor şi echilibrat, şi includea anumite varietăţi de alimente ne-vegetariene, împotriva cărora comunitatea brahmană din Caşmir nu avea obiecţii. Dar această nevoie interioară nu era fără fundament, şi a trebuit să plătesc amar pentru nemărginita mea rezistenţă faţă de un impuls destinat să accelereze procesul ce-şi urma cursul cu o forţă mai mare ca niciodată. Puţin după mutarea noastră în Jamu, în noiembrie 1943, am primit o invitaţie de la părinţi, stabiliţi în Multan, insistând să

petrec câteva zile cu ei. Cum asta îmi oferea posibilitatea să-mi întâlnesc verii pe care nu-i mai văzusem de ani, am decis să accept invitaţia şi să merg în timpul vacanţei de Crăciun, şi chiar să prelungesc acest sejur de câteva zile, atât de necesar. În acel an, simţindu-mă puternic şi în formă, îmi lăsasem soţia la Shrinagar şi venisem singur în Jamu, unde locuiam cu fratele ei, inginerul municipal al acestui oraş. El închiriasc o casă într-un loc deschis din vecinătatea oraşului, şi aveam o cameră personală. Cum toate nevoile mele simple erau pe deplin satisfăcute, mă simţeam ca acasă, fericit de schimbare, şi fără nicio îndoială că buna dispoziţie ar putea să dispară, în oroarea altei încercări teribile.

Eram fericit să fiu în posesia unei sănătăţi normale, cu un surplus de energie care solicita un surplus de exprimare. La începutul lunii noiembrie am început să fac exerciţii fizice uşoare. Începeam la primele raze gri ale zorilor şi mă opream când soarele se apropia de orizont, după aceea făceam un duş rece şi mă retrăgeam în cameră pentru a mă odihni şi studia până la ora de deschidere a biroului. Nu ştiu cum s-a făcut, dar numai după câteva săptămâni de practicare a acestui program nevoia de a face exerciţii a dispărut parţial, cedând locul unei puternice şi aproape irezistibile dorinţe de meditaţie. Ardoarea sănătăţii strălucitoare, rezultată din antrenamentul regulat mă făcea temerar, încercând o ieşire pentru a da cea mai bună întrebuinţare formei mele fizice superbe. Mă simţeam înclinat să cedez acestui impuls şi să-mi încerc din nou şansa, împins de gândul că imunitatea şi experienţa dobândită, ar fi putut să-mi permită, evitarea păţaniei din cauza căreia suferisem anterior. Scăpasem teafăr printr-o minune, şi am petrecut ani de incertitudini şi suspans, înainte de a mă găsi din nou pe un teren ferm. Ce imbecil eram! – îmi spuneam mie însumi, să nu fi tras niciun fel de învăţătură din lecţia anterioară, extrem de amară, şi să vreau să mă expun din nou aceleiaşi bătălii înspăimântătoare, când rănile vechi erau încă proaspete! în ciuda acestor sobre reflexii, în

ciuda mea însumi, în ciuda suferinţelor pe care le îndurasem, am reînceput să meditez.

Începând cu primele ore ale zorilor mă pierdeam în contemplarea minunii strălucitoare interioare* până când soarele se ridica deasupra orizontului iluminând din plin camera, indicând apropierea orei de birou. Începusem să practic în prima săptămână din decembrie. Pe durata multor zile am încercat un sentiment de putere imposibil de descris. Acesta persista întreaga zi şi se perpetua în vise până la practica de a doua zi dimineaţă, care îl reînnoi a pentru încă o zi.

Uluit de rezultatul eforturilor mele, am crescut durata meditaţiei, începând mai devreme. Eram subjugat de uimirea şi gloria viziunii care, încântându-mi simţurile şi antrenându-le departe de această aspră lume, compusă din bucurie şi durere inextricabil amestecate, le transpunea pe un plan suprasensibil: acolo, mângâiat de valuri strălucitoare, de încântare inexprimabilă, mă găseam scufundat în oceanul infinit al fiinţei necondiţionate. Era cu adevărat o minunată experienţă, şi simţeam literalmente cum mi se făcea părul măciucă când viziunea fabuloasă îmbrăca cel mai maiestuos aspect. Se părea de fiecare dată în astfel de ocazii că fiinţa mea, sau şinele cognitiv invizibil din mine, abandonând securitatea ancorării sale carnale, era purtată afară din corp, prin mareea puternică a unei conştiinţe strălucitoare, către o existenţă de o asemenea imensitate şi putere, încât făcea, prin comparaţie, să pară tem şi diluat tot ce exista pe pământ, sau tot ce eu puteam concepe: o existenţă ce nu tulbura cea mai mică idee de dependenţă sau limitare, în care mă găseam topit într-un extraordinar univers imaterial, de o întinde atât de stupefiantă, de o natură atât de minunată şi sublimă, încât elementul uman, existent în mine chiar în cel mai înalt grad de experienţă, rămânea confuz şi tremura înfiorat, contemplând miraculosul spectacol înfăţişat ochiului interior.

Exultam, atât de glorioasă era acum posibilitatea deschiderii mele, nu mai exista niciun fel de îndoială că

eram deţinătorul fabulos de norocos al unei Kundalinī trezite. Şi numai acum puteam înţelege de ce în timpurile străvechi, succesul în acest demers era considerat ca cea mai mare realizare posibilă pentru om, şi de ce adepţii acestei căi nu considerau niciun sacrificiu prea costisitor, şi niciun efort prea mare, pentru preţul suprem care se putea atinge în final. Da, înţelegeam acum de ce yoghinii realizaţi erau trataţi cu cel mai mare respect în India, şi de ce adepţii care trăiseră odinioară, inspirau şi acum o admiraţie şi un respect pe care nu le împărţeau cu nicio clasă de oameni, nici chiar cu cei mai puternici suverani şi împăraţi. Nu exista, cu siguranţă, nicio onoare mai remarcabilă sau şansă mai de preţ decât cele care, fără să le fi cerut, mi-au fost conferite.

Dar iată că şansa mea a fost de scurtă durată. După numai cincisprezece zile mi-am dat seama că efervescenţa provocată de propriul spirit prin această experienţă era atât de mare încât abia puteam dormi, atât eram de surescitat, şi mă trezeam cu ore înaintea momentului de meditaţie, nerăbdător să provoc din nou starea beatifică cât mai curând posibil. Impresiile din ultimele trei zile ale acestei perioade extraordinare de incursiune în domeniul, în mod normal interzis, al suprasensibilului sunt imprimate de neşters în memoria mea. Înainte de a mă pierde total în contemplarea unui vid nelimitat, luminos şi conştient, simţeam distinct o senzaţie de fericire incomparabilă prin toţi nervii, deplasându-se din vârful degetelor picioarelor, din alte părţi ale trunchiului şi membrelor către coloana vertebrală, sau concentrată şi intensificată, urca cu intensitate, ca în final să-mi inunde regiunea superioară a creierului cu un torent extatic şi însufleţitor, ca o rară secreţie nervoasă strălucitoare. În absenţa unei denominări potrivite, am numit-o „nectar”, nume care era dat de vechi experţi. Toate textele de autoritate despre Kundalinī-Yoga sunt de acord cu atestarea realităţii curentului ambroziac care irigă cel de-al şaptelea centru din creier, în momentul uniunii dintre Shakti şi Shiva, principiu supra conştient, subiacent sinelui încarnat:

aceste texte spun că şuvoiul de nectar în acest centru sau într-unul din centrele inferioare de-a lungul axei vertebrale este totdeauna însoţit de o încântare extatică, de o bucurie infinită, imposibil de descris, depăşind de mii de ori în intensitate cea mai voluptuoasă senzaţie corporală – orgasmul, care marchează punctul culminant al unirii sexuale.

În ultima zi a acestei experienţe unice am fost treaz toată noaptea. Spiritul era într-o stare de surescitare şi efervescenţă provocată de bucuria şi entuziasmul inspirate de acea lovitură a şansei, neprevăzută şi incredibilă. Mi-am îmbătat ochiul mental în contemplarea acestei frumuseţi şi grandori care se ridica din suflet, şi care devenise pentru mine o realitate. Târziu m-am dus la piaţă pentru cumpărături.

Am revenit acasă într-o stare de epuizare neobişnuită care mă surprindea. Nu luasem micul dejun în acea zi, şi am atribuit acea slăbiciune faptului că aveam stomacul gol. Ziua următoare, pe 25 decembrie, trebuia să plec cu trenul la Multan, pentru a mă întâlni cu verii mei. M-am ocupat până seara cu pregătirile acestei călătorii şi după cină, la ora obişnuită, m-am retras pentru a mă culca mai devreme. Nu eram întins decât de câteva minute când mi-a venit intuiţia, ca un şoc inexorabil, că am comis din nou o greşeală de neiertat. Capul mi se învârtea, urechile îmi vâjâiau cu un sunet strident şi discordant, şi în loc de lumina strălucitoare prezentă, în cap mi se ridica o largă coloană de foc, străpungându-l cu limbile bifurcate în toate direcţiile.

Observam terifiantul spectacol tremurând de frică, înţelesesem prea târziu ceea ce se întâmplase. Da, exagerasem în practicarea meditaţiei şi surmenasem sistemul nervos deja supraactivat, aducându-l la o limită periculoasă.

Nu este nevoie să recapitulez toate incidentele şi să mă opresc asupra detaliilor torturii de care sufeream din nou, de această dată timp de trei luni. Este suficient să spun că după ce petrecusem o noapte teribil de agitată, m-

am simţit incapabil să întreprind lunga călătorie la Multon, dimineaţa, şi am fost obligat să abandonez proiectul.

Am renunţat la meditaţie şi m-am consacrat din nou îngrijirilor pentru a reglementa regimul, cum o făcusem ultima oară. În câteva zile am remarcat o uşoară relaxare a tensiunii cerebrale, insomnia s-a înrăutăţit şi am devenit din zi în zi mai slab.

Alarmat de această stare, cumnatul meu şi-a exprimat intenţia să scrie soţiei mele să vină în Jamu. Era la mijlocul lui ianuarie şi drumurile de munte care legau Shrinagarul de Jamu, măturate de vânt, erau acoperite de zăpadă, făcând călătoria extrem de anevoioasă şi chiar periculoasă. Neliniştit ca soţia mea să facă o astfel de deplasare dificilă şi pentru a evita şocul vestit, l-am făcut să-şi schimbe părerea, sperând ca tulburările mele să înceteze, după câtva timp.

Într-o zi, dându-mi seama că eram incapabil să mă ridic din pat fără ajutor, şi pierzând speranţa de supravieţuire, am cedat imboldurilor cumnatului meu şi l-am lăsat să trimită o telegramă soţiei. Ea a sosit în grabă, pe jumătate moartă de nelinişte, însoţită de tatăl său şi de cel mai mic fiu al meu.

Zi şi noapte, fără să se odihnească o oră, mă veghea ocupându-se de toate nevoile mele, încercând să îmblânzească prin prezenţa sa agonia interioară de care sufeream, pe care nu şi-o putea imagina în toată oroarea ei, dar pe care o observa de fiecare dată uşor în semnele exterioare.

Socrul meu, a cărui afecţiune paternă faţă de mine, şi solicitudine, îl împinsese să întreprindă o călătorie anevoioasă până la Jamu, în ciuda vârstei, era peste măsură de îndurerat şi neliniştit la vederea condiţiei mele precare: reţinut de un sentiment de teroare sacră pe care toţi cei ce mă înconjurau în acel moment o resimţeau, nu a făcut nicio tentativă să dea vreo părere sau să facă vreo sugestie.

Speriaţi de gravitatea stării mele, şi incapabili să se gândească la ceva, în cele din urmă, ca ultimă soluţie, fără

ştirea mea, au decis să expună cazul sadushilor şi fakirilor, experţi. Dar toţi cei aduşi să mă trateze îşi exprimau incapacitatea de a putea face ceva.

Unul dintre ei, un iniţiat onorat, către care mii de credincioşi curgeau în fiecare zi, ceea ce îl răcea mai venerabil, atunci în vizită în Jamu, după ce m-a ascultat atent, a dat din cap şi a spus că nu a auzit vorbindu-se de ceva asemănător în toată viaţa sa, şi că trebuia să caut îndrumări spirituale de la maestrul care prescrisese practica responsabilă de tulburările mele.

Devenind din ce în ce mai disperaţi pe măsură ce starea mea se înrăutăţea, au chemat în final un sadhus din Caşmir care locuia în Lahore în acea vreme, şi l-au convins să vină în Jamu să mă vadă.

A rămas câteva zile cu noi să studieze atent condiţia mea. Devenisem acum extrem de slăbit, aproape extenuat, cu picioarele descărnate şi braţele slabe, un schelet cu ochi scânteietori, ce făceau pe soţia mea să tresară de fiecare dată când mă privea.

Timp de o lună n-am mâncat nimic, trăind numai cu o jumătate de ceaşcă de orez fiert în apă şi o ceaşcă de lapte de două sau trei ori pe zi. Starea viciată a nervilor, produsă de acute tulburări digestive, s-a tradus într-o spaimă incontrolabilă de mâncare, din cauza ameninţărilor constante a teribilelor consecinţe. Aş fi preferat să nu mănânc nimic, dar ştiind că un stomac rămas complet gol ar fi însemnat moartea, îmi foloseam toată forţa de voinţă pentru a executa această îndatorire extrem de neplăcută, în ciuda greţurilor şi a spasmelor stomacului.

Incapabil să înţeleagă cauza repulsiei mele, savantul sadhus, punând dezgustul pentru hrană pe seama unei toane, mi-a cerut să mănânc în prezenţa sa, ordonând să-mi fie servită întreaga cantitate de hrană, pe care aveam obiceiul s-o consum. Cum el a insistat, am înghiţit câteva înghiţituri în pius faţă de ingestia obişnuită, făcându-le să alunece cu câteva înghiţituri de apă, pentru a forţa rezistenţa gâtului. De-abia am făcut asta că o durere bruscă, insuportabilă, mi-a pătruns în abdomen şi în

regiunea din jurul plexului sacral, şi a atins o asemenea intensitate încât am căzut, încolăcindu-mă şi contorsionându-mă, aruncând o privire grea de reproşuri sadhushului, pentru că îmi provocase un astfel de supliciu prin sfatul său deplasat. Palid de umilinţă, el s-a ridicat în grabă şi a părăsit încăperea. În aceeaşi seară, a fost ţinta unui acces de greaţă care 1 – a ţinut în picioare toată noaptea, şi a părăsit casa dis-de-dimineaţă, atribuind propria sa boală teribilei puteri care mă poseda. Mi-am revenit din această durere după câteva ore fără niciun efect secundar serios, dar incidentul indica imposibilitatea *de* a se face ceva pentru a-mi ameliora situaţia, cu totul dincolo de resortul ajutorului uman, şi aceasta a agravat imens grija pe care şi-o făcea soţia mea.

Câteva zile după acest episod, fiul meu a venit întâmplător în camera mea cu o farfurioară cu mâncare în mâinile lui mici şi grăsuţe. Era în jurul prânzului. Ca de obicei, mâncasem câteva linguri de orez, masa mea principală de zi, cu o oră înainte. Băieţelul s-a aşezat pe vine în faţa mea şi a început să mănânce, lingându-şi buzele şi delectându-se cu fiecare înghiţitură, cum fac copiii. Contrar altor daţi, vederea hranei nu mi-a provocat repulsie şi, în timp ce priveam copilul mâncând cu poftă, am simţit vagi tresăriri de foame, pentru prima oară după săptămâni. În loc de amăreala obişnuită din gură, am remarca revenirea simţului gustului. Aş fi putut mânca cu poftă câteva guri în acel moment, dar frica teribilelor consecinţe ce urmau după cea mai mică eroare de dietă, în starea mea critică, m-a reţinut, şi nu am reuşit să-mi adun suficienta forţă pentru a-mi asuma riscul de a cere ceva de mâncare. După numai câteva minute acest impuls a dispărut, şi starea haotică anterioară a ieşit din nou la suprafaţă. Intrigat de acest eveniment, care nu putea să nu mă uimească, în ciuda stării mele rătăcite, îmi storceam creierul să găsesc o explicaţie satisfăcătoare, a ceea ce era aparent un incident nesemnificativ, dar imprimat în ochii mei ca extrem de important. S-ar fi putut, mă întrebam, ca intervalele pe care le fixasem între mese să fi fost prea

lungi, în starea de debilitate actuală? Ziua următoare am acordat atenţie specială orarului, luând câteva înghiţituri de hrană cu o ceaşcă de lapte din trei în trei ore, de fiecare dată în silă şi cu inima strânsă de teamă. Am reuşit să-mi aduc planul la bun sfârşit, fără să remarc consecinţe adverse, dar nicio ameliorare sensibilă. Am continuat în acest fel câteva zile, dar starea creierului se deteriorara şi mişcările convulsive ale membrelor, însoţite de senzaţii intens dureroase de-a lungul căilor nervoase, în special în spate şi abdomen, denotau tulburări serioase ale sistemului nervos. Mă simţeam prăbuşit şi chiar voinţa de a trăi, care mă susţinuse până atunci, părea gata să abandoneze lupta fără speranţă, lăsând corpul în derivă către destinul său fatal.

După câteva zile am observat cu groază că intram uneori într-un uşor delir, îmi mai rămăsese încă puţină minte pentru a înţelege că, dacă această stare se înrăutăţea, eram condamnat. Încercasem toate expedientele, îmi angajasem toată inteligenţa şi îmi epuizasem toate resursele, dar eşuasem lamentabil în găsirea unei soluţii. În sfârşit, pierzând orice speranţă de vindecare şi gândind ce-i mai rău, am ajuns la o depresie mentală completă şi mă pregăteam de moarte, hotărând să pun capăt vieţii înainte ca delirul şi nebunia să facă acest lucru imposibil.

Copleşit de oroarea ce mă înconjura din toate părţile, aproape pierdusem capacitatea de a gândi raţional sau de a-mi folosi voinţa pentru a rezista acestui impuls crud. Înainte de a mă culca în acea noapte mi-am îmbrăţişat soţia cu braţele slăbite, aproape paralizate. Remarcasem cu angoasă de mult timp cum figura sa tristă cu trăsături trase, şi cu lacrimi fierbinţi i-am încredinţat-o lui Dumnezeu, plin de durere la ideea inevitabilei separări care ne aştepta şi care nu-mi lăsa nicio şansă să pot plăti, la rândul meu, printr-o dragoste înmiită loialitatea fără egal şi sacrificiile sale de nemăsurat.

Am cerut să-mi văd cei doi fii strigându-i pe nume, i-am îmbrăţişat cu duioşie strângându-i la piept şi

încredinţându-i, de asemenea, grijii Sale pentru eternitate. Cu strângere de inimă mi-am amintit că nu o puteam vedea pentru ultima oară pe iubita mea fiică, care rămăsese în Shrinagar pentru a avea grijă de casă. Încredinţând-o, de asemenea, mâinilor lui Dumnezeu şi contemplând pentru ultima oară imaginea sa din minte, mi-am reluat respiraţia şi, întins pe pat, cu corpul îndurerat, am închis ochii, incapabil să-mi înăbuş hohotele de plâns care-mi scuturau pieptul. Mi-am acordat un anumit răgaz pentru a mă calma, după ceea ce credeam că era ultimul rămas bun de la soţia şi copii mei, înaintea unei morţi inevitabile. Apoi am început să mă gândesc serios la hotărârea mea. Era nesăbuit să mă aştept să am un sfârşit liniştit dacă lăsam boala să-şi urmeze cursul, îmi spuneam. Moartea va fi precedată cu siguranţă de nebunie furioasă, pe care trebuia să o evit cu orice preţ. Tot gândindu-mă aşa, treceam în revista diferite metode disponibile pentru a pune capăt vieţii, încercând să găsesc una, oricare ar fi fost aceea, care să fie uşoară şi mai puţin dureroasa, posibil de pus în practică de cineva extrem de slăbit. Cântăream toate posibilităţile, intrând din timp în timp în stare de delir, şi în tot acest timp mă suceam şi răsuceam în pat, pradă unei insomnii de neînlăturat. Orele treceau şi mintea mea agitată nu părea să ajungă la o decizie, trecând de la o înlănţuire de gânduri ceţoase la alta, fără să am energia să termin vreuna. Nu mi-am putut explica cum s-a făcut că, în primele momente ale zorilor, am căzut într-o somnolenţă, prima după săptămâni, şi după un scurt interval am avut un vis frapant, în care mă vedeam aşezat la masă cu o farfurie pe jumătate plină înainte, conţinând orez fiert, şi o mâncare pe bază de came, populară în Caşmir, pe care o mâneam cu poftă. M-am trezit pe moment, luminozitatea percepută în vis persista şi în timpul stării de veghe un anumit timp. Dintr-odată, o idee mi-a venit în minte, într-o stare aproape de delir: am chemat soţia lângă mine cu vocea slabă, şi i-am cerat să-mi aducă hrană la fiecare două ore în ziua aceea, începând foarte devreme, şi să includă la fiecare masă mai mult

lapte, câteva grame de carne bine fiartă şi uşor digerabilă. Urmând strict instrucţiunile murmurate, soţia mi-a pregătit şi servit aceste alimente ia orele specificate cu o punctualitate absolută. Mâneam mecanic, braţele îmi tremurau încercând să duc mâncarea la gură, ceea ce indica clar o stare apropiată de delir. Am avut şi alte dificultăţi în mestecarea şi înghiţirea hranei, dar mă ajutam cu lapte. După ce am terminat şi ultima masă la ora nouă seara, am simţit o uşoară ameliorare. Tensiunea se diminuase, cedând locul unei senzaţii de epuizare extremă, urmată curând de un val liniştitor de toropeală. În final am simţit, transportat de bucuria ce-mi smulgea lacrimi, binefăcătorul somn descinzând asupra mea. Am dormit profund până a doua zi de dimineaţă, înfăşurat într-o mantie luminoasă, ca de obicei în visele mele.

Capitolul 15

Ziua următoare am redus intervalele între mese la o oră, şi la sfârşitul unei săptămâni le-am stabilit la o oră şi jumătate; am adăugat atunci regimului meu fructe şi puţin lapte prins. Progresiv, semnele de delir au dispărut şi insomnia a fost înlocuită de o excesivă nevoie de somn. M-am supus acestei benefice influenţe adormitoare şi nu mă trezeam decât la orele de masă, supunându-mă atingerii blânde şi precaute a soţiei, care-şi petrecea ziua în bucătărie, pregătind masă după masă şi servindu-mi felurile calde şi gustoase cu o dragoste şi grijă pe care numai o soţie devotată le putea dovedi. Graţie îngrijirilor cu care mă înconjura, graţie punctualităţii riguroase şi hranei pe care mi-o servea, am început să mă restabilesc, şi în intervalul a două săptămâni am fost capabil să mă deplasez dintr-o cameră într-alta. După această perioadă am prelungit intervalul la două ore, reducând astfel, într-o anume măsură, cantitatea de hrană ingerată pe zi.

Refăcut prin somn, spiritul mi-a devenit mai clar, scăpând gradat de oroare. Cu toate că radiaţia vitală era colosală, am început să încerc un sentiment de încredere în mine şi să sper că dacă niciun eveniment nefericit nu se producea, aş putea traversa criza fără piedici. Ca şi cum aş

fi fost ghidat de un simţ al gustului nou format, selecţionam ingredientele fiecărei mese, respingând un aliment şi crescanc proporţia altuia, alegând combinaţia de acizi şi baze, de zaharuri şi săruri, de înicu şi legume, cea mai aptă să ajute stomacul să digere cantitatea de hrană crescută sul efectul stimulant al curentului luminos, mult prea puternic, fără să sufere nici e reacţie indezirabilă. Experienţa prin care treceam acum era mai siderantă şi singur fără decât tot ce încercasem până atunci, şi eram complet derutat de noua direcţii pe care o lua organismul meu, funcţionând atât de bizar. Niciun om cu o judecaţi de bun simţ n-ar putea crede ca o astfel de performanţă a organelor digestive să fiu posibilă dintr-odată, transformându-mă dintr-un mâncător moderat într-un consumator vorace: stomacul funcţiona sub incitarea unor vapori fierbinţi, absorbe incredibile volume fără ca aceasta să producă cea mai mică consecinţă defave rabilă, ca şi cum nişte flăcări îi lingeau pereţii. Întâlnisem, povestindu-se în lecturile mele, menţiuni despre yoghini despre care se spunea că dispuneau de capacită digestive incredibile, că puteau consuma grămezi de hrană fără să sufere efect adverse, graţie acţiunii energiei luminoase, dar nu dădusem niciodată crezare unt astfel de istorii. Pentru că refuzam să cred, acum eram propriul meu marto copleşit de uimire, uluit de puterile şi posibilităţile ce zac ascunse în corpul omenesc. Nu eram atât de alarmat de voracitatea apetitului, cât eram de stupefiat e capacităţile stomacului meu. După evaluarea cea mai modesta, consumam cel puţin de patru ori cantitatea de hrană pe care aveam obiceiul s-o consum înaintea acestei aventuri. În timpul primei săptămâni masa devorată a reprezentat de şase ori cantitatea normală. Eram înspăimântător. Elrana dispărea în stomacul meu ca şi cum s-ar fi evaporat, tară îndoială absorbită de celulele corpului. Dacă ora de masă nu era respectată, intervenea o bruscă încetare a dorinţei de a mânca şi de pierderea simţului gustului, agravate uneori de o senzaţie de greaţă şi dezgust extrem pentru orice fel de aliment. Experienţa m-a învăţat că astfel de simptom

indică o stare de intoxicare a sistemului nervos, rezultatul inevitabil al Trezirii în etapele iniţiale; pentru aceasta nu exista un antidot cunoscut, cu excepţia unei alimentaţii potrivite, în ciuda aversiunii, luată ţinând seama de indicaţiile furnizate, de obişnuinţele şi condiţiile organismului. Trebuie să se aibă în vedere utilizarea unei hrane de calitate, uşor digerabilă, şi să fie folosite alimente naturale, într-o atare cantitate încât să fie uşor tolerată de organism, la intervale regulate, în mod normal, nu la un interval mai mare de trei ore. Este esenţial, în toate cazurile normale, să se poată dispune de un regim alimentar hrănitor şi, în consecinţă, trebuie avută cea mai mare grijă ca organismul să se poată debarasa de impurităţi. Pentru moment suntem într-o obscuritate completă privind natura esenţei organice subtile din corp, care serveşte la alimentarea celulelor nervoase şi mentale ce se consumă continuu.

În etapele iniţiale ale Trezirii, şi până când organismul se obişnuieşte cu trecerea curentului luminos, singurul şi unicul mijloc de salvare a vieţii şi sănătăţii spiritului este adoptarea unui regim alimentar constând într-o suficientă cantitate de hrană, o combinaţie potrivită a ingredientelor, şi intervale între mese stabilite corect. Toată ştiinţa Kundalinī este fondată esenţialmente pe presupunerea că este posibil să se pună în acţiune o formidabilă putere latentă din corpul uman, în vederea eliberării spiritului încarnat de sub dominaţia simţurilor şi să-l facă capabil să se ridice, tară piedici, la starea sa celestă primordială, Ideea de a activa o forţă vitală latentă în corp, dacă este examinată în lumina cunoştinţelor moderne, nu poate semnifica decât dezvoltarea sau producerea unui nou tip de vitalitate sau energie vitală: asta implică clar o restructurare a sistemului nervos, imposibilă fără o evoluţie biologică, în stadiile iniţiale şi următoare, iniţiaţii se hrăneau conform nevoilor şi hrana era adaptată constituţiilor lor, în cantităţi surprinzătoare, ca ofrandă adusă Puterii lor interioare. Aversiunea pentru hrană este o trăsătură frecventă în cazurile de trezire

bruscă a Kundalinī.

Degajarea bruscă a unei energii şi irumperea sa ciclonică prin nervi provoacă tulburări acute în sistemele digestiv şi excretor. Pentru această raţiune, prezenţa constantă a unui maestru care să ghideze discipolul, în această perioadă critică, a fost totdeauna, considerată ca esenţială, şi nu s-a întâmplat rar ca maestrul să recurgă la alimentaţia forţată a discipolului pentru a-i salva viaţa, pentru că, tulburat de fenomenele fantastice ce se manifestă în el, acesta pierde controlul asupră-şi şi devine incapabil să adune suficientă voinţă pentru a se alimenta, în pofida greţii şi a haosului din el. Pentru a evita dezastrul în stările grave, şi pentru a para comportamentul imprevizibil al organelor digestive şi excretorii după Trezire, discipolii Elatha-Yoga trebuie să consacre numeroşi ani din viaţă pentru a dobândi capacitatea golirii stomacului şi colonului după voinţă, cu scopul de a face faţă situaţiilor de urgenţă ce se ivesc, mai devreme sau mai târziu.

Dacă nu aceasta este finalitatea, nu se poate descoperi nicio altă semnificaţie sau utilitate care să explice valoarea gimnasticii şi eficienţa, ca demonstraţie de formă bună, din sistemul dificil al disciplinei fizice şi controlului corporal prescris de către toţi propagatorii acestei forme de yoga, ca un preliminariu indispensabil al oricărui iniţiat în practicile esoterice avansate prin această cale. Cei ce aspiră să fie discipoli trebuie, în mod necesar, să obţină stăpânirea tuturor exerciţiilor preliminare şi metodelor de control corporal, înainte de a se îmbarca în aventura suprema dar periculoasă a Trezirii Şarpelui.

Am făcut călătoria până la Şrinagar la începutul lui aprilie 1944. Graţie eforturilor conjugate ale soţiei şi tatălui meu, şi grijii de a-mi procura toate proviziile necesare pentru această călătorie de două zile prin munţi, am ajuns la Şrinagar fără întârziere, în ciuda stării mele de slăbiciune.

Acolo, înconjurat de părinţi şi amici, şi îngrijit cu atenţie asiduă de soţie şi fiică, am făcut progrese rapide şi

am recăpătat suficientă forţă, în câteva luni, pentru a fi capabil să-mi reiau serviciul. La sfârşitul anului am devenit robust şi puternic, capabil să suport eforturi şi oboseală, surmenajul şi presiunea activităţilor urgente, dar nu puteam depăşi susceptibilitatea organismului meu la tulburări intestinale, în cazul unei întârzieri neobişnuite sau iregularităţi ale regimului alimentar. Am revenit la vechiul meu obicei de a lua două mese pe zi, cu o ceaşcă de lapte şi o bucată de pâine dimineaţa şi după-amiaza. La sfârşitul unui an, pofta de mâncare a revenit! a normal, cantitatea de hrană moderată, cu o mică doză de came ca ingredient necesar.

Aparenţa strălucitoare a obiectelor exterioare, la fel ca a formelor mentale, şi luminozitatea imaginilor din vis se intensificase, în timpul celei mai rele perioade din ultima mea criză: ele câştigaseră în strălucire în aşa măsură încât, arunci când contemplam un peisaj luminat de soare, aveam impresia că priveam o scenă paradiziaca, aparţinând unui Élysée îndepărtat de pământ şi inundat de raze unduitoare de argint în fuziune.

Această particularitate surprinzătoare a conştiinţei mele, pur subiectivă, bineînţeles, a fost constantă şi doar cu trecerea timpului ea a câştigat în transparenţă, în strălucire şi în puterea de pătrundere, şi continuă să mă îmbrace şi să învăluie tot ce observ într-o claritate indescriptibilă.

Anii s-au scurs, fără să aducă în mine nicio nouă transformare vizibilă. Tot ceea ce se întâmpla, se elabora în interiorşi scăpa cunoaşterii şi deschiderii viziunii mele. Nu descopeream nicio schimbare în mine, cu excepţia mării de lumină în care trăiam permanent, şi cum ultima teribilă încercare îmi servise ca avertisment sever, şi mă determinase să renunţ să evoc supranaturalul, m-am dedicat în întregime afacerilor personale, încercând să trăiesc o viaţă normală.

În 1946, împreună cu câţiva amici şi colegi, am lansat o mişcare de reforme economice în toate ceremoniile sociale obligatorii pentru comunitatea noastră. Devenisem

intens sensibilizat de strivitoarea greutate a mizeriei şi a infamiei, pe care membrii unei familii cu salarii foarte mici, trebuiau să o ducă toată viaţa, aproape până să moară, pentru plăcerea tranzitorie de a întrece vecinii lor în fast şi ostentaţie, în somptuozitatea unei sărbători, în bogăţia unei dote sau în alte supracheltuieli asemănătoare ale ritualului social. Voiam să creez condiţiile care făceau posibil ca un om, cu mijloace modeste, să scape de stâlpul infamiei care îl aştepta, fără rănirea amorului său propriu şi fără prejudicii pentru poziţia sa în societate.

Am făcut o tentativă în care ne-am atras mai mulţi inamici decât prieteni, provocând mai multe critici decât aprobări, întâlnind mai mult opoziţie decât suport, încât în final a trebuit să abandonăm partida.

În vara anului 1947 fiica mea s-a căsătorit într-un mod simplu, fără ostentaţie, conform cu ideile reformei noastre: meritul a fost atribuit nu nouă, ci soţului său, un tânăr om de lege, pradă dificultăţilor, orfan de mic copil, şi trăind fără resurse, care a refuzat ofertele tentante ale dotelor bogate, pentru a se căsători cu fata fără dotă a unui om sărac. Alianţa a fost propusă prin intermediul unui amic al fratelui său mai mare, când eram în Jamu şi tot ce am avut de făcut, a fost să-mi dau consimţământul.

În acest fel, în starea mea mentală specială, natura mă scutea de ordalia, de a urmări la nesfârşit un partener convenabil pentru frica mea, care, în loialitatea filială, ţinea tot atât de mult ca mine, să facă în aşa fel încât, principiile mele cu privire la dota să nu fie violate, în niciun fel.

În toamna aceluiaşi an, liniştita vale a Caşmirului a fost tulburată de invazia bruscă a hoardelor jefuitoare ale triburilor frontaniere: organizate şi conduse cu un talent marţial, ele s-au năpustit asupra Caşmirului fără apărare, jefuind, violând, masacrând fără discriminare, încât partea de nord a văii răsuna de vaietele supravieţuitorilor plângându-şi morţii şi de ţipetele celor care pierduseră totul sau suferiseră violenţe.

Când carnagiul s-a sfârşit şi invadatorii s-au retras,

după numeroase lupte cu forţele indiene, membrii micului nostru grup de entuziaşti, gata să-şi consacre energiile unei cauze nobile, s-au aruncat într-o muncă anevoioasă de a ajuta marea parte a populaţiei, victimă a ravagiilor.

În acea iarnă, din cauza asalturilor care aveau loc în numeroase districte limitrofe ale statului, urmate de masacre şi violuri, birourile nu s-au transferat la Jamu, şi în consecinţă, am continuat să mă ocup de obligaţiile mele la Şrinagar, străduindu-mă să uit oroarea situaţiei şi lăsându-mă pe de-a-ntregul absorbit de misiunea, privind ajutoarele, căreia noi ne dedicasem. Cum eram extrem de preocupat de această obligaţie, nu am mai putut părăsi Caşmirul în timpul iernii lui 1948, şi a trebuit să solicit un concediu, care să-mi permită să lipsesc de la birou, cu scopul de a finaliza acţiunea întreprinsă, într-o perioadă în care era în joc propriul nostru destin.

Pe parcursul acestei perioade s-au produs importante schimbări în sistemul politic al statului.

Suveranul moştenitor a trebuit să abdice pentru a ceda locul unei guvernări populare. Această mare convulsie politică a antrenat în urma sa nenumărate tulburări de mică anvergură, care instaurau noile valori în locul celor vechi şi noile moduri de gândire şi acţiune. Vechea ordine se schimba, cum se întâmplă întotdeauna, rară să se producă o schimbare paralelă necesară pentru ameliorarea naturii umane. Aceasta, uitând repede lecţia învăţată într-o revoluţie, a acţionat în aşa fel încât să genereze o inevitabilă revoltă, după un timp.

În noiembrie 1949 m-am deplasat la Jamu odată cu deplasarea biroului. Soţia mea a preferat să rămână la Şrinagar pentru a se ocupa de casă şi copii, S-a asigurat de soliditatea sănătăţii mele şi de capacitatea de a-mi purta de grijă, dat fiind rezistenta pe care o dovedisem în ultimii doi ani.

Pe de altă parte eram deplin convins de înălţimea acţiunii şi îmi făcea chiar plăcere să mă dedic acestei opere de uşurare a suferinţelor sutelor de familii, operă pe care mi-am asumat-o atunci când eram doar o mână de

oameni, fără resurse şi nici influenţă într-o perioadă de extremă tensiune şi în condiţii foarte dure.

Mă stabilisem în Jamu la un vechi prieten care avusese bunătatea să-mi pună la dispoziţie o cameră. Eram fericit să-i accept ospitalitatea, oferită cu multă cordialitate şi afecţiune, ceea ce-mi asigura condiţiile confortabile, în special, să mă izolez şi să mă las absorbit în contemplarea strălucirii interioare, care-avea, într-o oarecare măsură, aspectul încântător al viziunii observate în prima zi a Trezirii.

Din cauza experienţei cumplite pe care o suferisem, nu am făcut nicio tentativă de meditaţie, ca altă dată.

Ceea ce făceam acum era complet diferit. Fără niciun efort şi, uneori, fără să-mi dau seama, mă scufundam din ce în ce mai profund în mine, absorbit din ce. În ce mai mult de valurile conştiente, luminoase, care păreau să crească în dimensiune şi în întindere, afundându-mă fără rezistenţă în acest ocean de conştiinţă, în care mă găseam adesea scufundat.

La capătul a aproximativ doisprezece ani, o transformare curioasă s-a operat în cercul luminos de conştiinţă din jurul capului, care mă făcea constant conştient de o lume subtilă, întinzându-se în toate direcţiile, şi în care eu respiram, mergeam şi acţionam, fără să modific în niciun fel caracterul omogen şi omnipătrunzător, fără a fi afectat de ea, în problemele cotidiene ale acestei lumi.

Pentru a fi mai clar, era ca şi cum respiram, mă mişcam şi acţionam înconjurat de un vid conştient, scăpând oricărei percepţii, extrem de subtil, la fel cum suntem înconjuraţi de unde radio, cu diferenţa că nu putem percepe sau simţi existenţa acestor unde, şi suntem obligaţi să acceptăm prezenţa lor prin logica faptelor.

În timp ce, în acest caz, eram conştient de mediumul invizibil prin factori interni, ca şi cum propria mea conştiinţă restrânsă, transcendându-şi limitele, era acum în relaţie directă cu propria sa substanţă, prezentă în toate direcţiile, asemenea unei picături de rouă dotată cu

conştiinţă, care ar pluti intactă într-un ocean al firii pure, fără să se amestece cu masa de apă înconjurătoare.

1 în timpul lunilor precedente remarcasem de mai multe ori această tendinţă a spiritului de a se întoarce către exterior, fără ca aceasta să constituie un obstacol în expansiunea sa interioară: spiritul se întindea precum o picătură de ulei se răspândeşte pe suprafaţa apei, până ce, printr-un efort, reveneam la starea normală, cu spiritul mult mai amplu decât câmpul de conştiinţă original pe care-l posedasem înainte de Trezire.

Nu acordam nicio importanţă acestei faze a evoluţiei, considerând-o ca pe o tentativă a spiritului de a se pierde în reveriile care, din cauza vastităţii lor luminoase, lăsau impresia unei expansiuni interioare mai mari, fără să comporte în realitate o schimbare suplimentară în condiţia mea mentală, deja specială.

Cam după o lună de la sosirea mea în Jamu, remarcasem nu numai că această tendinţă devenise mai marcată şi mai frecventă, dar şi că scufundarea în profunzimile luminoase ale fiinţei ajungea la maturitate, devenind o mare sursă de fericire şi forţă.

Această transformare era, totuşi, atât de progresivă şi schimbarea atât de insesizabilă, încât eram înclinat să cred că tot ceea ce se întâmpla era mai curând rezultatul ameliorării sănătăţii datorată climatului salubru decât intervenţia unor noi factori, în mine.

Către a treia săptămână din decembrie am observat ca atunci când reveneam din aceste momente prelungite de absorbţie, ce deveniseră acum o obişnuinţă în orele mele de singurătate, spiritul întârzia, în general, asupra poemelor misticilor mei favoriţi. Fără să mă gândesc, pentru nimic în lume, să-mi încerc talentul în compoziţia poetica, am făcut câteva tentative în acest sens, luând ca model versurile care-mi plăceau mai mult. Cu excepţia faptului că învăţasem pe dinafară câteva zeci de versuri sanscrite alese din texteie sacre şi câteva zeci de strofe adunate din operele misticilor, nu ştiam nimic despre poezie.

După câteva zile de simple tatonări pentru a mă amuza, am devenit nervos, şi pentru prima oară în viaţa mea am simţit nevoia să scriu în versuri. Fără să iau totul în serios şi crezând că este un impuls trecător, am aşezat pe hârtie câteva strofe, consacrând mai multe ore pe zi acestei îndeletniciri.

Scriam în dialectul caşmiri, dar cam după cincisprezece zile de încercări am constatat că nu făceam progrese.

Sterilitatea eforturilor mele de a scrie versuri în loc să-mi tempereze ardoarea mă împingea să persist, şi petreceam din ce în ce mai mult timp cu ceea ce pentru mine devenise o vioară d'Ingres fascinantă. Nivelul compoziţiilor mele nu se ameliora deloc şi adesea îmi trebuiau ore pentru a contura o strofă şi altele pentru a-i găsi perechea.

Nu-mi trecea prin minte să asociez această nouă tendinţă, agentului misterios ce lucra în corp.

Dar aceste infructuoase tentative pe care le făceam, erau un preludiu deliberat al unui eveniment surprinzător ce avea să urmeze, puţin după aceasta. Eram educat din interior, să exersez un talent ce începuse să se dezvolte în mine, asupra existenţei căruia nu aş fi putut avea cel mai neînsemnat presentiment, şi încercările mele fruste erau primu'! indiciu al antrenamentului.

În timpul acelor zile un membru entuziast din micul nostru grup, ce lucra cu zel la acţiunile sociale din Caşmir, era în vizită în Jamu.

Ea venea adesea la mine, în general cu informaţii despre activitatea noastră din Şrinagar, asupra căreia primeam rapoarte regulate de la trezorierul sau secretarul nostru. Într-o zi i-am propus să o condus acasă, când s-a ridicat să plece sperând ca prin această lungă plimbare să scap de un sentiment de depresie care mă încerca în acel moment. Într-o zi i-am propus să o condus acasă când s-a ridicat să plece, sperând ca prin această lungă plimbare să scap de un sentiment de depresie care mă încerca în acel moment. Mergeam liniştiţi, discutând despre proiectele

noastre, când, brusc, la traversarea podului Tawi, am simţit nevoia unei absorbţii profunde, astfel încât aproape nu mai eram conştient de ceea ce mă înconjura.

Nu mai ascultam vocea companiei mele: ea părea să se fi retras în depărtări, cu toate că mergea alături. Aproape de mine, într-o conflagraţie de lumină strălucitoare, am simţit subit ceea ce părea să fii o o puternică prezenţă conştientă, răsărită din neant, înconjurându-mă şi eclipsând toate obiectele din jur, din care ţâşneau două rânduri ale unui admirabil vers în caşmiri, care pluteau în faţa viziunii mele, ca un înscris luminos pe cer, şi care a dispărut tot atât de brusc cum apăruse.

Când mi-am revenit tânăra femeie mă privea cu stupoare, redusă la tăcere de brusca mea expresie de detaşare absolută. Fără să-i dezvălui ceea ce mi se întâmplase, am repetat versul spunându-i că el se formase brusc în mintea mea şi că asta explica întreruperea conversaţiei noastre. Ea a ascultat surprinsă, impresionată de frumuseţea enunţului, întărind fiecare cuvânt, apoi a exclamat că era cu adevărat un miracol pentru cineva care nu a fost niciodată favorizat de muze să compună un vers atât de minunat din prima sa tentativă, cu rapiditatea unui fulger.

Am ascuhat-o în tăcere transportat de profunzimea experienţei, pe care tocmai o trăisem.

Până acum toate experienţele mele supraconştiente fuseseră pur subiective, nedemonstrabile pentru mine şi neverificabile pentru alţii. Dar acum, pentru prima oară, aveam în faţă o probă tangibilă a schimbării ce se operase în mine, schimbare neinteligibilă şi independentă de conştiinţa mea de suprafaţă.

Capitolul 16

După ce mi-am condus prietena la destinaţie, am revenit acasă pentru cină. Pe toată durata drumului de întoarcere, în calmul plăcut al serii şi în binevenita singurătate a acestui drum puţin frecventat, eram profund preocupat de enigma ultimei mele viziuni şi de orientarea

bruscă într-o direcţie nouă, în care spiritul meu tocmai se angajase…

Cu cât examinam mai atent problema, cu atât eram mai uimit de profunda semnificaţie a acestei creaţii, de compoziţia desăvârşită şi de limbajul încântător al versurilor.

Sub nicio formă nu puteam pretinde că această compoziţie artistică ar fi fost a mea sau creaţia voluntară şi deliberată a gândirii mele.

Am ajuns acasă absorbit profund de aceeaşi înlănţuire de gânduri şi cu această preocupare m-am aşezat la masă.

Am luat câteva înghiţituri în tăcere, uitând de tot ce mă înconjura şi fără să apreciez mâncarea pe care o înghiţeam mecanic, incapabil să mă sustrag stării de intensă absorbţie de care eram cuprins şi nu păstram decât o slabă legătură cu ceea ce mă înconjura, ca un somnambul care evita instinctiv să se împiedice de obiectele din drumul său, fără să fie conştient de prezenţa lor.

La mijlocul mesei, timp în care eram în acea stare de semiextaz, m-am oprit brusc, contemplând cu respect temător şi o stupefacţie fără limite, ce-mi făcea părul măciucă, un fenomen minunat ce se desfăşura în profunzimile fiinţei mele.

Fără cel mai mic efort şi în timp ce eram aşezat confortabil pe scaun, trecusem progresiv într-o stare de elevare şi expansiune a conştiinţei, asemănătoare aceleia pe care o încercasem încă de la prima experienţă, în decembrie 1937, cu diferenţa ca, în locul vuietului puternic din urechi exista acum o tonalitate asemănătoare zumzetului unui stup de albine, încântătoare şi melodioasă, iar strălucirea ce mă încercuise atunci era acum înlocuită de o lumină argintie ce învăluia totul, şi care devenise deja un atribut permanent al fiinţei mele interioare şi exterioare.

Minunata natură a acestei stări consta în realizarea bruscă a faptului că, deşi legat de propriul corp şi de ceea

ce mă înconjura, mă amplificasem într-un fel indestructibil, până la a poseda o personalitate titanică, conştient din interior de un contact direct şi nemijlocit cu un univers intens conştient şi de o nespusă imanenţă de jur-împrejurul meu.

Corpul, scaunul pe care eram aşezat, masa din faţă, camera delimitată de pereţi, peluza din exterior, spaţiul de dincolo de aceasta, incluzând pământul şi cerul îmi apăreau la fel de stupefiante, nefiind decât fantome ale acelei Realităţi, în acel Ocean de Existenţă omniprezent, pătrunzător a toate.

Acest ocean de Real, pentru a încerca să explic cât mai bine cel mai incredibil aspect al său, părea să fie simultan nelimitat, întinzându-se infinit în toate direcţiile şi în acelaşi timp nefiind mai mare decât un punct.

Acest punct minunat de existenţă totală, din care corpul şi tot ceea ce mă înconjura nu reprezenta decât o parte, se extindea ca o radiaţie, era ca şi cum o reflexie la fel de vastă ca propria mea concepţie despre cosmos era proiectată în infinit, printr-un proiector de mărimea unui vârf de ac, întreaga imagine a lumii, intens activă şi gigantică, depinzând de radiaţiile emise de acesta. Oceanul fără margini al conştiinţei în care eram acum scufundat apărea, în acelaşi timp, infinit de vast şi infinit de mic, vast când se raporta la imaginea lumii care plutea în el, şi infinitezimal prin el însuşi, nemăsurabil, fără formă şi dimensiune, un nimic care totuşi, era totul.

Era o experienţă uluitoare şi tulburătoare, căreia nu-i găseam nicio paralelă şi nicio comparaţie, o experienţă depăşind tot ceea ce aparţine acestei lumi, tot ce este conceput de spirit şi perceptibil prin simţuri.

Eram intens trezit în interior, la un mod de a fi atât de dens şi masiv conştient, încât depăşea infinit în splendoare şi importanţă imaginea cosmică prezentă în faţa mea, nu numai sub raportul întinderii şi strălucirii, ci şi sub raportul realităţii şi substanţei.

Lumea fenomenelor în mişcare continuă, caracterizată prin creaţie, schimbarea continuă şi

disoluţia, se retrăgeau în plan secund, îmbrăcând aparenţa unui strat de spumă extrem de fină, ce dispărea rapid deasupra unui ocean de viaţă real şi zbuciumat, sau a unui voal de vapori extrem de fin în faţa unui soare conştient infinit, ceea ce constituia o inversare completă, în relaţia dintre lume şi conştiinţa umană limitată. Aceasta arăta cosmosul, odinioară dominant, redus la starea unei aparenţe tranzitorii şi conştiinţa, înainte încărcată de griji şi circumscrisă corpului, răspândită în spaţiu până la dimensiunile unui univers puternic, şi până la poziţia exaltată a unei imanenţe glorioase, în faţa căreia cosmosul material se restrângea şi retrograda până la statutul subaltern al unei dependenţe estompate şi iluzorii.

M-am deşteptat din această stare de semitransă cam după o jumătate de oră, zguduit până în străfundurile fiinţei de majestatea şi splendoarea viziunii, într-o uitare totală a scurgerii timpului, ca şi când prin intensitatea acestei experienţe trăisem o viaţă întreagă de existenţă obişnuită. Pe această durată, probabil din cauza fluctuaţiilor din starea corpului şi a spiritului, provocate de stimuli interiori şi exteriori, existau intervale mai mult sau mai puţin profunde de pătrundere, distincte nu prin trecerea timpului, ci prin gradul de imanenţă: starea de imanenţă în cel mai profund moment al pătrunderii inspira o teroare misterioasă amestecată cu respect profund şi căpăta un caracter atât de grandios, de putere absolută, de omniscienţă, de beatitudine, şi în acelaşi timp era atât de total imobilă, intangibilă şi fără formă, încât invizibila linie de demarcaţie între lumea materială şi infinitul omniscientei Realităţi înceta să existe, ambele fuzionând într-o singură realitate; puternicul ocean era aspirat de o picătură, enormul univers tridimensional era înghiţit de un grăunte de nisip, întreaga creaţie, incluzând cunoscător şi cunoscut, observator şi observat, era redusă la un inexprimabil vid, fără dimensiune, pe care niciun spirit nu-l poate concepe şi niciun limbaj să-l descrie.

Înainte de a ieşi din această condiţie şi înainte ca gloria în care mă găseam să fie complet risipită, am văzut

plutind în lumina strălucitoare a spiritului versurile ce prinseseră formă în mine, aproape de podul Tawi, în acea zi. Versurile au apărut unele după altele ca şi când fuseseră depozitate într-un câmp tridimensional al conştiinţei, de către o altă sursă de cunoaştere, condensată în interiorul meu. Ele se năşteau din abisurile strălucitoare ale fiinţei, desfăşurându-se rapid în strofe formate, precum fulgii de zăpadă care se transformau la altitudine din picături de apă în cristale, cu forme regulate atunci când se apropiau de ochi, şi dispăreau atât de subit încât abia aveam timp să le reţin în memorie. Versurile erau deplin formate, atât în ceea ce priveşte limbajul cât şi măsura poeziei, astfel încât produsul finit părea să-şi tragă originea din inteligenţa înconjurătoare, şi defila în faţa ochiului meu interior pentru a se exprima. Când m-am ridicat de la masă şi am intrat în cameră, eram încă într-o stare de exaltare.

Primul lucru pe care l-am făcut a fost să notez acele versuri, în măsura în care mi le reaminteam. Aceasta nu era o treabă uşoară. Am realizat că, în scurtul interval care se scursese, uitasem nu numai ordinea în care versurile se arătaseră, dar şi părţi întregi ale subiectului, şi mi-era extrem de dificil să mi le reamintesc sau să umplu golurile. Mi-a luat mai bine de două ore pentru a repara omisiunile.

În acea noapte m-am culcat într-o stare de spirit entuziastă şi fericită. După ani de suferinţe intense îmi fusese, în fine, dat să întrevăd suprasensibilul, şi devenisem în acelaşi timp receptaculul noroos al graţiei divine, ceea ce corespundea admirabil concepţiilor tradiţionale referitoare la Kundalinī. Nu-mi venea să cred că sunt atât de fericit. Aveam impresia că era prea minunat pentru a fi adevărat. Şi când priveam în mine pentru a descoperi ce făcusem pentru a merita această fericire, mă simţeam plin de o extremă smerenie. Nu aveam 3 a activ nicio reuşita, nicio împlinire suficient de remarcabilă pentru a merita onoarea ce-mi era acordată.

Trăisem o viaţă obişnuită, nu făcusem niciodată un fapt meritoriu şi nu realizasem niciodată o izbândă

completă asupra dorinţelor şi a apetiturilor mele. Treceam în revistă, în minte, toate evenimentele remarcabile din ultimii doisprezece ani: studiindu-le în lumina ultimului eveniment, găseam că multe dintre aspectele vieţii, ce rămăseseră obscure sau neobservate până acum, căpătau o semnificaţie profundă şi surprinzătoare.

În intensitatea bucuriei provocată de această revelaţie am uitat teribila încercare pe care o îndurasem, suspansul epuizant şi anxietatea care m-au însoţit în toată acea perioadă.

Băusem cupa suferinţei până la zaţ pentru a descuia o sursă minunată şi perpetuă de bucurie şi pace de nespus, ascunsă în interiorul fiinţei mele. Aceasta aşteptase momentul propice pentru a se revela, aducându-mi într-o clipă o mai profundă înţelegere a esenţei lucrurilor, decât ar fi putut să o facă o viaţă întreagă consacrată studiilor.

Antrenat în astfel de gânduri am adormit în final şi am intrat în lumea strălucitoare a viselor în care mă aflam în fiecare noapte.

Când m-am trezit dimineaţa, prima amintire ce mi-a venit în minte a fost cea a experienţei transcendente din ajun.

Chiar chemarea fugitivă a unui zbor supraconştient în ţara de minuni a Infinitului transportă spiritul şi depăşeşte tot ceea ce se poate imagina sau întâlni în universul fizic.

Dacă se ia în consideraţie conţinutul uluitor al acestui tip de viziune, nu este surprinzător că vechii înţelepţi ai Indiei, în comuniune constantă cu realitatea transcendentă, priveau lumea ca pe nimic altceva decât o umbră inexplicabilă, o aparenţă iluzorie, ascunzând un etern şi strălucitor Soare de o glorie şi o sublimitate indescriptibile.

În fiecare zi, în timpul celor două săptămâni ce au urmat, am scris câteva strofe în caşmiri care, fără excepţie, abordau un aspect sau altul al necunoscutului; unele erau indubitabil într-un stil apocaliptic.

Aceste versuri îmi veneau brusc, în momente de

odihnă, precedate de o pauză voluntară în procesul normal al gândirii. Încetarea preliminară a activităţii mentale era urmată curând de o stare de profundă absorbţie, ca şi când eram pe punctul de a mă scufunda în mine, pentru a atinge o anumită profunzime, unde puteam înţelege vibraţiile mesajului, totdeauna exprimat sub o formă poetică. Versurile se formau plecând de la o formă extrem de subtilă a unei seminţe invizibile şi instantaneu treceau prin faţa spiritului meu, într-o formă gata elaborată, urmându-se unul pe altul într-o succesiune rapidă, până când bucata întreagă era desăvârşită, încercam atunci brusc dorinţa de a ieşi din starea de semitransă şi de a reveni la normal, în mai multe rânduri, pe durata celor cincisprezece zile, am avat aceeaşi experienţă ca în prima zi, egalând aproape în toate privinţele, experienţa mea originară.

Într-o zi eram aşezat pe scaun, pe punctul de a citi un pasaj scris în ajun, când, sesizând o comandă interioară, m-am aplecat pe spătarul scaunului şi am închis ochii, într-o stare de destindere, aşteptând ceea ce avea să urmeze. Chiar în clipa când am făcut acest lucru, m-am simţit în expansiune în toate direcţiile, am uitat de tot ceea ce mă înconjura şi m-am lăsat învăluit de o imensă mare de lumină sclipitoare, legănat de o cadenţă melodioasă interioară întrecând toată simfonia terestră. Mă apropiam din ce în ce mai mult de starea supremă până când, făcând un salt, m-am găsit dintr-odată detaşat de tot ceea ce releva lumea cauzală. Eram dizolvat într-un vid inexprimabil, un mod de a fi minunat, scutit de distincţii spaţiale şi temporale. Am revenit la starea normală după mai mult de o jumătate de oră, şi în timpul câtorva momente de tranziţie am descoperit o compoziţie plină de frumuseţe, care aştepta ca spiritul meu s-o înregistreze, când încă nu era dezmeticit din experienţa extraordinară prin care tocmai trecuse.

După cincisprezece zile limbajul s-a schimbat şi, în loc de versuri în caşmiri, au urmat versuri în engleză. Toate slabele mele cunoştinţe de poezie engleză pa cere le posedam se limitau la studiul câtorva poeme alese, care

făceau parte din manualele şcolare. Cu excepţia acestora, neavând nicio înclinaţie pentru poezie, nu mă îngrijisem niciodată să citesc orice altceva. Dar puteam cu uşurinţă să-mi dau seama, ca bucata din faţa mea era asemănătoare poemelor pe care le citisem, însă neposedând nicio cunoştinţă de versificaţie şi prozodie engleze, nu-mi puteam permite nicio judecată asupra excelenţei sale.

Câteva zile mai târziu poemele au apărut în urdu în loc de engleză. Cum posedam o cunoaştere acceptabilă de urdu nu aveam nicio dificultate să aşez versurile în scris şi, totuşi, numeroase goluri au fost umplute multe luni mai târziu. După câteva zile, pandjabi a succedat dialectului urdu. Nu citisem niciodată o carte în pandjabi, dar învăţasem această limbă frecventând continuu persoane şi asociaţi vorbitori de pandjabi, pe toată durata şederii de mai mulţi ani în Lahore, în calitate de şcolar şi student. Cu toate acestea surpriza mea nu a cunoscut margini când, câteva zile mai târziu, mi-a venit o directivă, să mă pregătesc să primesc versuri în persană. Nu citisem niciodată în această limbă, nu o puteam înţelege şi vorbi cât de puţin. Am aşteptat cu respiraţia tăiată şi imediat după indicaţie, câteva versuri persane s-au manifestat în minte, în acelaşi mod în care apăruseră compoziţiile în celelalte limbi. Nu am avut dificultăţi în recunoaşterea unor cuvinte persane şi chiar a formei poetice a versurilor. Caşmiri fiind bogată în numeroase cuvinte persane, îmi era uşor să înţeleg anumite cuvinte folosite în limba mea maternă. După un efort susţinut şi antrenament ani ajuns în final să notez versurile, dar existau numeroase goluri şi erori ce nu au putut fi umplute sau corijate decât după mult timp. Efortul de a nota cele câteva poeme scurte în persană a fost atât de laborios, încât după câteva zile am renunţat la această îndeletnicire dificilă. Mă simţeam epuizat şi, ceea ce era mai grav, efectul dăunător al tensiunii intelectuale şi al emoţiei asupra sănătăţii mele se manifesta într-un fel neliniştitor, prin momente prelungite de agitaţie precedând somnul. În consecinţă, mi-am acordat mai mult de o săptămână de repaus complet. După

această scurtă pauză, simţindu-mă aproape în formă, nu mai încercam nevoia de a rezista impulsului, şi m-am supus din nou inspiraţiilor extatice ale momentelor oportune.

Într-o zi m-am supus unei directive, fără să-mi destind spiritul, pentru a mă pregăti să o primesc, şi am plonjat interior suficient de profund, pentru a atinge emanaţiile subtile ale stupefiantei surse de conştiinţă, prezentă în interiorul meu şi totuşi, ca în supliciul lui Tantal, încă în afara puterii mele de înţelegere; am simţit brusc o tresărire de entuziasm profund, nu lipsit de teamă, propagându-se prin toate fibrele fiinţei mele, când un semnal a traversat ca un fulger spiritul, liniştit şi imobil. Semnalul era acela de a mă pregăti să iau act de o bucată de poezie în germană. Am ieşit din semitransă într-o stare de efervescenţă mentală, incapabil să mă împac cu ideea că o ispravă atât de incredibilă poate să fie posibilă. Nu învăţasem niciodată germana, nici nu văzusem o carte scrisă în această limbă şi niciodată, atât cât ştiu, n-o auzisem vorbită în prezenţa mea, şi, totuşi se aştepta de la mine să scriu un poem în germană, ceea ce semnifica o completă negare a adevărului confirmat de timp, că orice limbă care se vorbeşte este un bagaj dobândit şi nu poate fi primit în dar.

Germana a fost urmată de franceză şi italiană. Apoi au venit câteva versuri în sanscrită, urmată de versuri în arabă.

Cu siguranţă nu putea exista nimic mai convingător decât fenomenul căruia-i eram martor şi care mă impresiona până la a mă face să accept, fără să pot rezista, ideea că eram în contact ocazional cu fântâna întregii cunoaşteri şi că, dacă nu ar fi fost incapacitatea mea de a înţelege şi transcrie, aş fi putut obţine prin scris bucăţi poetice în majoritatea limbilor literare de pe pământ.

Simţeam trecând prin mine, val după val, acel soi de electricitate conştientă încărcată de cunoaştere, la care, din cauza sărmanei capacităţi a spiritului meu, nu puteam avea acces deplin. Când încerc să descriu experienţa care,

intermitent, a fost de-a lungul timpului particularitatea cea mai sublimă şi exaltantă din existenţa mea, îmi lipsesc cuvintele.

În fiecare dintre aceste ocazii am fost determinat să mă simt ca observator al propriei mele persoane sau, mai precis, sinele meu conştient luminos era pe punctul de a pluti, nepătrând decât o idee extrem de vagă despre cadrul corporal, într-un plan de conştiinţă de o splendoare strălucitoare, din care fiecare fragment reprezenta o lume nelimitată de cunoaştere, cuprinzând prezentul, trecutul şi viitorul, conţinând şi regizând toate ştiinţele, toate filosofiile şi toate artele vreodată cunoscute şi cele ce vor fi cunoscute, toate astea concentrate şi conţinute într-un punct existând aici şi pretutindeni, acum şi totdeauna; un ocean informai nemăsurabil de înţelepciune, de unde picătură după picătură, cunoaşterea se scurge şi va continua să se scurgă în spiritul uman.

În fiecare vizită din regnul suprasensibil am fost atât de scufundat în acest mister şi în minunile sale, încât tot restul, tot ce aparţine acestei lumi, tot ceea ce noi concepem despre altă lume, toate faptele şi incidentele vieţii mele, altele decât acela toate evenimentele capitale ale istoriei, toate ambiţiile şi dorinţele şi, pe deasu’prea, Propria mea existenţă, viaţa şi moartea mea par nesemnificative şi triviale, în raport cu gloria indescriptibilă a misterului de nepătruns al imensităţii inimaginabile a minunatului Ocean de Viaţă, de al cărui ţărm mi-a fost permis să mă apropii.

Capitolul 17

Scufundarea cotidiană în acest ocean de conştiinţă, în care aveam acum, acces, într-un fel neaşteptat, a avut pentru mine efectul să aducă spiritului o satisfacţie extremă. Eram copleşit de uluirea generată de incalculabila bogăţie pe care o descoperisem în interiorul meu. Anxietatea înnebunitoare pe care o încercasem şi îndoielile grave pe care le întreţinusem au dispărut complet, cedând locul unui sentiment de gratitudine inexprimabilă faţă de puterea divină, care, în ciuda

ignoranţei mele, a rezistenţei constante, a greşelilor mele, a slăbiciunilor şi erorilor numeroase, formase în mine, cu o iscusinţă inimitabilă, o cale nouă de percepţie, mă dotase cu o viziune nouă şi mai pătrunzătoare, cu scopul de a mă deschide unei existenţe prodigioase.

În ciuda tuturor eforturilor mele, vestea straniilor manifestări psihice produse se răspândea. Musafirii, amicii, colegii de birou erau izbiţi de comportamentul meu schimbat şi dispoziţia mea de absorbţie constantă. Chiar dacă încercam, nu eram capabil să mă eliberez, pentru că eram cu totul transportat de minunea fenomenului, depăşind tot ceea ce-mi putusem imagina.

Nu puteam, cu siguranţă, ascunde asociaţilor intimi o transformare care a avut ca efect să mă facă să încerc o emoţie atât de puternică încât tot echilibrul meu să fie zdruncinat. Gazda mea, tulburată de plimbările mele continui, într-o stare de distragere profundă, aproape pe punctul de a uita complet, în anumite momente, tot ceea ce mă înconjura, a devenit realmente alarmată văzând lumina aprinsă la orice oră din noapte, găsindu-mă treaz, în curs de a scrie, într-o stare de preocupare extremă. Cum el cunoştea tendinţele mele mistice, mă mustra plin de gentileţe, pentru că avea impresia că absorbţia completă şi exerciţiile mele nocturne erau preludiul ce anunţa renunţarea completă la lume şi adoptarea unei vieţi monastice.

La capătul câtorva săptămâni eram incapabil să rezist fascinaţiei acestei existenţe nou descoperite, care depăşea pragul conştiinţei obişnuite. Nu găseam puterea să ies din aceste stări contemplative. În afară de câteva ore de somn neregulat noaptea, ele mă obsedau continuu pe durata întregii zile şi mă făceau aproape incapabil să-mi ocup mintea cu altceva. Mâneam mecanic, ca un copil ce o făcea dormind şi când eram obligat să vorbesc mă exprimam şi ascultam ca un om ocupat să privească cea mai captivantă piesă de teatru jucată vreodată în viaţă, care replica prin răspunsuri laconice comentariilor oamenilor din jurul său, adesea fără ca măcar să înţeleagă

pe deplin, nici să-şi amintească despre ceea ce fusese vorba. Mergeam la birou mai mult prin forţa obişnuinţei decât prin opţiune sau înclinaţie.

Întreaga mea fiinţă se revolta când făceam un efort pentru a coborî val-vârtej de pe culmile eterate şi transcendente, ca să acord atenţie dosarelor plictisitoare ce zăceau neglijate pe masa mea de lucra. După câteva zile, simplul fapt de a mă-aşeza în atmosfera sufocantă din încăpere timp de ore devenea atât de jenant şi opresiv, încât am recurs la un concediu prelungit şi nu a trebuit să mă mai întorc, din nou, în acele locuri.

Am realizat că ruptura legăturii mele cu serviciul îmi va reduce venitul, într-o mare măsură, dar nevoia de a mă elibera de piedicile acestei aserviri era prea puternică, pentru a fi suprimată de condiţii financiare sau mundane.

În acest timp, o rumoare stranie se stârnise în oraş şi o mulţime de oameni veneau să mă viziteze, atraşi de zvonul unei transformări miraculoase suferite de mine. Majoritatea veneau doar pentru a-şi satisface curiozitatea, ca să verifice ce auziseră, tot aşa cum ar fi venit să vadă un fenomen curios sau realizările uluitoare ale unui prestidigitator.

Puţini dintre ei, mărturiseau un interes faţă de geneza schimbării sau raţiunea acestei manifestări bruşte. În câteva zile, afluenţa a fost atât de mare şi continuă încât, de dimineaţă până seară nu-mi rămânea un moment pentru mine însumi. Mi se părea că ar fi fost nepoliticos să refuz întrevederile, şi aveam convingerea că o astfel de atitudine ar fi fost interpretată drept orgoliu. Suportam deci, răbdător, îmbulzeală zilnică cu preţul liniştii mele mentale, care ar fi trebuit să fie grija mea primordială, în stadiile iniţiale ale acestei recente evoluţii. Eram, în general, într-o stare de conştiinţă exaltată tot timpul şi chiar în această stare vorbeam oamenilor strânşi în jurul meu, trecând frecvent, sub privirile lor, prin grade de absorbţie mai profundă, de unde eram adesea trezit la realitate, de intrarea altor grupuri. Primeam mulţimile avide, mecanic, abia conştient de ceea ce spuneam sau de

cei ce veneau şi plecau în cursul unei zile. După o perioadă, oboseala a devenit insuportabilă, şi am început să-i simt efectele dăunătoare asupra sănătăţii. Primul indiciu de tulburare a fost o agitaţie crescândă în timpul nopţilor care, curând, a luat proporţia unei insomnii parţiale. În loc să mă alarmez de reapariţia unui inamic care îmi provocase atâta suferinţă în trecut, l-am interpretat ca pe primul semn al unei existenţe libere, al unei dezrobiri de sub dominaţia corpului, considerată ca o trăsătură esenţială a creşterii spirituale. Fiind privat de îngrijirile soţiei mele, care, cu un adevărat instinct feminin, supraveghease întotdeauna strict regimul meu, am devenit indiferent la hrană şi mă îmbătăm cu gândul că, în fine, depăşisem o slăbiciune ce mă determinase să acord prea multă atenţie alimentaţiei şi să devin sclavul meselor regulate.

Progresiv, un sentiment de detaşare de lume a început să pună stăpânire pe mine, însoţit de o dorinţă crescândă să rup lanţurile care mă legau de familie, şi să duc viaţa unui Sannyâssin, pe care nicio dorinţă nu-l tulbură şi nicio convenţie sau cutumă nu-l ţin prizonier.

Tocmai traversasem o experienţă stranie, care atinsese apogeul într-o realizare ce depăşea aşteptarea mea, şi consideram necesar să o fac cunoscută celorlalţi. Era, în consecinţă, de datoria mea să duc o viaţă complet lipsită de tracasările şi agitaţia febrilă a existenţei mundane, o existenţă dedicată exclusiv serviciului umanităţii, cu intenţia de a face cunoscut marele adevăr pe care-l descoperisem.

Singurul obstacol în executarea acestei decizii, mă gândeam, consta în puternicele legături afective cu familia şi prietenii; aceste legături, ar fi fost foarte dificil de rupt, judecându-le după experienţa mea şi tendinţele personale. Dar cum reflectam mai profund la această problemă şi-mi sondam inima în căutarea unui răspuns, am descoperit că experienţa fantastică, pe care tocmai o trăisem, m-a purificat de iubirile mele mundane şi că eram capabil să mă separ de familie ca şi de prieteni pentru totdeauna,

fără ca măcar să arunc o privire înapoi pentru a îndeplini, fără să fiu deranjat de cei mai mărunt gând de obligaţii familiale, activitatea sacră pe care doream cu ardoare să mi-o asum.

Dar cu toate că îmi fusese dat să întrevăd starea de spirit şi motivaţia puternică care împingea profeţii şi vizionarii de odinioară la fapte de vitejie fără egal, de renunţare şi ascetism, care păreau dincolo de capacităţile omului obişnuit, eu nu eram destinat să urmez drumurile lor din cauza extremelor susceptibilităţi ale organismului, tulburărilor provocate de tensiune şi a efortului inevitabil, în condiţii nefavorabile şi dure.

Exista undeva în mine un punct slab care, adesea, ceda sub presiunile rigorilor impuse de o viaţă ascetică sau a unei continue dezordini în domeniul nutriţiei şi somnului.

Cred că din cauza acestei vulnerabilităţi am fost capabil să urmez pista, şi să mă ridic până la sursa relaţiei strânse care exista între corp şi spirit, chiar în modul de funcţionare al creierului, conducând la transcendenţă, în timp ce lucrurile ar fi putut să nu-mi fie atât de clare şi de evidente dacă s-ar fi întâmplat altfel.

Timp de mai bine de o lună am trăit într-o stare de triumf şi exultare spirituală, imposibil de descris. În toată această perioadă, fiinţa mea era constant pătrunsă de sentimentul distinct că deplasându-mă, aşezându-mă sau acţionând, eram tot timpul învăluit de o prezenţă tăcută, prodigioasă, din care îmi trăgeam existenţa. Frecvent, cădeam în extazul unei absorbţii mai profunde, în care, mut de uimire, mă pierdeam complet în Indescriptibil. Aceste stări erau însoţite, din timp în timp, către final, de străluciri de inspiraţie.

În acea perioadă, din cauza lipsei de somn şi a iregularităţii regimului alimentar, sentimentul de euforic care fusese continuu prezent s-a diminuat sensibil, şi din nou am început să simt semne de epuizare, asociate unui disconfort mental. Am fost cu asprime aruncat la pământ din această efemeră stare de fericire paradiziacă, într-o dimineaţă, când sculându-mă din pat după o noapte

agitată, m-a copleşit o depresie acută, care a continuat pe durata întregii zile, şi care a reacţionat ca un duş de apă îngheţată asupra unui om prins de beţie. Trezit într-o tresărire din euforia mea nemotivată pe care mi-am reprimat-o dur, m-am obligat să acord o atenţie imediată hranei, şi după câteva zile am remarcat semne de ameliorare în starea mea. Dar abandonul nemoderat delicii lor metapsihice, efortul mental excesiv şi neglijenţa cu privire la nevoile organice mi-au slăbit vitalitatea până la un punct neliniştitor, şi fără ca eu să observ; aceasta generase o stare de intoxicare extrem de lentă a sistemului nervos, care mă împiedicase să sesizez această deteriorare, cu suficient timp înainte, pentru a adopta precauţiile potrivite.

Auzisem relatându-se povestiri despre oameni care, beţi de fericire, până la nebunie, de la prima observare a modului de existenţă suprasenzorial, imediat după trezirea spirituală, fuseseră atât de transportaţi şi fermecaţi, departe de viaţa terestră, că le-ar fi fost imposibil să revină la nivelul de conştiinţă normal, pentru a-şi satisface nevoile corpului. Spiritul lor, într-o contemplare extatică neîntreruptă a fascinantului regn suprasenzorial, abandonase definitiv corpul înfometat, fără să binevoiască să coboare din nou fine, fie şi pentru o singură dată, la nivelul terestru, până la final…

M-am abţinut să mă dau în spectacol în faţa lumii curioase, care intra şi ieşea în valuri interminabile.

În loc să încurajez stările de intensă absorbţie, gata să izbucnească permanent asupra mea, imediat ce spiritul se întorcea către interior, evitam deliberat introversiunea şi mă ocupam exclusiv de bagatele şi frivolităţi, pentru a acorda o perioadă de repaus spiritului prea surmenat.

Era la jumătatea lui martie, care marchează începutul primăverii în Caşmir, şi simţeam că trebuie să revin acasă, singurul meu azil în timp de disperare, cu scopul de a mă supune afecţiunii vigilente a soţiei mele, singura salvare în timpul bolii. Fără să mai pierd o singură zi, m-am întors la Şrinagar cu avionul, abandonând pentru

totdeauna ideea de a vagabonda pe globul terestru, în mod tradiţional, pentru a împlini regenerarea umanităţii. În cazul meu aceasta fusese o imaginaţie fantastica, născută dintr-o dorinţă de putere, de aspiraţie a unei cuceriri spirituale, tendinţe ce însoţeau adesea activitatea energiei Kundalini în centrul intelectual, şi provoca o uşoară beţie cerebrală, prea subtilă pentru a fi remarcată de cei din jur, lipsiţi de cunoştinţe în materie, indiferent de inteligenţa şi erudiţia acestora.

Acasă m-am abandonat îngrijirilor soţiei mele care, după lividitatea şi expresia privirii mele, dedusese imediat că eram într-o stare de epuizare, şi că aveam o nevoie urgentă de repaus şi refacere.

Vestea reuşitelor mele stranii circulase până la Şrinagar, şi a fost o problemă dificilă să împiedic mulţimea care se îmbulzea spre casa mea.

După câteva zile am devenit capabil să consacru mai multe ore pe zi întâlnirilor cu vizitatorii, fără să fiu obosit şi mi-am ocupat timpul rămas cu nimicuri, pentru a evita influenţa stărilor contemplative asupra spiritului, care chiar atunci exercitau încă o asemenea fascinaţie încât mi-a trebuit un efort de voinţa extrem, pentru a rezista tentaţiei, fie şi pentru o singură zi.

La capătul câtorva săptămâni mulţimile au început să se diminueze şi în final au încetat să curgă; aceasta îmi oferea un răgaz care, împreună cu precauţiile adoptate în materie de regim, m-au ajutat să depăşesc slăbiciunea provocată de lipsa de măsură, de care dădusem dovadă. Dar am avut nevoie de mai mult de şase luni ca să revin la normal şi să mă pot îndeletnici cu treburile mele, fără să mă abandonez brusc contemplării, asemenea unei răpiri de existenţă necondiţionată. A Când expirarea concediului s-a apropiat, m-am hotărât să nu mai continui serviciul.

Calea ce permitea eliberarea de sordidul şi mizeria lumii materiale, şi deschiderea de pace şi serenitate nespusă din universul interior strălucitor, era prea îngustă şi periculoasă, pentru ca să-mi permită s-o urmez cu o grea încărcare de responsabilităţi lumeşti pe umeri.

Pentru a-mi atinge scopul de a gusta din fructul veritabilei libertăţi spirituale, era necesar să mă degajez de lanţurile ce mă ancorau în lumea materială.

Colţul retras al unui birou agitat, fremătând de o activitate încărcată, de tensiunea emoţiilor conţinute, nu era locul unde un om constant preocupat de Invizibil să poată petrece mai multe ore de supunere neîncetată la dispoziţia altora, fără să se expună riscului deteriorării sănătăţii sale mentale. Existau alte raţiuni care au precipitat decizia de a rupe complet relaţiile cu serviciul. Schimbarea guvernului antrenase în urma sa o mulţime de probleme arzătoare, cerând soluţii imediate. Ele trebuiau stăpânite şi tratate cu precauţie, într-un moment în care întreaga ţară era în efervescenţa produsă de lupta sălbatică pentru putere şi posesii pe de-o parte, şi pe de altă parte, de eforturile făcute pentru a evita spolierea şi deposedarea. Biroul nostru nu putea să scape comodei generale sensibile pretutindeni, şi curând, atmosfera a devenit supraîncărcată de suspiciune reciprocă, într-un punct care era real periculos pentru oamenii din subordinea mea. Am făcut, deci, o cerere de retragere prematură, care după formalităţile uzuale a fost acordată legal.

Eram acum liber să-mi petrec timpul cum îmi plăcea, fără să fiu perturbat de cea mai neînsemnată grijă referitoare la găsirea unei soluţii dilemelor oficiale, iară încetare reînnoite, şi conflictelor constante dintre conştiinţa mea şi voinţa superiorilor.

După o absenţă de mai multe luni, în timpul cărora se produsese, cu adevărat, o schimbare enormă în mine, m-am alăturat din nou grupului de prieteni statornici, care menţinuseră vie mişcarea noastră, pe durata acestui interval.

Participam din nou la activitatea lor, care viza acum să amelioreze soarta văduvelor, atât de confuză în societatea noastră, sau să suprime obstacolelor ridicate de opinia pubelcă împotriva recăsătoririi acelora care erau disponibile, cu scopul de a atenua prin aceasta, într-o

anumită măsură, suferinţele numeroaselor fiinţe supuse unui tratament inuman, în numele religiei şi al castei, de propriile lor familii.

În pofida dorinţei profunde a tuturor membrilor din micul nostru grup de a-şi limita activitatea la misiunea de serviciu, ei erau antrenaţi, fără să vrea, în apele tulburi ale rivalităţilor şi ambiţiilor politice, din cauza opoziţiei constante care viza să le înrobească forţa.

La capătul a câţiva ani le devenise extrem de dificil, chiar să continue munca umanitară ta care se angajaseră. Dar, hotărâţi să persevereze, au reuşit să-şi continue activitatea, sub o formă restrânsă, având totdeauna grijă să rămână în afara grupurilor politice rivale, care le căutau sprijinul.

În perioada anilor critici care au urmat primei mele experienţe a Invizibilului, centru de activitate al grupului nostru îndeplinea pentru mine o dublă funcţie: să-mi furnizeze o ocupaţie în acord cu caracterul meu, fără să-mi suprime libertatea, şi să-mi servească ca preocupare sănătoasă în timpul orelor de odihnă.

Gustasem pentru prima oară bucuria unei existenţe noi şi asta mă făcea într-atât de nebun cât nu aş fi crezut posibil. Această nebunie genera în mine un sentiment de îndepărtare de lume şi o aversiune faţă de lucrurile vieţii, ca şi când aş fi fost captiv pe un pământ străin, nerăbdător să-mi părăsesc închisoarea şi, totuşi, incapabil să o fac.

Aş fi putut să devin un izolat, pentru a calma focul renunţării aprins în mine, dacă nu ar fi fost acest contact constant cu suferinţa şi mizeria, şi slabele posibilităţi pe care le aveam pentru a le uşura. Participarea activă la aceste eforturi caritabile, cu toate că avea o influenţă extrem de limitată, contribuia, într-o oarecare măsură, la menţinerea unei stări de normalitate, cu suficient ataşament pentru lume, pentru a combate tendinţele morbide ale evaziunii care prinsese proporţii în mine.

Restul a fost îndeplinit de soţia mea, a cărei imensă dragoste, atenţie asiduă la cea mai mică nevoie a mea şi îngrijiri constante m-au făcut atât de dependent de ea,

încât ideea de a locui în singurătate, departe, chiar şi pentru un scurt interval de timp, părea inacceptabilă pentru cineva a cărui sănătate era atât de delicată şi condiţie atât de specială.

De la începutul noilor manifestări, numeroase persoane, din dorinţă sau necesitate, au venit să mă vadă, cu gândul ascuns de a aborda un anume subiect. Aceşti oameni aşteptau ore întregi, căutând o oportunitate să mă vadă între patru ochi, pentru a-mi vorbi de scopul vizitei lor. În perioada iniţială, când mulţimea părea să nu se mai diminueze, şi când eram într-o stare elevată şi-mi repugna comunicarea, ei veneau de mai multe ori la rând, până când reuşeau să obţină câteva minute de conversaţie privată cu mine. În ochii majorităţii atinsesem un statut de autoritate în materie de dominare a forţelor subtile ale naturii, şi eram capabil să fac şi să desfac lucrurile, apt să modific circumstanţele, să schimb destinele şi să metamorfozez efectul acţiunilor şi conduita celorlalţi. Aceştia îmi atribuiau o poziţie de suveranitate, de strânsă intimitate cu Atotputernicul şi puterea de a sfida legile naturii şi de a întrerupe mersul evenimentelor printr-un simplu gest sau act de voinţă. Ascultam expunerile lor în tăcere, impresionat de scenele de mizerie umană şi de relatările dezolante pe care mi le expuneau.

Unii erau fără resurse, alţii în şomaj ori fără copii sau angajaţi într-un proces, unii erau invalizi fără speranţe, alţii prinşi în ghearele adversităţii, alţii se zbăteau cu probleme domestice, etc. Aceştia aşteptau de la mine să intervin pe lângă destin, în favoarea lor, pentru a-i elibera de chinuri şi a-i uşura de dificultăţile împotriva cărora erau neputincioşi, şi erau gata să prindă cea mai mică oportunitatea trecătoare, să se agaţe de cea mai mică rază de speranţă ca înecatul de un pai.

Toţi erau oameni răniţi, frustraţi, dezamăgiţi pentru că viaţa lor nu era decât un pat de spini. Credinţa generală a maselor cu privire la oamenii de spirit şi vizionari, credinţă ce vine din timpuri preistorice, i-a investit pe aceştia cu puteri supranaturale stupefiante. Oamenii au

impresia că ei posedă o legătură misterioasă sau o stăpânire asupra forţelor subtile şi inteligente ale naturii, şi că ei pot să comande elementelor şi spiritelor.

Nu puteam să scap consecinţelor acestei concepţii şi, deşi negasem şi argumentasem, nimic nu avea o putere efectivă pentru a descuraja aceşti oameni, nu numai scăldaţi în superstiţii din fragedă copilărie, dar şi constrânşi de situaţii extrem de dureroase, să caute cu ardoare un agent supranatural pentru a-i smulge din dificultăţi. Mulţi dintre ei, atribuind, unei reticenţe, expresia onestă a incapacităţii mele de a-i scoate din nenorocire, se comportau precum copiii, implorându-mi asistenţa cu mâinile încrucişate şi lacrimi în ochi.

Spectacolul lacrimilor şi vocilor virile vlăguite de emoţie mă lăsau puternic afectat şi zguduit de necazurile lor.

Aceşti bărbaţi şi femei răniţi, care veneau la mine pentru a scăpa miraculos de necazurile lor, erau, în cea mai mare parte, victimele injustiţiei sociale şi inima mea încerca pentru ei o simpatie şi o compasiune profundă. În locul lor eu aş fi acţionat, poate, la fel. Dar totala lipsă de putere să uşurez nenorocirile lor sporea într-atât durerea mea încât uneori, incapabil să mai suport, trebuia să caut sanctuarul eului meu profund cu scopul de regăsi suficientă siguranţă şi forţa pentru a depăşi durerea.

Îi consolam, cât puteam de bine, şi adesea plecau cu o stare de spirit mai uşoară decât aceea cu care veniseră, dar mă lăsau agitat şi nesatisfăcut, încărcat de necazurile lor, pe deplin conştient de faptul că, din moment ce noi constituim minusculele celule individuale ale unui vast organism, ar trebui să împărţim în mod egal suferinţele şi relele ce există în această lume; dar cum zidul ego-ului, separând fiecare celulă de rest, împiedică ca aceasta să se realizeze, noi ne simţim fericiţi şi mândri de achiziţii obţinute adesea pe cheltuiala noastră, şi credem în aberaţia că alţii au suportat costurile.

Dacă este adevărat că venerabilele credinţe, care atribuie puteri transcendente vizionarilor, sunt aşezate pe

o bază solidă, dimpotriva). ideea populară care a persistat peste secole, după care cei ce posedă aceste puteri sunt în măsură să suspende legile naturii şi să schimbe cursul evenimentelor şi al destinului, este fondată pe o evaluare incorectă a poziţiei lor şi, de asemenea, asupra unei atitudini improprii vis-à-vis de problemele de viaţă. Dezvoltarea căilor suprasenzoriale de cunoaştere pentru percepţia realităţii subtile ce scapă razei de acţiune a simţurilor şi raţiunii, nu este destinată să substituie, ci mai curând să ajute facultatea raţională în gestionarea problemelor temporale, strict regizate de legi temporale. Puterile psihice şi chiar fizice deţinute de profeţi şi vizionari au doar natura unei manifestări de suveranitate, acordată de natură.

În aceste condiţii, aplicaţia darurilor spirituale, extrem de rare, în soluţionarea problemelor cotidiene ale existenţei fizice a omului, pentru care intelectul reprezintă instrumentul potrivit, este tot atât de iraţională precum utilizarea aurului pentru a sparge pietre sau pentru a servi drept material de amenajare a drumurilor. Puterile vindecătoare, uneori exersate de mistici sau sfinţi, nu au depăşit sfera aplicării individuale şi doar oamenii de geniu şi-au pus darul în serviciul intelectului, căruia i-a fost lăsată grija de a inventa remedii universal eficace pentru flageluri ca variola, şi de a face alte descoperiri pe plan fizic, sarcină ce nu a fost niciodată realizată de profeţi şi vizionari şi care nu depinde de domeniul lor.

Cum timpul trecea şi cum refuzam ferm tentaţia de a încerca o etalare vulgară sau o utilizare nelegiuită a darurilor inestimabile pe care Cerul mi le acordase, numărul solicitanţilor care veneau cu scopul unui ajutor miraculos, se diminua sensibil, şi în final, solicitanţii au încetat să mai vină.

Am aderat scrupulos la un mod de viaţă normal, îndeplinind toate obligaţiile ce îmi reveneau ca şef de familie, şi atât în vestimentaţie, cât şi în alură şi comportament, nu lăsam să apară cea mai mică îndepărtare în raport cu modelul pe care îl urmasem în

circumstanţe obişnuite.

Aceasta a avut ca efect faptul că cea mai mare parte a oamenilor, care la început arătase un interes extrem pentru manifestările mele surprinzătoare, şi-a revizuit opiniile şi privea evoluţia mea, fie ca bizară, constând în fenomen care dispăreau tot atât de misterios precum apăreau, fie ca pe o anomalie, care dispărea odată cu trecerea timpului. La capătul a câtorva ani, după ce se derulase ca o minune din poveşti, incidentul a fost aproape uitat şi rar menţionat, cu excepţia detractorilor mei, care îl citau ca pe o probă incontestabilă a caracterului meu excentric, atunci cât voiau să mă denigreze. Ca urmarea a acestei experienţe, eram uimit de incapacitatea majorităţii spiritelor de a încerca, cât de puţin, să iasă din rutina traseului lor obişnuit. Cu excepţia câtorva persoane, miile de oameni care venise să mă vadă, nu manifestaseră nici cea mai mică curiozitate, care să-i împingă să afle cum se operase transformarea în mine şi care era misterul ascuns în spatele acestor manifestări surprinzătoare.

Dacă de la început, în timp ce manifestarea se producea, m-aş fi dedat la predici şi şuşoteli misterioase şi dacă aş fi editat volume absconse, pentru ca lectorii induşi în eroare să poată medita asupra conţinutului lor, fiecare fiind liber să dea o interpretare proprie expresiilor vagi şi pasajelor obscure, în loc să relatez într-o formă simplă şi lipsită de ambiguităţi faptele pe care le-am constatat, şi dacă aş fi urmat aceleaşi principii în felul de a mă îmbrăca şi în comportament, interesul şi curiozitatea suscitate ar fi crescut enorm, cel puţin pentru un timp, şi asta mi-ar fi asigurat nu numai popularitatea dar şi bogăţia, cu preţul adevărului.

Capitolul 18

Cu trecerea timpului ara revenit, treptat, la normal şi păstrând puritatea planului de conştiinţă înălţat, am coborât din starea mea de beţie mentală la un mod de viaţă mai sobru. Deveneam profund conştient de faptul că, deşi aparatul meu psihofiziologic atinsese acum o condiţie ce îmi permitea, în anumite ocazii, să transcend frontierele

ce limitau strict activitatea mentală a apropiaţilor mei, nu eram sub nicio formă esenţialmente diferit de ei, sau superior lor.

Pe plan fizic eram ceea ce fusesem odinioară, La fel de supus maladiilor, declinului şi bătrâneţii, la fel de expus accidentelor şi nenorocirilor, la fel de aservit foamei şi setei; eram un om normal în toate privinţele, cu excepţie domeniului mental, unde transformarea care se operase, mă conducea adesea mai aproape de realitatea metafizică, la fel de uluitoare şi îndepărtată de concepţiile noastre obişnuite cum este lumina de obscuritate. Aceasta a avut ca efect stăvilirea tendinţelor frivole şi fără sens ale spiritului. Nu trecusem, în niciun fel, peste limitările biologice ale corpului, nedepăşind deloc măsura rezistenţei şi capacităţile sale fizice, nici nu atinsesem puterea miraculoasă de a schimba legile naturii. Drept revanşă organismul meu devenise mai delicat.

Eram acelaşi om, acum mai avansat în vârstă, decât cel ce se aşezase să mediteze în ziua memorabilă în care avusesem prima experienţă suprafizică, cu diferenţa că de atunci creierul meu fusese acordat la un diapazon de vibraţii mai subtile ale inimaginabilului univers de conştiinţă care ne înconjoară de pretutindeni şi, în consecinţă, dobândisem o putere de viziune interioară mai profundă şi mai pătrunzătoare.

Cu excepţia transformării curenţilor vitali şi unele schimbări biologice particulare, nu exista nicio caracteristică exterioară care să mă distingă de alţii. Stările de absorbţie profundă, conducându-mă, ocazional, la indescriptibila condiţie supremă, au devenit un aspect normal al existenţei mele.

Pierdeam, totuşi, contactul cu acestea în perioadele de boală şi în stările de slăbiciune fizică care le întrerupeau.

Experienţa transcendentă s-a repetat atât de des încât nu mă îndoiam de validitatea sa, şi se acorda atât de perfect descrierilor lăsate de misticii yoghini, încât aceasta nu-mi dădea nicio posibilitate să o confund cu o altă

condiţie.

Experienţa prin ea însăşi este fără credit autentic, dar există o diferenţă între înţelegerea mea privitoare la aceasta şi ceea ce a prevalat în trecut. Diferenţa consta în a considera manifestarea, nu ca pe o marcă – de favoare divină specială, acordată mie sau câştigată ca recompensă pentru meritele mele speciale, ci ca pe o posibilitate existentă în toate fiinţele umane în virtutea procesului evolutiv, în desfăşurare în specia umană; acest proces tinde să creeze o condiţie a creierului şi a sistemului nervos, care să poată abilita fiinţa să-şi depăşească limitele actuale ale spiritului, şi să dobândească o stare de conştiinţă, mult deasupra celei cu care este înzestrată normal umanitatea, în prezent.

Cu alte cuvinte, în loc să cred că experienţa, în pofida naturii sale minunate şi sublime, denota o percepere subiectivă a Realităţii ultime, complete şi totale, ea reprezenta în ochii mei ascensiunea unui grad în scara evoluţiei.

Mi se părea că nu există nicio raţiune să atribui fenomenul intervenţiei directe a Voinţei Divine, independent de legile cosmice, fizice şi spirituale.

Progresul făcut de om în timpul ciclului – de eternităţi – al evoluţiei sale, nu poate fi accidental şi, în acelaşi timp, transformarea sa nu se poate face fără direcţionarea şi favoarea divină la fiecare pas. Ar fi ridicol să te asiguri că îi eşti mai drag acum lui Dumnezeu decât îi erai cu un milion de ani înainte şi că în prezent ai dreptul la favoruri speciale, care ţi-au fost refuzate în acea epocă.

Chiar dacă eliminăm Divinitatea complet din creaţie sau cel puţin din sfera evoluţiei organice, nu avem nicio opţiune şi trebuie să recunoaştem că originea şi dezvoltarea ce a urmat acesteia, de la primul freamăt de viaţa din stare primordială, şi până la apariţia omului, sunt datorate pe de-a întregul operării Voinţei Divine acţionând prin legi eterne, obscure şi neinteligibile pentru noi în prezent.

Drumul parcurs, pe care omul 1 – a lăsat în urmă pe

durata ascensiunii sale, plecând de la tărâmul de jos al instinctului până la platoul raţionalităţii, a fost un salt capital în peregrinarea sa, la fel cum va fi saltul ce-l aşteaptă acum, de la starea de muritor ancorat de pământ până la culmile atingând cerurile ale modului de a fi divin. Poziţia sa intermediară actuală îşi datorează originea Voinţei Divine, ca şi poziţia ulterioară, şi amândouă depind de observarea justa a legilor cosmice, încă obscure.

Există o lege care operează chiar în cazul în care manifestarea este bruscă, ca urmare a unor eforturi spirituale sau a unui ascetism extrem, sau se produce fără aceste precedente, ca o intervenţie miraculoasă într-un moment critic, cum mi s-a întâmplat şi mie de mai multe ori; în acest ultim caz nu există nicio explicaţie şi nicio altă opţiune, decât să privesc fenomenul ca pe un act al Graţiei Divine.

Nu ştiu dacă aceasta s-a datorat naturii manifestării sau faptului că privilegiul acestei experienţe mi-a fost acordat atunci când duceam viaţa normală a unui om căsătorit, fără nicio îndoctrinarea anterioară, fără o prejudecată religioasă şi ignorant în toate disciplinele mentale monastice.

Rămâne faptul ca în spiritul meu prinsese formă gradual o convingere înnăscută, că experienţa care mi-era dat să o trăiesc în stare transcendentă, nu era nimic altceva decât etapa următoare, a unei conştiinţe mai înalte, pe care umanitatea este destinată să o dobândească, la capătul unui timp nedeterminat, ca o posesie normală care-i va permite să aspire, din nou, la o formă mai sublimată, absolut imposibil de conceput în prezent.

Avertizat de efectele dăunătoare ce au urmat, în Jamu, absorbţiei mele excesive în regnul supraconştient, exersam şi progresiv reuşeam să stăpânesc şi să moderez activitatea suprasenzorială a spiritului, menţinând-o angajată în sarcini de ordin temporal şi într-o muncă de organizare.

Efortul mental epuizant, necesar pentru a primi

compoziţii în alte limbi decât acelea pe care] e cunoşteam, mă făceau să plătesc scump o vitejie care avea cel mult valoarea unui eveniment senzaţional sau surprinzător pentru alţii.

Mi-am dat seama, în cele din urmă, că doar o vagă cunoştinţă a unui limbaj îmi era suficientă pentru a mă face capabil să recepţionez pasaje de versuri, rară să antrenez o tensiune excesivă a memoriei, nicio oboseala nocivă pentru celulele cerebrale sensibile.

La capătul unui anumit timp, această fază a activităţii mele psihice a încetat, din cauza riscului de leziune reprezentat de efortul mental necesar recepţiei versurilor, în limbi necunoscute.

Fragmente, în limbi cunoscute, mi se revelau din timp în timp, în special în cele trei luni de iarnă, pe durata cărora organismul meu, probabil, mai bine adaptat frigului decât căldurii, putea suporta stările de elevare mai uşor decât vara. Dar, vară sau iarnă, era indispensabil pentru funcţionarea suprasenzorială a spiritului ca trupul să fie într-o formă de sănătate bună, ferit de boli şi infecţii.

Iluminarea radiantă din capul meu şi cadenţa din urechi continua fără diminuare. Exista o modificare uşoară a luminozităţii precum şi în calitatea sunetelor, atunci când se producea o tulburare fizică sau o perturbare mentală, ceea ce indica clar, în tot cazul, o strânsă relaţie între câmpul meu de conştiinţă, acum extrem de extins, şi organismul meu, relaţie analoagă celei ce exista înaintea Trezirii.

Reacţia mea la infecţii şi boli era uşor diferită: în primul rând, o absenţă completă a febrei sau o vagă ridicare a sa în timpul bolii, însoţită de o anormală rapiditate a pulsului, şi în al doilea rând, o incapacitate de a suporta postul fără prejudicii. Se părea că pomparea carburantului vital în organismul meu, pentru a alimenta flacăra arzător constantă din centrul frunţii era excesivă, şi rezerva de energie prea slabă, pentru a permite corpului să-şi urmeze activitatea puternic intensificată, fără realimentare, pe perioade lungi.

Susceptibilitatea organismului se datora, poate, enormei supratensiuni suferite sau chiar uşoarei deteriorări a sistemului nervos, din cauza violării inconştiente, în mai multe rânduri, a legilor ce guvernau noul meu mod de existenţă, sau a slăbiciunii constituţionale a vreunui organ vital sau a amândoura.

Din acest motiv am fost obligat să acord o atenţie extremă organismului şi regularităţii vieţii mele, din momentul în care se producea cea mai mică afecţiune a sănătăţii.

În plus, faţă de crizele prin care trecusem în domeniul spiritual, soarta îmi destinase încercări nu mai puţin severe în domeniul temporal. Ruptura relaţiei cu serviciul a condus la reducerea venitului la jumătate şi cu acesta trebuia să-mi susţin atât nevoile personale, cât şi cele ale familiei. Forma fizică şi mentală, prea delicată şi precară, nu-mi permitea să mă dedic unei noi ocupaţii pentru a-mi spori resursele, pentru că ar fi solicitat o atenţie şi efort susţinute. Aveam nevoie de libertate şi repaus pentru a scăpa de un dezastru mental în această condiţie extrem de sensibilă a creierului. Chiar în acea perioadă preţul mărfurilor a crescut, şi acest lucru ne punea în imposibilitatea de a achiziţiona came cu veniturile noastre mici.

Departe de a întinde mâna către cineva pentru a cere ajutor, nu am permis să se observe nici cel mai neînsemnat indiciu al sărăciei noastre apăsătoare şi transparente.

Bietul meu socru, totdeauna plin de solicitudine faţă de mine, a fost omorât de un glonţ al jefuitorilor în momentul invaziei din 1947, şi fiul său mai mare fusese luat prizonier la Bundji, unde a îndurat tratamente oribile mai bine de un an. până a fost eliberat. Fraţii săi mai tineri erau absorbiţi în încercarea de a-şi reface averea ruinată a familiei, prădată şi devastată. Cele două surori ale mele erau afectate de dezastrul economic şi pe parcursul anilor nu şi-au putut stabiliza situaţia. Valul rece al penuriei care ne scufunda, mătura aproape toate familiile care ne erau apropiate prin relaţii de rudenie, şi nu exista nicio

posibilitate a vreunui sprijin din nicio parte. Şi chiar dacă ar fi existat, eram ultima persoană care ar fi apelat la el. Cu toate că sufeream teribil, nu am făcut niciun gest pentru a cere ajutor, indiferent cui. În comparaţie cu preţurile de dinainte de război, costul hranei crescuse de nenumărate ori din cauza inflaţiei. Întregul salariu primit înainte de a mă retrage, chiar dacă ar fi fost dublat, n-ar fi fost suficient pentru a susţine nevoile familiei noastre, în faţa enormei creşteri a preţurilor şi chiar în timpuri normale ar fi antrenat dificultăţi financiare. Dar cu venitul înjumătăţit, costul vieţii, cel puţin împătrit, şi în plus imposibilitatea de a ciuda un regim mai hrănitor şi, în consecinţă, mai scump, fără nicio altă sursă de venit, mă plasase într-o situaţie de dificultate majoră, într-un moment de condiţie mentală precară. Ne-am zbătut în această luptă pentru existenţă aproape şapte ani. Doar abnegaţia soţiei mele mi-a salvat viaţa. Ea şi-a vândut bijuteriile şi se priva de toate, până la limita posibilă, pentru a procura cele necesare vieţii şi propriei mele alimentaţii. Eram complet neputincios în a o împiedica să acţioneze astfel, şi eram constrâns să rămân martorul dezarmat al acestor sacrificii. Ea era singura persoană care ştia totul despre mine, şi fără să înţeleagă semnificaţia reală a ceea ce se petrecea în interiorul meu, se supunea supliciilor pentru a mă salva din chinurile dereglărilor fizice violente, care rezultau invariabil din deficienţele sau iregularităţile notabile, din nutriţia mea. Nu mai puţin de trei ori, în această perioadă, am scăpat cu greu din ghearele morţii, nu din acuza unor capricii a energiei puternice prezente în mine, nici ca urmare a unei omisiuni deliberate din partea mea, ci din cauza sărăcişi zdrobitoare, a lipsei alimentelor şi a hranei insuficiente, nepotrivite nevoilor mele. În pofida eroismului soţiei şi sacrificiului celor doi fii, care adesea insistau să-mi cedeze o parte din propria lor hrană, alimentaţia mea nu putea să fie cea care mi-ar fi trebuit, din cauza insuficienţei teribile a resurselor financiare. În astfel de circumstanţe, zăcând într-o stare de epuizare în patul meu de bolnav, mă miram

de ironia destinului ce permitea unui om destinat să reveleze un secret formidabil, să fie rănit şi torturat din cauza lipsei câtorva monede, care curgeau în valuri peste tot şi care erau risipite pe nedrept de o mulţime de oameni, zilnic, pentru lucruri nesemnificative. Dar chiar şi în situaţiile cele mai lugubre persista în spiritul meu o convingere, asemenea unei stele solitare, strălucind palid pe un cer complet obscur şi ameninţător, că voi ajunge, nu ştiu cum, să supravieţuiesc acestei perioade critice pentru a încredinţa în mâinile umanităţii marele secret, de care depindea salvarea viitoare a speciei. În principal, din cauza acestei forţe interioare pe care nicio sursă exterioară nu mi-o putea transmite, eram capabil să opun o rezistenţă puternică, chiar în cele mai disperate situaţii, în care niciun ajutor din nicio sursă, în lumea aceasta, nu era posibil. Efectele nocive ale acestor prăbuşiri grave ale sănătăţii au durat mai multe luni, de fiecare dată, şi o dată aproape doi ani. În aceste perioade, până ce corpul meu recupera rezerva de energie vitală epuizată, pierdeam stările sublime, şi o parte din acest timp sufeream chiar de simptome mentale neliniştitoare. Dar nu exista o diminuare a curentului vital, nici a haloului de splendoare ce-mi înconjura capul chiar în stările de mare slăbiciune. Reacţia violentă a organismului la cea mai mică greşeală, care împiedica, într-un fel sau altul, acţiunea proceselor ce se derulau în interior, şi, în particular, orice delăsare în materie de nutriţie era uşor de înţeles. Pentru ca tendinţa de transformare naturală să poată deveni efectivă, este necesar ca aceasta să fie suportată de o activitate biologică în acest scop, şi pentru ca o activitate biologică oarecare să fie operantă, ea solicită ca o condiţie indispensabilă şi primordială, o alimentaţie suficienta cantitativ şi sănătoasă. Dacă este necesar pentru un atlet să adere la anumite reguli de conduită rigidă, să aibă ore de repaus regulate şi un regim echilibrat, cu atât mai mult îi este necesar unui om al cărui întreg organism este într-o stare de activitate febrilă, analoagă eforturilor atletului în timpul antrenamentului său intensiv, să acorde o atenţie

preventivă acelor aspecte ale modului său de viaţă, ce au ca scop salvarea organismul de deteriorări ireparabile.

Transformările din interiorul lui nu vizează să consolideze muşchii şi braţele, piciciele şi pieptul, ci, ceva cu mult mai important, acestea sunt orientate către dezvoltarea sistemului cerebral şi nervos, căile principale prin care operează viaţa; energiile puse în mişcare, acţionând fără întrerupere, zi şi noapte, pentru a forma aceste căi, la fel ca toate organele vitale, în timp ce proprietarul corpului, dată fiind starea actuală a cunoştinţelor noastre asupra acestor procese, rămâne într-o ignoranţă completă, în ceea ce priveşte conduita pe care el trebuie să o adopte şi privind precauţiile pe care trebuie să le ia, pentru a evita deteriorările mai ameninţătoare şi mai grave, decât acelea pe care un atlet le-ar suferi printr-o neglijenţă analoagă.

Dacă nu ar fi fost grija pe care mama mi-o purtase în copilărie şi adolescenţă în lupta cu sărăcia, şi cea de care, pe urmă, m-a dispensat soţia mea prin toate fazele critice ale evoluţiei şi toate vicisitudinile existenţei de până astăzi, n-aş fi putut să ies viu şi sănătos din teribila încercare. Fără sacrificiile colosale ale soţiei mele şi fără îngrijirile pline de o solicitudine temătoare, pe care ea mi le-a acordat, zilnic, timp de mai bine de douăzeci şi patru de ani, neţinând seama decât de perioada posterioară Trezirii mele spirituale, nu aş mai fi fost acum în viaţă pentru a scrie aceste rânduri. De fiecare dată când încerc să-mi imaginez cum aş fi acţionat în locul ei, dacă rolurile s-ar fi inversat, în aceleaşi circumstanţe, în pofida întregii mele experienţe a realităţii suprasensibile şi pretenţia mea de cunoaştere suprasenzorială, sunt umilit la gândul că aş fi eşuat mizerabil în încercarea de a o imita în îndeplinirea îndatoririlor plictisitoare şi, totuşi, esenţiale pe care ea le-a îndeplinit conştiincios şi cu seninătate în decursul anilor. Fără îndoială, nimeni, citind această relatare, nu va fi atât de surprins cum sunt eu însumi, de minunata ingeniozitate a naturii şi miracolele pe care le ascunde în fragilul corp uman, care prin argila ce-l ancorează pământului permite

spiritului să-şi ia zborul, fără piedici, până la culmi vertiginoase, pentru a bate la porţile cerului. Mă simţeam complet pierdut între cele două lumi în care trăiam: universul de neînţeles şi infinit minunat din interior şi lumea exterioară, imensă dar familiară, precum un copil aventurându-se pentru prima dată în exterior, regăsindu-se pe malul unui ocean furios, care privea deconcertat când la coliba familială din spate, când la scena stupefiantă care se derula în faţa lui. Când priveam în interior mă simţeam ridicat dincolo de limitele timpului şi spaţiului, acordat diapazonului unei existenţe maiestuoase, constând într-o plenitudine de conştiinţă, care glumeşte cu frica şi râde de moarte. Comparate acestei existenţe, oceanele, munţii, sorii şi planetele, nu par nimic altceva decât nori mici şi inconsistenţi fugind pe un cer strălucitor; o existenţă care este în toate şi în acelaşi timp detaşată de tot, o minune infinită şi nespusă, care poate fi cunoscută doar prin experienţă şi nu descrisă. Dar când întorceam privirea spre exterior eram cel de odinioară, un muritor oarecare, în niciun fel diferit de milioane de fiinţe umane ce populează pământul, un om comun, presat de necesităţi, puţin mai purificat şi devenit mai umil, aceasta era tot.

Singura schimbare cu adevărat remarcabilă pe care am observat-o era aceea că nu prin propriile eforturi, ci numai prin graţie s-a dezvoltat în mine o nouă cale de comunicare şi un sens de un ordin mai înalt, ca rezultat al activităţii cotidiene observabile, dar încă neînţelese, al unui fel de energie vitală luminoasă, prezentă sub formă latentă în organismul uman.

Prin această cale extraordinară şi extrem de sensibilă, o inteligenţă superioară celei pe care o posedam, se exprima, din când în când, într-un fel tot atât de surprinzător pentru mine cum putea fi şi pentru alţii, şi tot pe această cale eram capabil în anumite ocazii să arunc o privire cuprinzătoare asupra lumii grandioase şi inefabile, căreia îi aparţineam în realitate, cum o mică rază de lumină, alunecând oblic într-o cameră obscură printr-un orificiu minuscul, nu aparţine camerei pe care o

luminează, ci soarelui strălucitor care este la milioane de kilometrii distanţă.

Sunt, de asemenea, ferm convins de existenţa acestui simţ superior, cum sunt convins de existenţa celorlalte cinci simţuri prezente în fiecare dintre noi.

În fapt, de fiecare dată când folosesc acest simţ superior, observ o realitate în faţa căreia tot ceea ce consider real apare inconsistent şi himeric, o realitate mai solidă decât lumea materială reflectată de celelalte simţuri, mai tare decât mine însumi care sunt înfăşurat în mental şi ego, mai tare decât orice aş putea concepe şi înţelege, tăria, ea însăşi. În afară de această facultate extraordinară, nu sunt decât o fiinţă umană obişnuită, cu un corp poate mai vulnerabil la frig şi căldură şi la influenţa factorilor mentali sau fizici dizarmonici, decât un om normal.

Povestirea veridică, neîmpodobită, expusă în aceste pagini, despre viaţa mea normală, anterioară manifestării bruşte, a stării mentale şi nervoase extraordinare, pe care am descris-o, va fi, sper suficientă pentru a furniza o amplă confirmare a faptului că, iniţial, nu eram nici mai bun nici mai rău ca celelalte fiinţe omeneşti, şi că nu posedam niciuna dintre caracteristicile, cu totul ieşite din comun, care sunt în general apanajul vizionarilor, şi care ar fi putut să-mi dea dreptul la o favoare divină specială.

De altfel, starea de conştiinţă excepţională, de care continui să beneficiez şi acum nun s-a manifestat dintr-odată, dar a marcat rezultatul unui proces continuu de reconstrucţie biologică, întinzându-se pe un mai puţin de cincisprezece ani, de la primul semn indiscutabil al unei noi deschideri.

Acest proces este în permanentă desfăşurare în mine, chiar după o experienţă de peste douăzeci şi cinci de ani, şi sunt încă uluit şi stupefiat de circuitele magice ale energiei misterioase, responsabile de minunile la care asist, zi după zi, în propriul meu corp muritor. Consider manifestarea cu aceleaşi sentimente de teamă respectuoasă, de adoraţie şi uimire, pe care le-am încercat

chiar de la prima sa apariţie, şi aceste sentimente au crescut în intensitate, departe de a se diminua, cum se întâmplă, în general, în cazul fenomenelor materiale.

Contrar credinţei ce atribuie creşterea spirituală cauzelor pur psihice: mortificării, renunţării extreme sau unui grad marcat de fervoare religioasă, s-a dovedit, în cazul meu, ca un om se poate ridica de la un nivel de conştiinţă normal la un nivel mai înalt, printr-un proces biologic continuu, tot atât de firesc ca în oricare altă activitate a corpului, şi că într-o etapă a acestei evoluţii nu este necesar şi, nici măcar de dorit, fie să neglijezi nevoile fizice, fie să refuzi să acorzi un loc sentimentelor omeneşti în inimă.

O stare de conştiinţă mai înaltă, capabilă să elibereze persoana de servitutea simţurilor, apare incompatibilă, doar dacă nu ţinem cont de factorii biologici, de o existenţă fizică în care există în paralel pasiunile şi dorinţele, nevoile instinctuale ale corpului, oricât ar fi ele de restrânse. Dar pot afirma cu certitudine că un grad rezonabil de stăpânire a poftelor, asociat unei înţelegeri a mecanismului puternic al forţei evolutive, se dovedeşte o cale mai sigură şi mai lipsită de pericole către deschiderea spirituală, decât un ştiu ce doză masivă de abnegaţie de sine şi de fervoare religioasă excesivă.

Am toate motivele să cred că experienţa mistică şi cunoaşterea transcendentă pot să apară la un om tot atât de natural, cum se manifestă la geniu şi că, pentru a atinge acest final, omului nu îi este necesar, în afara eforturilor bine dirijate de înnobilare de sine şi de reglare a apetiturilor, să iasă într-un fel excentric, din cursul normal al unei conduite umane. Că procesul transformator este pus în mişcare printr-un efort voluntar sau spontan, puritatea gândirii şi disciplina comportamentului sunt esenţiale pentru a minimaliza rezistenţa individului la acţiunea de purificare şi remodelare, pe care formidabila putere o exercită asupra organismului. Subiectul trebuie să iasă normal din toate punctele de vedere din marea încercare, metamorfozat, dar cu spiritul sănătos, în posesia

unui intelect şi unei puteri emotive nealterate, pentru a aprecia şi a gusta din plin fericirea supremă a unei uniuni extatice, periodice, cu indescriptibilul ocean de conştiinţă în stare transcendentă, tăcând permanent în sine însuşi distincţia, între fragilul element uman, pe de-o parte, şi conştiinţa nemuritoare, pe de altă parte. Numai astfel incomparabila beatitudine a eliberării poate fi realizată, pentru că cel ce trebuie tratat ca vizionar este, de fapt, cel care încearcă bucuria şi suferinţa într-o stare condiţionată, prizonierul propriului său ego, identic cu al unui om obişnuit, şi nu cel care trăieşte într-o existenţă necondiţionată, scăpând domeniului bucuriei şi opusului său.

Capi*p-il 19*

Cu caracterul cu care m-a dotat natura, nicio manifestare de gen obişnuit, fie ea sub formă de transă, însoţită de viziuni şi extaz, fie sub forma puterilor psihice apărute brusc, nu mi-ar fi putut aduce o convingere absolută, nici să reducă la tăcere vocile murmurate şi insistente ale numeroaselor îndoieli, care de acum, în lumina cunoştinţelor moderne, este necesar să se estompeze, înainte ca existenţa universului spiritual şi posibilitatea dezvoltării unei stări de conştiinţă superioare, la un om normal, să poată deveni acceptabilă pentru un spirit strict raţional.

Explicaţiile furnizate trebuie să fie tot atât de convingătoare pentru antropolog cât şi pentru preot, tot atât de rezonabile pentru psiholog cât şi pentru istoric.

Răspunsul care în final mi se impunea, după aproximativ jumătate de secol de expectativă şi observaţie, şi nu mai puţin de un sfert de secol de suferinţe, ajungând într-un fel surprinzător până în fondul problemei – ceea ce este o caracteristică a tuturor legilor universale – reuşea, în fine, să înlăture îndoielile obstinante prezente în spirit, prin intermediul unei soluţii, fundament valid susceptibil de dezvoltare şi punere în practică a celei mai mari probleme cu care omul s-a confruntat, din toate timpurile.

Pentru a elabora principiul unei ştiinţe exacte, nu

este nevoie, acum, decât de munca şi sacrificiul altor oameni competenţi ai acestei generaţii şi ale următoarelor, care vor apela la această soluţie pentru a fi inspiraţi şi ghidaţi şi, pentru prima oară, vor deveni conştienţi de planul şi scopul existenţei umane, către care ei vor trebui să-şi conjuge eforturile.

Fără orgoliul de a realiza ceva, fără cea mai mică pretenţie a unei misiuni divine, supun umil concluzia mea fondată pe înţelegerea pe care am dobândit-o, ca religia este infinit mai mult decât se crede că este acum, sau de ceea ce s-a crezut că a fost în trecut.

Religia este, în realitate, expresia unui impuls evolutiv în fiinţele umane, care ţâşneşte dintr-un centra de putere organic, a cărei acţiune este imperceptibilă şi a cărei funcţionare este ritmică în interiorul corpului. Acest centru este susceptibil să reacţioneze la o stimulare voluntară în condiţii favorabile. Mai mult, starea transcendentă, despre care nu ne putem face decât o vagă reprezentare pentru moment, deşi imposibil de confundat cu orice altceva, după descrierile furnizate de vizionari, această stare este moştenirea normală a omului, a omului însoţit de toate dorinţele şi sentimentele sale, care trebuie rafinate şi temperate, într-un fel în care să se armonizeze cu nevoile unui tip de percepţie mai înaltă. De altfel, fericirea şi salvarea omenirii depind de adeziunea acesteia la legile încă necunoscute ale mecanismului evolutiv, cunoscut în India sub numele de Kundalinī, care tinde să antreneze toţi oamenii către o stare de conştiinţă superioară, în care capacităţile lor de a acţiona, de a iubi şi de a se bucura sunt mai curând intensificate, decât diminuate, printr-o voinţă cultivată, conform exigenţelor unei conştiinţe corect dezvoltate, şi în acord cu judecăţile unui intelect adecvat informat şi deplin conştient de scopul plasat înaintea sa…

Plecând de la propria mea experienţă, care se întinde pe un sfert de secol, am ajuns la concluzia imperativă că, organismul uman este în curs de evoluţie, în direcţia indicată de mistici, profeţi şi oameni de geniu, graţie

acţiunii acestui minunat mecanism localizat la baza coloanei vertebrale şi care depinde, în principal, pentru activitatea sa, de energia furnizată de organele reproducătoare. Acest mecanism a fost cunoscut şi manipulat din cele mai vechi timpuri, nu în aplicarea sa generală ca organ de evoluţie a umanităţii, ci în domeniul individual ca mijloc de dezvoltare a conştiinţei spirituale, a facultăţilor supranormale şi a puterilor psihice. Când acesta este manipulat şi trezit la o activitate intensă de oameni deja avansaţi pe drumul progresului interior, şi care îndeplinesc numeroase condiţii necesare precum o ereditate favorabilă, o constituţie fizică şi mentală, un mod de conduită, de ocupaţie şi regim adecvate, acest mecanism poate să conducă la rezultate absolut remarcabile şi extrem de utile, dezvoltând organismul prin etape generalizate, de la condiţia sa nativă până la un grad de capacitate mentală extraordinară, ajungând în final la un zenit, unde conştiinţa cosmică şi geniul sunt indisociabil îmbinate.

Civilizaţia şi timpul liber, dacă sunt purificate de abuzuri revoltătoare, care s-au introdus din cauza ignoranţei şi a unei concepţii fundamental false a scopului existenţei umane, nu sunt decât mijloace în vederea acestui final atât de important. Grosier organizată şi necorespunzător utilizată în prezent, acestea vor trebui să treacă în mod necesar printr-o operaţie de rafinare, când scopul va fi clar stabilit. Toţi marii înţelepţi, vizionarii din trecut şi toţi marii fondatori ai religiilor, fie că au fost ghidaţi intuitiv prin însăşi viaţa evolutivă, fie că au ajuns la aceasta prin darul lor de observaţie, au pus conştient sau inconştient, un accent energic asupra trăsăturilor de caracter şi modurilor de conduită, care sunt deosebite prin faptul că duc, cu certitudine, la un progres spiritual. Ceea ce civilizaţia a produs în gradul cel mai înalt, sub forma profeţilor, misticilor şi oamenilor de geniu, indică clar care trebuie să fie direcţia şi scopul evoluţiei umane. Aceste personalităţi, dacă sunt studiate în lumina faptelor menţionate în acest volum, se adevereşte că au toate

caracteristici comune. Impulsia motrice şi puterea ce orientează şi conduc aceşti oameni, fără ca ei să ştie, în toate cazurile fără excepţie, este Kundalinī.

Dacă se urmăreşte un studiu critic pornind de la acest punct de vedere, vechea literatură religioasă a Indiei, doctrinele esoterice ale Chinei, tradiţiile sacre ale altor ţări şi ale altor culte, monumentele şi vestigiile culturii preistorice, vor apărea toate (ţinându-se cont de variaţiile datorate nivelului de dezvoltare, contextului geografic şi istoric şi uzanţele şi obiceiurilor populaţiilor) orientându-se către aceeaşi direcţie.

Într-o manieră aprofundată în India, într-o măsură mai mică în China şi într-o anumită măsură în continentul Mijlociu şi Grecia, la fel ca şi în Egipt, metodele de activare ale acestui mecanism, în vederea dezvoltării facultăţilor mentale şi a puterilor spirituale supranormale erau cunoscute şi practicate cu multe secole înaintea erei creştine.

În India capacitatea acestuia de a conferi geniu, era recunoscută şi conştient utilizată pentru valoarea sa practică. Există suficient material disponibil în textele sacre ale ţării mele, pentru a corobora aceste afirmaţii aproape în toate privinţele.

Doctrina Yoga, unul dintre cele mai mari rezultate ale efortului uman susţinut, întinzându-se pe mii de ani, îşi datorează originea posibilităţii, prezente în organismul uman de remodeiare, sub iniţiativa şi cooperarea conştiinţei de suprafaţă, până la atingerea unui grad mai înalt de eficacitate funcţională şi organică, care tinde să-l aducă din ce în ce mai aproape de substanţa primordiala responsabilă de existenţa sa. Această posibilitate nu poate fi accidentală, nu poate fi prezentă la unii şi absentă la alţii, nu poate fi numai rezultatul artificial al unui efort uman, pe de-a-ntregul separat de natură. Ea trebuie să existe ca potenţialitate, prezentă în mod natural în corpul uman, şi depinzând, pentru actualizarea sa efectivă, de legi şi factori încă puţin cunoscuţi şi puţin înţeleşi.

Trezirea Kundalinī este cea mai mare întreprindere şi

cea mai minunată realizare care îl aşteaptă pe om.

Nu există absolut nicio altă cale deschisă intelectului său lansat într-o căutare neîncetată, dacă vrea să treacă dincolo de limitele universului fizic, al cărui sens nu se lasă altfel descifrat.

Ea furnizează singura metodă accesibilă ştiinţei pentru a stabili empiric existenţa vieţii, cu titlul de putere inteligentă şi nemuritoare, subiacentă tuturor fenomenelor organice de pe pământ; ea aduce la îndemâna câmpului său de activitate posibilitatea unei culturi sistematice a geniului, la indivizi care nu posedă daruri din naştere. Prin aceasta ea etalează, în faţa viziunii mentale a omului, un evantai de căi şi deschideri pentru accelerarea progresului şi pentru creşterea prosperităţii, ceea ce este încă imposibil de făcut, pe deplin, în prezent.

Dar acest stil de întreprindere eroică, nu poate fi încercat decât de oameni de inteligenţă superioară, calmi, sobri, cu idealuri pure şi hotărâri nobile. Ei trebuie să suporte acest experiment pe propria lor preţioasă piele şi, cel puţin în prezent, cu riscul propriei lor vieţi. Dacă experienţa este condusă de tipul de om potrivit, după indicaţii corecte şi cu precauţiunile necesare, în parte explicate în aceste pagini şi în parte în alte lucrări, aceasta va fi sigur încununată de succes şi va fi suficient, graţie câtorva cazuri, să se demonstreze existenţa mecanismului ce poate conduce, după Trezire, la diferite rezultate. Reacţia provocată în organism se va linişti, poate, după câtva timp, scânteind înainte de a se stinge, ca un chibrit arzând, fără să producă nicio schimbare subiectului, după ce ar fi existat câteva luni ca fenomen biologic remarcabil şi bizar, deci accesibil observării, şi posibil să fie analizat şi măsurat; sau un la doilea caz, după o durată de timp variabilă ea poate conduce la o alterare fizică sau mentală permanentă, sau la moarte. În fine, în ultimul caz acel ce ştie într-adevăr să reuşească, procesul de transformare generat va putea conduce la acea stare sublimă ce transportă fiinţa muritoare slabă până pe culmile suprapsihice în prea fericita proximitate a Realităţii

Conştiente, eterne şi a toate ştiutoare, mai minunată decât orice minune, mat secretă decât orice secret, această Realitate, care sub formă de viaţă încarnată, se manifestă în variate forme, bune şi rele, înţelepte şi nebuneşti, trăind, bucurându-se şi suferind, înjurai nostru.

Aceste experienţe, nu numai că vor furniza probe irefutabile despre existenţa unui plan al creaţiei, dar în acelaşi timp vor deschide perspectiva unei direcţii noi şi sănătoase, conform planului naturii, pentru sublimarea energiei umane şi utilizarea resurselor umane, în prezent risipite în stăruinţe frivole, amuzamente degradante şi întreprinderi ignobile, neconvenabile demnităţii umane.

Cunoaşterea celor mai sigure metode pentru Trezirea Kundalinī şi aplicarea lor de către cei mai nobili oameni, fizic şi mental pregătiţi şi echipaţi pentru această întreprindere va aduce umanităţii periodic o recoltă de aur de fiinţe minune, având posesia unor daruri mentale şi spirituale depăşind totul, şi doar aceste fiinţe în timpul erei atomice şi post atomice vor fi capabile să-şi asume într-o manieră adecvată, compatibilă cu salvarea şi securitatea rasei, funcţiile supreme de miniştrii lui Dumnezeu şi de guvernanţi printre oameni.

Nu este dificil să-ţi dai seama că, în prezent, ameninţarea care apasă omenirea este mai mare decât orice pericol întâlnit până acum. Chiar dacă această ameninţare ar putea să nu ia forma ameninţătoare a unei anihilări totale a oricărei urme de civilizaţie de pe suprafaţa pământului, ea riscă, totuşi, să provoace ravagii pe o scară foarte întinsa, pierderea a milioane de vieţi, dureri şi suferinţe nemaiauzite pe care omenirea, călită de nenorociri şi obişnuită cu catastro ele, n-a încercat-o încă niciodată.

De mult timp reprezintă pentru mine o enigmă faptul că situaţia mondială prezintă un aspect atât de ameninţător într-o eră de guvernări democratice, de prosperitate tară precedent, de progres incomparabil în toate domeniile cunoaşterii, de educaţie generalizată, de libertate de gândire şi, mai presus de toate, de stăpânire

aproape completă a resurselor planetei.

Ce şurub minuscul s-a desfăcut într-o maşină atât de perfectă care să creeze o asemenea dereglare, încât întregul organism să rişte să explodeze în bucăţi?

Dar când mi-a venit răspunsul, claritatea s-a ivit de acolo de unde altă dată nu văzusem decât obscuritate completă, şi în lumina acestei înţelegeri, minunatul ralou al destinului uman se desfăşoară în ochii mei, permiţându-mi o privire de ansamblu asupra trecutului şi viitorului omului. Astfel am ajuns să înţeleg de ce eforturile sale de a strânge bogăţii ajung în final să întreţină risipa, de ce iniţiativele sale de a construi imperii duc întotdeauna la invazie, şi de ce eforturile pentru a deţine puterea se finalizează invariabil în disensiuni.

Toată această cunoaştere face să se accentueze importanţa acestui mic şurub din organismul uman, care a fost neglijat până acum, şi care exercită asupra ascensiunii şi căderii indivizilor şi naţiunilor un efect comparabil celui al unui resort, fin ca un fir de păr, asupra funcţionării precise a unui ceas.

Nu pot să nu fie ridicate o mulţime de probleme extrem de importante, solicitând o atenţie urgentă, dacă este stabilit că există real, în om, un mecanism evolutiv, în activitate continuă, pentru a dezvolta creierul în vederea realizării unei conştiinţe superioare predeterminate. Nu este greu să-ţi faci o idee despre aceste probleme, printre care cele vitale sunt, să cunoşti direcţia impulsului evolutiv, factorii biologici în joc şi modul de conduită necesar indivizilor şi societăţilor, cu scopul de a facilita procesul de transformare, care va cere o clarificare imediată. Acest lucru este necesar cu scopul de a împiedica indivizii şi societăţile, în prezent complet ignorante privitor la scopul ce se află în faţa lor, să se orienteze, într-o direcţie contrară celei destinate de natură.

Un astfel de conflict nu poate duce decât la o gigantică luptă corp la corp în care, după lungi chinuri şi suferinţe, partea învinsă şi rănită, cum este uşor de

înţeles, nu ar putea fi decât omul.

Este lesne de observat faptul că o alterare net discernabilă este pe cale să se producă în stofa extrem de delicată a psihicului uman, modificare pe care noi suntem tentaţi s-o atribuim schimbării timpurilor, modernităţii, progresului, libertăţii, educaţiei liberale şi unei mulţimi de alţi factori pertinenţi sau în contratimp. Dacă se studiază îndeaproape această schimbare, cu toate că ea poate fi, în parte, adusă la suprafaţă, prin unul sau mai mulţi dintre aceşti factori, aceasta ţâşneşte, în realitate, din adâncurile ascunse ale personalităţii şi a fundamentelor vieţii.

Modificarea, deşi extrem de rezistentă, nu s-a putut produce dintr-odată, pentru că ea trebuie să fie efectul cumulativ al unor schimbări imperceptibile, care se produc continuu în organismul psihofiziologic, extrem de complex al omului, timp de secole de existenţă civilizată, şi care, într-o anumită măsură, este incompatibilă cu legile evoluţiei.

Pentru o corectă creştere a omului, de care depind securitatea şi fericirea sa şi a umanităţii, este esenţial ca, conţinutul psihicului să manifeste o alianţă armonioasă şi potrivită de sentimente, de voinţă şi gândire, şi ca acesta să aibă o dezvoltare corespunzătoare a dimensiunii morale şi a intelectului.

Dacă acesta nu se produce şi dacă există o preponderenţă disproporţionată a unui aspect cu subdezvoltarea simultană a unuia sau a altor două, este un semn de creştere anormală, şi o astfel de calitate nu poate conduce niciodată nici la fericire, nici la progresul rasei.

Prezenta situaţie mondială neliniştitoare este rezultatul direct al unei astfel de dezvoltări nearmonioase în interiorul omului.

Niciun exerciţiu al intelectului, niciun artificiu nu pot permite umanităţii să scape de penalitatea pe care trebuie să o suporte pentru violarea continuă a legilor evoluţiei.

Cu toate că a trecut neobservată până în prezent din cauza ignoranţei absolute care prevalează în raport cu acest atotputernic mecanism, Kundalinī umple o funcţie tot

atât de importantă pentru determinarea destinului uman cât şi pentru dezvoltarea mentală şi spirituală a omului, cum este sistemul reproducător pentru perpetuarea rasei.

Se apropie timpul când acest mecanism va face să i se simtă existenţa, prin forţa factorilor concomitenţi inexplicabili, care nu vor putea fi justificabili prin nicio alfa soluţie. Dar sfera cunoaşterii umane capabilă de progres trebuie, în primul rând, să se lărgească suficient pentru a ajunge să descopere lacuna care există în explicaţiile curent utilizate de intelect. În prezent, dezvoltarea tehnologică, tară precedent, şi a explozivelor suficient de puternice pentru a distruge mari oraşe într-o clipă, cea mai mică tendinţă divagantă a şefilor de state, şi în special la cei ce deţin comenzile puterii, este încărcată de pericole de o gravitate extremă pentru specia umană. Un singur act nepremeditat sau un concurs de circumstanţe neprevăzut, reacţionând asupra spiritelor inferioare din punct de vedere etic, oricare ar fi superioritatea lor intelectuală, poate provoca scânteia, suficientă pentru a reduce la tăcere porţiuni întregi din grădina surâzătoare a umanităţii şi la mormane de rămăşiţe virulente pământeşti.

În consecinţă, atâta timp cât darurile fundamentale ale spiritului uman nu sunt cunoscute şi cât ştiinţa nu este în posesia tehnicilor efective pentru a controla tendinţele inerente care, prin prezenţa lor, la oamenii care deţin poziţii de putere, pot provoca teribile deteriorări la o scară globală, umanitatea va continua să stea pe vârful unui vulcan adormit, capabil să erupă violent în orice moment. Singura salvare sigură contra sabiei lui Damocles, acum suspendată deasupra umanităţii, împotriva ameninţării constante a unui război, este o cunoaştere aprofundată şi vastă a Kundalinī. Mi se pare că este mâna invizibilă a destinului, care, în pofida limitelor mele, mă împinge să prezint un adevăr religios demonstrabil, de o importanţă capitală, care poate salva omenirea în acest moment cruciat, în care ea este antrenată fără scăpare, în deriva către cel mai mare dezastru pe care 1 – a suferit vreodată, toate acestea, din cauza ignoranţei sale totale în privinţa

legilor ce guvernează puternicul mecanism ce funcţionează în organismul Fiecăruia dintre membrii speciei.

Singura sursă a forţei mele este convingerea absolută, exactă în toate privinţele, a tot ceea ce am descoperit referitor la Kundalinī.

Sunt absolut sigur că principalele caracteristici ale Trezirii, descrise în această lucrare, rezultatele delimitate şi consecinţele ultime prezise vor fi pe deplin stabilite prin experienţe, şi coroborate cu surse neaşteptate, înainte de sfârşitul acestui secol şi în mod deosebit în cele următoare.

Sunt, de asemenea, sigur că divulgarea unei puternice legi a naturii, care ar putea foarte bine să rămână în mister mult timp, fără ca nimeni să fie capabil s-o ghicească, se relevă sub forma unei revelaţii divine. Am fost condus la cunoaşterea acestui adevăr prodigios, etapă cu etapă, prin acţiunea unei energii suprafizice, acţionând în organismul meu şi adaptându-l gradual la starea corespunzătoare de eficacitate nervoasă, ca şi cum aş fi fost instruit în această ştiinţă veche, pe care eram destinat să o fac cunoscută sub o formă verificabilă, adaptată tendinţelor epocii. Se poate pune întrebarea: cum tot ceea ce pot spune va putea avea un efect suficient asupra lumii pentru a reuşi să creeze climatul mental care va aboli ameninţarea războaielor, va inaugura o eră favorabilă formării unei religii universale, a unei noi ordini mondiale şi a unui guvernământ la scară planetară, cu demolarea barierelor rasiale şi introducerea altor reforme, cu adevărat necesare, contribuind la progresul nestânjenit şi la fericirea perpetuă a omenirii?

Răspunsul este simplu, atât de simplu încât mulţi vor găsi dificil să concilieze caracterul său aparent obişnuit cu natura colosală a transformărilor care se aşteaptă să se producă.

Toate mişcările pe care le-am menţionat vor fi generate printr-un simplu expedient, constând în demonstrarea empirică a transformării provocate în organismul omenesc printr-o Kundalinī, voluntar trezită. La fiecare experienţă reuşită rezultatele vor fi atât de

elocvente încât nu vor lăsa nicio posibilitate de îndoială şi atât de stupefiante încât vor necesita o revizuire imediată a anumitor teorii ştiinţifice ferm stabilite de o mare parte din conceptele actuale.

Aceasta va conduce inevitabil la transferul atenţiei mondiale de la obiective şi proiecte pur materialiste la probleme şi cercetări psihice şi spirituale.

Omul norocos, în care Energia Divină este dispusă favorabil de la început, care posedă darurile psihice şi biologice care îl predispun, atât cât am putut eu judeca, unei realizări fericite, va manifesta, după perioade variabile, realizări remarcabile atât interioare, cât şi exterioare, atât de surprinzătoare şi judecând după noţiunile răspândite de marii gânditori, atât de neaşteptate, încât vor stupefia nu numai subiectul însuşi, dar şi oamenii de ştiinţă profesional angajaţi în observarea fenomenului.

Interior, omul se va deschide ca vizionar şi va deveni vehiculul unei conştiinţe superioare, dotată cu un al şaselea simţ sau simţul spiritual; exterior, el va deveni un genâu religios, un profet, un gigant intelectual dotat cu o versatilitate uluitoare şi cu o acuitate pătrunzătoare, şi astfel va fi complet diferit pe plan mental de cel care era înaintea experimentării.

În cazuri excepţionale, astfel de momente se vor petrece în viitor, când lumina se va reflecta asupra mai multor fapte referitoare la modul de operare al prodigioasei Puteri, fiinţa umană favorizată se va transforma, poate, într-un tip de om superior, capabil de înalte fapte spirituale, mentale şi fizice, şi susceptibil să constituie o sursă constantă de uimire şi respect pentru mulţime, şi să servească drept inspiraţie şi ghid celorlalţi, celor care sunt deja ferm angajaţi pe această cale, dar nu sunt destinaţi să atingă culmile sale.

Majoritatea dintre ierarhii care vor atinge anumite grade de perfecţiune pe această cale va găsi, mai curând sau mai târziu, o comoară eternă de înţelepciune infinită cu scopul de a pune într-un limbaj inimitabil mesaje

inspirate, potrivite cu nevoile umanităţii şi necesare iluminării şi orientării sale spirituale.

Vor fi suficiente oare câteva experienţe reuşite pentru a convinge lumea de validitatea fenomenului şi de caracterul său natural? Rezultatele obţinute vor furniza probele necesare pentru descoperirea naturii şi sensului impulsului religios din om, pentru a revela misterioasa putere suverană din care profeţii şi înţelepţii îşi dobândesc autoritatea şi inspiraţia, pentru a dezvălui sursa geniului, pentru a descoperi fântâna secretă a artelor, şi mai presus de toate, pentru a face cunoscut scopul pe care natura l-a destinat umanităţii, scop pe care aceasta trebuie să-l atingă cu orice preţ, dacă vrea să trăiască în pace şi abundenţă. Pe plan empiric, efectele vor fi: uniformitatea simptomelor, regularitatea şi succesiunea ordonată ale proceselor biologice, net observabile de la o zi la alta, pe parcursul anilor, şi care vor indica acţiunea unei forme de energie vitală în organism, în aşa fel încât se va ajunge în final la transformarea completă a personalităţii şi la dezvoltarea facultăţii mentale superioare. Acestea nu ar putea decât să conducă la concluzia că, prin operarea unei legi biologice extraordinare, total necunoscută de ştiinţă, organismul uman poate desăvârşi în decursul câtorva ani, ciclul evolutiv necesar ascensiunii sale în stadiul următor, atunci când această soluţie cerută de cursul normal al evenimentelor, desfăşurate pe o durată imensă, ar putea ajunge la stadiul complet.

Importanţa supremă a problemelor ridicate de acest fenomen psihofizio[oeic, considerată în perspectiva unui context ştiinţific modern, nu ar fi exagerată. Apariţia unei conştiinţe de tip transcendent, la capătul unui anumit interval de timp, ca inevitabil rezultat al Trezirii Kundalinī, în toate cazurile reuşite, va furniza proba irefutabilă a faptului că forţa regeneratoare activă în corp este de la început conştientă de modelul ultim căruia ea trebuie să i se conformeze, acţionând prin intermediul proceselor de restructurare biologice, puse în mişcare.

Existenta unei puteri empiric demonstrabile în

organism, nu numai pe deplin conştientă de totalitate funcţionării psihofizice, a unei subtilităţi uluitoare dar şi capabilă s-o remodeleze, pentru a o face să atingă un grad mult mai înalt de capacitate organică şi funcţională, şi astfel să conducă la modalităţi în armonie cu exigenţele unei stări de conştiinţă superioare.

Toate acestea nu pot avea decât o singură semnificaţie: a şti că forţa de evoluţie din om îl antrenează către o stare sublimă, deja cunoscută şi predeterminată de care umanitatea nu se poate deloc îndoi, în pofida câtorva slabe licăriri pe care i le furnizează conceptele religioase ale profeţilor şi vizionarilor.

Această cercetare nu trebuie abordată într-un spirit de cucerire şi aroganţă cu intenţia de a obţine o victorie asupra unei forţe a naturii, atitudine ce caracterizează abordarea omului faţă de problemele materiale; ea trebuie să marcheze mai curând un început de umilinţă în spiritul abandonului total Voinţei Divine şi de întreaga dependenţă de Mila lui Dumnezeu. Ar trebui să existe aceeaşi dispoziţie mentală ca cea pe care ai avea-o apropiindu-te de un soare arzător. Nu există altă cale decât aceasta, accesibilă omului pentru a ajunge la soluţionarea misterului, altfel impenetrabil al creaţiei, nicio altă cale deschisă acestuia pentru a descoperi ce drum a fost trasat de natură pentru evoluţia sa, pentru recunoaşterea veritabilei sale naturi, şi nicio altă cale pentru a-l salva de consecinţele teribile ale violării, conştiente sau inconştiente, ale legilor puternice ce guvernează destinul său.

Aceasta este singura metodă care poate să arunce o punte deasupra prăpastiei ce separă în prezent ştiinţa de religie şi să umple golurile dintre ambiţiile şi ideologiile în conflict, care ar putea să pună capăt acestui război, mai mortal decât cea mai virulentă boală şi mai oribil decât toate epidemiile, dintre confesiunile religioase, rase, naţiuni, clase şi indivizii înşişi.

Aceasta este lumina nemuritoare, lumina călăuzitoare ţinută de natură din timpuri imemoriale,

pentru a orienta pasul poticnit al omenirii rătăcite, conducând-o prin întoarcerea şi reîntoarcerea drumului şerpuitor al evoluţiei la lumina care strălucea la profeţii şi înţelepţii antichităţii, care continuă să strălucească la oamenii de geniu şi la vizionarii de astăzi, şi care va continua să scânteieze în eternitate, iluminând vastul amfiteatru al Universului, pentru scenariu minunat şi neîncetat al atotputernicei şi imperisabilei regine a creaţiei, VIAŢA.

Sfârşit

CapitolXI. 40 – 42.38